სს „საქართველოს ბანკი“
ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება

31 დეკემბერი, 2019 წ.
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური მდგომარეობის ინდივიდუალური ანგარიშგება 1
მოგება-ზარალის ინდივიდუალური ანგარიშგება 2
სრული შემოსავლის ინდივიდუალური ანგარიშგება 3
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ინდივიდუალური ანგარიშგება 4
ფულადი ნაკადების ინდივიდუალური ანგარიშგება 5

ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. ძირითადი საქმიანობა 6
2. მომზადების საფუძველი 7
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა 8
4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები 34
5. რეკლასიფიკაცია 42
6. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ 46
7. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 50
8. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ 50
9. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები 51
10. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები 52
11. საინვესტიციო ქონება 70
12. ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები 71
13. გუდვილი 72
14. ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში 74
15. გადასახადით დაბეგვრა 75
16. სხვა აქტივები და სხვა ვალდებულებები 78
17. კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები 79
18. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები 80
19. გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები 81
20. პირობითი ვალდებულებები 82
21. საკუთარი კაპიტალი 83
22. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი 84
23. წმინდა საკომისიო შემოსავალი 85
24. ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი და სხვა ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები 87
25. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 88
26. წმინდა არარეგულარული მუხლები 90
27. წილობრივი გადახდა 90
28. რისკის მართვა 93
29. სამართლიანი ღირებულების შეფასება 115
30. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 121
31. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები 125
32. კაპიტალის ადეკვატურობა 126
33. ანგარიშგების პერიოდის შემდგომი მოვლენები 129

EY LLC
Kote Abkhazi Street, 44
Tbilisi, 0105, Georgia
Tel: +995 (32) 215 8811
Fax: +995 (32) 215 8822
www.ey.com/ge

შპს იუაი
საქართველო, 0105 თბილისი
კოტე აფხაზის ქუჩა 44
ტელ: +995 (32) 215 8811
ფაქსი: +995 (32) 215 8822

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „საქართველოს ბანკის“ აქციონერსა და სამეთვალყურეო საბჭოს

მოსაზრება

ჩავატარეთ სს „საქართველოს ბანკის“ (შემდგომში „ბანკი“) ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის ინდივიდუალური ანგარიშგებისგან 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე ამავე თარიღით დასრულებული წლის მოგება-ზარალის ინდივიდუალური ანგარიშგებისგან, სრული შემოსავლის ინდივიდუალური ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ინდივიდუალური ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების ინდივიდუალური ანგარიშგებისგან, და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპების მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ბანკის ინდივიდუალურ ფინანსურ მდგომარეობას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი ინდივიდუალური საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარვმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებით არის აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით *„აუდიტორის პასუხისმგებლობა ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“*. ჩვენ ვართ ბანკისგან დამოუკიდებლები ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის“ (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით) (*IESBA კოდექსი*) შესაბამისად, და შესრულებული გვაქვს IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

Building a better working world

აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხები

აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხები ის საკითხებია, რომლებიც, ჩვენი პროფესიული განსჯის საფუძველზე, ყველაზე მნიშვნელოვნად მივიჩნიეთ მიმდინარე პერიოდის ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის განმავლობაში. ეს საკითხები მთლიანობაში განვიხილეთ ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის კონტექსტში და აუდიტზე დაყრდნობით ჩვენი მოსაზრების ჩამოყალიბებისას, შესაბამისად ამ საკითხებზე ცალკე მოსაზრებას არ გამოვხატავთ. ქვემოთ, თითოეული საკითხისთვის მოცემული განმარტება იმისა, თუ როგორ განვიხილეთ აღნიშნული საკითხი აუდიტის განმავლობაში, წარმოდგენილია ჩვენივე აუდიტის კონტექსტში.

ჩვენ შევასრულეთ პასუხისმგებლობა, რომელიც დაწვრილებით არის აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით *„აუდიტორის პასუხისმგებლობა ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“*, აღნიშნული საკითხების ჩათვლით. შესაბამისად, ჩვენი აუდიტი მოიცავდა ისეთი პროცედურების ჩატარებასაც, რითაც შევაფასებდით ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს. ჩვენი აუდიტის პროცედურების, მათ შორის ქვემოთ მოცემული საკითხების განსახილველად ჩატარებული პროცედურების შედეგები, წარმოადგენს თანდართულ ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენი აუდიტორული მოსაზრების საფუძველს.

აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხი	**როგორ მივუდექით ამ საკითხს ჩვენი აუდიტის განმავლობაში**
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი და ფასს (IFRS) 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“ გამოყენება	
ვინაიდან მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი მნიშვნელოვანია ბანკის ფინანსური მდგომარეობისთვის და ახლად მიღებული ფასს (IFRS) 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“ („ფასს 9“) მიხედვით მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლა კომპლექსურია და განსჯას საჭიროებს, ეს საკითხი აუდიტთან დაკავშირებულ ძირითად საკითხად მივიჩნიეთ. დანაკარგების გამო სესხების გაუფასურება გამოითვლება ერთდროულად კოლექტიური დარეზერვების მოდელითა და დისკონტირებული ფულადი ნაკადების ანალიზის საფუძველზე ინდივიდუალური სასესხო რეზერვის შექმნით, და აგრეთვე რეგრესული საპროგნოზო შეფასებების საფუძველზე. კოლექტიური და ინდივიდუალური დარეზერვება დამოკიდებულია მთელ რიგ დაშვებასა და განსჯაზე. მაგალითად:	ჩვენ შევისწავლეთ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დადგენის პროცესი და შევაფასეთ კონტროლის იმ ძირითადი მექანიზმების მოწყობა და ქმედუნარიანობა, რომლებიც მოიცავდა ინდივიდუალური რეზერვის შექმნისთვის სესხების იდენტიფიკაციის, რისკის შესაბამისი დონის მიხედვით მსესხებლების კლასიფიკაციის და გაუფასურების ეტაპების, საკრედიტო მონიტორინგის, მონაცემთა სიზუსტისა და სისრულის კონტროლს. კონტროლის ავტომატიზებული მექანიზმების შემოწმებაში საინფორმაციო ტექნოლოგიების ჩვენი სპეციალისტები ჩავრთეთ. აუდიტის განმავლობაში, ძირითადად, შემდეგი საკითხები გავაანალიზეთ: • შევაფასეთ საკრედიტო რისკის მოდელები და დაშვებები, რომლებიც გამოყენებულია დარეზერვების ძირითადი პარამეტრების დადგენისა და თითოეული პორტფელისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების განსაზღვრისთვის;

► მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელ მოდელში გამოყენებული სააღრიცხვო ინტერპრეტაციები და დაშვებები; ► სესხების გადანაწილება პირველ, მეორე და მესამე ეტაპებზე ფასს 9-ში წარმოდგენილი კრიტერიუმების მიხედვით; ► სხვადასხვა ეკონომიკური სცენარის გავლენის შეფასებაში გამოყენებული ამოსავალი მონაცემები და დაშვებები; ► დეფოლტის ალბათობის, დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების და დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების განსაზღვრა, უზრუნველყოფის საგნის შეფასების ჩათვლით, და ► ინდივიდუალურად დადგენილი რეზერვების შეფასება, მომავალში მოსალოდნელი ფულადი ნაკადებისა და უზრუნველყოფის საგნის შეფასების ჩათვლით. ► ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნების სიზუსტე და ადეკვატურობა. რეზერვის დადგენისას გამოყენებული განსჯისა და მოდელირების სხვადასხვა ხერხის გამო, დაშვებებმა და პროგნოზებმა შეიძლება განაპირობოს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მნიშვნელოვნად განსხვავებული რეზერვი. მომხმარებლებზე გაცემული სესხების გაუფასურების შესახებ ინფორმაცია შესულია ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებისთვის დართულ მე-10 შენიშვნაში *„მომხმარებლებზე გაცემული სესხები“* და 28-ე შენიშვნაში *„რისკის მართვა“*.	• შევაფასეთ ხელმძღვანელობის განსჯა, რომელსაც იგი ეყრდნობა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ინდივიდუალურად და კოლექტიურად დადგენისას, რაოდენობრივ და ხარისხობრივ კრიტერიუმებზე დაყრდნობით; • შევამოწმეთ სესხების გადანაწილება გაუფასურების შესაბამის ეტაპებზე წინასწარ დადგენილი კრიტერიუმების მიხედვით; • შევამოწმეთ პროგნოზირებული სამომავლო ფულადი ნაკადები, უზრუნველყოფის საგნიდან მიღებული ფულადი ნაკადების ჩათვლით, რომლებიც უკავშირდება მომხმარებლებზე გაცემულ მნიშვნელოვნად გაუფასურებულ სესხებსა და ავანსებს. ჩვენს აუდიტის პროცედურებში შედიოდა ბანკის მიერ შემუშავებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდოლოგიის შეფასება, რომლითაც იგი ქმნის რეზერვებს მომხმარებლებზე გაცემული სესხებისა და ავანსებისთვის. ჩვენ შევაფასეთ, რამდენად მართებულია ხელმძღვანელობის მიერ შერჩეული საკრედიტო რისკის ფაქტორები და ნორმები იმის დასადგენად, ხომ არ მომხდარა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა - ინდივიდუალურად ან კოლექტიურად. შევაფასეთ საანგარიშგებო თარიღისთვის ხელმძღვანელობის მიერ შერჩეული კრიტერიუმების გამოყენების თანმიმდევრულობა. კოლექტიურად შეფასებული რეზერვის შესამოწმებლად, მოდელირების ჩვენი შიდა სპეციალისტების მხარდაჭერით შევაფასეთ საბაზისო სტატისტიკური მოდელები, მთავარი ამოსავალი მონაცემები და გამოყენებული დაშვებები და ასევე შევაფასეთ საპროგნოზო ინფორმაციის ჩართვა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაანგარიშებაში. ამასთანავე, გავაანალიზეთ მოდელების მთავარი ამოსავალი მონაცემების ცვლილების მიმართ რეზერვების მგრძნობელობა. ჩვენ შემთხვევითობის პრინციპით შევარჩიეთ საკრედიტო რისკით მნიშვნელოვნად გაუფასურებული კორპორაციული კრედიტები და საფუძვლიანად შევამოწმეთ სამომავლო ფულადი ნაკადების შესახებ დაშვებები, უზრუნველყოფის საგნის ღირებულებისა და მოსალოდნელი შედეგების დადგომის ალბათობების ჩათვლით. შევაფასეთ მომხმარებლებზე გაცემული სესხების გაუფასურების შესახებ განმარტებითი შენიშვნების საკმარისობა და მართებულობა.

აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხი	როგორ მივუდექით ამ საკითხს ჩვენი აუდიტის განმავლობაში
საინვესტიციო ქონების შეფასება	
ბანკი საინვესტიციო უძრავი ქონებისთვის სამართლიანი ღირებულების მოდელს იყენებს. ბანკმა საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად პროფესიონალი შემფასებელი დაიქირავა. უძრავი ქონების შეფასებას ახასიათებს გაურკვევლობა და ეყრდნობა ვარაუდებს. ამასთან, ბანკის უძრავი ქონება ძირითადად საქართველოში მდებარეობს, სადაც მეორადი ბაზარი შედარებით არალიკვიდურია, რის გამოც იზრდება ამ შეფასებებში განსჯის გამოყენების აუცილებლობა. ეს შეფასებები, მათი დიდი მნიშვნელობისა და სუბიექტური ხასიათის გამო აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხია. საინვესტიციო ქონების შეფასების შესახებ ინფორმაცია ასახულია ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართულ მე-3 შენიშვნაში *„სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები“, მე-11 შენიშვნაში „საინვესტიციო ქონება“ და 29-ე შენიშვნაში „სამართლიანი ღირებულების შეფასება“.*	ბანკის შემთხვევითობის პრინციპით შერჩეული, ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი უძრავი ქონების ობიექტების ღირებულების დასადგენად შეფასების ანალიზში ჩავრთეთ ჩვენი უძრავი ქონების შეფასების სპეციალისტები. სპეციალისტებმა ასევე შეაფასეს ბანკის მიერ დაქირავებული გარე შემფასებლების კომპეტენტურობა და ობიექტურობა, გააანალიზეს გამოყენებული მეთოდები და დაშვებები და შეამოწმეს შემფასებლების მიერ წარმოდგენილი მონაცემები. განვიხილეთ, რამდენადაა აღიარებული შეფასების შედეგები და ბანკის განმარტებები საინვესტიციო ქონების შეფასებასთან დაკავშირებით.

სხვა ინფორმაცია ასახულია ბანკის 2019 წლის წლიურ ანგარიშში.

სხვა ინფორმაცია გულისხმობს წლიურ ანგარიშში ასახულ ინფორმაციას, გარდა ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგებისა და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. წლიური ანგარიში ჩვენთვის ხელმისაწვდომი სავარაუდოდ გახდება წინამდებარე აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ. ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გამოხატული ჩვენი მოსაზრება არ მოიცავს სხვა ინფორმაციას და მასთან დაკავშირებით ჩვენ არც ახლა და არც მომავალში გამოვთქვამთ რწმუნებას რამე ფორმით.
ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობაა წავიკითხოთ ზემოაღნიშნული სხვა ინფორმაცია, როდესაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება, და განვიხილოთ, არის თუ არა სხვა ინფორმაცია არსებითად შეუსაბამო ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის განმავლობაში ჩვენ მიერ მიღებულ ცოდნასთან, ან თუ შეიცავს სხვა არსებით უზუსტობას.

Building a better working world

ხელმძღვანელობისა და აუდიტის კომიტეტის პასუხისმგებლობა ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმღვანელობის პასუხისმგებლობაა შეაფასოს, აქვს თუ არა ბანკს უნარი, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ბანკის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს რეალური არჩევანი ასე რომ არ მოიქცეს.

აუდიტის კომიტეტი პასუხისმგებელია ბანკის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმაზე, ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც ჩვენს მოსაზრებას შეიცავს. გონივრული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებენ მომხმარებლების მიერ წინამდებარე ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ის მიხედვით აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ასევე:

- გამოვავლენთ და ვაფასებთ ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. არსებითი უზუსტობის რისკი, რომელიც გამოწვეულია თაღლითობით, უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული რისკი, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას.

- შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ბანკის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.
- გამოგვაქვს დასკვნა იმის შესახებ, თუ რამდენად მიზანშეწონილია ხელმძღვანელობის მიერ „ფუნქციონირებადი საწარმოს“ დაშვების საფუძველზე აღრიცხვის გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებაზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი გაურკვევლობა, რაც შეიძლება სერიოზული ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან დაკავშირებით, შეძლებს თუ არა ბანკი ფუნქციონირებად საწარმოდ დარჩენას. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. ამის მიუხედავად, სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს ბანკის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.
- მთლიანობაში ვაფასებთ ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურასა და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება შესაბამის ოპერაციებსა და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფდეს სამართლიან წარდგენას.

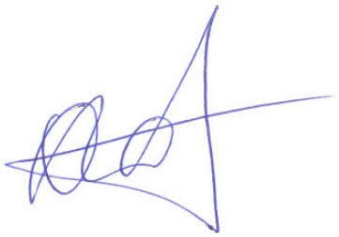
აუდიტის კომიტეტს, სხვა საკითხებთან ერთად, ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს, რომლებსაც აუდიტის პროცესში გამოვავლენთ.

ამასთანავე, აუდიტის კომიტეტს წარვუდგენთ წერილობით განცხადებას, რომ ვაკმაყოფილებთ სათანადო ეთიკურ მოთხოვნებს დამოუკიდებლობასთან დაკავშირებით და ვატყობინებთ ყოველგვარი ურთიერთობისა და სხვა საკითხების შესახებ, რომლებიც გონივრულობის ფარგლებში შეიძლება ეჭვს იწვევდეს ჩვენი დამოუკიდებლობის შესახებ, და, თუ შესაძლებელია, წარმოვადგენთ შესაბამის გარანტიებს.

აუდიტის კომიტეტისთვის წარდგენილ საკითხებს შორის განვსაზღვრავთ იმ საკითხებს, რომლებიც ყველაზე მნიშვნელოვნად მივიჩნიეთ მიმდინარე პერიოდის ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის განმავლობაში და, შესაბამისად, სწორედ ისინი წარმოადგენს აუდიტთან დაკავშირებულ ძირითად საკითხებს. აღნიშნულ საკითხებს აღვწერთ აუდიტორის დასკვნაში, თუ კანონით ან ნორმატიული აქტით არ არის აკრძალული საკითხის საჯაროობა, ან თუ, უკიდურესად იშვიათ შემთხვევებში, გადავწყვეტთ, რომ საკითხი არ უნდა აისახოს ჩვენს დასკვნაში, რადგან გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელია, რომ ამით გამოწვეულმა უარყოფითმა შედეგებმა გადაწონოს ამ ინფორმაციის მიმართ საზოგადოებრივი ინტერესის სარგებელი.

Building a better working world

წინამდებარე დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა ეყრდნობა აუდიტს, რომლის პარტნიორიც არის ოლეგ იუშენკოვი.

ოლეგ იუშენკოვი

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2020 წლის 18 მაისი

Building a better working world

წინამდებარე დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა ეყრდნობა აუდიტს, რომლის პარტნიორიც არის ოლეგ იუშენკოვი.

ოლეგ იუშენკოვი

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2020 წლის 18 მაისი

ფინანსური მდგომარეობის ინდივიდუალური ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

	შენიშვნები	2019	2018*	2017*
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	7	1,933,646	1,109,388	1,401,881
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	8	1,600,387	1,282,764	1,205,844
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	9	1,679,450	1,864,818	1,540,344
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	10	11,063,789	8,722,944	7,070,497
დებიტორული დავალიანება და სხვა სესხები		1,031	18,780	1,041
გადახდილი ავანსები		34,849	42,885	48,635
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები		5,719	8,377	16,146
გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივები		90,039	-	-
საინვესტიციო ქონება	11	204,885	132,327	185,493
ძირითადი საშუალებები	12	322,576	294,647	287,886
გუდვილი	13	33,453	33,453	33,453
არამატერიალური აქტივები		90,224	72,802	48,190
ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში	14	151,311	158,981	159,888
მოგების გადასახადის აქტივები	15	-	19,159	-
სხვა აქტივები	16	102,622	93,942	94,377
გასაყიდად გამიზნული აქტივები		36,285	42,408	-
სულ აქტივები		**17,350,266**	**13,897,675**	**12,093,675**
ვალდებულებები				
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	17	9,537,203	7,811,761	6,815,768
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	18	3,479,369	2,559,277	2,969,635
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	19	1,998,803	1,635,929	694,993
საიჯარო ვალდებულება		88,535	-	-
დარიცხვები და გადავადებული შემოსავალი		44,070	40,038	16,581
მოგების გადასახადის ვალდებულებები	15	35,608	23,459	15,988
სხვა ვალდებულებები	16	97,957	59,721	44,158
სულ ვალდებულებები		**15,281,545**	**12,130,185**	**10,557,123**
საკუთარი კაპიტალი	21			
საწესდებო კაპიტალი		27,994	27,994	27,821
დამატებით შეტანილი კაპიტალი		183,084	173,278	140,358
გამოსყიდული აქციები		(10)	(9)	(9)
სხვა რეზერვები		(13,763)	33,341	29,216
გაუნაწილებელი მოგება		1,871,416	1,532,886	1,339,166
სულ საკუთარი კაპიტალი		**2,068,721**	**1,767,490**	**1,536,552**
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი		**17,350,266**	**13,897,675**	**12,093,675**

** გარკვეული თანხები არ შეესაბამება 2018 წლის შუალედურ ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებას, რადგან ისინი ასახავს ფინანსური ანგარიშგებების წარდგენის მე-5 შენიშვნაში აღწერილ ცვლილებებს.*

ხელმოწერილია და ნებადართულია გამოსაცემად დირექტორთა საბჭოს მიერ:

არჩილ გაჩეჩილაძე — გენერალური დირექტორი

სულხან გვალია — ფინანსური დირექტორი

18 მაისი, 2020 წ.

6-135 გვერდებზე დართული შენიშვნები ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ფინანსური მდგომარეობის ინდივიდუალური ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

	შენიშვნები	*2019*	*2018**	*2017**
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	7	1,933,646	1,109,388	1,401,881
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	8	1,600,387	1,282,764	1,205,844
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	9	1,679,450	1,864,818	1,540,344
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	10	11,063,789	8,722,944	7,070,497
დებიტორული დავალიანება და სხვა სესხები		1,031	18,780	1,041
გადახდილი ავანსები		34,849	42,885	48,635
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები		5,719	8,377	16,146
გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივები		90,039	-	-
საინვესტიციო ქონება	11	204,885	132,327	185,493
ძირითადი საშუალებები	12	322,576	294,647	287,886
გუდვილი	13	33,453	33,453	33,453
არამატერიალური აქტივები		90,224	72,802	48,190
ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში	14	151,311	158,981	159,888
მოგების გადასახადის აქტივები	15	-	19,159	-
სხვა აქტივები	16	102,622	93,942	94,377
გასაყიდად გამიზნული აქტივები		36,285	42,408	-
სულ აქტივები		**17,350,266**	**13,897,675**	**12,093,675**
ვალდებულებები				
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	17	9,537,203	7,811,761	6,815,768
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	18	3,479,369	2,559,277	2,969,635
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	19	1,998,803	1,635,929	694,993
საიჯარო ვალდებულება		88,535	-	-
დარიცხვები და გადავადებული შემოსავალი		44,070	40,038	16,581
მოგების გადასახადის ვალდებულებები	15	35,608	23,459	15,988
სხვა ვალდებულებები	16	97,957	59,721	44,158
სულ ვალდებულებები		**15,281,545**	**12,130,185**	**10,557,123**
საკუთარი კაპიტალი	21			
საწესდებო კაპიტალი		27,994	27,994	27,821
დამატებით შეტანილი კაპიტალი		183,084	173,278	140,358
გამოსყიდული აქციები		(10)	(9)	(9)
სხვა რეზერვები		(13,763)	33,341	29,216
გაუნაწილებელი მოგება		1,871,416	1,532,886	1,339,166
სულ საკუთარი კაპიტალი		**2,068,721**	**1,767,490**	**1,536,552**
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი		**17,350,266**	**13,897,675**	**12,093,675**

** გარკვეული თანხები არ შეესაბამება 2018 წლის შუალედურ ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებას, რადგან ისინი ასახავს ფინანსური ანგარიშგებების წარდგენის მე-5 შენიშვნაში აღწერილ ცვლილებებს.*

ხელმოწერილია და ნებადართულია გამოსაცემად დირექტორთა საბჭოს მიერ:

არჩილ გაჩეჩილაძე — გენერალური დირექტორი

სულხან გვალია — ფინანსური დირექტორი

18 მაისი, 2020 წ.

6-135 გვერდებზე დართული შენიშვნები ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

მოგება-ზარალის ინდივიდუალური ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნები	*2019*	*2018**	*2017**
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გამოთვლილი საპროცენტო შემოსავალი		1,330,854	1,247,608	1,042,329
სხვა საპროცენტო შემოსავალი		547	2,194	952
საპროცენტო შემოსავალი		**1,331,401**	**1,249,802**	**1,043,281**
საპროცენტო ხარჯი		(581,597)	(547,293)	(432,208)
ანაბრის დაზღვევის საკომისიო		(6,359)	(4,847)	-
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	22	**743,445**	**697,662**	**611,073**
მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო		263,734	210,693	183,131
საკომისიო ხარჯი		(118,902)	(89,078)	(71,268)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	23	**144,832**	**121,615**	**111,863**
წმინდა სავალუტო შემოსულობა		98,370	109,676	74,632
სხვა (ხარჯი) შემოსავალი, წმინდა		15,573	3,352	13,181
საოპერაციო შემოსავალი		**1,002,220**	**932,305**	**810,749**
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი	24	(201,671)	(182,360)	(170,467)
ადმინისტრაციული ხარჯები	24	(85,139)	(96,698)	(83,278)
ცვეთა, ამორტიზაცია და გაუფასურება		(68,826)	(40,790)	(37,153)
სხვა საოპერაციო ხარჯები		(3,949)	(2,687)	(2,575)
საოპერაციო ხარჯები		**(359,585)**	**(322,535)**	**(293,473)**
მოგება მეკავშირე საწარმოებიდან		789	1,339	1,311
საოპერაციო შემოსავალი რისკის ხარჯამდე		**643,424**	**611,109**	**518,587**
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი /გაუფასურების რეზერვის ხარჯი მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებზე	25	(85,970)	(137,618)	(146,696)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი /გაუფასურების რეზერვის ხარჯი ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებულ მოთხოვნებზე	25	7	74	(93)
სხვა მოსალოდნელი საკრედიტო (ზარალი) / ამოღება	25	127	(1,516)	n/a
სხვა აქტივების გაუფასურების რეზერვის ხარჯი და ანარიცხები		(10,146)	(17,040)	(11,251)
რისკის ხარჯი		**(95,982)**	**(156,100)**	**(158,040)**
წმინდა საოპერაციო შემოსავალი არარეგულარულ მუხლებამდე		**547,442**	**455,009**	**360,547**
წმინდა არარეგულარული მუხლები	26	(12,279)	(68,812)	(3,538)
მოგება მოგების გადასახადის ხარჯამდე		**535,163**	**386,197**	**357,009**
მოგების გადასახადის ხარჯი	15	(57,433)	(52,895)	(24,942)
წლის მოგება		**477,730**	**333,302**	**332,067**
საბაზისო და განზავებული შემოსავალი ერთ აქციაზე	21	17.0716	11.9777	11.9396

** გარკვეული თანხები არ შეესაბამება 2018 წლის შუალედურ ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებას, რადგან ისინი ასახავს ფინანსური ანგარიშგებების წარდგენის მე-5 შენიშვნაში აღწერილ ცვლილებებს.*

6-135 გვერდებზე დართული შენიშვნები ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სრული შემოსავლის ინდივიდუალური ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნები	*2019*	*2018*	*2017*
წლის მოგება		**477,730**	**333,302**	**332,067**
სხვა სრული (ზარალი) შემოსავალი უწყვეტი საქმიანობიდან				
სხვა სრული შემოსავალი (ზარალი) უწყვეტი საქმიანობიდან, რომელიც მოგებაში ან ზარალში რეკლასიფიცირდება მომდევნო პერიოდებში:				
- სავალო ინსტრუმენტებში ინვესტიციების სამართლიანი ღირებულების წმინდა ცვლილება, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	9	(40,705)	1,676	n/a
- გასაყიდად გამიზნული ფასიანი ქაღალდების არარეალიზებული გადაფასება		n/a	n/a	3,142
- რეალიზებული (შემოსულობა) ზარალი ფინანსურ აქტივებზე, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით		(6,219)	1,743	n/a
- არარეალიზებული შემოსულობა მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში რეკლასიფიცირებული გასაყიდად გამიზნული ფასიანი ქაღალდებიდან		n/a	n/a	(2,121)
- ცვლილება იმ სავალო ფასიან ქაღალდებში ინვესტიციებიდან მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვში, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, და რეკლასიფიცირებული მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში		(125)	827	n/a
მოგების გადასახადით დაბეგვრის გავლენა	15	-	(140)	-
წმინდა სხვა სრული (ზარალი) შემოსავალი, რომლის შემდეგ პერიოდებზე მოგებაში ან ზარალში რეკლასიფიცირებაც ხდება		**(47,049)**	**4,106**	**1,021**
სხვა სრული შემოსავალი უწყვეტი საქმიანობიდან, რომელიც მოგებაში ან ზარალში არ რეკლასიფიცირდება მომდევნო პერიოდებში:				
- საინვესტიციო ქონებაში რეკლასიფიცირებული ძირითადი საშუალებების გადაფასება		-	1,043	3,483
- წმინდა ზარალი ინვესტიციებიდან წილობრივ ინსტრუმენტებში, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით		(55)	(2,525)	n/a
მოგების გადასახადით დაბეგვრის გავლენა	15	-	-	(781)
წმინდა სხვა სრული (ზარალი) შემოსავალი, რომლის შემდეგ პერიოდებზე მოგებაში ან ზარალში რეკლასიფიცირებაც არ ხდება		**(55)**	**(1,482)**	**2,702**
წლის სხვა სრული (ზარალი) შემოსავალი, წმინდა		**(47,104)**	**2,624**	**3,723**
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		**430,626**	**335,926**	**335,790**

6-135 გვერდებზე დართული შენიშვნები ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ინდივიდუალური ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	ბანკის აქციონერთათვის განკუთვნილი					
	საწესდებო კაპიტალი	*დამატებით შეტანილი კაპიტალი*	*გამოსყიდული აქციები*	*სხვა რეზერვები*	*გაუნაწილებელი მოგება*	*სულ*
1 იანვარი, 2017 წ.	**27,821**	**216,030**	**(9)**	**25,493**	**1,007,099**	**1,276,434**
წლის მოგება	-	-	-	-	332,067	332,067
წლის სხვა სრული (ზარალი) შემოსავალი:	-	-	-	3,723	-	3,723
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	**-**	**-**	**-**	**3,723**	**332,067**	**335,790**
საკუთარი კაპიტალის ზრდა წილობრივი გადახდების შედეგად	-	50,394	-	-	-	50,394
შენატანები წილობრივი გადახდის პროგრამის ფარგლებში (26-ე შენიშვნა)	-	(126,066)	-	-	-	(126,066)
31 დეკემბერი, 2017 წ.	**27,821**	**140,358**	**(9)**	**29,216**	**1,339,166**	**1,536,552**
ფასს 15-ის გამოყენება (მე-3 შენიშვნა)	-	-	-	-	(15,759)	(15,759)
ფასს 9-ის გამოყენება (მე-3 შენიშვნა)	-	-	-	2,719	(5,041)	(2,322)
1 იანვარი, 2018 წ.	**27,821**	**140,358**	**(9)**	**31,935**	**1,318,366**	**1,518,471**
წლის მოგება	-	-	-	-	333,302	333,302
წლის სხვა სრული (ზარალი) შემოსავალი:	-	-	-	2,624	-	2,624
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	**-**	**-**	**-**	**2,624**	**333,302**	**335,926**
ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვის გადატანა, წმინდა	-	-	-	(3,743)	3,743	-
საკუთარი კაპიტალის ზრდა წილობრივი გადახდების შედეგად	-	82,483	-	-	-	82,483
ბანკის აქციონერებზე გაცემული დივიდენდები (შენიშვნა 21)	-	-	-	-	(120,000)	(120,000)
წილობრივ ინსტრუმენტებში ინვესტიციების გაყიდვა, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - ჯორჯიან კაპიტალის აქციები თანამშრომლებისთვის საინვესტიციო საქმიანობის აქციების გადაცემა გამოყოფის შედეგად	-	-	-	2,525	(2,525)	-
	-	2,649	-	-	-	2,649
სააქციო კაპიტალის გამოშვება (შენიშვნა 21)	173	13,145	-	-	-	13,318
გაცემები წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდის სქემის ფარგლებში (შენიშვნა 27)	-	(65,357)	-	-	-	(65,357)
31 დეკემბერი, 2018 წ.	**27,994**	**173,278**	**(9)**	**33,341**	**1,532,886**	**1,767,490**
წლის მოგება	-	-	-	-	477,730	477,730
წლის სხვა სრული ზარალი	-	-	-	(47,104)	-	(47,104)
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	**-**	**-**	**-**	**(47,104)**	**477,730**	**430,626**
საკუთარი კაპიტალის ზრდა წილობრივი გადახდების შედეგად	-	61,114	-	-	-	61,114
საკუთარი აქციების გამოსყიდვა	-	(106)	(1)	-	-	(107)
ბანკის აქციონერებზე გაცემული დივიდენდები (შენიშვნა 21)	-	-	-	-	(139,200)	(139,200)
გაცემები წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდის სქემის ფარგლებში (შენიშვნა 27)	-	(51,202)	-	-	-	(51,202)
31 დეკემბერი, 2019 წ.	**27,994**	**183,084**	**(10)**	**(13,763)**	**1,871,416**	**2,068,721**

6-135 გვერდებზე დართული შენიშვნები ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

ფულადი ნაკადების ინდივიდუალური ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნები	*2019*	*2018**	*2017**
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები				
მიღებული პროცენტი		1,301,682	1,228,822	1,024,276
გადახდილი პროცენტი		(571,171)	(524,845)	(429,429)
მიღებული საკომისიო		240,515	254,416	170,758
გადახდილი საკომისიო		(118,902)	(89,078)	(71,268)
წმინდა რეალიზებული შემოსულობა უცხოური ვალუტებიდან		89,028	81,724	57,617
მომხმარებლებზე გაცემული ჩამოწერილი სესხების ამოღება	10	31,897	35,306	52,792
წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებში გადახდილი ფულადი სახსრები		(11,812)	-	-
სხვა მიღებული შემოსავალი (გადახდილი ხარჯი)		(5,270)	35,409	(9,886)
გადახდილი ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი		(145,039)	(132,469)	(118,083)
გადახდილი ზოგადი, ადმინისტრაციული და საოპერაციო ხარჯები		(66,019)	(103,783)	(68,042)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე		**744,909**	**785,502**	**608,735**
საოპერაციო აქტივების წმინდა (ზრდა)/კლება				
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		(203,247)	(39,100)	(287,274)
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები		(2,001,413)	(1,685,144)	(1,411,173)
გადახდილი ავანსები და სხვა აქტივები		27,918	(95,099)	(10,482)
საოპერაციო ვალდებულებების წმინდა ზრდა/(კლება)				
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე		831,010	(460,307)	(261,521)
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები		(11,541)	897,650	561,320
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები		1,259,863	839,468	1,350,109
სხვა ვალდებულებები		16,863	17,703	17,217
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები მოგების გადასახადის გადახდამდე		**664,362**	**260,673**	**566,931**
მოგების გადახდილი გადასახადი		(26,125)	(61,699)	(9,666)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		**638,237**	**198,974**	**557,265**
საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული/(გამოყენებული) ფულადი ნაკადები				
შვილობილი კომპანიების შესყიდვა, მიღებული ფულადი სახსრების გამოკლებით		-	-	(10,066)
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გაყიდვა (შესყიდვა), წმინდა		135,718	(320,028)	(333,146)
შემოსულობა საინვესტიციო ქონების და გასაყიდად გამიზნული აქტივების გაყიდვიდან		43,894	85,143	11,067
შემოსავალი ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების გაყიდვიდან		5,163	1,299	923
ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების შესყიდვა		(85,132)	(90,046)	(101,861)
მიღებული დივიდენდები		211	-	-
საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული (ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული) წმინდა ფულადი ნაკადები		**99,854**	**(323,632)**	**(433,083)**
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული (ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული) წმინდა ფულადი ნაკადები				
შემოსულობა დამატებითი პირველადი კაპიტალის სავალო ინსტრუმენტების გამოშვებიდან		268,160	-	-
საოჯარო ვალდებულების ძირითადი ნაწილის დასაფარად გადახდილი ფულადი სახსრები		(5,959)	-	-
გადახდილი დივიდენდები		(138,926)	(120,000)	(211)
საკუთარი აქციების გამოსყიდვა		(107)	-	-
გაცემები წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდის სქემის ფარგლებში (შენიშვნა 27)		(51,202)	(65,357)	(126,066)
სააქციო კაპიტალის გამოშვება (შენიშვნა 21)		-	13,318	-
წილების შესყიდვა არსებულ შვილობილ კომპანიებში		5,194	(1,343)	(17,793)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული / (ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული) წმინდა ფულადი ნაკადები		**77,160**	**(173,382)**	**(144,070)**
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		9,016	5,665	1,803
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(9)	(118)	n/a
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა (კლება)		**824,258**	**(292,493)**	**(18,085)**
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	7	**1,109,388**	**1,401,881**	**1,419,966**
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	7	**1,933,646**	**1,109,388**	**1,401,881**

** გარკვეული თანხები არ შეესაბამება 2018 წლის შუალედურ ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებას, რადგან ისინი ასახავს ფინანსური ანგარიშგებების წარდგენის მე-5 შენიშვნაში აღწერილ ცვლილებებს.*

1. ძირითადი საქმიანობა

სს „საქართველოს ბანკი“ (შემდგომში „ბანკი“) 1994 წლის 21 ოქტომბერს დაარსდა როგორც სააქციო საზოგადოება („სს“) საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. ბანკი საქმიანობას ახორციელებს საქართველოს ეროვნული ბანკის („სებ“ ან „საქართველოს ცენტრალური ბანკი“) მიერ 1994 წლის 15 დეკემბერს გაცემული ზოგადი საბანკო ლიცენზიის საფუძველზე.

ბანკი იღებს ანაბრებს მოსახლეობისგან, გასცემს სესხებს, ახორციელებს ფულად გადარიცხვებს საქართველოში და საზღვარგარეთ და აწარმოებს ვალუტის გაცვლით ოპერაციებს. ბანკის სათავო ოფისი მდებარეობს თბილისში, საქართველოში. 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის ბანკის 272 ფილიალი მოქმედებდა საქართველოს ყველა დიდ ქალაქში (2018 წლის 31 დეკემბერი: 276, 2017 წლის 31 დეკემბერი: 286). ბანკის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი 0160, გაგარინის ქ. 29. ბანკის საიდენტიფიკაციო ნომერია 204378869.

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საჯარო სააქციო საზოგადოება „ბიჯეო ჯგუფი“ („საჯარო სააქციო საზოგადოება „ბიჯეო“, ყოფილი საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჰოლდინგი“) იყო ინგლისსა და უელსში დაფუძნებული საჯარო სააქციო საზოგადოება და წარმოადგენდა ბანკის საბოლოო მშობელ კომპანიას. 2012 წლის 28 თებერვლიდან საჯარო სააქციო საზოგადოება „ბიჯეოს“ აქციები განთავსდა დიდი ბრიტანეთის ლისტინგის ორგანოს ოფიციალური სიის პრემიუმ ლისტინგის სეგმენტში და სავაჭრო სისტემაში დაშვებული იქნა საჯარო სააქციო საზოგადოება „ლონდონის საფონდო ბირჟის“ რეგისტრირებული ფასიანი ქაღალდების ძირითად ბაზარზე.

2015 წლის აგვისტოში, მას შემდეგ, რაც სებ-მა განიზრახა საქართველოში მოქმედი ბანკების ინდივიდუალურად დარეგულირება და ამით ადგილობრივად დარეგულირებული საბანკო ერთეულების ინვესტიციების შეზღუდვა ისეთ შვილობილ კომპანიებში, რომლებიც არასაბანკო საქმიანობას ეწევიან, ბანკმა დაასრულა იურიდიული რესტრუქტურიზაცია. ამის შედეგად, საჯარო სააქციო საზოგადოება „ბიჯეომ“, საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, ბანკის მშობელ კომპანიად დააფუძნა ახალი ჰოლდინგური კომპანია - სს „ბიჯეო ჯგუფი“ (შემდგომში „სს „ბიჯეო“).

2017 წლის 3 ივლისს საჯარო სააქციო საზოგადოება „ბიჯეო ჯგუფმა“ განაცხადა, რომ 2018 წლის პირველი ნახევრის ბოლოსთვის იგი ორ მიმართულებად - ლონდონის ბირჟაზე დარეგისტრირებულ საბანკო ბიზნესის მიმართულებად - საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჯგუფად“ და ლონდონის ბირჟაზე დარეგისტრირებულ საინვესტიციო ბიზნესის მიმართულებად - საჯარო სააქციო საზოგადოება „ჯორჯია კაპიტალად“ დაიყოფოდა. აღნიშნული გაყოფა (შემდგომში „გაყოფა“) 2018 წლის 29 მაისს დასრულდა, რის შედეგადაც, საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჯგუფი“ (შემდგომში „საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჯგუფი“) გახდა სს „ბიჯეო ჯგუფის“ 100%-იანი მფლობელი, რომელიც ბანკის მთავარი აქციონერია. 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჯგუფი“ წარმოადგენდა ბანკის საბოლოო მშობელ კომპანიას.
მათი ძირითადი საქმიანობაა საბანკო მომსახურების გაწევა იურიდიული და ფიზიკური პირებისთვის.

2019 წლის 31 დეკემბრის, 2018 წლის 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სს „ბიჯეო“ ბანკის მთავარი აქციონერი იყო:

მფლობელი	*31 დეკემბერი, 2019 წ.*	*31 დეკემბერი, 2018 წ.*	*31 დეკემბერი, 2017 წ.*
სს "ბიჯეო ჯგუფი"	79.78%	79.78%	99.55%
შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანია	19.78%	19.78%	-
სხვა*	0.44%	0.44%	0.45%
სულ	**100.00%**	**100.00%**	**100.00%**

** საქართველოს საფონდო ბირჟაზე რეგისტრირებული აქციები*

(ათას ლარში)

1. ძირითადი საქმიანობა (გაგრძელება)

2019 წლის 31 დეკემბრის, 2018 წლის 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის წილობრივი მონაწილეობა ასეთი იყო:

	ხმის უფლების მქონე და წილობრივი აქციების წილი			ინვესტიციები							
შვილობილი კომპანიები	31 დეკემბერი, 2019 წ.	31 დეკემბერი, 2018 წ.	31 დეკემბერი, 2017 წ.	31 დეკემბერი, 2019 წ.	31 დეკემბერი, 2018 წ.	31 დეკემბერი, 2017 წ.	რეგისტრაციის ქვეყანა	მისამართი	საქმიანობის სფერო	დაფუძნების თარიღი	შეძენის თარიღი	სამართლებრივი ფორმა / სტატუსი
საქართველოს ბანკის წარმომადგენლობა გაერთიანებულ სამეფოში	100.00%	100.00%	100.00%	-	-	-	გაერთიანებული სამეფო	ლონდონი, ბრუკ სტრიტი 84, W1K 5EH	ინფორმირება და საბაზრო კვლევა	17/8/2010	–	შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
აააიპ "ფონდი სიცოცხლის ხე" (ყოფილი ააიპ "საქართველოს ბანკის მომავლის ფონდი")	100.00%	100.00%	100.00%	-	-	-	საქართველო	თბილისი, 0105, პუშკინის ქ. 3	საქველმოქმედო საქმიანობა	25/8/2008	–	არაკომერციული ორგანიზაცია
საქართველოს ბანკის წარმომადგენლობა უნგრეთში	100.00%	100.00%	100.00%	6,282	5,194	4,135	უნგრეთი	1054 ბუდაპეშტი, თავისუფლების მოედნის #7, სააბანკო ცენტრი	წარმომადგენლობა	18/6/2012	–	წარმომადგენლობა
სს "საქართველოს ბანკის" წარმომადგენლობა თურქეთში	100.00%	100.00%	100.00%	-	-	-	თურქეთი	Süleyman Seba Caddesi No:48 A Blok Daire 82 Akaretler Beşiktaş 34357 Istanbul	წარმომადგენლობა	25/12/2013	–	წარმომადგენლობა
შპს "საქართველოს ფინანსური ინვესტიცია"	100.00%	100.00%	100.00%	3,577	3,577	3,577	ისრაელი	7 Menahem Begin, Ramat Gan 52681, Israel	ინფორმირება და საბაზრო კვლევა	9/2/2009	–	შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
შპს "პროფესიული საკალათბურთო კლუბი დინამო თბილისი"	(ა)	(ა)	100.00%	-	-	2,250	საქართველო	თბილისი, 0159, დიღმის მასივი, მე-3 კარტალი, ნაკვეთი #38/3.	სპორტი	10/1/2011	–	შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
შპს "საქართველოს ბანკის უნივერსიტეტი"	(ბ)	100.00%	100.00%	-	2,476	2,281	საქართველო	თბილისი, 0194, მიცკევიჩის ქ.29	განათლება	15/10/2013	–	შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
"ზენდერლენდ ინვესტმენტ ლიმიტედი"	100.00%	100.00%	100.00%	58,745	58,745	58,745	კვიპროსი	არქ. მაკარიუ III 58, ირის თაუერი, მე-8 სართ., ოფისი 702; 1075, ნიკოზია	ინვესტიციები	12/5/2009	13/10/2009	შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
⇒ სს „ბელარუსის ეროვნული ბანკი“	99.98%	99.98%	99.98%	106,276	103,700	102,474	ბელარუსი	ნეზავისიმოსტი ავენიუ 87ა, მინსკი, 220012	საბანკო საქმიანობა	16/4/1992	3/6/2008	სააქციო საზოგადოება
⇒ შპს "ბელარუსის ეროვნული ბანკის ლიზინგი"	99.90%	99.90%	99.90%	11	10	10	ბელარუსი	ნეზავისიმოსტი ავენიუ 87ა, მე-3 ოთახი, მინსკი, 220012	იჯარა	30/3/2006	3/6/2008	შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
შპს „საქართველოს სალიზინგო კომპანია“	100.00%	100.00%	100.00%	22,414	22,414	22,414	საქართველო	თბილისი, ყაზბეგის ქ. 3-5	იჯარა	29/10/2001	31/12/2004	შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
⇒ პრაიმ ლიზინგი	100.00%	100.00%	100.00%	2	2	2	საქართველო	თბილისი, დიდუბე-ჩუღურეთის რაიონი, აკ. წერეთლის გამზ. 114	იჯარა	27/1/2012	21/1/2015	შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება

	ხმის უფლების მქონე და წილობრივი აქციების წილი			ინვესტიციები							
მეკავშირე კომპანიები	31 დეკემბერი, 2019 წ.	31 დეკემბერი, 2018 წ.	31 დეკემბერი, 2017 წ.	31 დეკემბერი, 2019 წ.	31 დეკემბერი, 2018 წ.	31 დეკემბერი, 2017 წ.	რეგისტრაციის ქვეყანა	მისამართი	საქმიანობის სფერო	დაფუძნების თარიღი	შეძენის თარიღი	სამართლებრივი ფორმა / სტატუსი
სს "კრედიტინფო" (გ)	21.08%	21.08%	21.08%	12,949	12,371	11,031	საქართველო	საქართველო, თბილისი, თარხნიშვილის ქ. 2	ფინანსური შუამავლობა	14/2/2005	14/2/2005	სააქციო საზოგადოება

(ა) 2018 წელს სს „საქართველოს ბანკმა“ გაყიდა თავისი ინვესტიცია პროფესიონალურ საკალათბურთო კლუბ დინამო თბილისში.

(ბ) 2019 წელს სს „საქართველოს ბანკმა“ გაყიდა თავისი ინვესტიცია „საქართველოს ბანკის უნივერსიტეტში“.

(გ) სს „კრედიტინფოს“ თავდაპირველი ინვესტიცია შეადგენდა 95 ლარს, რომელიც გაიზარდა 9,720 ლარამდე ინვესტიციის სამართლიან ღირებულებად გადაფასების შედეგად, როდესაც კაპიტალის ინვესტიცია მეკავშირე საწარმო გახდა. ინვესტიციის მოგებისა თუ ზარალის წილის აღიარება ასევე მოხდა მოგება-ზარალის ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში.

2. მომზადების საფუძველი

ზოგადი ინფორმაცია

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს („ბასსს“) მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) და ფინანსური ანგარიშგების ინტერპრეტაციების საერთაშორისო კომიტეტის („ფასიკ“) ინტერპრეტაციების შესაბამისად, რომლებიც ძალაშია 2019 წლის ანგარიშგებისთვის. ეს ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობის სამსახურის 2019 წლის 21 მაისით დათარიღებული #6 ბრძანების მოთხოვნების შესაბამისად.

2020 წლის 4 მარტს ბანკმა მოამზადა 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს („ბასსს“) მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) და ფინანსური ანგარიშგების ინტერპრეტაციების საერთაშორისო კომიტეტის („ფაისკ“) ინტერპრეტაციების შესაბამისად, რომლებიც ძალაშია 2019 წლის ანგარიშგებისთვის. ეს ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება ხელმისაწვდომია ბანკის ოფიციალურ ვებგვერდზე (www.bankofgeorgia.ge).

2. მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

ზოგადი ინფორმაცია (გაგრძელება)

ბანკს აღრიცხვის წარმოება და მარეგულირებელი ორგანოებისთვის ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ლარში მოეთხოვება. ეს ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულების მეთოდით, შემდეგი გამონაკლისებით:

- ფინანსური აქტივებისა და საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების, წარმოებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების, და საინვესტიციო უძრავი ქონების სამართლიანი ღირებულებით შეფასება;
- სასაქონლო-მატერიალური მარაგების შეფასება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით;
- გასაყიდად გამიზნულად კლასიფიცირებული გრძელვადიანი აქტივების შეფასება თვითღირებულებასა და გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებას შორის უმცირესით.

ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათას ლარში („ლარი“), თითო აქციის ღირებულების გარდა, და თუ სხვა რამე არ არის მითითებული.

ფუნქციონირებადი საწარმო

ბანკის დირექტორთა საბჭომ შეაფასა, შესწევს თუ არა ბანკს უნარი გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ და მიაჩნია, რომ ბანკს აქვს საკმარისი რესურსი, გააგრძელოს საქმიანობა ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღიდან მინიმუმ 12 თვის განმავლობაში. ამასთან, ხელმძღვანელობა არ ფლობს ინფორმაციას, რომელმაც შეიძლება ეჭვქვეშ დააყენოს ბანკის უნარი, გააგრძელოს საქმიანობა როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ განჭვრეტად მომავალში. აქედან გამომდინარე, ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის საფუძველზე.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

შვილობილ კომპანიებთან შერწყმა და გუდვილი

ინვესტიცია შვილობილ კომპანიაში თავდაპირველად თვითღირებულებით ფასდება. საბაზისო აქტივების სანაცვლოდ წილების დათმობა, არსებითად, იმას ნიშნავს, რომ მშობელი კომპანიის თვალში თავისი ინვესტიცია იცვლება „პირდაპირი სააქციო წილიდან“ „გაცხადებულ შედეგებად და წმინდა აქტივებად“. შესაბამისად, ოფიციალური შერწყმის თარიღისთვის, გაერთიანებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხები იქცევა მშობელი კომპანიის ამ აქტივების თვითღირებულებად. შეძენილი აქტივების (მათ შორის ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში, მეკავშირე საწარმოებში ან ერთობლივ საწარმოებში, რომლებსაც ფლობს შერწყმაში მონაწილე შვილობილი კომპანია) და ნაკისრი ვალდებულებების აღიარება ხდება საბალანსო ღირებულებით გაერთიანებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ოფიციალური შერწყმის თარიღის მდგომარეობით. ეს მოიცავს შეძენის მომენტში სამართლიანი ღირებულების შეფასების შედეგად წარმოშობილ ყოველგვარ გუდვილს, არამატერიალურ აქტივებს ან კორექტირებებს, რომლებიც აღიარებული იყო შვილობილი კომპანიის თავდაპირველი შეძენისას, გამოკლებული შემდგომი ამორტიზაცია, ცვეთა, გაუფასურების ზარალი (კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე).

პირველადი აღიარების შემდგომ, გუდვილის შეფასება ხდება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება ნებისმიერი დარიცხული გაუფასურების ზარალი. როდესაც გუდვილი მიეკუთვნება ფულადი ნაკადების წარმომქმნელ ბიზნეს ერთეულს და ამ ერთეულის ოპერაციების ნაწილი არის გასხვისებული, გასხვისებულ ოპერაციასთან დაკავშირებული გუდვილი ჩართულია აღნიშნული ოპერაციის საბალანსო ღირებულებაში იმისთვის, რომ მოხდეს გასხვისებით მიღებული შემოსულობის ან ზარალის მართებული განსაზღვრა. ასეთ შემთხვევაში, გასხვისებულ ოპერაციაზე მიკუთვნილი

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

შვილობილ კომპანიებთან შერწყმა და გუდვილი (გაგრძელება)

გუდვილის განსაზღვრა ხდება გასხვისებული ოპერაციის ღირებულებასა და ფულადი ნაკადების წარმომქმნელ ბიზნეს ერთეულში შენარჩუნებული ხვედრითი წილის მიხედვით.

გუდვილის გაუფასურების შეფასება ხდება ყოველწლიურად ან უფრო ხშირად თუ მოვლენები ან გარემოებათა ცვლილებები მიანიშნებენ, რომ საბალანსო ღირებულება შეიძლება გაუფასურებული იყოს.

გაუფასურების შემოწმების მიზნით, საწარმოთა გაერთიანებისას დარიცხული გუდვილი შესყიდვის თარიღიდან გადანაწილდება ბანკის ფულადი ნაკადების წარმომქმნელ ერთეულებზე ან ასეთ ერთეულთა ჯგუფებზე, რომლებიც სავარაუდოდ საწარმოთა გაერთიანების შედეგად მიღებული სინერგიიდან სარგებელს მიიღებენ, განურჩევლად იმისა, აღნიშნულ ერთეულებს ან ერთეულთა ჯგუფებს ბანკის სხვა აქტივები განეკუთვნება, თუ ვალდებულებები. ფულადი სახსრების წარმომქმნელი თითოეული ერთეული ან ერთეულთა ჯგუფი, რომლებზეც გუდვილია გადანაწილებული:

- წარმოადგენს უმცირეს დონეს, რომელზეც ბანკი ახდენს გუდვილის მონიტორინგს შიდა მართვის მიზნებისთვის; და
- არ აღემატება ფასს (IFRS) 8-ის „საოპერაციო სეგმენტები“ შესაბამისად განმარტებული სეგმენტის სიდიდეს.

გაუფასურება განისაზღვრება იმ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის (ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების ჯგუფის) ანაზღაურებადი ღირებულების შეფასებით, რომელსაც გუდვილი უკავშირდება. თუ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის (ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების ჯგუფის) ანაზღაურებადი ღირებულება ნაკლებია საბალანსო ღირებულებაზე, ხდება გაუფასურების ზარალის აღიარება. გაუფასურების ზარალის აღდგენა მომავალ პერიოდებში შეუძლებელია.

ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში

ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში, საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ სამეურნეო სუბიექტებთან ოპერაციებით შეძენილი კომპანიების ჩათვლით, ფასდება გაუფასურების ზარალით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) შემცირებული შესყიდვის ღირებულებით.

ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში

მეკავშირე საწარმოები წარმოადგენენ კომპანიებს, რომლებშიც ბანკი ფლობს ხმის უფლების 20%-დან 50%-მდე, ან სხვაგვარად შესწევს უნარი მოახდინოს მნიშვნელოვანი ზემოქმედება, მაგრამ რომელსაც ის არ აკონტროლებს ან სხვა პირთან ერთად აკონტროლებს. მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიციები იანგარიშება კაპიტალ-მეთოდით და თავდაპირველად აისახება თვითღირებულებით, გუდვილის ჩათვლით. შემდგომი ცვლილებები საბალანსო ღირებულებაში ასახავს მეკავშირე საწარმოში ბანკის წმინდა აქტივების წილში შესყიდვის შემდგომ მომხდარ ცვლილებებს. მეკავშირე საწარმოების მოგება-ზარალში ბანკის წილი აისახება მოგება-ზარალის ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში, ხოლო რეზერვებში მისი გადაადგილების წილი აისახება სხვა სრულ შემოსავალში. თუმცა, როდესაც ბანკის ზარალის წილი მეკავშირე საწარმოში უტოლდება ან აღემატება მის წილს მეკავშირე საწარმოში, ბანკი არ ასახავს შემდგომ დანაკარგებს, თუ ის ვალდებული არ არის შემდგომი გადახდების განხორციელებაზე მეკავშირე საწარმოში ან მისი სახელით.

არარეალიზებული შემოსულობა ბანკსა და მის მეკავშირე საწარმოებს შორის ტრანსაქციებზე იქვითება მეკავშირე საწარმოთა კაპიტალში ბანკის წილის მოცულობით. არარეალიზებული ზარალიც იქვითება, თუ ტრანსაქცია არ ამტკიცებს გადაცემული აქტივის გაუფასურებას. როდესაც კაპიტალის ინვესტიცია ხდება მეკავშირე კომპანია, ინვესტიცია გადაფასდება სამართლიან ღირებულებამდე და მანამდე სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული ყველა შემოსულობა ან ზარალი რეკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების შეფასება

ბანკი ისეთ ფინანსურ ინსტრუმენტებს, როგორიცაა სავაჭრო და საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, მომხმარებლებზე გაცემული გარკვეული სესხები, წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები და არაფინანსური აქტივები (მაგალითად, საინვესტიციო უძრავი ქონება) აფასებს სამართლიანი ღირებულებით ყოველი საბალანსო ანგარიშის შედგენის თარიღით. გარდა ამისა, ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება წარმოდგენილია 29-ე შენიშვნაში.

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულების შეფასება იმ დაშვებას ეყრდნობა, რომ აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგება შედგება:

- აქტივის ან ვალდებულების მთავარ ბაზარზე, ან
- მთავარი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში, აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

მთავარი ან ყველაზე ხელსაყრელი ბაზარი ბანკისთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს. აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით. არაფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებით, ან ბაზრის სხვა მონაწილისათვის მიყიდვით, რომელიც ამ აქტივს საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებს.

ბანკი ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძებნება, რომლებიც მაქსიმალურად იყენებს საბაზრო მონაცემებს და მინიმალურად - არასაბაზრო მონაცემებს.

ყველა აქტივი და ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია ან წარმოდგენილია ფინანსურ ანგარიშგებაში, დაჯგუფებულია სამართლიანი ღირებულების ქვემოთ მოცემული იერარქიის მიხედვით, ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე, რომელიც მნიშვნელოვანია სამართლიანი ღირებულების შეფასებებისას:

- დონე 1 – მსგავსი აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკორექტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე;
- დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა;
- დონე 3 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის განსაზღვრა.

ბანკი განსაზღვრავს ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი იერარქიიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის საფუძველზე) ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიკაცია და შეფასება

ბანკი ყველა თავისი ფინანსური აქტივის კლასიფიკაციას ახდენს ამ აქტივების მართვის ბიზნესმოდელისა და სახელშეკრულებო პირობების მიხედვით და აფასებს შემდეგიდან ერთ-ერთით:

- სამართლიანი ღირებულება მოგებაში ან ზარალში ასახვით;
- სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, სავალო ინსტრუმენტების გაყიდვისას მისი მოგებაში ან ზარალში გადატანით;
- სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, წილობრივი ინსტრუმენტების გაყიდვისას მისი მოგებაში ან ზარალში გადატანის გარეშე; და
- ამორტიზებული ღირებულება.

ფინანსური ვალდებულებები, სასესხო დავალიანებისა და ფინანსური გარანტიების გარდა, ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, თუ ისინი ვაჭრობისთვის არის განკუთვნილი.

ჩართული წარმოებული ინსტრუმენტები არ არის გამოყოფილი შესაბამისი ფინანსური აქტივისგან. ამის ნაცვლად, ფინანსური აქტივების კლასიფიცირება ხდება ბიზნესმოდელისა და მათი სახელშეკრულებო პირობების მიხედვით.
ყველა წარმოებული ინსტრუმენტი ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასება თავდაპირველი აღიარებისას

ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარებისას მათი აღრიცხვა ხდება სამართლიანი ღირებულებით, და ის ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით და ასახული მოგებაში ან ზარალში, კორექტირდება გარიგებასთან პირდაპირ დაკავშირებული ხარჯებით.

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო შეფასება არის გარიგების ფასი. თუ ბანკი გადაწყვეტს, რომ თავდაპირველი აღიარებისას შეფასებული სამართლიანი ღირებულება განსხვავდება გარიგების ფასისგან, მაშინ:

- თუ სამართლიანი ღირებულება დასტურდება აქტიურ ბაზარზე მსგავსი აქტივის ან ვალდებულების კოტირებული ფასით (ე. ი. 1 დონის ამოსავალი მონაცემი) ან ეყრდნობა შეფასების მეთოდს, რომელიც გამოიყენებს მხოლოდ საბაზრო ინფორმაციას, მაშინ ბანკი აღიარებს სხვაობას თავდაპირველი აღიარებისას შეფასებულ სამართლიან ღირებულებასა და გარიგების ფასს შორის, როგორც მოგებას ან ზარალს.

ყველა დანარჩენ შემთხვევაში ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი შეფასება დაკორექტირდება, რომ გადაავადოს სხვაობა თავდაპირველი აღიარებისას შეფასებულ სამართლიან ღირებულებასა და გარიგების ფასს შორის. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ბანკი ამ გადავადებულ სხვაობას შემოსულობად ან ზარალად აღიარებს მხოლოდ იმდენად, რამდენადაც მას წარმოშობს ისეთი ფაქტორის (დროის ჩათვლით) ცვლილება, რომელსაც ბაზრის მონაწილეები გაითვალისწინებდნენ ამ აქტივის თუ ვალდებულების ფასის განსაზღვრისას.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების შემდგომი შეფასება

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტები

ბანკი ამორტიზებული ღირებულებით აფასებს მოთხოვნებს საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებს და სხვა ფინანსური აქტივებს თუ დაკმაყოფილებულია შემდეგი ორი პირობა:

- ფინანსური აქტივი იმართება ისეთი ბიზნესმოდელით, რომლის მიზანიც არის ფინანსური აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად.
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტული თარიღებით წარმოქმნის ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს (SPPI) ძირითადი თანხის დარჩენილ ნაშთზე.

ამ პირობების შესახებ უფრო დაწვრილებით მოცემულია ქვემოთ.

ბიზნესმოდელი

ბანკი თავის ბიზნესმოდელს იმ დონეზე განსაზღვრავს, რომ საუკეთესოდ ასახავს იმას, თუ როგორ მართავს ის ფინანსური აქტივების ჯგუფებს თავისი ბიზნესამოცანების მისაღწევად. ბიზნესმოდელი თითოეული ინსტრუმენტისთვის კი არ ფასდება, არამედ უფრო მაღალ, ინსტრუმენტის თითოეული ტიპის აგრეგირებული პორტფელების, დონეზე და ეყრდნობა შემდეგ დაკვირვებად (ემპირიულ) ფაქტორებს:

- რისკები, რომლებიც მოქმედებს ბიზნესმოდელის ეფექტურობაზე (და ამ ბიზნესმოდელის ფარგლებში არსებულ ფინანსურ აქტივებზე) და, კერძოდ, როგორ იმართება ეს რისკები;
- როგორ ხდება ბიზნესის ხელმძღვანელების ანაზღაურება (მაგალითად, ანაზღაურება ეყრდნობა თუ არა მართული აქტივების სამართლიან ღირებულებას ან ამოღებულ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებს)
- როგორ ხდება კონკრეტული ბიზნესმოდელის ფარგლებში ფლობილი ფინანსური აქტივების შეფასება და წარდგენა უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობისთვის.

ფასს 9-ის მიხედვით სამი ბიზნესმოდელი არსებობს:

- ფლობა ფულადი ნაკადების მისაღებად: მისი მიზანია აქტივის ფლობა ვადის ამოწურვამდე საპროცენტო შემოსავლის, კონტრაჰენტისგან ძირითადი თანხის და პროცენტის გადახდების მისაღებად.
- ფლობა ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად: ეს მოდელი ფულადი ნაკადების მისაღებად ფლობის მოდელის მსგავსია, იმ განსხვავებით, რომ საწარმომ შეიძლება გადაწყვიტოს თავისი ყველა ან ზოგიერთი აქტივის გაყიდვა მათი ვადის ამოწურვამდე, გარემოებების ცვლილების გამო, ან აქტივების ფლობა ლიკვიდურობის მიზნით.
- სხვა: ყველა ის მოდელი, რომელიც არ აკმაყოფილებს „ფულადი ნაკადების მისაღებად ფლობის“ ან „ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად ფლობის“ კრიტერიუმებს.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების შემდგომი შეფასება (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდები (SPPI)

თუ ფინანსური აქტივი ფლობილია ან „ფლობა ფულადი ნაკადების მისაღებად“ ბიზნესმოდელის, ან „ფლობა ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად“ ბიზნესმოდელის ფარგლებში, მაშინ კლასიფიკაციის განსაზღვრისთვის თავდაპირველი აღიარებისას ბანკი აფასებს, სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილზე დარიცხული პროცენტის გადახდას წარმოდგენს თუ არა. SPPI ტესტირება თითოეული ინსტრუმენტისთვის ცალკე ხდება.

სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილზე დარიცხული პროცენტის გადახდებს, შეესაბამება მთავარ საკრედიტო შეთანხმებებს. პროცენტი არის ფულის დროითი ღირებულებისა და დროის გარკვეული პერიოდის განმავლობაში დაუფარავ ძირითად თანხასთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის კომპენსაცია. იგი ასევე შეიძლება მოიცავდეს დაკრედიტებასთან დაკავშირებული სხვა ძირითადი რისკების (მაგ. ლიკვიდურობის რისკი) და დროის გარკვეული პერიოდის განმავლობაში ფინანსური აქტივის ფლობასთან დაკავშირებული დანახარჯების (მაგ. ადმინისტრაციული დანახარჯები) ანაზღაურებას, და ასევე ძირითად საკრედიტო შეთანხმებით გათვალისწინებულ მოგების მარჟას.

იმის შესაფასებლად, სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებია (SPPI) თუ არა, ბანკი განიხილავს, ხომ არ შეიცავს ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები ისეთი პირობას, რომელმაც შეიძლება შეცვალოს ინსტრუმენტის ვადის განმავლობაში წარმოშობილი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოძრაობის დრო ან სიდიდე, რამაც, შესაძლოა, გავლენა მოახდინოს იმაზე, ჩაითვლება თუ არა, რომ ინსტრუმენტმა გაიარა SPPI ტესტირება.

თუ ფინანსური აქტივები SPPI ტესტირებას ვერ გაივლის, ისინი ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და მოგებაში ან ზარალში ასახვით, ხოლო მიღებული პროცენტის აღიარება ხდება სხვა საპროცენტო შემოსავალში.

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული სასესხო ინსტრუმენტები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით

ბანკი სავალო საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებს აფასებს სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (FVOCI), როდესაც კმაყოფილდება ქვემოთ მოცემული ორივე პირობა:

- ინსტრუმენტი ფლობილია ბიზნესმოდელის ფარგლებში, რომლის მიზანიც მიიღწევა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებით, ფინანსური აქტივების გაყიდვით და ამ ფინანსური ინსტრუმენტების ფლობით ლიკვიდურობის მართვის მიზნებისთვის.
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები აკმაყოფილებს SPPI ტესტს.

სავალო საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, შემდეგ ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და სამართლიან ღირებულებაში შესული ცვლილებების შედეგად მიღებული შემოსულობა და ზარალი აისახება სხვა სრულ შემოსავალში. საპროცენტო შემოსავალი და საკურსო სხვაობიდან მიღებული შემოსულობა და ზარალი აისახება მოგებაში ან ზარალში იმავე წესით, როგორითაც ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები. აღიარების შეწყვეტისას სხვა სრულ შემოსავალში ასახული კუმულაციური შემოსულობა ან ზარალი სხვა სრული შემოსავლიდან რეკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების შემდგომი შეფასება (გაგრძელება)

წილობრივი ინსტრუმენტები რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით შეფასებულია, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - ოფციონი

თავდაპირველი აღიარებისას ბანკს შეუძლია თავისი წილობრივი ინსტრუმენტების შეუქცევადად კლასიფიცირება წილობრივ ინსტრუმენტებად, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, თუ ისინი აკმაყოფილებენ ბასს 32-ით *„ფინანსური ინსტრუმენტები: წარდგენა“* მიხედვით „კაპიტალის“ განმარტებას და მათი ფლობის მიზანი არ არის ვაჭრობა. თითოეული ინსტრუმენტისთვის კლასიფიკაცია ცალკე ხდება.

ამ წილობრივ ინსტრუმენტებზე მიღებული შემოსულობა და ზარალი არასდროს გადაიტანება მოგებაში ან ზარალში. დივიდენდების აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში. წილობრივი ინსტრუმენტები, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, არ ექვემდებარება გაუფასურების შემოწმებას.

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები, მოგებაში ან ზარალში ასახვით

ისეთი ბიზნესმოდელით მართული ფინანსური აქტივების ჯგუფები, რომლის მიზანი არც ფულადი ნაკადების მისაღებად ფლობაა და არც ფულადი ნაკადების მისაღებად ფლობა და გაყიდვა, ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, მოგებაში ან ზარალში ასახვით

ბანკი სხვადასხვა კონტრაჰენტთან აქვს გარიგებები წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებით. ეს მოიცავს საპროცენტო განაკვეთის სვოპებს, ფორვარდებს და სხვა მსგავს ინსტრუმენტებს. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით და აისახება აქტივებად, თუ მათი სამართლიანი ღირებულება დადებითია, და ვალდებულებებად, თუ მათი სამართლიანი ღირებულება უარყოფითია. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებაში წმინდა ცვლილებები აისახება ფინანსური ინსტრუმენტებიდან მიღებულ წმინდა შემოსულობაში / ზარალში, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებითაა შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, გარდა უცხოური ვალუტის წარმოებულებიდან მიღებული შემოსულობისა / ზარალისა, რომლებიც წარმოდგენილია წმინდა უცხოური ვალუტის შემოსულობაში. 2019 წლის დასაწყისიდან ბანკი აფორმებს გარკვეულ სავალუტო სვოპის შეთანხმებებს, რათა თავისი დაფინანსების დანახარჯები გარკვეულ ვალუტებში შეუსაბამოს ამავე ვალუტებში საკრედიტო საქმიანობიდან წარმოქმნილ შემოსავალს. ამის შედეგად, ბანკი ახდენს საპროცენტო გადაკვეთის რისკის ეკონომიკურ ჰეჯირებას, თუმცა ფასს 9-ის მიხედვით ჰეჯირების აღრიცხვა არ გამოიყენება. წმინდა ცვლილებები ისეთი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებებში, რომლებიც წარმოდგენილია წმინდა სავალუტო შემოსულობაში, არ მოიცავს დაფიქსირებული სავალუტო განაკვეთის სხვაობების (დიფერენციალის) შემობრუნებას. ეს უკანასკნელი წარმოდგენილია საპროცენტო ხარჯის ნაწილში, რათა ასახოს ბანკის რისკის მართვის ამოცანა.

ფინანსური გარანტიები, აკრედიტივები და სხვა ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური გარანტიები, აკრედიტივები და სხვა ფინანსური ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარებულია ფინანსურ ანგარიშგებებში სამართლიანი ღირებულებით, და წარმოადგენს მიღებულ პრემიას. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ბანკის ვალდებულება თითოეული გარანტიის მიხედვით ფასდება ან თავდაპირველად აღიარებული თანხით, რომელსაც აკლდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აღიარებული კუმულაციური ამორტიზაცია, ან მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვით, იმისდა მიხედვით, თუ რომელია უფრო მეტია.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა მოხდება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგადაფარვის იურიდიული უფლება და ურთიერთგაქვითვის ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციის და ვალდებულების დაფარვის სურვილი.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ნაღდი ფულის ნაშთს სალაროში, ცენტრალური ბანკების მიმართ მოთხოვნებს, გარდა მათში განთავსებული სავალდებულო რეზერვებისა, მოთხოვნებს საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, რომლებსაც აქვს წარმოქმნიდან 90-დღიანი ვადა, კონტრაქტის მიხედვით უფლებრივად არ იტვირთება და თავისუფლად არის კონვერტირებადი ფულის გარკვეულ ოდენობებად.

ნასესხები სახსრები

გამოშვებული ფინანსური ინსტრუმენტები ან მათი კომპონენტები ვალდებულებების სახით მაშინ კლასიფიცირდება, როდესაც მფლობელის წინაშე სახელშეკრულებო გარიგებების შედეგად ბანკს წარმოეშობა ვალდებულება, გადაიხადოს ფული ან ფინანსური ინსტრუმენტი ან სხვაგვარად დააკმაყოფილოს ეს ვალდებულება, გარდა განსაზღვრული ფულადი თანხის ან სხვა ფინანსური ინსტრუმენტის სანაცვლოდ საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების განსაზღვრული რაოდენობის მიღებისა. ამგვარი ინსტრუმენტები მოიცავს ვალდებულებებს საკრედიტო დაწესებულებებისა და მომხმარებლების წინაშე (მარტივი თამასუქების ჩათვლით). აღნიშნული თავდაპირველად აღიარებულია მიღებული საფასურის რეალური ღირებულებით, რასაც აკლდება შესაბამის ოპერაციასთან პირდაპირ დაკავშირებული თანხები. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, ნასესხები სახსრების შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. მოგებისა და ზარალის აღიარება მოგება-ზარალის ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში ხდება ვალდებულების აღიარების შეწყვეტისას, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში.

დამატებით გამოშვებული პირველადი კაპიტალის ინსტრუმენტები უვადო ანუიტეტით და პროცენტის ნებაყოფლობითი გადახდის პირობით, კლასიფიცირდება ფინანსურ ვალდებულებებად მაშინ, როდესაც ინსტრუმენტები არ არის კონვერტირებადი საკუთარ კაპიტალად და ბანკს არ აქვს უპირობო უფლება, თავიდან აიცილოს ფულადი სახსრების მიწოდება წინასწარ განსაზღვრული გამომწვევი მოვლენის შემთხვევაში. ასეთი ინსტრუმენტები ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, ხოლო შესაბამისი პროცენტი მოგება-ზარალის ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში აისახება საპროცენტო ხარჯში.

თუ ბანკი შეისყიდის საკუთარ სესხს, მას ამოიღებენ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებიდან, ხოლო სხვაობა ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ საფასურს შორის აღირიცხება მოგება-ზარალის ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში.

ისეთი აქტივის შეძენისთვის, აგებისა თუ წარმოებისთვის უშუალოდ მიკუთვნებადი სესხის მიღების ხარჯები, რომლის მიზნობრივი მოხმარებისთვის ან რეალიზაციისთვის მომზადებასაც საკმაოდ დიდი დრო სჭირდება, კაპიტალიზდება, როგორც აქტივის ღირებულების ნაწილი. სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული ყველა დანარჩენი დანახარჯი დადგომისთანავე გატარდება პერიოდის ხარჯად. სესხის მიღების ხარჯი შედგება პროცენტისგან და სხვა ხარჯებისგან, რომლებსაც საწარმო გაიღებს სესხის მიღებასთან დაკავშირებით.

სუბორდინირებული ვალი

სუბორდინირებული ვალი წარმოადგენს ბანკის მიერ საერთაშორისო ან ადგილობრივი საფინანსო ბაზრებიდან მოზიდულ გრძელვადიან ფულად სახსრებს. ბანკის ლიკვიდაციის შემთხვევაში, სუბორდინირებული ვალის მფლობელებს სხვა კრედიტორებთან შედარებით ექნებათ სესხის დაფარვის უფრო დაბალი პრიორიტეტი. სუბორდინირებული ვალი ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხება.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

იჯარა (2019 წლის 1 იანვრიდან მოქმედი პოლიტიკა)

ბანკი, როგორც მოიჯარე

ხელშეკრულების გაფორმების დროს ბანკი აფასებს, ხელშეკრულება წარმოადგენს ან შეიცავს თუ არა იჯარას. ხელშეკრულება წარმოადგენს ან შეიცავს იჯარას, თუ იგი გულისხმობს გარკვეული პერიოდის განმავლობაში კონკრეტული აქტივის გაკონტროლების ან გამოყენების უფლებას ანაზღაურების სანაცვლოდ. ბანკი იჯარის დაწყების თარიღად მიიჩნევს იმ დღეს, როდესაც მეიჯარე საბაზისო აქტივს გამოყენებისთვის გადასცემს ბანკს. თუ საიჯარო ხელშეკრულება იჯარის რამდენიმე კომპონენტს შეიცავს, ბანკი ხელშეკრულებაში ანაზღაურებას შეუსაბამებს იჯარის თითოეულ კომპონენტს ფარდობითი ინდივიდუალური ფასების საფუძველზე და მათ ცალ-ცალკე აღრიცხავს.

ბანკის ძირითადი საიჯარო საქმიანობა მოიცავს მომსახურების ცენტრების, ბანკომატების სივრცეებისა და საწყობების იჯარას. შეუქცევად იჯარას 10 წლამდე ვადა აქვს. საიჯარო გადასახდელები, უმეტეს შემთხვევაში, ფიქსირებულია. ხელშეკრულებებში, როგორც წესი, არ არის შესული იჯარის ვადის გაგრძელების ან შეწყვეტის პირობა და არ შეიცავს დათქმებს.

გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივის და საიჯარო ვალდებულების აღიარება

ბანკი იჯარის დაწყების თარიღისთვის აღიარებს გამოყენების უფლებით გადაცემულ აქტივს და საიჯარო ვალდებულებას. გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივი თავდაპირველად თვითღირებულებით ფასდება, რაც მოიცავს იჯარის ამოქმედების თარიღით ან ამ თარიღამდე განხორციელებული საიჯარო გადახდებით დაკორექტირებული საიჯარო ვალდებულების საწყის ოდენობას. ამას ემატება გაწეული თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები და საბაზისო აქტივის დემონტაჟსა და ობიექტიდან გატანასთან, ან სავარაუდო დემონტაჟის ხარჯები, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. ამის შემდეგ გამოყენების უფლებით გადაცემულ აქტივს ცვეთა ერიცხება იჯარის ვადის განმავლობაში ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდით. ბანკი გამოყენების უფლებით გადაცემულ აქტივებზე იყენებს თვითღირებულების მოდელს, იმ აქტივების გარდა, რომლებიც აკმაყოფილებს საინვესტიციო ქონების განსაზღვრებას. ასეთ შემთხვევაში გამოიყენება გადაფასების მოდელი.

საიჯარო ვალდებულება თავდაპირველად ფასდება მომავალი საიჯარო გადასახდელების დღევანდელი ღირებულებით, გარდა დღგ-ის გადახდებისა, და მისი დისკონტირება ხდება ბანკის ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთით. საიჯარო ვალდებულება შემდეგ ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.
აღიარებიდან გამონაკლისები

ბანკი იყენებს აღიარების გამონაკლისებს იმ საიჯარო ხელშეკრულებებზე, რომელთა მიხედვითაც, იჯარის ვადა მთავრდება 12 თვეში თავდაპირველი გამოყენების თარიღისთვის, და აგრეთვე იმ საიჯარო ხელშეკრულებებზე, რომელთა საბაზისო აქტივი დაბალი ღირებულებისაა. ბანკი ამ იჯარებთან დაკავშირებულ საიჯარო გადასახდელებს აღიარებს, როგორც ხარჯს და იჯარის ვადას წრფივი მეთოდით არიცხავს.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

იჯარა (2019 წლის 1 იანვრიდან მოქმედი პოლიტიკა)

ბანკი, როგორც მოიჯარე

საიჯარო ხელშეკრულებების მოდიფიკაცია

თუ საიჯარო ხელშეკრულების მოდიფიკაცია ხდება იჯარის გამოყენების სფეროს ან იჯარის ღირებულების შეცვლით, რომელიც იჯარის თავდაპირველი პირობების ნაწილი არ ყოფილა, ბანკი განსაზღვრავს, მოდიფიკაციის შედეგად წარმოიქმნება თუ არა:

- განცალკევებული იჯარა, ან
- ცვლილება არსებული იჯარის აღრიცხვის წესში

ბანკი იჯარის მოდიფიკაციას ასახავს, როგორც განცალკევებულ იჯარას, თუ არსებობს ორივე შემდეგი პირობა:

- მოდიფიკაციის შედეგად იზრდება იჯარის გამოყენების სფერო იმის გამო, რომ იჯარას ემატება ერთი ან რამდენიმე საიჯარო აქტივის გამოყენების უფლება; და
- იჯარის ანაზღაურება იზრდება ისეთი ოდენობით, რომელიც თანაზომადია იჯარის გაზრდილი გამოყენების სფეროს შესაფერისი განცალკევებული ხელშეკრულების ფასისა და ასევე კონკრეტული ხელშეკრულების გარემოებების ამსახველი, ამ განცალკევებული ფასის ნებისმიერი შესაბამისი კორექტირების გათვალისწინებით.

იჯარის ისეთი მოდიფიკაციის შემთხვევაში, რომელიც არ აღირიცხება, როგორც განცალკევებული იჯარა, ბანკი ხელახლა აფასებს საიჯარო ვალდებულებას შემდეგნაირად:

- ამცირებს აქტივის გამოყენების უფლების საბალანსო ღირებულებას იჯარის ნაწილობრივ ან სრულად შეწყვეტის ასახვის მიზნით, იჯარის ისეთი მოდიფიკაციის შემთხვევაში, რომლის შედეგად მცირდება იჯარის მოქმედების სფერო. ბანკი მოგებაში ან ზარალში აღიარებს ნებისმიერ შემოსულობას ან ზარალს, რომელიც დაკავშირებულია იჯარის ნაწილობრივ ან მთლიან შეწყვეტასთან; ან
- შესაბამისად აკორექტირებს აქტივის გამოყენების უფლებას იჯარის ყველა სხვა მოდიფიკაციის გათვალისწინებით.

ბანკი, როგორც მეიჯარე

იჯარის დასაწყისში ბანკი თავის თითოეულ იჯარას ან საოპერაციო იჯარის, ან ფინანსური იჯარის კლასიფიკაციას ანიჭებს.

ფინანსური იჯარა

იჯარა, რომელიც საიჯარო აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებულ პრაქტიკულად ყველა რისკსა და სარგებელს მოიჯარეს გადასცემს, ფინანსურ იჯარად კლასიფიცირდება. ყველა დანარჩენი იჯარა საოპერაციო იჯარაა. ბანკი ფინანსური იჯარაზე დავალიანებას აღიარებს ფინანსური მდგომარეობის ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში იჯარაში განხორციელებული წმინდა ინვესტიციის თანხის ოდენობით, იჯარის ვადის დაწყების თარიღიდან. მინიმალური საიჯარო გადასახადების მიმდინარე ღირებულების გამოთვლისას დისკონტირების ფაქტორად გამოიყენება საიჯარო ხელშეკრულებაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთი. თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები შედის ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნების პირველად შეფასებაში. მიღებული საიჯარო გადასახდელები გადანაწილდება ფინანსურ იჯარასა და დაუფარავი საიჯარო გადასახდელების შემცირებას შორის. ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლის აღიარება ხდება იმისდა მიხედვით, თუ როგორია მუდმივი პერიოდული უკუგების კოეფიციენტი მიმდინარე წმინდა ინვესტიციაზე.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

იჯარა (2019 წლის 1 იანვრიდან მოქმედი პოლიტიკა)

საოპერაციო იჯარა

ბანკი საოპერაციო იჯარის აქტივებს წარმოადგენს ფინანსური მდგომარეობის ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში აქტივების ხასიათის მიხედვით. საოპერაციო იჯარიდან საიჯარო შემოსავლის აღიარება მოგება-ზარალის ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში ხდება წრფივი მეთოდით, იჯარის ვადის განმავლობაში, როგორც წმინდა სხვა შემოსავლისა. საოპერაციო იჯარიდან შემოსავლების მიღების თავდაპირველი პირდაპირი ხარჯები საიჯარო აქტივების საბალანსო ღირებულებას ემატება.

იჯარის აღრიცხვის პოლიტიკა, რომელიც 2019 წლის 1 იანვრამდე იყო ძალაში, წარმოდგენილია წინა წლის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის პრინციპების მიმოხილვა

ბანკი ყველა სესხსა და სხვა სავალო ფინანსურ აქტივებზე (რომლებიც არ არის აღრიცხული სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით) მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს აღრიცხავს სასესხო ვალდებულებებთან და ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებთან ერთად. ამ თავში ყველა მოიხსენიება „ფინანსურ აქტივებად“. ფასს 9-ის მიხედვით, წილობრივი ინსტრუმენტები არ ექვემდებარება გაუფასურებას.

რეზერვი ეყრდნობა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, რომელიც უკავშირდება მომდევნო 12 თვის განმავლობაში ვალდებულებების შეუსრულებლობის ალბათობას, თუ სესხის გაცემის შემდეგ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არ გაზრდილა. ასეთ შემთხვევაში რეზერვი ეყრდნობა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს აქტივის არსებობის ვადის განმავლობაში. თუ ფინანსური აქტივი შეესაბამება შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული ფინანსური აქტივის განმარტებას, მაშინ რეზერვი დაეყრდნობა აქტივის არსებობის ვადის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ცვლილებას.

ბანკი გამარტივებულ მიდგომას იყენებს სავაჭრო, საიჯარო და სხვა დებიტორული დავალიანებისა და სახელშეკრულებო აქტივებისთვის და აღრიცხავს მათი არსებობის განმავლობაში მოსალოდნელ ზარალს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად, ბანკი ჯერ ინდივიდუალურად აფასებს, არსებობს თუ არა ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონე სესხების გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება. შემდეგ ის კოლექტიურად აფასებს სესხებს, რომლებიც ინდივიდუალურად არ არის მნიშვნელოვანი და სესხებს, რომლებიც არის მნიშვნელოვანი, მაგრამ რომელთა გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება, ინდივიდუალური შეფასების მიხედვით, არ არსებობს.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრისადმი სტადიების მიხედვით მიდგომა

ბანკმა დანერგა პოლიტიკა, რომლის მიხედვითაც, თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის აფასებს, თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არის თუ არა გაზრდილი ფინანსური აქტივის საკრედიტო რისკი, რისთვისაც ითვალისწინებს დეფოლტის რისკის ცვლილებას ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში. ზემოაღნიშნულ პროცესზე დაყრდნობით, ბანკი თავის ფინანსურ ინსტრუმენტებს აჯგუფებს შემდეგნაირად: პირველი სტადია, მეორე სტადია, მესამე სტადია და „შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული“, ქვემოთ აღწერილი წესით:

- პირველი სტადია: ბანკი საკრედიტო ზარალის რეზერვს აღიარებს იმ ოდენობით, რომ გაუტოლდეს 12-თვის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს. ეს ზარალი არის აქტივის არსებობის განმავლობაში დეფოლტის შემთხვევების გამო მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, რომელიც მოსალოდნელია საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში იმ დაშვებით, რომ საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არ არის გაზრდილი. 12 თვეზე ნაკლები დარჩენილი ვადის მქონე ფინანსური აქტივების შემთხვევაში გამოიყენება დეფოლტის ალბათობა, რომელიც შეესაბამება დარჩენილ ვადას.
- მეორე სტადია: იმ ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, რომელთა საკრედიტო რისკი ამ ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარებიდან მნიშვნელოვნად გაზრდილად ითვლება, ბანკი საკრედიტო ზარალის რეზერვს აღიარებს აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობით. ამისათვის საჭიროა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლა აქტივის მთელი არსებობის განმავლობაში დეფოლტის ალბათობაზე დაყრდნობით, რაც ნიშნავს ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში დეფოლტის დადგომის ალბათობას. საკრედიტო ზარალის რეზერვი ამ სტადიაზე უფრო მაღალია საკრედიტო რისკის ზრდის გამო და აგრეთვე იმიტომ, რომ უფრო გრძელვადიანი პერიოდია გასათვალისწინებელი პირველი სტადიის 12-თვიან პერიოდთან შედარებით. ფინანსური ინსტრუმენტები მეორე სტადიაზე ჯერ არ ითვლება საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად.
- მესამე სტადია: თუ ფინანსური ინსტრუმენტები საკრედიტო რისკით უფასურდება, ისინი გადაინაცვლებს მესამე სტადიაზე. ბანკი ზარალის რეზერვს აღიარებს აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობით, რაც ასახავს ამ საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური ინსტრუმენტების დეფოლტის 100%-იან ალბათობას.

ფასს 9-ის გაუფასურებასთან დაკავშირებული მოთხოვნების მოქმედების არეალში მოქცეული ფინანსური ინსტრუმენტები ზემოთ წარმოდგენილი სამი სტადიიდან ერთ-ერთში კლასიფიცირდება. შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული თუ არ არის, ახლად წარმოქმნილი აქტივები კლასიფიცირდება პირველ სტადიად და ამ სტადიაზე რჩება მანამ, სანამ ჩაითვლება, რომ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი, რა შემთხვევაშიც აქტივი გადადის მე-2 სტადიაზე.

შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული აქტივები არის ისეთი ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც საკრედიტო რისკით გაუფასურებულია თავდაპირველი აღიარებისას. შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული აქტივები აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით თავდაპირველი აღიარებისას და საპროცენტო შემოსავლის აღიარება შემდეგ ხდება საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის საფუძველზე. საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ითვალისწინებს ფინანსური აქტივის ყველა სახელშეკრულებო პირობას და მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარება ან შემცირება ხდება მხოლოდ მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილების შესაბამისად, თუ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება აქტივის მთელი არსებობის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე დაყრდნობით. შეძენილ ან შექმნილ გაუფასურებულ აქტივად აღიარებული აქტივი ამ სტატუსს ჩამოწერამდე შეინარჩუნებს.
ფასს 9-ასთან დაკავშირებით გამოყენებული ძირითადი შეფასებები და ვარაუდები წარმოდგენილია მე-4 შენიშვნაში.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივის ჯგუფის ნაწილის) ჩამოწერა ხდება თუ:

- ამოიწურა აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების ვადა, ან
- ბანკმა დათმო აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; და
- ბანკმა (ა) გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

იმ შემთხვევაში, თუ ბანკმა გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება და არ გადაუცია ძირითადი რისკები და სარგებელი ან კონტროლი აქტივზე, ბანკის მიერ აქტივის აღიარება ხდება უწყვეტი გამოყენების პირობით. უწყვეტი გამოყენება, რომელსაც აქვს გადაცემულ აქტივზე ერთგვარი გარანტიის ფორმა, აისახება აქტივის უმცირესი საბალანსო ღირებულებით და იმ მაქსიმალური თანხის გათვალისწინებით, რომლის გადახდაც შესაძლოა დასჭირდეს ბანკს.

როდესაც შემდგომი გამოყენება მიიღებს გადაცემულ აქტივზე წერილობითი და/ან შეძენილი ოფციონის ფორმას (ფულადი ოფციონების ან მსგავსი სახელშეკრულებო პირობების სახით), ბანკის ჩართულობის ხარისხი წარმოადგენს იმ გადაცემული აქტივის თანხას, რომლითაც შესაძლებელია აქტივის გამოსყიდვა. თუმცა იმ შემთხვევაში, როდესაც არსებობს წერილობითი მიწოდების ოფციონი (ფულადი ოფციონების ან მსგავსი სახელშეკრულებო პირობების სახით) სამართლიანი ღირებულებით ასახულ აქტივზე, ბანკის ჩართულობის ხარისხი შემოიფარგლება გადაცემული აქტივების სამართლიან ღირებულებასა და ოფციონის რეალიზაციის ფასს შორის უმცირესით.

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა და მოდიფიკაცია

ბანკი ზოგჯერ ახდენს ფინანსური აქტივების სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების რესტრუქტურიზაციას ან სხვაგვარ მოდიფიკაციას. ასეთ დროს ბანკი რაოდენობრივი და ხარისხობრივი კრიტერიუმების საფუძველზე აფასებს, ახალი პირობები არის თუ არა არსებითად განსხვავებული თავდაპირველი პირობებისგან. ბანკი ფინანსური აქტივის, მაგალითად, მომხმარებელზე გაცემული სესხის, აღიარებას წყვეტს მაშინ, როდესაც რესტრუქტურიზაციის შედეგად პირობები იმდენად შეიცვალა, რომ საქმე არსებითად ახალ სესხთან გვაქვს, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ხელშეკრულების პირობების რესტრუქტურიზაცია განპირობებულია მსესხებლის ფინანსური სიძნელეებით. როდესაც ხდება ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტა, სხვაობის აღიარება ხდება აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული შემოსულობის ან ზარალის სახით, თუკი გაუფასურების ზარალი უკვე არ არის აღრიცხული. ახლად აღიარებული სესხების კლასიფიცირება ხდება პირველ სტადიად მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მიზნებისთვის, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ახალი სესხი ითვლება შეძენილ ან შექმნილ გაუფასურებულ სესხად.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა (გაგრძელება)

ბანკი შემდეგ ფაქტორებს ითვალისწინებს იმის გადასაწყვეტად, ჩამოწეროს (შეწყვიტოს აღიარება) თუ არა ფინანსური ინსტრუმენტი:

- სესხის ვალუტის ცვლილება;
- საპროცენტო განაკვეთის ტიპის ცვლილება;
- წილობრივი მახასიათებლის შემოტანა;
- კონტრაჰენტის შეცვლა;
- თუ მოდიფიკაცია იმგვარია, რომ ინსტრუმენტი აღარ დააკმაყოფილებდა SPPI კრიტერიუმს.

თუ პირობები არსებითად განსხვავებული არ არის, ან რესტრუქტურიზაცია განპირობებულია მსესხებლის ფინანსური სიძნელეებით, ამ შემთხვევაში, რესტრუქტურიზაცია ან მოდიფიკაცია არ იწვევს აღიარების შეწყვეტას და ბანკი გადაიანგარიშებს მთლიანი (ბრუტო) საბალანსო ღირებულებას ფინანსური აქტივის გადაფასებული ფულადი ნაკადების საფუძველზე და მოდიფიცირებით განპირობებულ შემოსულობას ან ზარალს საპროცენტო შემოსავალში აღიარებს. ახალი მთლიანი (ბრუტო) საბალანსო ღირებულება გამოითვლება მოდიფიცირებული ფულადი ნაკადების თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებით.

იძულების ღონისძიების გამოყენებისგან თავის შეკავება და სესხების მოდიფიკაცია

ზოგჯერ ბანკი დათმობაზე მიდის ან, როდესაც მსესხებელს ფინანსური სიძნელეები აქვს, ცვლის სესხის თავდაპირველ პირობებს, ნაცვლად იმისა, რომ დაისაკუთროს ან იძულებითი ღონისძიების გზით მიიღოს უზრუნველყოფის საგანი. ბანკი იძულების ღონისძიების გამოყენებისგან თავს იკავებს მაშინ, როდესაც მიდის ასეთ დათმობებსა და მოდიფიკაციებზე მსესხებლის არსებული ან მოსალოდნელი ფინანსური სიძნელეების პასუხად და, მსესხებელი ფინანსურად გამართული რომ ყოფილიყო, ბანკი ამ პირობებს არ დათანხმდებოდა. იძულების ღონისძიების გამოყენებისგან თავის შეკავება შესაძლოა მოიცავდეს სესხის დაფარვის გადავადებას და სესხის ახალ პირობებზე შეთანხმებას. პირობების შეცვლის შემდეგ ნებისმიერი გაუფასურება ფასდება თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც გაანგარიშებულია პირობების მოდიფიკაციამდე. აქტივები, რომლებზეც ხდება იძულების ღონისძიების გამოყენებისგან თავის შეკავება, მიეკუთვნება მესამე სტადიას. გადაწყვეტილება იმის შესახებ, თუ რამდენ ხანს დარჩება აქტივი ამ კატეგორიაში, მიიღება ინდივიდუალურად კომერციული და მცირე და საშუალო ზომის სესხების შემთხვევაში, ხოლო დანარჩენი სესხების შემთხვევაში, მინიმუმ ექვსი თანმიმდევრული გადახდაა საჭირო იმისთვის, რომ სესხი ამ კატეგორიიდან მეორე სტადიაზე გადავიდეს. სესხის მეორე სტადიაზე გადასვლის შემდეგ ბანკი ხელახლა აფასებს, ხომ არ მომხდარა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა, თუმცა, პირველ სტადიაზე გადატანამდე ასეთი აქტივები მეორე სტადიაზე რჩება მინიმუმ 12-თვიანი საცდელი ვადით.

ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება.

როდესაც არსებულ ფინანსურ ვალდებულებას ცვლის მეორე ფინანსური ვალდებულება იმავე კრედიტორის მიმართ მნიშვნელოვნად შეცვლილი პირობებით, ან თუ მიმდინარე ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება თუ მოდიფიკაცია აღირიცხება, როგორც თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების გაუქმება და ახალი ვალდებულების აღიარება, ხოლო შესაბამისი საბალანსო ღირებულების სხვაობა აისახება მოგება-ზარალის ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

სასაქონლო-მატერიალური მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება გამოითვლება, როგორც ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში სავარაუდო გასაყიდ ფასს გამოკლებული დასრულების და რეალიზაციის ხარჯი.

გასაყიდად არსებული გრძელვადიანი აქტივები და შეწყვეტილი ოპერაციები

გრძელვადიან აქტივებსა და გასასხვისებელი აქტივების ბანკს გასაყიდად არსებულის კატეგორიას ბანკი იმ შემთხვევაში მიაკუთვნებს, თუ მათი საბალანსო ღირებულების ამოღება ძირითადად გაყიდვის ოპერაციიდან და არა მათი უწყვეტი გამოყენებით მოხდება. გასაყიდად განკუთვნილი გრძელვადიანი აქტივები და გასასხვისებელი აქტივების ჯგუფები ფასდება საბალანსო ღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას (გამოკლებული რეალიზაციაზე დანახარჯები) შორის უმცირესით. გაყიდვის დანახარჯები არის ნაზარდი დანახარჯები, რომლებიც პირდაპირ არის მიკუთვნებადი აქტივის (გასასხვისებელი აქტივების ჯგუფის) გასხვისებისთვის, ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯებისა და მოგების გადასახადის ხარჯის გამოკლებით.

გასაყიდად გამიზნულად კლასიფიცირების კრიტერიუმი დაკმაყოფილებულად ჩაითვლება მხოლოდ მაშინ, თუ გაყიდვის მაღალი ალბათობა არსებობს და აქტივი ან გასასხვისებელი აქტივების ჯგუფი არსებულ მდგომარეობაში ხელმისაწვდომია დაუყოვნებლივ გასაყიდად. გაყიდვის გარიგების შესასრულებლად საჭირო ნაბიჯები იმაზე უნდა მიანიშნებდეს, რომ არ არის მოსალოდნელი გაყიდვაში ცვლილებების შესვლა ან გაყიდვის გადაწყვეტილების შეცვლა. ხელმძღვანელობას გადაწყვეტილი უნდა ჰქონდეს აქტივის გაყიდვა და აქტივი უნდა გაიყიდოს კლასიფიკაციიდან ერთი წლის განმავლობაში.

გასაყიდად გამიზნული აქტივის თავდაპირველ კლასიფიკაციამდე ამ აქტივის საბალანსო ღირებულება ფასდება მოქმედი ფასს-ების შესაბამისად.

გასაყიდად არსებულის კატეგორიაში შესული ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების ცვეთა ან ამორტიზაცია არ ხდება.

გასაყიდად გამიზნულის კატეგორიაში შესული აქტივები და ვალდებულებები სხვა აქტივებისა და ვალდებულებებისგან ცალკეა წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

გასასხვისებელი აქტივების ჯგუფი ითვლება შეწყვეტილ ოპერაციად მაშინ, თუ ის არის სამეურნეო სუბიექტის კომპონენტი, რომელიც ან გასხვისებულია, ან კლასიფიცირებულია როგორც გასაყიდად არსებული, და:

- წარმოადგენს საქმიანობის ცალკე აღებულ ძირითად მიმართულებას ან საქმიანობის გეოგრაფიულ არეალს
- არის საქმიანობის ცალკე აღებული ძირითადი მიმართულების ან გეოგრაფიული არეალის საქმიანობის გასხვისების ერთიანი კოორდინირებული გეგმის ნაწილი ან
- არის შვილობილი კომპანია, რომელიც შეძენილია მხოლოდ და მხოლოდ გადაყიდვის მიზნით.

შეწყვეტილი ოპერაციები არ აისახება უწყვეტი საქმიანობის შედეგებში და მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება როგორც შეწყვეტილი ოპერაციებიდან წმინდა მოგების ან ზარალის ერთიანი თანხა. შეწყვეტილი ოპერაციების საოპერაციო, საინვესტიციო და საფინანსო საქმიანობებისთვის მიკუთვნებადი წმინდა ფულადი ნაკადები ცალკეა წარმოდგენილი ფულადი ნაკადების ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

გადასახადით დაბეგვრა

მიმდინარე მოგების გადასახადის ხარჯი გამოიანგარიშება საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

გადავადებული აქტივებისა და ვალდებულებების დაანგარიშება მიმდინარე სხვაობებთან მიმართებაში ხდება ვალდებულებების აღრიცხვის მეთოდით. გადავადებული მოგების გადასახადები გათვალისწინებულია ყველა დროებით სხვაობაზე, რომელიც წარმოიშობა აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო დასაბეგრ საფუძველსა და მათ საბალანსო ღირებულებას შორის ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც გადავადებული მოგების გადასახადი წარმოიშობა გუდვილის პირველადი აღიარებიდან ან აქტივისა და ვალდებულებიდან იმ გარიგებაში, რომელიც არ არის საწარმოთა გაერთიანება და ოპერაციის თარიღისათვის გავლენას არ იქონიებს სააღრიცხვო მოგებასა თუ საგადასახადო მოგება-ზარალზე.

გადავადებული საგადასახადო აქტივი აღირიცხება მხოლოდ მაშინ, როდესაც მოსალოდნელია დასაბეგრი მოგების მიღება, საიდანაც შესაძლებელი იქნება გამოსაქვითი დროებითი სხვაობების გაქვითვა. გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები აღირიცხება საგადასახადო განაკვეთებით, რომელთა გამოყენებაც მოსალოდნელია აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულების დაფარვის პერიოდში იმ განაკვეთებზე დაყრდნობით, რომლებიც მოქმედებდა ან არსებითად ამოქმედებული იყო ანგარიშგების დღეს.

გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები წარმოდგენილია დროებით სხვაობებზე, რომლებიც წარმოიშობა ინვესტიციებიდან შვილობილ კომპანიებში, მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც შესაძლოა გაკონტროლებულ იქნას დროებითი სხვაობის აღდგენის დრო და ახლო მომავალში მათი აღდგენა არ არის მოსალოდნელი.

საქართველოსა და ბელარუსში აგრეთვე მოქმედებს სხვადასხვა საოპერაციო გადასახადი, რომლებიც გავლენას ახდენს ბანკის საქმიანობაზე. ეს გადასახადები შესულია სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

საინვესტიციო ქონება

საინვესტიციო ქონება არის მიწა ან შენობა ან შენობის ნაწილი, რომელიც გამიზნულია საიჯარო შემოსავლის მისაღებად ან კაპიტალის ღირებულების ზრდისთვის და რომელსაც ბანკი არ იყენებს.

საინვესტიციო ქონების თავდაპირველი აღიარება ხდება თვითღირებულებით, ტრანსაქციის ხარჯების ჩათვლით და შემდეგ ხელმეორედ ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, რომელიც ასახავს საბაზრო პირობებს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის. ბანკის საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება სხვადასხვა წყაროს საფუძველზე, მათ შორის დამოუკიდებელი შემფასებლების ანგარიშების მიხედვით, რომლებსაც აქვთ აღიარებული და შესაბამისი პროფესიული კვალიფიკაცია და ანალოგიური ადგილმდებარეობისა და კატეგორიის ქონების შეფასების გამოცდილება. რაც შეეხება გარკვეულ საინვესტიციო ქონებას, რომლის გამოსყიდვის ოფციონი გადაცემულია წინა მფლობელებისთვის, ასეთი ქონების სამართლიანი ღირებულება საანგარიშგებო თარიღისთვის განისაზღვრა გამოსყიდვის ღირებულებით.

საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების შეცვლით განპირობებული შემოსულობა ან ზარალი, ასევე იჯარიდან მიღებული შემოსავალი აღირიცხება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში სხვა შემოსავლის მუხლში.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

საინვესტიციო ქონება (გაგრძელება)

თუ საინვესტიციო ქონებას დაიკავებს მესაკუთრე, მაშინ ხდება მისი რეკლასიფიცირება ძირითად საშუალებებად და მისი საბალანსო ღირებულება რეკლასიფიცირების თარიღისთვის ხდება მისი დასაშვები ღირებულება, რომელიც შემდგომში ცვეთას ექვემდებარება. იმ შემთხვევაში, თუ საინვესტიციო ქონება აკმაყოფილებს გასაყიდად გამიზნული აქტივის კრიტერიუმებს, მისი გადატანა ხდება გასაყიდად გამიზნული აქტივების კატეგორიაში.

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები აღრიცხულია თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურება. ამ თანხაში შედის ძირითადი საშუალების ნაწილის ჩანაცვლების ღირებულება, ამ ხარჯის დადგომისას, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაცულია.

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების გადახედვა ხდება გადაფასებასთან მიმართებაში, როდესაც მოვლენები ან გარემოებათა ცვლილებები იმაზე მიანიშნებს, რომ საბალანსო ღირებულების აღდგენა შესაძლოა ვერ მოხერხდეს.

აქტივის ცვეთა აითვლება იმ თარიღიდან, როდესაც აქტივი ექსპლუატაციისთვის მზად არის და ხელმისაწვდომია. ცვეთის დარიცხვა ხდება წრფივი მეთოდით ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის შემდეგი მაჩვენებლების მიხედვით:

	წელი
საოფისე შენობები და სერვისცენტრები	100-მდე
ავეჯი და მოწყობილობები	3-20
კომპიუტერული ტექნიკა და აღჭურვილობა	5-10
სატრანსპორტო საშუალებები	2-7

ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს აქტივების ნარჩენი ღირებულება, სასარგებლო მომსახურების ვადები და მეთოდები გადაისინჯება და დაკორექტირდება შესაბამისად.

დაუმთავრებელი მშენებლობები თვითღირებულებით აღირიცხება და ცვეთა არ ერიცხება მანამ, სანამ არ გახდება ექსპლუატაციისთვის ვარგისი და მოხდება მათი კლასიფიცირება ძირითადი საშუალებების შესაბამის ჯგუფში.

საიჯარო ქონების გაუმჯობესებების ცვეთა ხდება შესაბამისი საიჯარო აქტივის მთლიანი ვადის განმავლობაში, ან იჯარის მოსალოდნელ ვადაზე, რომელიც უფრო ხანმოკლეა.

შეკეთება-განახლებასთან დაკავშირებული ხარჯები ირიცხება წარმოშობისას და მათი ჩართვა ხდება სხვა საოპერაციო ხარჯებში თუ ისინი არ ექვემდებარება კაპიტალიზაციას.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

არამატერიალური აქტივები

ბანკის არამატერიალური აქტივები მოიცავს პროგრამულ უზრუნველყოფასა და ლიცენზიებს.

ცალკეული არამატერიალური აქტივი პირველადი აღიარებისას აღირიცხება თვითღირებულებით. საწარმოთა გაერთიანებისას შეძენილი არამატერიალური აქტივის ღირებულება წარმოადგენს მის სამართლიან ღირებულებას შესყიდვის თარიღისათვის. პირველადი აღიარების შემდგომ არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დარიცხული ამორტიზაცია და გაუფასურების ზარალი. არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადები ითვლება სასრულად, ამორტიზდება ოთხიდან 15 წლამდე ვადაზე და გაუფასურების დასადგენად მოწმდება მაშინ, როდესაც არსებობს არამატერიალური აქტივების გაუფასურების ნიშნები. არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ვადებისა და მეთოდების გადახედვა ხდება, სულ მცირე, ყოველი ფისკალური წლის ბოლოს.

კომპიუტერული პროგრამების მართვასთან დაკავშირებული დანახარჯები მათი გაწევისთანავე აღირიცხება ხარჯების ნაწილში. პროგრამული უზრუნველყოფის შექმნის ხარჯები (დაკავშირებული ახალი, მნიშვნელოვნად გაუმჯობესებული პროგრამული უზრუნველყოფის ტესტირებასა და დიზაინთან) აღიარებულია, როგორც არამატერიალური აქტივი მხოლოდ მაშინ, როდესაც ბანკს აქვს ამ პროცესის ბოლომდე მიყვანის სურვილი და ტექნიკური უნარი იმ მოცულობით, რომ შესაძლებელი იყოს პროგრამული უზრუნველყოფის გამოყენება თუ გაყიდვა, აგრეთვე აქტივს შეეძლოს სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოტანა განვითარების ხარჯების გათვალისწინებით. უნდა არსებობდეს რესურსები აქტივის ბოლომდე მიყვანისთვის და შესაძლებელი იყოს განვითარების ხარჯების სანდოდ შეფასება. კვლევასა და პროგრამული უზრუნველყოფის შექმნაზე გაწეული სხვა დანახარჯების აღრიცხვა მათი გაწევისთანავე ხდება სხვა ხარჯების ნაწილში.

ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ბანკს წარსული მოვლენების გამო აქვს მიმდინარე თუ პრაქტიკიდან გამომდინარე ვალდებულება და მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება ვალდებულების დასაფარად. ასევე, შესაძლებელია ვალდებულების თანხის სანდოდ განსაზღვრა.

აქციებზე დაფუძნებული გადახდის ოპერაციები

ბანკის თანამშრომლები (უმაღლესი რგოლის აღმასრულებელი პირების ჩათვლით) იღებენ აქციებზე დაფუძნებულ ანაზღაურებას, რომლის მიხედვითაც ისინი ბანკისგან გაწეული მომსახურების სანაცვლოდ ანაზღაურების სახით წილობრივ ინსტრუმენტებს იღებენ („წილობრივი ინსტრუმენტებით განსაზღვრული განსაზღვრული გარიგებები“).

ოპერაციები წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორებით

თანამშრომლებთან წილობრივი ინსტრუმენტებით განსაზღვრული გარიგებების ხარჯი ფასდება გადაცემის თარიღისთვის მათი სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე.

წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორების ოპერაციების ღირებულების აღიარება, საკუთარი კაპიტალის შესაბამის ზრდასთან ერთად, ხდება იმ პერიოდში, რომლის განმავლობაშიც შესრულდა სამუშაო და/ან გაიწია მომსახურება, დასრულებული იმ თარიღით, როდესაც შესაბამის თანამშრომლებს სრულად გადაეცა აქციების ფლობის უფლება (შემდგომში „უფლების გადაცემის თარიღი“). წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორების ოპერაციების მთლიანი ხარჯი, რომელიც აღიარებულია ყოველ ანგარიშგების თარიღით უფლების გადაცემის თარიღამდე, ასახავს უფლებამოსილების ვადის დინებას და ბანკის შეფასებით წილობრივი ინსტრუმენტების რაოდენობას, რომლებზე უფლებების გადაცემაც

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

აქციებზე დაფუძნებული გადახდის ოპერაციები (გაგრძელება)

ოპერაციები წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორებით (გაგრძელება)

საბოლოოდ მოხდება. მოგება-ზარალის ინდივიდუალური ანგარიშგების ხარჯი ან დანარიცხი მოცემული პერიოდისთვის წარმოადგენს ამ პერიოდის დასაწყისში და დასასრულს აღიარებული კუმულაციური ხარჯების მოძრაობას.

ხარჯის აღიარება არ ხდება იმ გაცემული წილობრივი ინსტრუმენტების შემთხვევაში, რომლებზეც საბოლოოდ არ გადაიცემა უფლება, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც წილობრივი ინსტრუმენტის გადაცემისას უფლების გადაცემა პირობითია და დამოკიდებულია საბაზრო პირობებზე და ითვლება უფლების გადაცემად იმისდა მიუხედავად, დაკმაყოფილდა თუ არა საბაზრო პირობა, თუმცა ყველა დანარჩენი სახელშეკრულებო პირობა დაკმაყოფილებული უნდა იყოს.

თუ წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორების პირობები შეიცვლება, ხდება მინიმალური ხარჯის აღიარება ისე, თითქოს პირობები არ შეცვლილა. დამატებითი ხარჯის აღიარება მოხდება ნებისმიერი ისეთი მოდიფიკაციის შემთხვევაში, რომელიც ცვლილების დღეს ჩატარებული შეფასებით აქციებზე დაფუძნებული გადახდის სისტემის მთლიან სამართლიან ღირებულებას ზრდის ან სხვაგვარად არის სარგებლის მომტანი თანამშრომლისთვის.

თუ წილობრივი ინსტრუმენტებით განსაზღვრული ახალი გადახდა განისაზღვრება, როგორც წილობრივი ინსტრუმენტებით განსაზღვრული გაუქმებული გადახდის ჩანაცვლება, წილობრივი ინსტრუმენტების ჩანაცვლება აღირიცხება მოდიფიკაციის სახით.

თუ წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორება გაუქმდება, ეს აღირიცხება ისე, თითქოს უფლების გადაცემა მოხდა გაუქმების დღეს და მასთან დაკავშირებული ყოველგვარი ხარჯი, რომელიც ჯერ არ არის აღიარებული, დაუყოვნებლივ აღიარდება. თუმცა თუ ახალი ანაზღაურება ჩაანაცვლებს გაუქმებულს და გაცემის დღეს აღირიცხება, როგორც ჩანაცვლებული ანაზღაურება, გაუქმებული და ახალი ანაზღაურება აისახება ისე, თითქოს ისინი წარმოადგენდნენ თავდაპირველი ანაზღაურების მოდიფიკაციას, წინა აბზაცში აღწერილის შესაბამისად.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

საკუთარი კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები საკუთარ კაპიტალად არის კლასიფიცირებული. ახალი აქციების გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული გარე ხარჯები, გარდა საწარმოთა გაერთიანებისთვის გამოშვებული აქციებისა, აღრიცხულია საკუთარი კაპიტალის შემოსავლებიდან გამოქვითვების სახით. გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებაზე მეტი ნებისმიერი სამართლიანი ღირებულების მქონე მიღებული საფასური აღირიცხება, როგორც დამატებით შეტანილი კაპიტალი.

გამოსყიდული აქციები

როდესაც ბანკი შეიძენს ბანკის აქციებს, გადახდილი საფასური და ამ ოპერაციასთან დაკავშირებული ხარჯები (მოგების გადასახადის გამოკლებით) გამოიქვითება მთლიანი საკუთარი კაპიტალიდან, როგორც გამოსყიდული აქციები მათ გაუქმებამდე ან ხელახლა გამოშვებამდე. შემდგომში ასეთი აქციების გაყიდვის ან ხელახლა გამოშვების შემთხვევაში ხდება მიღებული საფასურის ჩართვა საკუთარ კაპიტალში. გამოსყიდული აქციები აღირიცხება ნომინალური ღირებულებით და დაკორექტირდება პრემიებით დამატებით შეტანილ კაპიტალთან მიმართებით.

დივიდენდები

დივიდენდები აღიარებულია, როგორც ვალდებულება და გამოიქვითება საკუთარი კაპიტალიდან ანგარიშგების შედგენის თარიღისათვის მხოლოდ მაშინ, თუ ისინი გამოცხადებულია ანგარიშგების შედგენამდე პერიოდში ან ანგარიშგების შედგენის თარიღით. დივიდენდები ცხადდება, როდესაც მათი შეთავაზება ანგარიშგების შედგენის თარიღამდე ხდება, ან თუ ისინი შეთავაზებულია ან გამოცხადებულია ანგარიშგების თარიღის შემდგომ პერიოდში, მაგრამ ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების გამოცემამდე. დივიდენდის განაწილებასთან დაკავშირებული ყველა ხარჯი ემატება დივიდენდის თანხას და პირდაპირ საკუთარ კაპიტალში აღირიცხება.

პირობითი ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში, თუმცა წარმოდგენილია გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ანგარიშსწორების მიზნით ფულადი ნაკადის გადინების ალბათობა დაბალია. პირობითი აქტივი არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში, თუმცა წარმოდგენილია მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღებაა მოსალოდნელი.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

შემოსავლის და ხარჯის აღიარება

შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ბანკის მიერ ეკონომიკური სარგებლის მიღების ალბათობა მაღალია და შესაძლებელია შემოსავლის სათანადო სიზუსტით შეფასება. შემოსავლისა და ხარჯის აღიარებამდე ასევე აუცილებელია შემდეგი კონკრეტული აღიარების კრიტერიუმების დაკმაყოფილება:

საპროცენტო და მსგავსი შემოსავალი და ხარჯი

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ყველა ფინანსური ინსტრუმენტისა და პროცენტიანი ფასიანი ქაღალდების შემთხვევაში, საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის ის განაკვეთი, რომელიც მოსალოდნელ სამომავლო ფულად გადახდებს/შემოსავლებს ფინანსური ინსტრუმენტის სასარგებლო მომსახურების ხანგრძლივობის, ან სადაც შესაფერისია, უფრო მოკლე ვადის განმავლობაში ადისკონტირებს ფინანსური აქტივის თუ ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. გაანგარიშება ითვალისწინებს ფინანსური ინსტრუმენტის ყველა სახელშეკრულებო პირობას (მაგალითად წინასწარი გადახდის შესაძლებლობას) და მოიცავს ნებისმიერ საკომისიო თანხას და დამატებით ხარჯს, რომელიც პირდაპირ განეკუთვნება ინსტრუმენტს და წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს, გარდა სამომავლო საკრედიტო ზარალისა. ფინანსური აქტივისა თუ ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულება კორექტირდება, თუ ბანკი გადახედავს მის მიერ დასაფარი თუ მისაღები სავარაუდო თანხების შეფასებას. კორექტირებული საბალანსო ღირებულება გამოითვლება თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე დაყრდნობით და საბალანსო ღირებულების ცვლილება აღირიცხება, როგორც საპროცენტო შემოსავალი თუ ხარჯი.

პირველ და მეორე სტადიებზე მყოფი ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, ბანკი საპროცენტო შემოსავალს გამოითვლის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე. მესამე სტადიაზე მყოფი ფინანსური აქტივების საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით ამორტიზებულ ღირებულებაზე (ანუ მთლიან საბალანსო ღირებულებას გამოკლებული საკრედიტო ზარალის რეზერვი). ისეთი ფინასური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, რომლებიც კლასიფიცირდება, როგორც მხოლოდ შეძენილ ან შექმნილ გაუფასურებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებად, საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით ამ შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული აქტივების ამორტიზებულ ღირებულებაზე. ფასს 9-ის შედეგად ბუღალტრული აღრიცხვის 1-ელ საერთაშორისო სტანდარტში (ბასს 1) „ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა“ შესული ცვლილებების გამო ბანკი მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ცალკე წარმოადგენს საპროცენტო შემოსავალს, რომელსაც გამოითვლის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.
მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო

ბანკი იღებს შემოსავალს გასამრჯელოდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან მომხმარებლებისთვის გაწეული სხვადასხვა სახის მომსახურების სანაცვლოდ. გასამრჯელო და საკომისიო შემოსავალი აღირიცხება მაშინ, როდესაც ბანკი აკმაყოფილებს სახელშეკრულებო ვალდებულებას. შემოსავალი გასამრჯელოდან შესაძლოა დაიყოს შემდეგ კატეგორიებად:

გარკვეულ პერიოდში გაწეული მომსახურებისთვის მიღებული გასამრჯელო

გარკვეულ პერიოდში გაწეული მომსახურებისთვის მიღებული გასამრჯელო დაირიცხება იმავე პერიოდში. აღნიშნული გასამრჯელო მოიცავს შემოსავალს საკომისიო მოსაკრებლიდან და გასამრჯელოებს აქტივების მართვიდან, მეურვეობიდან, მომსახურებების ან პროდუქტების პაკეტებიდან, ასევე სხვა მართვის თუ საკონსულტაციო მომსახურებიდან. სასესხო ვალდებულებები, რომლებიც სავარაუდოდ ჩამოიწერება და სხვა საკრედიტო თანხები გადავადებულია (ყველა ზღვრულ ხარჯთან ერთად) და აღიარებულია, როგორც სესხის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის კორექტირება.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

შემოსავლის და ხარჯის აღიარება (გაგრძელება)

მომხმარებელთა წახალისების პროგრამა

ბიზნესში მომხმარებელთა წახალისების პროგრამის დაგროვილი ქულები აღირიცხება როგორც გადავადებული შემოსავალი და მისი აღიარება თანდათანობით, მათი მიღებისთანავე ხდება შემოსავლებში. ბანკი მომხმარებელთა წახალისების პროგრამებიდან მიღებულ საერთო შემოსავალს აღიარებს მაშინ, როდესაც შესრულდება სახელშეკრულებო ვალდებულება ანუ როდესაც მომხმარებელი გამოისყიდის ქულებს ან ქულებს ვადა გაუვა. აქ ბანკი მოქმედებს, როგორც პრინციპალი. ბანკი თავის შემოსავალს აფასებს როგორც თავის ანგარიშზე შენარჩუნებულ წმინდა თანხას, რომელიც წარმოადგენს სხვაობას სასაჩუქრე ქულებზე მიკუთვნებულ ანაზღაურებასა და სასაჩუქრე ქულების გაცემისთანავე საჩუქრების მოწოდებისთვის მესამე მხარისათვის გადასახდელ თანხას შორის. ამ შემთხვევაში ბანკი მოქმედებს, როგორც აგენტი). ბანკი ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის აფასებს დაგროვილი ქულების იმ ნაწილს, რომლის გამოყენებაც სტატისტიკურ მონაცემებზე დაყრდნობით მოსალოდნელია მომხმარებლების მიერ. ეს ქულები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღირიცხება ვალდებულებად და მათი აღიარება შემოსავალში ხდება ამ ქულების მიღების ან ვადის ამოწურვისთანავე.

სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულება დროის გარკვეულ მომენტში ხდება

ისეთი ტრანსაქციის ტიპის მომსახურების გაწევის შედეგად მიღებული საკომისიო შემოსავალი, როგორიცაა ანგარიშსწორება, საბროკერო საქმიანობა, ნაღდი ფულის და ვალუტის კონვერტაციის ოპერაციები, აღირიცხება მაშინ, როდესაც დასრულდება მომსახურების გაწევა იმ პირობით, რომ ასეთი საკომისიო არ ექვემდებარება დაბრუნებას ან სხვა პირობით ვალდებულებას, რომელიც ბანკის კონტროლს არ ექვემდებარება. ვალუტის კონვერტაციის ოპერაციებიდან მიღებული საკომისიო შემოსავალი წარმოადგენს დამატებით საკომისიოს (გარდა უცხოურ ვალუტაში შესრულებული გარიგებებისა, რომლის შემოსავალიც აღირიცხება წმინდა უცხოური ვალუტის შემოსულობაში), რომელიც მომხმარებლებს ეკისრება ვალუტის კონვერტაციის მომსახურებისთვის საზღვარგარეთ ბარათების გამოყენების შემთხვევაში.

შემოსავალი დივიდენდებიდან

დივიდენდიდან შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როცა ბანკს განესაზღვრება თანხების მიღების უფლება.

არარეგულარული მუხლები

ბანკი ცალკე ახდენს არარეგულარული ხასიათის შემოსავლისა და ხარჯების კლასიფიცირებასა და გაცხადებას. ბანკი არარეგულარულ შემოსავალს ან ხარჯს განსაზღვრავს, როგორც ეკონომიკური, ბიზნესის ან ფინანსური მოვლენის შედეგად განპირობებულ ან მისგან გამომდინარე შემოსავალს ან ხარჯს, რომელიც არ არის ბანკის ჩვეულებრივი და რეგულარული საქმიანობისთვის დამახასიათებელი და გამოწვეულია წინასწარ გაურკვეველი და არაპროგნოზირებადი გარე ფაქტორებით, რომელთა წინასწარ განჭვრეტა შეუძლებელია და ამიტომ მათი გათვალისწინება არ უნდა მოხდეს სამომავლო პროგნოზების გაკეთებიდან.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

სამუშაო, წარსადგენი ვალუტები და უცხოური ვალუტის კონვერტაცია

ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ქართულ ლარში, რომელიც ბანკის წარსადგენი ვალუტაა. ბანკის სამუშაო ვალუტა ქართული ლარია. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები აღირიცხება სამუშაო ვალუტაში, რომლის კონვერტაცია ხდება გარიგების დღეს არსებული კურსით. უცხოურ ვალუტებში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების გადაანგარიშება სამუშაო ვალუტაში ხდება საანგარიშგებო თარიღისთვის არსებული სამუშაო ვალუტის გაცვლითი კურსით. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციების კონვერტაციით გამოწვეული მოგება-ზარალი აღიარებულია მოგება-ზარალის ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში, როგორც უცხოური ვალუტის კონვერტაციით გამოწვეულ მოგებას გამოკლებული ზარალი – საკურსო სხვაობა. იმ არაფულადი მუხლების გადაანგარიშება, რომლებიც პირვანდელი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, ხდება თავდაპირველი გარიგების დღეს არსებული გაცვლითი კურსით. არაფულადი მუხლები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, გადაანგარიშდება იმ დღის გაცვლითი კურსით, როდესაც მოხდა სამართლიანი ღირებულების დადგენა. როდესაც ხდება არაფულადი მუხლის შემოსულობის ან ზარალის აღიარება სხვა სრულ შემოსავალში, ამ შემოსულობის ან ზარალის ყოველი საკურსო კომპონენტი აღირიცხება სხვა სრულ შემოსავალში. ხოლო როდესაც ხდება არაფულადი მუხლის შემოსულობის ან ზარალის აღიარება სხვა მოგებაში ან ზარალში, ამ შემოსულობის ან ზარალის ყოველი საკურსო კომპონენტი აღირიცხება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

სხვაობები გარკვეული ოპერაციის სახელშეკრულებო სავალუტო კურსსა და სებ-ის გაცვლით კურსს შორის ოპერაციის დღეს აისახება უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან მიღებულ შემოსულობას გამოკლებული ზარალის მუხლში. სებ-ის ოფიციალური გაცვლითი კურსი 2019 წლის 31 დეკემბრის, 2018 წლის 31 დეკემბრის და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო:

	ლარი გირვანქა სტერლინგთან მიმართებით	*ლარი აშშ დოლართან მიმართებით*	*ლარი ევროსთან მიმართებით*	*ლარი ბელარუსულ რუბლთან მიმართებით*
31 დეკემბერი, 2019 წ.	3.7593	2.8677	3.2095	1.3639
31 დეკემბერი, 2018 წ.	3.3955	2.6766	3.0701	1.2418
31 დეკემბერი, 2017 წ.	3.5005	2.5922	3.1044	1.3083

უცხოური ოპერაციის შეძენის შედეგად მიღებული გუდვილი და ამ შეძენის შედეგად აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში სამართლიანი ღირებულების მისაღებად შეტანილი კორექტივები აღირიცხება, როგორც უცხოური ოპერაციების აქტივები და ვალდებულებები და კონვერტირდება ანგარიშგების თარიღისთვის მოქმედი კურსით.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ახალი ან შესწორებული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღება

წინამდებარე ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებებში ბანკმა პირველად გამოიყენა ფასს 16 „იჯარა“. ამ ახალი სააღრიცხვო სტანდარტების მიღება შემდეგი ხასიათისა და ეფექტის მქონე ცვლილებებს განაპირობებს.

2019 წელს რამდენიმე სხვა ცვლილება და ინტერპრეტაცია მოქმედებს პირველად, მაგრამ გავლენას არ ახდენს ბანკის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ბანკს ვადაზე ადრე არ მიუღია ისეთი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები თუ ცვლილებები, რომლებიც გამოშვებულია, მაგრამ ჯერ ძალაში არ არის შესული.

ფასს 16-ზე გადასვლა

ბანკმა მიიღო ფასს 16 „იჯარა“ 2019 წლის 1 იანვარს, მიღების სავალდებულო თარიღით. ეს სტანდარტი ჩაანაცვლებს ბასს 17-ს „იჯარა“, ფასიკ 4-ს „როგორ განვსაზღვროთ, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას“, იმკ 15-ს „საოპერაციო იჯარა - სტიმულირება“ და იმკ 27-ს „გარიგებების შინაარსის შეფასება, რომელიც შეიცავს იჯარის სამართლებრივ ფორმას“. ბანკმა ახალი სტანდარტი გამოიყენა მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მიდგომით და, 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, ამას გაუნაწილებელ მოგებაზე თავდაპირველი გამოყენების ეფექტი არ მოუხდენია. ამის შედეგად, ბანკს არ გადაუანგარიშებია პირველად გამოყენების წინამორბედი წლის შედარებადი თანხები. სტანდარტი გავრცელდა იმ ხელშეკრულებებზე, რომლებიც მანამდე ბასს 17-ისა და ფასიკ 4-ის მიხედვით იჯარად განისაზღვრებოდა.

ბანკი, როგორც მეიჯარე

მეიჯარის აღრიცხვა ფასს 16-ის მიხედვით არსებითად არ განსხვავდება ბასს 17-ის მიხედვით აღრიცხვისგან. მეიჯარე გააგრძელებს იჯარების კლასიფიცირებას საოპერაციო ან ფინანსურ იჯარებად, ბასს 17-ის ანალოგიური პრინციპებით. შესაბამისად, ფასს 16-ს გავლენა არ მოუხდენია იმ იჯარებზე, რომლებშიც ბანკი მეიჯარედ გამოდის.

ბანკი, როგორც მოიჯარე

ფასს 16-ის მიღებისას ბანკმა აღიარა იმ იჯარებთან დაკავშირებული საიჯარო ვალდებულებები, რომლებიც მანამდე „საოპერაციო იჯარებად“ იყო კლასიფიცირებული ბასს 17-ის „იჯარა“ მიხედვით. ეს საიჯარო ვალდებულებები შეფასდა დარჩენილი საიჯარო გადასახდელების დღევანდელი ღირებულებით, დამატებული ღირებულების გადასახადისთვის მიკუთვნებადი გადახდების ჩათვლით, რომლებიც დისკონტირდა 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ბანკის ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთების გამოყენებით. 2019 წლის განმავლობაში ბანკმა გადასინჯა თავისი თავდაპირველი მიდგომა და დღგ-ის გადახდები გამორიცხა ფასს 16-ის მიხედვით მიღებული ნაშთებიდან, რათა შესაბამისობაში მოეყვანა მსოფლიოში მიღებულ პრაქტიკასთან. 2019 წლის 1 იანვარს საიჯარო ვალდებულებებზე გამოყენებული შეწონილი საშუალო ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთი 5% იყო.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ახალი ან შესწორებული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღება (გაგრძელება)

ბანკი, როგორც მოიჯარე (გაგრძელება)

გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივები შეფასდა ფასს 16-ზე გადასვლისთანავე საიჯარო ვალდებულებების თანაბარი ოდენობით და დაკორექტირდა წინასწარ გადახდილი თანხებით, რომლებიც ბანკმა მაშინვე, თავდაპირველი გამოყენების თარიღამდე, აღიარა. შესაბამისად, 2019 წლის 1 იანვარს ბანკს არ უღიარებია ფასს 16-ზე გადასვლის ეფექტი თავის გაუნაწილებელ მოგებაზე.

ფასს 16-ზე გადასვლის ეფექტი ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ასეთი იყო:

	ფასს 16-ზე გადასვლის ეფექტი
გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივები	75,865
გამოყენების უფლებით გადაცემულ აქტივებად რეკლასიფიცირებული ავანსები	(12,197)
საიჯარო ვალდებულება	63,668

ცხრილში შეჯერებულია ბანკის მიერ 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გაცხადებული ჩვეულებრივი (საოპერაციო) იჯარა და 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ახალი სტანდარტის მიხედვით აღიარებული საიჯარო ვალდებულებები.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჩვეულებრივ იჯარასთან დაკავშირებული ვალდებულებების შეჯერება 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით აღიარებულ საიჯარო ვალდებულებებთან	
2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით აღიარებული საიჯარო ვალდებულებები	63,668
დისკონტირების ეფექტი (ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით)	55,917
აღიარებიდან გამონაკლისებია:	
- მოკლევადიანი იჯარები	745
- დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარები	352
სხვა (დღგ-ის ხარჯი)	8,410
საოპერაციო იჯარასთან დაკავშირებული ვალდებულებები 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების თანახმად	**129,092**

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ახალი ან შესწორებული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღება (გაგრძელება)

ბანკი, როგორც მოიჯარე (გაგრძელება)

არცერთი აქტივი არ შეესაბამება საინვესტიციო ქონების განმარტებას. 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივების შემდეგი მოძრაობა დაფიქსირდა:

	შეფასებული თვითღირებულებით
თვითღირებულება	
1 იანვარი, 2019 წ.	**75,865**
შემოსვლები	34,545
გასვლები	(3,372)
31 დეკემბერი, 2019 წ.	**107,038**
დაგროვილი ცვეთა	
1 იანვარი, 2019 წ.	**-**
ცვეთის დანარიცხი	17,717
გასვლები	(718)
31 დეკემბერი, 2019 წ.	**16,999**
წმინდა საბალანსო ღირებულება	
1 იანვარი, 2019 წ.	**75,865**
31 დეკემბერი, 2019 წ.	**90,039**

ფასიკ (IFRIC) 23-ის ინტერპრეტაცია - „მოგების გადასახადის გამოთვლის მიდგომებთან დაკავშირებული გაურკვევლობა“

ეს ინტერპრეტაცია განმარტავს, როგორ უნდა მოხდეს ბასს (IAS) 12-ის „მოგებიდან გადასახადები“ აღიარების და შეფასების მოთხოვნების გამოყენება, როდესაც მოგების გადასახადით გამოთვლის მიდგომებს თან ახლავს გაურკვევლობა. მოგების გადასახადით დაბეგვრასთან დაკავშირებული გაურკვევლობა როცა არსებობს, ეს ინტერპრეტაცია განსაზღვრავს:

- საწარმო მოგების გადასახადის გამოთვლასთან დაკავშირებულ საგადასახადო მიდგომებს ცალ-ცალკე იხილავს თუ არა;
- რა დაშვებებს აკეთებს საწარმო საგადასახადო ორგანოს მიერ საგადასახადო მიდგომების შემოწმების ჩატარებასთან დაკავშირებით;
- როგორ განსაზღვრავს საწარმო დასაბეგრ მოგებას (საგადასახადო ზარალს), საგადასახადო ბაზას, გამოუყენებელ საგადასახადო ზარალს, გამოუყენებელ საგადასახადო კრედიტებსა და საგადასახადო განაკვეთებს; და
- როგორ ითვალისწინებს საწარმო ფაქტებსა და გარემოებებში მომხდარ ცვლილებებს.

ბანკი წყვეტს, თითოეულ გაურკვეველ საგადასახადო მიდგომას ცალ-ცალკე განიხილავს, თუ ერთ ან რამდენიმე სხვა გაურკვეველ საგადასახადო მიდგომასთან ერთად, გამომდინარე იქიდან, რომელი მიდგომის გამოყენებით უფრო უკეთ იქნება შესაძლებელი გაურკვევლობის გადაჭრის შედეგის პროგნოზირება. ამ ინტერპრეტაციის გამოყენებისას ბანკმა განიხილა, ჰქონდა თუ არა მას გაურკვეველი საგადასახადო მიდგომები. ბანკი, გადასახადებთან თავისი შესაბამისობის საფუძველზე მოელის, რომ მისი საგადასახადო მიდგომები (შვილობილი კომპანიების მიდგომების ჩათვლით) მისაღები აღმოჩნდება საგადასახადო ორგანოებისთვის. ამ ინტერპრეტაციას გავლენა არ მოუხდენია ბანკის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხების დასადგენად, ბანკის დირექტორთა საბჭო და ხელმძღვანელობა სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარებისას იყენებენ თავიანთ შეხედულებებსა და შეფასებებს. მათ შორის ყველაზე უფრო მნიშვნელოვანია:

ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

როდესაც ფინანსური მდგომარეობის ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში აღრიცხული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების მიღება აქტიური ბაზრებიდან ვერ ხერხდება, ისინი განისაზღვრება შეფასების სხვადასხვა მეთოდით, მათ შორის მათემატიკური მოდელებით. ამ მეთოდებისთვის ინფორმაცია აიღება ბაზრიდან, რამდენადაც ეს შესაძლებელია, მაგრამ თუ ეს შეუძლებელია, სამართლიანი ღირებულება შეფასების საფუძველზე განისაზღვრება (29-ე შენიშვნა).

საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა

საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე დამოუკიდებელი პროფესიონალი შემფასებლების მიერ. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება შიდა კაპიტალიზაციისა (იგივე დისკონტირებული სამომავლო ფულადი ნაკადების მეთოდი) და გაყიდვების შედარების მეთოდების კომბინაციის გამოყენებით.

ბანკი თავის საინვესტიციო ქონებას საკმარისი სიხშირით აფასებს, რომ საბალანსო ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს იმ ღირებულებისგან, რომელიც განისაზღვრებოდა სამართლიანი ღირებულების გამოყენებით ანგარიშგების პერიოდის ბოლოსთვის. შეფასების შედეგები წარმოდგენილია მე-11 შენიშვნაში, ხოლო შეფასებაში გამოყენებული ამოსავალი მონაცემები და ხერხები აღწერილია 29-ე შენიშვნაში. ბანკის უძრავი ქონება ქვეყნის სხვადასხვა ნაწილში მდებარეობს. მართალია, საქართველოში მეორადი ბაზარი საკმარის საბაზრო ინფორმაციას იძლევა მცირე და საშუალო ზომის ქონების სამართლიანი ღირებულებით შეფასებისთვის, დიდი ზომის ქონების შეფასება მოითხოვს სხვადასხვა საბაზრო და არასაბაზრო ამოსავალი მონაცემების გამოყენებას ხელმისაწვდომ შედარებად გასაყიდ ფასებში შესატანი კორექტირებების განსაზღვრისთვის. მიუხედავად იმისა, რომ ეს შეფასებები და დაშვებები ეყრდნობა ყველაზე ზუსტ ხელმისაწვდომ ინფორმაციას, ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება მაინც განსხვავებული იყოს.

ფინანსური აქტივების რეზერვი

ფასს 9 ხელმძღვანელობას ავალდებულებს მთელი რიგი გადაწყვეტილების (განსჯის), დაშვების და შეფასების გაკეთებას, რაც გავლენას ახდენს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვზე. შეფასებები და გადაწყვეტილებები ეყრდნობა ხელმძღვანელობის ცოდანასა და წარსულში მიღებულ გამოცდილებას. ხელმძღვანელობის მიერ მიღებული ძირითადი გადაწყვეტილებები მოცემულია ქვემოთ.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

დეფოლტის, საკრედიტო რისკით გაუფასურების და გამოსწორების (აღმოფხვრის) განმარტება (28-ე შენიშვნა)

ბანკი დეფოლტს განმარტავს რაოდენობრივ და ხარისხობრივ კრიტერიუმებზე დაყრდნობით. განმარტება შეიძლება სხვადასხვა პროდუქტისთვის განსხვავებული იყოს. განმარტება შეესაბამება შიდა საკრედიტო რისკის მართვის მიზნებისთვის გამოყენებულ განმარტებას და აკმაყოფილებს ფინანსური ინსტრუმენტების რისკის კლასიფიკაციის შიდა წესებს. კონტრაჰენტი დეფოლტში მყოფად კლასიფიცირდება ან პროცენტის, ძირითადი თანხის თუ საკომისიოს გადახდის 90 დღით დაგვიანების შემთხვევაში, ან გაკოტრების, თაღლითობის წარმოების, იძულებითი ლიკვიდაციის პროცესის დაწყების თუ გადახდის ვალდებულების შეუსრულებლობის სხვა მტკიცებულების აღმოჩენის შემთხვევაში, იმისდა მიხედვით, თუ რომელი დგება უფრო გვიან. იმის განსაზღვრა, ფინანსური ინსტრუმენტი არის თუ არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული, ეყრდნობა დეფოლტის რისკს და არ ითვალისწინებს საკრედიტო რისკის შემამცირებელ ისეთ ფაქტორებს, როგორიცაა უზრუნველყოფის საგანი ან გარანტია (თავდებობა).

ინსტრუმენტი საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად ითვლება მაშინ, თუ კონტრაჰენტი არის დეფოლტის სიტუაციაში და/ან ინსტრუმენტი არის შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული.

როდესაც ხდება ფინანსური აქტივის კლასიფიცირება საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად (გარდა შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული აქტივებისა), იგი ინარჩუნებს ამ კლასიფიკაციას, თუ ყველა ვადაგადაცილებული თანხა არ არის ამოღებული ან არ არსებობს კრედიტის დაფარვის ზოგადი მტკიცებულება. საკრედიტო რისკის გამო რესტრუქტურიზებული ფინანსური აქტივების გასვლის კრიტერიუმებად გამოიყენება მინიმუმ ექვსი თანმიმდევრული თვის გადახდები. გამონაკლისია კორპორაციული სესხების პორტფელი და სავალო ინსტრუმენტები, რომლებიც ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით. მათ შემთხვევაში გასვლის კრიტერიუმებად განისაზღვრება გაკოტრებული ან კრედიტუუნარო სტატუსის შეცვლა, ლიკვიდურობის პრობლემების აღმოფხვრა ან კრედიტის ამოღების სხვა ზოგადი მტკიცებულება, რაც ინდივიდუალურად ფასდება. საკრედიტო რისკით გაუფასურებული სხვა ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, გასვლის კრიტერიუმებად განისაზღვრება მთლიანი ვადაგადაცილებული თანხის დაფარვა, რეფინანსირების ან უზრუნველყოფის საგნის რეალიზაციის გარდა.

როდესაც საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივი დააკმაყოფილებს დეფოლტის სიტუაციიდან გასვლის კრიტერიუმებს, იგი დარჩება მეორე სტადიაზე მინიმუმ მომდევნო 12 თანმიმდევრული თვის განმავლობაში. 12 თანმიმდევრული გადახდის შემდეგ გადაიტანება პირველ სტადიაზე, თუ საკრედიტო რისკი სესხის გაცემის თარიღის შემდეგ მნიშვნელოვნად არ არის გაზრდილი.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა არ არის ფასს 9-ით განმარტებული ტერმინი და ამიტომ მის მნიშვნელობას განსაზღვრავს ხელმძღვანელობა თავისი გამოცდილებისა და განსჯის საფუძველზე. იმის შესაფასებლად, საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი თუ არა, ბანკმა დაადგინა მთელი რიგი ხარისხობრივი და რაოდენობრივი კრიტერიუმი სხვადასხვა ფაქტორის ჰოლისტიკური ანალიზის საფუძველზე. ამ ფაქტორებს შორისაა როგორც კონკრეტული ფინანსური ინსტრუმენტისთვის ან მსესხებლისთვის სპეციფიკური, ისე პორტფელის გარკვეული ნაწილებისთვის დამახასიათებელი ფაქტორები. ეს კრიტერიუმებია:

- საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა, რომელიც გამოიხატება თავდაპირველი აღიარების შემდეგ დეფოლტის რისკის ფარდობითი და/ან აბსოლუტური ზრდით. საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა განისაზღვრება სესხის გაცემის თარიღისთვის საკრედიტო რისკის რეიტინგების (შიდა და გარე) და საანგარიშგებო თარიღისთვის საკრედიტო რისკის რეიტინგების თითოეული აქტივისთვის ინდივიდუალურად შედარების საფუძველზე. ზღვარი (ლიმიტები) ცალ-ცალკე განისაზღვრება კორპორაციული, საცალო და მცირე/საშუალო საწარმოებისთვის და სხვა ფინანსური ინსტრუმენტების პორტფელებისთვის იმისდა მიხედვით, თუ რა თავდაპირველი რეიტინგი ჰქონდა მინიჭებული ამ ინსტრუმენტებს მათი წარმოქმნისას.
- კომერციულ, ფინანსურ ან ეკონომიკური პირობებში უარყოფითი ცვლილებების პროგნოზის არსებობა, რომლებიც ცუდად აისახება მსესხებლის კრედიტუნარიანობაზე.
- სახელშეკრულებო პირობების მოდიფიკაცია მსესხებლის ფინანსური პრობლემების გამო, გარდა დეფოლტისა
- ცალკეული ხელშეკრულების დონეზე ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობა აღემატება დადგენილ 30-დღიან ნორმას.
- სხვა ხარისხობრივი მაჩვენებლები, მაგალითად, საკრედიტო რისკის გარე საბაზრო მაჩვენებლები ან ზოგადი ეკონომიკური პირობები, რომლებიც მიანიშნებს იმაზე, რომ სესხის გაცემის თარიღიდან რისკის დონე მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ზემოაღნიშნული ნიშნები ვლინდება ფინანსური ინსტრუმენტის დონეზე, რათა მოხდეს თავდაპირველი აღიარების თარიღიდან საკრედიტო რისკის ცვლილების დაფიქსირება.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ასახავს მიუკერძოებელ, ალბათობით შეწონილ შეფასებას, რომელიც ეყრდნობა შემდეგ ძირითად ფაქტორებს: დეფოლტის ალბათობა, დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში, და დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება, რაც უფრო დაწვრილებით ქვემოთაა განმარტებული:

დეფოლტის ალბათობის შეფასება: ბანკი დეფოლტის ალბათობას აფასებს სარეიტინგო მოდელის კლასიფიკაციის შედეგებისა და მიგრაციის მატრიცების მიდგომის ერთობლიობაზე დაყრდნობით, რაც კორექტირდება მინიმუმ სამწლიანი მაკროეკონომიკური მოლოდინების მიხედვით ყველა პორტფელისთვის, რათა წარმოადგენდეს დეფოლტის ალბათობის პარამეტრების საპროგნოზო (მომავალზე ორიენტირებული) შეფასებებს. მიგრაციის მატრიცა იქმნება ისე, რომ ასახავდეს მონაცემების ისტორიული პერიოდის განმავლობაში წლიური მიგრაციის საშუალო შეწონილს. რისკის ჯგუფები განისაზღვრება იმგვარად, რომ უზრუნველყოფდეს შიდაჯგუფურ ერთგვაროვნებას და დეფოლტის ალბათობის მოსალოდნელი დონეების დიფერენციაციას. სასესხო პორტფელების შემთხვევაში, გარდა კორპორაციული სესხებისა, დეფოლტის ალბათობა დამატებით კორექტირდება ფინანსური ინსტრუმენტის წარმოქმნიდან გასული დროის გათვალისწინებით. მოდელები მოიცავს როგორც ხარისხობრივ, ისე რაოდენობრივ ინფორმაციას და, სადაც შესაძლებელია, ეფუძნება წამყვანი სარეიტინგო სააგენტოების, საკრედიტო ბიუროს და შიდა საკრედიტო რეიტინგის სისტემების ინფორმაციას. ვინაიდან მესამე სტადიის ფინანსური ინსტრუმენტები ვადაგადაცილებულია, დეფოლტის ალბათობა ამ შემთხვევაში 100%-ს უდრის.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება (გაგრძელება)

დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება: დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება წარმოადგენს საკრედიტო რისკის მოცულობას ფინანსური აქტივის არსებობის განმავლობაში პოტენციური დეფოლტის დადგომის მომენტისთვის. იგი წარმოადგენს დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ ფულად ნაკადებს, ძირითადი თანხის, პროცენტის და ჯარიმების მოსალოდნელი გადახდების გათვალისწინებით, რომლებიც დისკონტირებულია ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. 1-ლი სტადიის ფინანსური ინსტრუმენტების დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების გამოსათვლელად ბანკი აფასებს დეფოლტის შესაძლო მოვლენებს 12 თვის განმავლობაში, რათა გამოიანგარიშოს 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი. მეორე და მესამე სტადიებისა და შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება ფასდება ინსტრუმენტების არსებობის მანძილზე მომხდარი მოვლენებისთვის. ბანკი დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ დავალიანებას სხვადასხვანაირად აფასებს დაფარვის გრაფიკის მქონე პროდუქტებისა და დაფარვის გრაფიკის არმქონე პროდუქტებისთვის. დაფარვის გრაფიკის მქონე ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, ბანკი აფასებს დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ საპროგნოზო დავალიანებას სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიდგომის გამოყენებით, რომელშიც შეაქვს კორექტირებები მოსალოდნელი ავანსებისა და ვადაგადაცილებული დღეების გათვალისწინებით. დაფარვის გრაფიკის არმქონე პროდუქტების შემთხვევაში, როგორიცაა საკრედიტო ბარათები, საკრედიტო ხაზები და ფინანსური გარანტიები, ბანკი გამოითვლის დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ მოსალოდნელ დავალიანებას ლიმიტის ათვისების მიდგომის გამოყენებით.

დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში: დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში განიმარტება, როგორც კონტრაჰენტის მხრიდან გადაუხდელობის შედეგად მოსალოდნელი დანაკარგი. იგი წარმოადგენს დავალიანების შეფასებას, რომლის ამოღებაც ვერ მოხერხდება დეფოლტის შემთხვევის გამო და ამიტომ თვალსაჩინოდ ასახავს დანაკარგების სერიოზულობას. დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების დადგენისას გასათვალისწინებელია უზრუნველყოფის საგნიდან და საკრედიტო რისკის შემცირების სხვა საშუალებებიდან მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადები ან გაკოტრების პროცესიდან მოსალოდნელ თანხებს არაუზრუნველყოფილი მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად, ასევე, სადაც შესაძლებელია, ქონების რეალიზაციისთვის საჭირო დროს და მოთხოვნების დაკმაყოფილების რიგითობას. ბანკი თავის ფინანსურ ინსტრუმენტებს ჰყოფს ერთგვაროვან პორტფელებად იმ ძირითადი მახასიათებლების მიხედვით, რომლებიც აქტუალურია სამომავლო ფულადი ნაკადების შესაფასებლად. გამოყენებული მონაცემები მოიცავს წარსულში მიღებული ზარალის მონაცემებს და გარიგების უფრო მეტ მახასიათებლებს (მაგ. პროდუქტის ტიპი, უზრუნველყოფის ტიპების უფრო ფართო სპექტრი). ამ ინფორმაციაზე დაყრდნობით ბანკი აფასებს დავალიანების ამოღების მაჩვენებელს (არა უზრუნველყოფის საგნის მეშვეობით), დეფოლტის აღმოფხვრის მაჩვენებელს და ხელახალი დეფოლტის ალბათობას. უზრუნველყოფის საგნის მეშვეობით დავალიანების ამოღება თითოეული ინსტრუმენტისთვის ცალკე განიხილება დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების გაანგარიშებისას.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლისას გათვალისწინებული აქტივები

ფასს 9-ის მიხედვით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლაში უნდა აისახოს უზრუნველყოფის საგნიდან და საკრედიტო რისკის შემცირების სხვა საშუალებებიდან მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები. უზრუნველყოფის საგნის ბუღალტრული აღრიცხვა და ასახვა ფასს 9-ის მიზნებისთვის შეესაბამება ბანკის რისკის მართვის ზოგად პრინციპებს, პოლიტიკასა და პროცესებს. ბანკის პოლიტიკა საკრედიტო ხელშეკრულებების ფარგლებში მისთვის გადაცემული უზრუნველყოფის საგნის ბუღალტრული აღრიცხვის შესახებ იგივეა, როგორიც იყო ბასს 39-ის მოქმედების დროს. უზრუნველყოფის საგანი, თუ დასაკუთრებული არ არის, არ აისახება ბანკის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. უზრუნველყოფის საგნის სამართლიანი ღირებულება გავლენას ახდენს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლაზე. სამართლიანი ღირებულება, როგორც წესი, ფასდება უზრუნველყოფის გადაცემის თარიღიდან და გადაფასდება ყოველწლიურად, რათა ასახოს ყველა არსებითი რისკი.

საპროგნოზო ინფორმაცია

ფასს 9-ის მიხედვით, საკრედიტო ზარალის რეზერვი იქმნება გონივრულ და დასაბუთებულ საპროგნოზო ინფორმაციაზე დაყრდნობით, რომელიც მიიღება გაუმართლებელი დანახარჯისა და ძალისხმევის გარეშე და ითვალისწინებს წარსულში მომხდარ მოვლენებს, ამჟამად არსებულ პირობებს და სამომავლო ეკონომიკური პირობების პროგნოზს.

საპროგნოზო ინფორმაციის ბანკის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში ასახვისას ბანკი ეყრდნობა საქართველოს ეროვნული ბანკისგან მიღებულ მაკროეკონომიკურ პროგნოზებს. მაკროეკონომიკური ცვლადები, რომლებსაც ეს პროგნოზები შეიცავს და რომლებსაც ბანკი იყენებს თავის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მოდელში, მოიცავს მშპ-ის ზრდის ტემპს, სავალუტო კურსსა და ინფლაციის ტემპს. ეს საპროგნოზო მაკროეკონომიკური ცვლადები ყოველ ექვს თვეში ერთხელ ახლდება.

ალბათობით შეწონილი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დასადგენად საჭიროა მთელი რიგი სამომავლო ეკონომიკური პირობის შეფასება. ამ მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად ბანკი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის სამ სხვადასხვა ეკონომიკურ სცენარს მიმართავს: ოპტიმისტურს (0.25-იანი წონა), საბაზოსა (0.50-იანი წონა) და პესიმისტურს (0.25-იანი წონა) თითოეული შესაბამისი პორტფელისთვის. თითოეული სცენარისთვის წონა გამოითვლება ალბათური ეკონომიკური მოდელის გამოყენებით, რომელიც ითვალისწინებს უახლეს ინფორმაციას და საქართველოს ეროვნული ბანკისგან მიღებულ ისტორიულ მონაცემებს.

ბანკის აზრით, ეს პროგნოზები ყველაზე ზუსტად აფასებს მოვლენების შესაძლო განვითარებას იმ სარწმუნო ინფორმაციაზე დაყრდნობით, რომელიც მისთვის ხელმისაწვდომია.

4. მნიშვნელოვანი საღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

საპროგნოზო ცვლადების დაშვებები

ქვემოთ წარმოდგენილია 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით თითოეული გეოგრაფიული სეგმენტისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად გამოყენებული პერიოდის ბოლოს ყველაზე მნიშვნელოვანი დაშვებები. ყველა პორტფელისთვის გამოყენებულია „საბაზო“, „ოპტიმისტური“ და „პესიმისტური“ სცენარები.

მთავარი ფაქტორები	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სცენარი	მინიჭებული წონა	31 დეკემბერი, 2019 წ.			31 დეკემბერი, 2018 წ.			1 იანვარი, 2018 წ.		
			2020	2021	2022	2019	2020	2021	2018	2019	2020
მშპ-ის ზრდა, %											
	ოპტიმისტური	25%	5.50%	6.00%	5.00%	6.00%	5.50%	5.00%	5.50%	6.00%	5.70%
	საბაზო	50%	4.50%	5.00%	5.00%	5.00%	5.00%	5.00%	4.50%	4.80%	5.00%
	პესიმისტური	25%	2.50%	3.50%	4.50%	2.00%	2.50%	3.50%	3.00%	2.00%	3.00%
ლარი/აშშ დოლარის სავალუტო კურსი, %											
	ოპტიმისტური	25%	5.00%	5.00%	0.00%	10.00%	5.00%	-5.00%	5.00%	7.00%	0.00%
	საბაზო	50%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
	პესიმისტური	25%	-10.00%	-5.00%	5.00%	-15.00%	-10.00%	5.00%	-10.00%	-15.00%	-10.00%
სფი-ს ინფლაციის ტემპი, %											
	ოპტიმისტური	25%	4.50%	3.50%	3.00%	3.40%	3.20%	3.00%	2.50%	2.50%	2.70%
	საბაზო	50%	4.50%	2.50%	3.00%	2.90%	3.00%	3.00%	3.50%	3.00%	3.00%
	პესიმისტური	25%	7.00%	5.00%	3.00%	4.50%	4.00%	3.00%	4.50%	4.30%	3.80%

ყველა სხვა პარამეტრი თუ უცვლელი დარჩება, მშპ-ის ზრდა, ხოლო სავალუტო კურსის ვარდნა და ინფლაციის ტემპის კლება გამოიწვევდა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შემცირებას, ხოლო ამის საპირისპირო ცვლილებები გამოიწვევდა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ზრდას. მშპ-ის ზრდის მაჩვენებელი ყველაზე დიდ გავლენას ახდენს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე. მას მოჰყვება სავალუტო კურსი და ინფლაცია. საცალო პორტფელზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე ნაკლებად მოქმედებს სავალუტო კურსი, რადგან დიდი წილი ლარში გამოხატულ დავალიანებაზე მოდის. თუმცა, საცალო პორტფელიდან მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე მოქმედებს ინფლაცია, რომელსაც საწარმოს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე მნიშვნელოვანი გავლენა არ აქვს.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

საპროგნოზო ცვლადების დაშვებები (გაგრძელება)

ცხრილში ნაჩვენებია აღიარებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხების მგრძნობელობა ამ მოდელში გამოყენებული საპროგნოზო დაშვებების მიმართ. ამ მიზნით, თითოეულ მაკროეკონომიკურ სცენარს ინდივიდუალურად 100%-იანი წონა მიენიჭა და გადაანგარიშდა შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მგრძნობელობა საპროგნოზო დაშვებების მიმართ:

	2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით				
	გაცხადებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	*გაცხადებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა*	*მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა სცენარების მიხედვით*		
			ოპტიმისტური	*საბაზო*	*პესიმისტური*
კომერციული სესხები	78,410	2.15%	2.14%	2.15%	2.17%
იპოთეკური სესხები	9,012	0.30%	0.29%	0.30%	0.30%
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	37,944	1.50%	1.48%	1.49%	1.54%
სამომხმარებლო სესხები	72,187	3.71%	3.67%	3.70%	3.77%
სალომბარდო სესხები	253	0.30%	0.30%	0.30%	0.30%

ფინანსური ინსტრუმენტების დაჯგუფება კოლექტიური შეფასებისთვის

გაუფასურების კოლექტიურად შეფასების მიზნებისთვის, ერთგვაროვანი ფინანსური ინსტრუმენტები ერთიანდება შემდეგი წესით: კორპორატიული სესხების პორტფელი ჯგუფდება სესხის დაფარვის წყაროს ტიპების მიხედვით; საცალო სესხების პორტფელი ჯგუფდება საკრედიტო რისკის ისეთი მახასიათებლების საფუძველზე, როგორიცაა აქტივის ტიპი, უზრუნველყოფის დონე, დაფარვის წყაროს ტიპი და სხვა მნიშვნელოვანი ფაქტორები. რაც შეეხება საშუალო და მცირე საწარმოებზე გაცემულ და მიკროსესხების პორტფელებს, აქ ფინანსური ინსტრუმენტები ჯგუფდება აქტივის ტიპის, ვადაგადაცილების პერიოდის, უზრუნველყოფის დონისა და სხვა მნიშვნელოვანი ფაქტორების მიხედვით.

განახლებადი პროდუქტების მოსალოდნელი ვადის განსაზღვრა

განახლებადი პროდუქტების შემთხვევაში, ფინანსური ინსტრუმენტების მოსალოდნელი ვადა განისაზღვრება ან მომდევნო განახლების თარიღზე დაყრდნობით, ან ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელ ფაქტობრივ ვადაზე დაყრდნობით, რომელიც განისაზღვრება ემპირიული დაკვირვებით ამ ინსტრუმენტის არსებობის განმავლობაში.

ჩამოწერა

ბანკი ფინანსურ აქტივებს ჩამოწერს მაშინ, როდესაც მათი ამოღების გონივრული მოლოდინი აღარ არსებობს, რაც არსებითად უცვლელია კორპორაციული და არაუზრუნველყოფილი სესხების პორტფელებისა თუ უზრუნველყოფილი სესხების შემთხვევაში, გარდა უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხებისა. იპოთეკების და უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სხვა სესხების შემთხვევაში ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობა, რომლის შემდეგაც ნაშთები მიიჩნევა უიმედოდ და უნდა ჩამოიწეროს, 365 დღიდან 1460 დღემდე გაიზარდა. თუ ჩამოსაწერი თანხა სესხებზე შესაძლო დანაკარგების დარიცხულ რეზერვზე მეტია, სხვაობა ჯერ აღირიცხება, როგორც მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ხარჯი. დავალიანების ყოველგვარი შემდგომი ამოღება კრედიტდება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ხარჯის ანგარიშზე.

4. მნიშვნელოვანი საღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მოდელის რეტროსპექტული ტესტირება

ბანკის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მოდელის ხარისხისა და საიმედოობის მონიტორინგისთვის ბანკი ატარებს რეტროსპექტული ტესტირების და საბაზრო მონაცემებთან შედარების პროცედურებს, რაც გულისხმობს მოდელის შედეგების შედარებას ფაქტობრივ შედეგებთან, შიდა გამოცდილებასა და გარე დაკვირვებადი მონაცემების მიხედვით. დეფოლტის ალბათობის განსაზღვრისთვის ბანკი მიმართავს სტატისტიკურ მოდელირებას, რათა მიიღოს დეფოლტის რაოდენობის პროგნოზირებული განაწილება. დეფოლტების დაკვირვებადი რაოდენობა შემდეგ ედრება ამ განაწილებას, რაც ბანკს მოდელში სტატისტიკური ნდობის ინტერვალის მიღების საშუალებას აძლევს. დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების განსაზღვრისთვის რეტროსპექტული ტესტირებისას ხდება დაკვირვებადი ზარალის შედარება პროგნოზირებულ დანაკარგებთან დეფოლტის შემთხვევაში. თუ სტატისტიკურად მნიშვნელოვანი გადახრის ან პარამეტრიზაციის ნაკლოვანებების აღმოჩენის შემთხვევაში, ხდება შესაბამისი მოდელების დახვეწა და გადახედვა. რეტროსპექტული ტესტირების პროცედურების შედეგად მოდელში შესული ნებისმიერი ცვლილებები აღირიცხება, როგორც ცვლილებები საღრიცხვო შეფასებებში პერსპექტიულად გამოყენებით.

5. რეკლასიფიკაცია

ფინანსური ანგარიშგების წარდგენაში შესული ცვლილება

გამოყოფის შედეგად, ბანკმა 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამავე თარიღით დამთავრებული წლის წინამდებარე ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში განაახლა გარკვეული მუხლების დასახელებები, რათა შესაბამისობაში ყოფილიყო ფინანსურ დაწესებულებებში არსებულ გავრცელებულ პრაქტიკასთან.

ბანკმა ასევე შეცვალა თავისი საანგარიშგებო სეგმენტების წარდგენა. ფასს 8-ის მოთხოვნების შესაბამისად, ცვლილება რეტროსპექტულად გავრცელდა შედარებად პერიოდებზე. ცვლილება, ძირითადად, წარდგენას უკავშირდებოდა. ბანკს მიაჩნია, რომ თავისი საანგარიშგებო სეგმენტების განახლებული შემადგენლობა და წარდგენა უფრო სრულყოფილ ინფორმაციას აწვდის ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებს, რადგან ფინანსური ანგარიშგება უკეთ ასახავს ბანკის შიდა ოპერაციების შესახებ ხელმძღვანელობის მოსაზრებებს და რესურსების გადანაწილების შესახებ გადაწყვეტილებების მიღების პროცესს.

ქვემოთ წარმოდგენილია ბანკის ფინანსური ანგარიშგებების მუხლები, რომლებსაც ცვლილება შეეხო:

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	*რეკლასიფიკაციამდე*	*რეკლასიფიკაცია*	*რეკლასიფიკაციის შემდეგ*
კლიენტებზე გაცემული სესხები	8,716,788	(8,716,788)	-
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	6,156	(6,156)	-
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	8,722,944	8,722,944
მოგების გადასახადის მიმდინარე აქტივები	19,159	(19,159)	-
მოგების გადავადებული საგადასახადო აქტივები	-	-	-
მოგების გადასახადის აქტივები	-	19,159	19,159
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	12,371	(12,371)	-
სხვა აქტივები	108,728	(14,786)	93,942
დებიტორული დავალიანება და სხვა სესხები	-	18,780	18,780
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	-	8,377	8,377
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	7,811,761	(7,811,761)	-
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	-	7,811,761	7,811,761
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები	2,559,277	(2,559,277)	-
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	-	2,559,277	2,559,277
მოგების გადასახადის მიმდინარე ვალდებულებები	-	-	-
მოგების გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	23,459	(23,459)	-
მოგების გადასახადის ვალდებულებები	-	23,459	23,459
ანარიცხები	3,745	(3,745)	-
სხვა ვალდებულებები	96,014	(96,014)	-
დარიცხვები და გადავადებული შემოსავალი	-	40,038	40,038
სხვა ვალდებულებები	-	59,721	59,721

5. რეკლასიფიკაცია (გაგრძელება)

ფინანსური ანგარიშგების წარდგენაში შესული ცვლილება (გაგრძელება)

მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშგება 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის	*რეკლასიფიკაციამდე*	*რეკლასიფიკაცია*	*რეკლასიფიკაციის შემდეგ*
საპროცენტო შემოსავალი	1,249,802	(1,249,802)	-
კლიენტებზე გაცემული სესხები	*1,086,205*	*(1,086,205)*	-
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	*133,129*	*(133,129)*	-
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	*28,274*	*(28,274)*	-
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	*2,194*	*(2,194)*	-
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გამოთვლილი საპროცენტო შემოსავალი	-	*1,247,608*	*1,247,608*
სხვა საპროცენტო შემოსავალი	-	*2,194*	*2,194*
საპროცენტო შემოსავალი	-	1,249,802	1,249,802
საპროცენტო ხარჯი	(547,293)	547,293	-
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	*(245,407)*	*245,407*	-
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები	*(190,896)*	*190,896*	-
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	*(110,990)*	*110,990*	-
საპროცენტო ხარჯი	-	*(547,293)*	*(547,293)*
წმინდა შემოსულობა უცხოური ვალუტებიდან	*109,676*	*(109,676)*	-
-გარიგებები	*81,724*	*(81,724)*	-
-საკურსო სხვაობები	*27,952*	*(27,952)*	-
წმინდა სავალუტო შემოსულობა	-	109,676	109,676
წმინდა შემოსულობა უძრავი ქონებიდან	*4,690*	*(4,690)*	-
წმინდა ზარალი ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტიდან, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	*(1,743)*	*1,743*	-
წმინდა შემოსულობა ფინანსური აქტივებიდან, რომლებიც აღიარებულია სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით	*(878)*	*878*	-
წმინდა შემოსულობა (ზარალი) საინვესტიციო ქონების გადაფასებიდან	-	-	-
სხვა წმინდა საოპერაციო შემოსავალი (ხარჯი) (მეკავშირე საწარმოებისგან მიღებული მოგების გარდა)	*1,283*	*(1,283)*	-
სხვა (ხარჯი) შემოსავალი, წმინდა	-	3,352	3,352
შემოსავალი *(მეკავშირე საწარმოებისგან მიღებული მოგების გარდა)*	932,305	(932,305)	-
მოგება მეკავშირე საწარმოებიდან	*1,339*	*(1,339)*	-
საოპერაციო შემოსავალი	-	932,305	932,305
მოგება მეკავშირე საწარმოებიდან	-	1,339	1,339
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	(96,698)	96,698	-
ადმინისტრაციული ხარჯები	-	(96,698)	(96,698)

ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის	*რეკლასიფიკაციამდე*	*რეკლასიფიკაცია*	*რეკლასიფიკაციის შემდეგ*
წმინდა ფულადი ნაკადები უძრავი ქონებიდან	4,667	(4,667)	-
სხვა მიღებული შემოსავალი (გადახდილი ხარჯი)	30,742	(30,742)	-
სხვა მიღებული შემოსავალი (გადახდილი ხარჯი)	-	35,409	35,409
კლიენტებზე გაცემული სესხები	(1,692,143)	1,692,143	-
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	6,999	(6,999)	-
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	(1,685,144)	(1,685,144)
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	(460,307)	460,307	-
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	-	(460,307)	(460,307)
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	839,468	(839,468)	-
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	-	839,468	839,468

(ათას ლარში)

5. რეკლასიფიკაცია (გაგრძელება)

ფინანსური ანგარიშგების წარდგენაში შესული ცვლილება (გაგრძელება)

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	*რეკლასიფიკაციამდე*	*რეკლასიფიკაცია*	*რეკლასიფიკაციის შემდეგ*
კლიენტებზე გაცემული სესხები	7,063,894	(7,063,894)	-
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	6,603	(6,603)	-
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	7,070,497	7,070,497
მოგების გადასახადის მიმდინარე აქტივები	-	-	-
მოგების გადავადებული საგადასახადო აქტივები	-	-	-
მოგების გადასახადის აქტივები	-	-	-
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	11,031	(11,031)	-
სხვა აქტივები	100,533	(6,156)	94,377
დებიტორული დავალიანება და სხვა სესხები	-	1,041	1,041
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	-	16,146	16,146
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	6,815,768	(6,815,768)	-
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	-	6,815,768	6,815,768
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები	2,969,635	(2,969,635)	-
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	-	2,969,635	2,969,635
მოგების გადასახადის მიმდინარე ვალდებულებები	8,386	(8,386)	-
მოგების გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	7,602	(7,602)	-
მოგების გადასახადის ვალდებულებები	-	15,988	15,988
ანარიცხები	2,816	(2,816)	-
სხვა ვალდებულებები	57,923	(57,923)	-
დარიცხვები და გადავადებული შემოსავალი	-	16,581	16,581
სხვა ვალდებულებები	-	44,158	44,158

5. რეკლასიფიკაცია (გაგრძელება)

ფინანსური ანგარიშგების წარდგენაში შესული ცვლილება (გაგრძელება)

მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშგება 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის	*რეკლასიფიკაციამდე*	*რეკლასიფიკაცია*	*რეკლასიფიკაციის შემდეგ*
საპროცენტო შემოსავალი	1,043,281	(1,043,281)	-
კლიენტებზე გაცემული სესხები	*919,957*	*(919,957)*	-
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	*106,017*	*(106,017)*	-
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	*16,355*	*(16,355)*	-
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	*952*	*(952)*	-
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გამოთვლილი საპროცენტო შემოსავალი	-	*1,042,329*	*1,042,329*
სხვა საპროცენტო შემოსავალი	-	*952*	*952*
საპროცენტო შემოსავალი	-	1,043,281	1,043,281
საპროცენტო ხარჯი	(432,208)	432,208	-
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	*(209,151)*	*209,151*	-
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები	*(181,988)*	*181,988*	-
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	*(41,069)*	*41,069*	-
საპროცენტო ხარჯი	-	*(432,208)*	*(432,208)*
წმინდა შემოსულობა უცხოური ვალუტებიდან	*74,632*	*(74,632)*	-
-გარიგებები	*57,617*	*(57,617)*	-
-საკურსო სხვაობები	*17,015*	*(17,015)*	-
წმინდა სავალუტო შემოსულობა	-	74,632	74,632
წმინდა შემოსულობა უძრავი ქონებიდან	*5,989*	*(5,989)*	-
წმინდა ზარალი ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტიდან, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	*2,121*	*(2,121)*	-
წმინდა შემოსულობა ფინანსური აქტივებიდან, რომლებიც აღიარებულია სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით	*1,479*	*(1,479)*	-
წმინდა შემოსულობა (ზარალი) საინვესტიციო ქონების გადაფასებიდან	*6,200*	*(6,200)*	-
სხვა წმინდა საოპერაციო შემოსავალი (ხარჯი) (მეკავშირე საწარმოებისგან მიღებული მოგების გარდა)	*(2,608)*	*2,608*	-
სხვა (ხარჯი) შემოსავალი, წმინდა	-	13,181	13,181
შემოსავალი *(მეკავშირე საწარმოებისგან მიღებული მოგების გარდა)*	810,749	(810,749)	-
მოგება მეკავშირე საწარმოებიდან	*1,311*	*(1,311)*	-
საოპერაციო შემოსავალი	-	810,749	810,749
მოგება მეკავშირე საწარმოებიდან	-	1,311	1,311
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	(83,278)	83,278	-
ადმინისტრაციული ხარჯები	-	(83,278)	(83,278)

ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის	*რეკლასიფიკაციამდე*	*რეკლასიფიკაცია*	*რეკლასიფიკაციის შემდეგ*
წმინდა ფულადი ნაკადები უძრავი ქონებიდან	5,673	(5,673)	-
სხვა მიღებული შემოსავალი (გადახდილი ხარჯი)	(15,559)	15,559	-
სხვა მიღებული შემოსავალი (გადახდილი ხარჯი)	-	(9,886)	(9,886)
კლიენტებზე გაცემული სესხები	(1,416,089)	1,416,089	-
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	4,916	(4,916)	-
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	(1,411,173)	(1,411,173)
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	(261,521)	261,521	-
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	-	(261,521)	(261,521)
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	1,350,109	(1,350,109)	-
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	-	1,350,109	1,350,109

6. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ

ბანკი ახდენს შემოსავლის დეზაგრეგირებას მომხმარებლებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან თითოეული სეგმენტის პროდუქტების და მომსახურებების მიხედვით, რადგან ბანკს მიაჩნია, რომ ამ გზით ყველაზე ნათლად ასახავს იმას, თუ როგორ მოქმედებს ეკონომიკური ფაქტორები შემოსავლებისა და ფულადი ნაკადების ხასიათზე, ოდენობაზე, დროულობასა და გაურკვევლობაზე.

2019 წელს ბანკმა შეცვალა საანგარიშგებო სეგმენტების შემადგენლობა (თავისი საქმიანობის სეგმენტირება) და ცვლილება რეტროსპექტულად გამოიყენა შედარებად პერიოდებზე. დეტალური ინფორმაციისათვის იხილეთ მე-5 შენიშვნა.

მართვის მიზნებისათვის ბანკი დაყოფილია შემდეგ საოპერაციო სეგმენტებად პროდუქტებისა და მომსახურების მიხედვით:

საცალო საბანკო მომსახურება - ძირითადად გულისხმობს სამომხმარებლო სესხების, იპოთეკური სესხების, ოვერდრაფტების, საკრედიტო ბარათების და სხვა საკრედიტო პროდუქტების გაცემას, ფულადი გზავნილების და ანგარიშსწორების მომსახურებას, იურიდიული და ფიზიკური პირების ანაბრების მართვას. საცალო საბანკო მომსახურების სამიზნე სეგმენტებია საცალო მომსახურების და პრემიალური სეგმენტები, ამასთანავე მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოები;

კორპორატიული საბანკო მომსახურება - ძირითადად გულისხმობს სესხებისა და სხვა საკრედიტო პროდუქტების გაცემას, ფულად გზავნილებსა და ანგარიშსწორების მომსახურებას, დოკუმენტური ოპერაციების მხარდაჭერას და კორპორატიული მომხმარებლებისთვის შემნახველი და ვადიანი ანაბრების მართვას;

ინვესტიციების მართვის ოპერაციები - ძირითადად გულისხმობს კერძო საბანკო მომსახურების გაწევას შეძლებული კლიენტებისთვის;

ხელმძღვანელობა აკონტროლებს თავისი სეგმენტების საოპერაციო შედეგებს ცალ-ცალკე, რათა მიიღოს გადაწყვეტილებები რესურსების განაწილებასა და შესრულებული საქმიანობის შეფასებაზე. სეგმენტის საქმიანობა, რომელიც ქვემოთ მოყვანილ ცხრილშია განმარტებული, ისევე ფასდება, როგორც მოგება ან ზარალი მოგება-ზარალის ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში.

საოპერაციო სეგმენტებს შორის გარიგებები ხდება გაშლილი ხელის პრინციპით, ანუ მესამე პირებთან შემდგარი გარიგებების მსგავსად.

ბანკის საქმიანობა, ძირითადად, საქართველოშია კონცენტრირებული.

2019, 2018 და 2017 წლებში არცერთ გარე მომხმარებელთან ან კონტრაჰენტთან დადებული გარიგებებიდან მიღებული შემოსავალი არ შეადგენდა ბანკის საოპერაციო შემოსავლის 10%-ს ან მეტს.

(ათას ლარში)

6. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ (გაგრძელება)

ქვედა ცხრილებში მოცემულია ინფორმაცია ბანკის გარკვეული საოპერაციო სეგმენტების მოგება-ზარალის ანგარიშგებისა და გარკვეული აქტივებისა და ვალდებულებების შესახებ 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის:

	კორპორატიული საბანკო საქმიანობა	*საცალო საბანკო მომსახურება*	*ინვესტიციების მართვა*	*სულ*
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	172,015	545,605	25,825	743,445
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	30,353	113,114	1,365	144,832
წმინდა სავალუტო შემოსულობა	43,864	49,900	4,606	98,370
სხვა (ხარჯი) შემოსავალი, წმინდა	9,243	6,397	(67)	15,573
საოპერაციო შემოსავალი	**255,475**	**715,016**	**31,729**	**1,002,220**
საოპერაციო ხარჯები	(71,457)	(275,588)	(12,540)	(359,585)
მოგება მეკავშირე საწარმოებიდან	-	789	-	789
საოპერაციო შემოსავალი რისკის ხარჯამდე	**184,018**	**440,217**	**19,189**	**643,424**
რისკის ხარჯი	(6,160)	(89,823)	1	(95,982)
წმინდა საოპერაციო შემოსავალი არარეგულარულ მუხლებამდე	**177,858**	**350,394**	**19,190**	**547,442**
წმინდა არარეგულარული ხარჯი/ზარალი	(9,030)	(3,109)	(140)	(12,279)
დასაბეგრი მოგება	**168,828**	**347,285**	**19,050**	**535,163**
მოგების გადასახადის ხარჯი	(21,543)	(34,024)	(1,866)	(57,433)
წლის მოგება	**147,285**	**313,261**	**17,184**	**477,730**
აქტივები და ვალდებულებები				
სულ აქტივები	6,013,022	11,254,771	82,473	17,350,266
სულ ვალდებულებები	5,096,659	10,115,833	69,053	15,281,545
სხვა ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ				
ძირითადი საშუალებები	7,503	71,493	-	78,996
არამატერიალური აქტივები	2,415	28,198	-	30,613
კაპიტალური დანახარჯები	**9,918**	**99,691**	**-**	**109,609**
ცვეთა და ამორტიზაცია	(6,663)	(61,492)	(671)	(68,826)

(ათას ლარში)

6. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ (გაგრძელება)

ქვედა ცხრილებში მოცემულია ინფორმაცია ბანკის გარკვეული საოპერაციო სეგმენტების მოგება-ზარალის ანგარიშგებისა და გარკვეული აქტივებისა და ვალდებულებების შესახებ 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის:

	კორპორატიული საბანკო საქმიანობა	*საცალო საბანკო მომსახურება*	*ინვესტიციების მართვა*	*სულ*
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	123,870	547,904	25,888	697,662
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	22,305	98,489	821	121,615
წმინდა სავალუტო შემოსულობა	50,343	55,386	3,947	109,676
სხვა (ხარჯი) შემოსავალი, წმინდა	3,944	(597)	5	3,352
საოპერაციო შემოსავალი	**200,462**	**701,182**	**30,661**	**932,305**
საოპერაციო ხარჯები	(59,638)	(251,843)	(11,054)	(322,535)
მოგება მეკავშირე საწარმოებიდან	-	1,339	-	1,339
საოპერაციო შემოსავალი რისკის ხარჯამდე	**140,824**	**450,678**	**19,607**	**611,109**
რისკის ხარჯი	(25,280)	(130,743)	(77)	(156,100)
წმინდა საოპერაციო შემოსავალი არარეგულარულ მუხლებამდე	**115,544**	**319,935**	**19,530**	**455,009**
წმინდა არარეგულარული ხარჯი/ზარალი	(14,827)	(52,037)	(1,948)	(68,812)
დასაბეგრი მოგება	**100,717**	**267,898**	**17,582**	**386,197**
მოგების გადასახადის ხარჯი	(13,758)	(36,735)	(2,402)	(52,895)
წლის მოგება	**86,959**	**231,163**	**15,180**	**333,302**
აქტივები და ვალდებულებები				
სულ აქტივები	4,170,663	9,649,388	77,624	13,897,675
სულ ვალდებულებები	3,657,346	8,406,444	66,395	12,130,185
სხვა ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ				
ძირითადი საშუალებები	5,690	47,745	399	53,834
არამატერიალური აქტივები	2,763	36,087	225	39,075
კაპიტალური დანახარჯები	**8,453**	**83,832**	**624**	**92,909**
ცვეთა და ამორტიზაცია	(4,265)	(36,216)	(309)	(40,790)

(ათას ლარში)

6. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ (გაგრძელება)

ქვედა ცხრილებში მოცემულია ინფორმაცია ბანკის გარკვეული საოპერაციო სეგმენტების მოგება-ზარალის ანგარიშგებისა და გარკვეული აქტივებისა და ვალდებულებების შესახებ 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის:

	კორპორატიული საბანკო საქმიანობა	*საცალო საბანკო მომსახურება*	*ინვესტიციების მართვა*	*სულ*
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	104,894	480,823	25,356	611,073
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	22,783	88,351	729	111,863
წმინდა სავალუტო შემოსულობა	44,331	27,939	2,362	74,632
სხვა (ხარჯი) შემოსავალი, წმინდა	8,466	4,725	(10)	13,181
საოპერაციო შემოსავალი	**180,474**	**601,838**	**28,437**	**810,749**
საოპერაციო ხარჯები	(58,339)	(224,891)	(10,243)	(293,473)
მოგება მეკავშირე საწარმოებიდან	-	1,311	-	1,311
საოპერაციო შემოსავალი რისკის ხარჯამდე	**122,135**	**378,258**	**18,194**	**518,587**
რისკის ხარჯი	(47,480)	(110,564)	4	(158,040)
წმინდა საოპერაციო შემოსავალი არარეგულარულ მუხლებამდე	**74,655**	**267,694**	**18,198**	**360,547**
წმინდა არარეგულარული ხარჯი/ზარალი	(757)	(2,585)	(196)	(3,538)
დასაბეგრი მოგება	**73,898**	**265,109**	**18,002**	**357,009**
მოგების გადასახადის ხარჯი	(5,360)	(18,276)	(1,306)	(24,942)
წლის მოგება	**68,538**	**246,833**	**16,696**	**332,067**
აქტივები და ვალდებულებები				
სულ აქტივები	4,205,149	7,855,478	33,048	12,093,675
სულ ვალდებულებები	3,676,155	6,857,614	23,354	10,557,123
სხვა ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ				
ძირითადი საშუალებები	5,531	41,655	568	47,754
არამატერიალური აქტივები	2,532	18,759	218	21,509
კაპიტალური დანახარჯები	**8,063**	**60,414**	**786**	**69,263**
ცვეთა და ამორტიზაცია	(4,317)	(32,407)	(429)	(37,153)

7. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	2019	*2018*	*2017*
ნაღდი ფული სალაროში	650,552	489,919	433,639
მიმდინარე ანგარიშები ცენტრალურ ბანკებში, სავალდებულო რეზერვების გარდა	309,255	245,921	45,294
მიმდინარე ანგარიშები საკრედიტო დაწესებულებებში	423,609	206,148	165,142
90-დღემდე ვადის მქონე ანაბრები საკრედიტო დაწესებულებები	550,357	167,518	757,806
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	**1,933,773**	**1,109,506**	**1,401,881**
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(127)	(118)	-
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	**1,933,646**	**1,109,388**	**1,401,881**

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 832,879 ლარი (2018 წ.: 311,524 ლარი, 2017 წ.: 921,612 ლარი) იყო განთავსებული მიმდინარე და ვადიან ანაბრებზე ეთგოს საერთაშორისო დონეზე აღიარებულ და ცენტრალურ ბანკებში, რომლებიც კონტაჰენტებად გამოდიან ბანკის მიერ განხორციელებულ საერთაშორისო ანგარიშსწორების ოპერაციებში. ბანკმა მიიღო 2.20%-მდე წლიური პროცენტი ამ ანაბრებზე (2018 წ.:2.50%-მდე, 2017 წ.: 2.00%-მდე). ხელმძღვანელობა არ მოელის ზარალს, რომელიც გამოწვეულია ისეთი კონტრაჰენტების მიერ ვალდებულების შეუსრულებლობით, სადაც განთავსებულია ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები. ამასთან, მათი საბალანსო და სამართლიანი ღირებულებები არსებითად არ განსხვავდება.

8. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

	2019	*2018*	*2017*
სავალდებულო რეზერვები ცენტრალურ ბანკებში	1,570,265	1,239,848	996,617
ბანკთაშორის გაცემულ სესხებზე მისაღები თანხები	30,414	-	-
ვადიანი ანაბრები 90 დღეზე მეტი ვადით	5	43,459	209,227
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	**1,600,684**	**1,283,307**	**1,205,844**
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(297)	(543)	-
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	**1,600,387**	**1,282,764**	**1,205,844**

ცენტრალურ ბანკებში განთავსებული სავალდებულო რეზერვები წარმოადგენს სებ-ში და ბელარუსის რესპუბლიკის ეროვნულ ბანკში განთავსებულ თანხებს. საკრედიტო დაწესებულებებს მოეთხოვებათ საქართველოს ეროვნულ ბანკში და ბელარუსის რესპუბლიკის ეროვნულ ბანკში დეპოზიტების (სავალდებულო რეზერვი) გახსნა, რომლის ოდენობაც დამოკიდებულია საკრედიტო დაწესებულებების მიერ მოზიდული თანხების მოცულობაზე. ნორმატიული აქტის შესაბამისად, ბანკს შეზღუდული აქვს დეპოზიტზე არსებული თანხების გამოტანის უფლება. ბანკმა საქართველოს და ბელარუსის რესპუბლიკის ეროვნულ ბანკებში განთავსებულ სავალდებულო რეზერვებზე 1.25% მიიღო 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2018 წ.: 0.50%, 2017 წ.: 1.00%).

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, არცერთი ბანკთაშორისი სასესხო მოთხოვნები არ მოიცავდა არა-ეთგოს ბანკებში განთავსებულ ანაბრებს (2018 წ.: ნული ლარი, 2017 წ.: ნული ლარი).

9. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

	2019	*2018*	*2017*
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - სავალო ინსტრუმენტები	1,676,739	1,864,423	n/a
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც განიხილება სამართლიანი ღირებულებით შეფასებულად, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - წილობრივი ინსტრუმენტები	2,711	395	n/a
გასაყიდად გამიზნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	n/a	n/a	1,540,344
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	**1,679,450**	**1,864,818**	**1,540,344**

	2019	*2018*	*2017*
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები*	647,886	899,024	n/a
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო თამასუქები**	120,519	100,111	n/a
ცენტრალური ბანკების სადეპოზიტო სერტიფიკატები	-	11,512	n/a
სხვა სავალო ინსტრუმენტები***	908,334	853,776	n/a
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - სავალო ინსტრუმენტები	**1,676,739**	**1,864,423**	**n/a**

	2019	*2018*	*2017*
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები*	n/a	n/a	847,839
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო თამასუქები**	n/a	n/a	77,460
ცენტრალური ბანკების სადეპოზიტო სერტიფიკატები	n/a	n/a	-
სხვა სავალო ინსტრუმენტები***	n/a	n/a	614,844
კორპორაციული აქციები	n/a	n/a	201
გასაყიდად გამიზნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	**n/a**	**n/a**	**1,540,344**

** სებ-ისგან მიღებული მოკლევადიანი სესხები უზრუნველყოფილი იყო 576,017 ლარით (2018 წ.: 573,517 ლარით, 2017 წ.: 448,558 ლარით).*

*** სებ-ისგან მიღებული მოკლევადიანი სესხები უზრუნველყოფილი იყო 74,564 ლარით (2018 წ.: ნული, 2017 წ.: ნული).*

**** სებ-ისგან მიღებული მოკლევადიანი სესხები უზრუნველყოფილი იყო 684,546 ლარით (2018 წ.: 674,616 ლარით, 2017 წ.: 475,735 ლარით).*

სხვა სავალო ინსტრუმენტები 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის ძირითადად მოიცავდა ევროპის განვითარებისა და რეკონსტრუქციის ბანკის მიერ გამოშვებულ 309,351 ლარის ობლიგაციებს (2018 წ.: 249,659 ლარი, 2017 წ.: 268,057 ლარი), ნიდერლანდების განვითარების საფინანსო კომპანიის მიერ გამოშვებულ 156,494 ლარის ობლიგაციებს, რომლებიც ლარშია გამოხატული (2018 წ.: 163,454 ლარი, 2017 წ.: ნული), შავი ზღვის ვაჭრობისა და განვითარების ბანკის მიერ გამოშვებულ 150,865 ლარის ობლიგაციებს, რომლებიც ლარშია გამოხატული (2018 წ.: 136,504 ლარი, 2017 წ.: 60,625 ლარი), საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის მიერ გამოშვებულ 208,948 ლარის ობლიგაციებს, რომლებიც ლარშია გამოხატული (2018 წ.: 110,545 ლარი, 2017 წ.: 110,862 ლარი), აზიის განვითარების ბანკის მიერ გამოშვებულ 58,863 ლარის ობლიგაციებს, რომლებიც ლარშია გამოხატული (2018 წ.: 65,145 ლარი, 2017 წ.: 65,245 ლარი), და საერთაშორისოდ აღიარებული საინვესტიციო ბანკის ნულოვან ობლიგაციებს, რომლებიც აშშ დოლარშია გამოხატული (2018 წ.: ნული, 2017 წ.: 26,666).

(ათას ლარში)

9. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები (გაგრძელება)

2019 წლის განმავლობაში სებ-ის მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთი, რომელიც ერთ-ერთი უმთავრესი ცვლადია ფინანსური აქტივების სამართლიანი ღირებულების შეფასებაში, 2018 წლის 31 დეკემბრის მაჩვენებელთან შედარებით, 200 საბაზისო პუნქტით გაიზარდა და 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის 9.0% შეადგინა. ამან 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის სხვა სრულ შემოსავალში წარმოდგენილ სავალო ინსტრუმენტებში (რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით) განხორციელებული ინვესტიციების სამართლიანი ღირებულების წმინდა ცვლილების მნიშვნელოვანი მოძრაობა გამოიწვია.

10. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები

	2019	*2018*	*2017*
კომერციული სესხები	3,649,795	2,551,358	2,149,236
იპოთეკური სესხები	3,051,970	2,548,643	1,712,515
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	2,526,253	2,007,167	1,637,357
სამომხმარებლო სესხები	1,943,440	1,817,362	1,734,751
სალომბარდო სესხები	85,539	80,771	67,940
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით, მთლიანი	**11,256,997**	**9,005,301**	**7,301,799**
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(197,806)	(288,513)	(237,905)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით, წმინდა	**11,059,191**	**8,716,788**	**7,063,894**
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, მთლიანი	**4,611**	**6,176**	**6,697**
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(13)	(20)	(94)
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, წმინდა	**4,598**	**6,156**	**6,603**
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, სულ	**11,063,789**	**8,722,944**	**7,070,497**

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მომხმარებლებზე გაცემული 577,246 ლარის საბალანსო ღირებულების სესხებით (2018 წ.: 357,342 ლარი, 2017 წ.: 333,944 ლარი) იყო უზრუნველყოფილი სებ-ისგან მიღებული მოკლევადიანი სესხები.

10. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი

ქვედა ცხრილში წარმოდგენილია მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხებისა და სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / გაუფასურების რეზერვის მოძრაობა სეგმენტების მიხედვით, სადაც შექმნილ ან შეძენილ ახალ ფინანსურ აქტივებში და წლის განმავლობაში დაფარულ აქტივებში შედის განახლებადი სესხებისა და კლიენტების დავალიანების ზრდის ეფექტი, როცა არსებული სესხები გადაიფარება წლის განმავლობაში გაფორმებული ახალი ხელშეკრულებებით: ყველა ახალი ფინანსური აქტივი წარმოიქმნება ან პირველ სტადიაზე, ან „შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებულის“ კატეგორიაში. არსებულ ფინანსურ აქტივებზე დამატებითი ტრანშებს ათვისება ასახულია მეორე და მესამე სტადიებში, თუ მსესხებლის საკრედიტო რისკი გაუარესებულია. უცხოური ვალუტის მოძრაობა უკავშირდება ბანკის მიერ უცხოურ ვალუტაში გაცემულ სესხებს. წმინდა სხვა ცვლილებები მთლიან სასესხო ნაშთებში მოიცავს დარიცხულ პროცენტში მომხდარი ცვლილებების ეფექტებს. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა სხვა შეფასება მოიცავს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ცვლილებების ეფექტს, რომელიც გამოწვეულია დეფოლტის ალბათობების და სხვა ამოსავალი მონაცემების ცვლილებით, ასევე დარიცხული პროცენტის ცვლილებებისთვის მისაკუთვნებელი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ეფექტით.

10. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული კომერციული სესხები, მთლიანი:	*31 დეკემბერი, 2019 წ.*				
	პირველი სტადია	*მეორე სტადია*	*მესამე სტადია*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**2,009,494**	**308,116**	**226,711**	**7,037**	**2,551,358**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	4,027,936	163,280	6,632	-	4,197,848
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	569,345	(569,345)	-	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(853,676)	878,060	(24,384)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(10,482)	(42,704)	53,186	-	-
აქტივები, რომელთა აღიარება შეწყვეტილია გადაცემის ხელშეკრულების გამო	(60,246)	(17,550)	-	-	(77,796)
გადახდილი აქტივები	(2,811,844)	(432,618)	(60,127)	(257)	(3,304,846)
ხელახალი სეგმენტაცია	176,365	3,134	2,608	-	182,107
მოდიფიკაციების გავლენა	-	4	(233)	-	(229)
ჩამოწერა	-	-	(93,673)	-	(93,673)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	9,975	-	9,975
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	2,635	(143)	2,492
სავალუტო კურსის მოძრაობა	90,187	28,416	12,842	483	131,928
სხვა წმინდა ცვლილებები	24,975	16,906	8,209	541	50,631
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	**3,162,054**	**335,699**	**144,381**	**7,661**	**3,649,795**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	139,697	-	139,697
კოლექტიურად შეფასებული	3,162,054	335,699	4,684	7,661	3,510,098
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	**3,162,054**	**335,699**	**144,381**	**7,661**	**3,649,795**

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული კომერციული სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	*As at 31 დეკემბერი, 2019 წ.*				
	პირველი სტადია	*მეორე სტადია*	*მესამე სტადია*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**2,560**	**3,501**	**151,163**	**525**	**157,749**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	10,351	282	887	-	11,520
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	1,082	(1,082)	-	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(2,885)	5,355	(2,470)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(3,466)	(143)	3,609	-	-
წლის განმავლობაში სტადიებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(156)	(221)	4,788	-	4,411
აქტივები, რომელთა აღიარება შეწყვეტილია გადაცემის ხელშეკრულების გამო	(439)	-	-	-	(439)
გადახდილი აქტივები	(1,878)	(4,435)	(27,737)	-	(34,050)
ხელახალი სეგმენტაცია	103	6	-	-	109
მოდიფიკაციების გავლენა	-	-	6	-	6
ჩამოწერა	-	-	(93,673)	-	(93,673)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	9,975	-	9,975
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	2,635	(143)	2,492
სავალუტო კურსის მოძრაობა	62	63	10,751	49	10,925
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	109	(865)	10,271	(130)	9,385
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	**5,443**	**2,461**	**70,205**	**301**	**78,410**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	69,842	-	69,842
კოლექტიურად შეფასებული	5,443	2,461	363	301	8,568
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	**5,443**	**2,461**	**70,205**	**301**	**78,410**

10. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სამომხმარებლო სესხები, მთლიანი:	As at 31 დეკემბერი, 2019 წ.				
	პირველი სტადია	*მეორე სტადია*	*მესამე სტადია*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**1,591,143**	**100,853**	**120,895**	**4,471**	**1,817,362**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	1,952,404	9,012	2,492	9,421	1,973,329
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	225,420	(163,865)	(61,555)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(320,982)	358,967	(37,985)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(219,006)	(117,070)	336,076	-	-
გადახდილი აქტივები	(1,535,569)	(77,789)	(199,110)	(4,323)	(1,816,791)
ხელახალი სეგმენტაცია	(100)	(272)	138	-	(234)
მოდიფიკაციების გავლენა	-	-	(3,270)	(62)	(3,332)
ჩამოწერა	-	-	(86,290)	-	(86,290)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	17,753	-	17,753
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	3,859	15	3,874
სავალუტო კურსის მოძრაობა	16,513	1,232	1,566	86	19,397
სხვა წმინდა ცვლილებები	6,323	(1,290)	13,206	133	18,372
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	**1,716,146**	**109,778**	**107,775**	**9,741**	**1,943,440**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	1,384	-	1,384
კოლექტიურად შეფასებული	1,716,146	109,778	106,391	9,741	1,942,056
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	**1,716,146**	**109,778**	**107,775**	**9,741**	**1,943,440**

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სამომხმარებლო სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	As at 31 დეკემბერი, 2019 წ.				
	პირველი სტადია	*მეორე სტადია*	*მესამე სტადია*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**19,461**	**9,250**	**62,061**	**389**	**91,161**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	64,766	1,384	1,295	42	67,487
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	33,516	(9,919)	(23,597)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(9,439)	26,960	(17,521)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(55,573)	(9,593)	65,166	-	-
წლის განმავლობაში სტადიებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(25,460)	(14,026)	38,434	-	(1,052)
გადახდილი აქტივები	(11,637)	(6,521)	(64,359)	(311)	(82,828)
ხელახალი სეგმენტაცია	-	-	-	-	-
მოდიფიკაციების გავლენა	-	-	(895)	(5)	(900)
ჩამოწერა	-	-	(86,290)	-	(86,290)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	17,753	-	17,753
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	3,859	15	3,874
სავალუტო კურსის მოძრაობა	53	22	242	17	334
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	942	8,702	52,937	67	62,648
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	**16,629**	**6,259**	**49,085**	**214**	**72,187**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	8	-	8
კოლექტიურად შეფასებული	16,629	6,259	49,077	214	72,179
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	**16,629**	**6,259**	**49,085**	**214**	**72,187**

10. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული მიკრო და მცირე და საშუალო სესხები, მთლიანი:	*As at 31 დეკემბერი, 2019 წ.*				
	პირველი სტადია	*მეორე სტადია*	*მესამე სტადია*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**1,822,943**	**64,090**	**117,899**	**2,235**	**2,007,167**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	2,387,152	3,020	170	597	2,390,939
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	130,258	(118,734)	(11,524)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(253,672)	264,819	(11,147)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(32,840)	(68,397)	101,237	-	-
გადახდილი აქტივები	(1,632,259)	(48,577)	(68,922)	(1,715)	(1,751,473)
ხელახალი სეგმენტაცია	(166,727)	(3,134)	(2,605)	-	(172,466)
მოდიფიკაციების გავლენა	-	(26)	(3,985)	(27)	(4,038)
ჩამოწერა	-	-	(31,481)	-	(31,481)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	3,611	-	3,611
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	1,309	32	1,341
სავალუტო კურსის მოძრაობა	55,605	2,011	4,971	190	62,777
სხვა წმინდა ცვლილებები	8,289	610	10,540	437	19,876
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	**2,318,749**	**95,682**	**110,073**	**1,749**	**2,526,253**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	2,882	-	2,882
კოლექტიურად შეფასებული	2,318,749	95,682	107,191	1,749	2,523,371
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	**2,318,749**	**95,682**	**110,073**	**1,749**	**2,526,253**

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული მიკრო და მცირე და საშუალო სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	*As at 31 დეკემბერი, 2019 წ.*				
	პირველი სტადია	*მეორე სტადია*	*მესამე სტადია*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**7,492**	**2,372**	**22,635**	**70**	**32,569**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	13,902	1	-	-	13,903
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	6,492	(4,202)	(2,290)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(4,361)	7,187	(2,826)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(2,097)	(4,323)	6,420	-	-
წლის განმავლობაში სტადიებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(2,857)	(1,628)	(1,342)	-	(5,827)
გადახდილი აქტივები	(8,772)	(1,402)	(11,797)	(358)	(22,329)
ხელახალი სეგმენტაცია	(103)	(6)	-	-	(109)
მოდიფიკაციების გავლენა	-	-	(1,022)	(1)	(1,023)
ჩამოწერა	-	-	(31,481)	-	(31,481)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	3,611	-	3,611
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	1,309	32	1,341
სავალუტო კურსის მოძრაობა	57	18	560	55	690
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	1,530	5,443	38,548	1,078	46,599
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	**11,283**	**3,460**	**22,325**	**876**	**37,944**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	1,243	-	1,243
კოლექტიურად შეფასებული	11,283	3,460	21,082	876	36,701
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	**11,283**	**3,460**	**22,325**	**876**	**37,944**

10. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული იპოთეკური სესხები, მთლიანი:	*As at 31 დეკემბერი, 2019 წ.*				
	პირველი სტადია	*მეორე სტადია*	*მესამე სტადია*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**2,350,397**	**86,809**	**88,249**	**23,188**	**2,548,643**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	1,410,680	472	7	23,136	1,434,295
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	249,103	(216,701)	(32,402)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(350,322)	378,751	(28,429)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(110,097)	(62,530)	172,627	-	-
გადახდილი აქტივები	(908,347)	(34,746)	(97,063)	(15,457)	(1,055,613)
ხელახალი სეგმენტაცია	(9,538)	272	(4)	-	(9,270)
მოდიფიკაციების გავლენა	-	-	(1,372)	(389)	(1,761)
ჩამოწერა	-	-	(4,646)	-	(4,646)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	557	-	557
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	27	76	103
სავალუტო კურსის მოძრაობა	101,201	6,139	5,236	1,189	113,765
სხვა წმინდა ცვლილებები	17,169	1,572	6,626	530	25,897
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	**2,750,246**	**160,038**	**109,413**	**32,273**	**3,051,970**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	1,374	-	1,374
კოლექტიურად შეფასებული	2,750,246	160,038	108,039	32,273	3,050,596
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	**2,750,246**	**160,038**	**109,413**	**32,273**	**3,051,970**

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული იპოთეკური სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	*As at 31 დეკემბერი, 2019 წ.*				
	პირველი სტადია	*მეორე სტადია*	*მესამე სტადია*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**237**	**31**	**5,383**	**1,089**	**6,740**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	1,922	-	1	320	2,243
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	598	(254)	(344)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(137)	795	(658)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(1,706)	(60)	1,766	-	-
წლის განმავლობაში სტადიებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(440)	(528)	2,005	-	1,037
გადახდილი აქტივები	(156)	(37)	(3,294)	(1,005)	(4,492)
ხელახალი სეგმენტაცია	-	-	-	-	-
მოდიფიკაციების გავლენა	-	-	(43)	(1)	(44)
ჩამოწერა	-	-	(4,646)	-	(4,646)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	557	-	557
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	27	76	103
სავალუტო კურსის მოძრაობა	15	3	363	88	469
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	123	210	5,471	1,241	7,045
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	**456**	**160**	**6,588**	**1,808**	**9,012**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	-	-	-
კოლექტიურად შეფასებული	456	160	6,588	1,808	9,012
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	**456**	**160**	**6,588**	**1,808**	**9,012**

10. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სალომბარდო სესხები, მთლიანი:	*As at 31 დეკემბერი, 2019 წ.*				
	პირველი სტადია	*მეორე სტადია*	*მესამე სტადია*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**75,483**	**541**	**4,747**	**-**	**80,771**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	106,339	-	154	-	106,493
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	5,671	(1,307)	(4,364)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(2,414)	3,825	(1,411)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(10,459)	(1,333)	11,792	-	-
გადახდილი აქტივები	(93,933)	(604)	(6,750)	-	(101,287)
ხელახალი სეგმენტაცია	-	-	(137)	-	(137)
მოდიფიკაციების გავლენა	-	-	-	-	-
ჩამოწერა	-	-	(292)	-	(292)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	1	-	1
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	(2)	-	(2)
სავალუტო კურსის მოძრაობა	175	2	28	-	205
სხვა წმინდა ცვლილებები	(68)	(10)	(135)	-	(213)
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	**80,794**	**1,114**	**3,631**	**-**	**85,539**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	-	-	-
კოლექტიურად შეფასებული	80,794	1,114	3,631	-	85,539
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	**80,794**	**1,114**	**3,631**	**-**	**85,539**

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სალომბარდო სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	*As at 31 დეკემბერი, 2019 წ.*				
	პირველი სტადია	*მეორე სტადია*	*მესამე სტადია*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**11**	**-**	**283**	**-**	**294**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	214	-	-	-	214
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	36	-	(36)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	-	61	(61)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(215)	-	215	-	-
წლის განმავლობაში სტადიებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(36)	(61)	218	-	121
გადახდილი აქტივები	(7)	-	(295)	-	(302)
ხელახალი სეგმენტაცია	-	-	-	-	-
მოდიფიკაციების გავლენა	-	-	-	-	-
ჩამოწერა	-	-	(292)	-	(292)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	1	-	1
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	(2)	-	(2)
სავალუტო კურსის მოძრაობა	-	-	2	-	2
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	5	1	211	-	217
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	**8**	**1**	**244**	**-**	**253**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	-	-	-
კოლექტიურად შეფასებული	8	1	244	-	253
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	**8**	**1**	**244**	**-**	**253**

10. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული კომერციული სესხები, მთლიანი:	*31 დეკემბერი, 2018 წ.*				
	პირველი სტადია	*მეორე სტადია*	*მესამე სტადია*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**1,522,630**	**332,038**	**283,309**	**26,847**	**2,164,824**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	2,573,389	88,529	9,875	-	2,671,793
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	358,195	(358,073)	(122)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(480,880)	530,296	(49,416)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(23,976)	(37,819)	61,795	-	-
აქტივები, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია (ჩამოწერის გარდა)	(106,070)	(847)	-	-	(106,917)
გადახდილი აქტივები	(1,954,759)	(244,936)	(67,918)	(13,664)	(2,281,277)
მოდიფიკაციების გავლენა	-	-	-	-	-
ჩამოწერა	-	-	(39,657)	-	(39,657)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	2,914	-	2,914
დისკონტის ამორტიზაცია	72	-	3,437	(151)	3,358
სხვა წმინდა ცვლილებები	120,893	(1,072)	22,494	(5,995)	136,320
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**2,009,494**	**308,116**	**226,711**	**7,037**	**2,551,358**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	225,000	988	225,988
კოლექტიურად შეფასებული	2,009,494	308,116	1,711	6,049	2,325,370
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**2,009,494**	**308,116**	**226,711**	**7,037**	**2,551,358**

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული კომერციული სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	*31 დეკემბერი, 2018 წ.*				
	პირველი სტადია	*მეორე სტადია*	*მესამე სტადია*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**2,427**	**2,548**	**160,284**	**5,506**	**170,765**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	4,696	43	277	-	5,016
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	1,338	(1,338)	-	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(444)	505	(61)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(88)	-	88	-	-
წლის განმავლობაში სტადიებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(373)	278	705	-	610
აქტივები, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია (ჩამოწერის გარდა)	-	-	-	-	-
გადახდილი აქტივები	(1,613)	(794)	(13,470)	(415)	(16,292)
მოდიფიკაციების გავლენა	-	-	-	-	-
ჩამოწერა	-	-	(39,657)	-	(39,657)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	2,914	-	2,914
დისკონტის ამორტიზაცია	72	-	3,437	(151)	3,358
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	(3,455)	2,259	36,646	(4,415)	31,035
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**2,560**	**3,501**	**151,163**	**525**	**157,749**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	150,724	495	151,219
კოლექტიურად შეფასებული	2,560	3,501	439	30	6,530
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**2,560**	**3,501**	**151,163**	**525**	**157,749**

10. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სამომხმარებლო სესხები, მთლიანი:	*31 დეკემბერი, 2018 წ.*				
	პირველი სტადია	*მეორე სტადია*	*მესამე სტადია*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**1,513,534**	**146,925**	**75,340**	**88**	**1,735,887**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	2,078,859	11,259	2,224	4,776	2,097,118
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	272,003	(241,160)	(30,843)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(456,760)	470,591	(13,831)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(166,859)	(175,892)	342,751	-	-
აქტივები, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია (ჩამოწერის გარდა)	-	-	(363)	-	(363)
გადახდილი აქტივები	(1,664,054)	(110,685)	(173,957)	(472)	(1,949,168)
მოდიფიკაციების გავლენა	-	-	(2,124)	59	(2,065)
ჩამოწერა	-	-	(126,865)	(73)	(126,938)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	22,743	-	22,743
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	5,839	16	5,855
სხვა წმინდა ცვლილებები	14,420	(185)	19,981	77	34,293
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**1,591,143**	**100,853**	**120,895**	**4,471**	**1,817,362**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	29	-	29
კოლექტიურად შეფასებული	1,591,143	100,853	120,866	4,471	1,817,333
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**1,591,143**	**100,853**	**120,895**	**4,471**	**1,817,362**

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სამომხმარებლო სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	*31 დეკემბერი, 2018 წ.*				
	პირველი სტადია	*მეორე სტადია*	*მესამე სტადია*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**38,413**	**15,602**	**42,709**	**14**	**96,738**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	92,211	2,050	883	255	95,399
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	40,694	(26,099)	(14,595)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(29,905)	36,752	(6,847)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(52,632)	(21,261)	73,893	-	-
წლის განმავლობაში სტადიებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(17,313)	(2,343)	26,556	-	6,900
აქტივები, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია (ჩამოწერის გარდა)	-	-	(3)	-	(3)
გადახდილი აქტივები	(37,709)	(12,817)	(73,092)	(36)	(123,654)
მოდიფიკაციების გავლენა	-	-	-	(420)	(420)
ჩამოწერა	-	-	(126,865)	(73)	(126,938)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	22,743	-	22,743
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	5,839	16	5,855
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	(14,298)	17,366	110,840	633	114,541
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**19,461**	**9,250**	**62,061**	**389**	**91,161**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	29	-	29
კოლექტიურად შეფასებული	19,461	9,250	62,032	389	91,132
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**19,461**	**9,250**	**62,061**	**389**	**91,161**

10. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული მიკრო და მცირე და საშუალო სესხები, მთლიანი:	*31 დეკემბერი, 2018 წ.*				
	პირველი სტადია	*მეორე სტადია*	*მესამე სტადია*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**1,523,616**	**50,879**	**84,652**	**3,401**	**1,662,548**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	1,831,588	3,787	96	1,123	1,836,594
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	83,195	(77,946)	(5,249)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(184,483)	192,586	(8,103)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(36,233)	(63,053)	99,286	-	-
აქტივები, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია (ჩამოწერის გარდა)	-	-	(956)	-	(956)
გადახდილი აქტივები	(1,421,789)	(43,671)	(50,953)	(1,098)	(1,517,511)
მოდიფიკაციების გავლენა	-	-	(1,150)	(2)	(1,152)
ჩამოწერა	-	-	(16,447)	(28)	(16,475)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	7,198	-	7,198
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	2,197	10	2,207
სხვა წმინდა ცვლილებები	27,049	1,508	7,328	(1,171)	34,714
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**1,822,943**	**64,090**	**117,899**	**2,235**	**2,007,167**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	-	-	-
კოლექტიურად შეფასებული	1,822,943	64,090	117,899	2,235	2,007,167
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**1,822,943**	**64,090**	**117,899**	**2,235**	**2,007,167**

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული მიკრო და მცირე და საშუალო სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	*31 დეკემბერი, 2018 წ.*				
	პირველი სტადია	*მეორე სტადია*	*მესამე სტადია*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**4,185**	**1,097**	**12,768**	**410**	**18,460**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	8,136	-	-	201	8,337
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	3,622	(2,473)	(1,149)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(2,543)	3,686	(1,143)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(1,782)	(2,117)	3,899	-	-
წლის განმავლობაში სტადიებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(1,396)	(554)	109	-	(1,841)
აქტივები, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია (ჩამოწერის გარდა)	-	-	(200)	-	(200)
გადახდილი აქტივები	(4,042)	(793)	(11,079)	(1)	(15,915)
მოდიფიკაციების გავლენა	-	-	-	(183)	(183)
ჩამოწერა	-	-	(16,447)	(28)	(16,475)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	7,198	-	7,198
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	2,197	10	2,207
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	1,312	3,526	26,482	(339)	30,981
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**7,492**	**2,372**	**22,635**	**70**	**32,569**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	-	-	-
კოლექტიურად შეფასებული	7,492	2,372	22,635	70	32,569
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**7,492**	**2,372**	**22,635**	**70**	**32,569**

10. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული იპოთეკური სესხები, მთლიანი:	*31 დეკემბერი, 2018 წ.*				
	პირველი სტადია	*მეორე სტადია*	*მესამე სტადია*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**1,583,403**	**83,581**	**52,043**	**751**	**1,719,778**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	1,784,047	532	17	24,088	1,808,684
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	161,836	(152,752)	(9,084)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(226,504)	234,139	(7,635)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(73,754)	(49,756)	123,510	-	-
აქტივები, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია (ჩამოწერის გარდა)	-	-	(1,830)	-	(1,830)
გადახდილი აქტივები	(939,728)	(31,367)	(71,161)	(2,025)	(1,044,281)
მოდიფიკაციების გავლენა	-	-	(689)	(1)	(690)
ჩამოწერა	-	-	(2,195)	(86)	(2,281)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	2,338	-	2,338
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	414	21	435
სხვა წმინდა ცვლილებები	61,097	2,432	2,521	440	66,490
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**2,350,397**	**86,809**	**88,249**	**23,188**	**2,548,643**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	732	2,451	3,183
კოლექტიურად შეფასებული	2,350,397	86,809	87,517	20,737	2,545,460
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**2,350,397**	**86,809**	**88,249**	**23,188**	**2,548,643**

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული იპოთეკური სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	*31 დეკემბერი, 2018 წ.*				
	პირველი სტადია	*მეორე სტადია*	*მესამე სტადია*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**302**	**59**	**3,267**	**61**	**3,689**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	1,309	-	-	595	1,904
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	230	(92)	(138)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(57)	209	(152)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(982)	(37)	1,019	-	-
წლის განმავლობაში სტადიებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(173)	(106)	1,436	-	1,157
აქტივები, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია (ჩამოწერის გარდა)	-	-	(41)	-	(41)
გადახდილი აქტივები	(94)	(9)	(4,237)	(94)	(4,434)
მოდიფიკაციების გავლენა	-	-	-	4	4
ჩამოწერა	-	-	(2,195)	(86)	(2,281)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	2,338	-	2,338
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	414	21	435
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	(298)	7	3,672	588	3,969
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**237**	**31**	**5,383**	**1,089**	**6,740**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	-	-	-
კოლექტიურად შეფასებული	237	31	5,383	1,089	6,740
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**237**	**31**	**5,383**	**1,089**	**6,740**

10. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სალომბარდო სესხები, მთლიანი:	*31 დეკემბერი, 2018 წ.*				
	პირველი სტადია	*მეორე სტადია*	*მესამე სტადია*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**65,670**	**431**	**1,839**	**-**	**67,940**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	80,944	-	96	-	81,040
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	4,300	(1,855)	(2,445)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	(3,396)	3,694	(298)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(8,800)	(1,641)	10,441	-	-
აქტივები, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია (ჩამოწერის გარდა)	-	-	-	-	-
გადახდილი აქტივები	(63,239)	(92)	(4,553)	-	(67,884)
მოდიფიკაციების გავლენა	-	-	-	-	-
ჩამოწერა	-	-	(609)	-	(609)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	113	-	113
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	8	-	8
სხვა წმინდა ცვლილებები	4	4	155	-	163
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**75,483**	**541**	**4,747**	**-**	**80,771**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	-	-	-
კოლექტიურად შეფასებული	75,483	541	4,747	-	80,771
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**75,483**	**541**	**4,747**	**-**	**80,771**

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სალომბარდო სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	*31 დეკემბერი, 2018 წ.*				
	პირველი სტადია	*მეორე სტადია*	*მესამე სტადია*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**-**	**-**	**34**	**-**	**34**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	76	-	-	-	76
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	22	-	(22)	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	-	10	(10)	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	(76)	-	76	-	-
წლის განმავლობაში სტადიებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(22)	(10)	77	-	45
აქტივები, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია (ჩამოწერის გარდა)	-	-	-	-	-
გადახდილი აქტივები	(3)	(1)	(220)	-	(224)
მოდიფიკაციების გავლენა	-	-	-	-	-
ჩამოწერა	-	-	(609)	-	(609)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	113	-	113
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	8	-	8
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	14	1	836	-	851
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**11**	**-**	**283**	**-**	**294**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	-	-	-
კოლექტიურად შეფასებული	11	-	283	-	294
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**11**	**-**	**283**	**-**	**294**

10. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

	კომერციული სესხები	*სამომხმარებლო სესხები*	*იპოთეკური სესხები*	*მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები*	*სულ*
	2017	*2017*	*2017*	*2017*	*2017*
1 იანვრის მდგომარეობით	**145,047**	**56,926**	**3,891**	**5,808**	**211,672**
დანარიცხი	38,061	80,304	2,700	25,631	146,696
აღდგენები	9,980	23,483	8,151	11,178	52,792
ჩამოწერა	(32,224)	(72,845)	(9,912)	(25,970)	(140,951)
ჩამოწერილ სესხებზე დარიცხული პროცენტი	(10,746)	(16,649)	(768)	(4,141)	(32,304)
31 დეკემბრის მდგომარეობით	**150,118**	**71,219**	**4,062**	**12,506**	**237,905**
ინდივიდუალური გაუფასურება	145,347	610	2,427	2,173	150,557
კოლექტიური გაუფასურება	4,771	70,609	1,635	10,333	87,348
	150,118	**71,219**	**4,062**	**12,506**	**237,905**
ინდივიდუალურად გაუფასურებულად შეფასებული სესხის მთლიანი თანხა, ინდივიდუალური გაუფასურების რეზერვის გამოქვითვამდე	**293,960**	**1,499**	**14,671**	**23,685**	**333,815**

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების დაუფარავი სახელშეკრულებო თანხები, რომლებიც საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაშია ჩამოწერილი, მაგრამ მათზე მაინც ვრცელდება იძულებითი აღსრულების ღონისძიება შეადგენდა 58,627 ლარს (2018 წ.: 67,001 ლარი, 2017 წ.: 70,904 ლარი).

10. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

სესხის უზრუნველყოფა

უზრუნველყოფის საგნის საჭირო მოცულობა და ტიპი დამოკიდებულია მსესხებლის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე. შემუშავებულია უზრუნველყოფის საგნის ტიპებისა და შეფასების პარამეტრების ინსტრუქციები.

მიღებული უზრუნველყოფის ძირითადი ტიპებია:

- კომერციული სესხებისათვის - უძრავი ქონება, მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა, კომპანიის აქციები/წილები, სასაქონლო-მატერიალური მარაგები, სავაჭრო დებიტორული ანგარიშები, მესამე მხარის კორპორატიული თავდებობა და აქციონერების პირადი თავდებობა.
- ფიზიკური პირების სესხებისთვის – საცხოვრებელი ფართის იპოთეკა, ავტომანქანები, ოქრო და ძვირფასეულობა, მესამე მხარის კომპანიის გარანტია და კომპანიის მფლობელების თავდებობა.

ხელმძღვანელობა მოითხოვს დამატებით უზრუნველყოფას სესხის შესაბამისი ხელშეკრულების თანახმად და თვალყურს ადევნებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / სესხების გაუფასურების რეზერვის ადეკვატურობის გადახედვისას მიღებული უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულებას.

ბანკის პოლიტიკით, დასაკუთრებული უზრუნველყოფის ობიექტების რეალიზაცია ხდება სათანადო წესით ან ნარჩუნდება კაპიტალის ღირებულების ზრდისა თუ საიჯარო შემოსავლის მიღების მიზნით. რეალიზაციიდან მიღებული თანხები გამოიყენება აუნაზღაურებელი მოთხოვნების შესამცირებლად ან დასაფარად. ზოგადად, ბანკი დასაკუთრებულ აქტივებს კომერციული მიზნებისათვის არ იყენებს.

უზრუნველყოფის საგნის დისკონტირებული ღირებულების გათვალისწინების გარეშე, სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ასეთი იქნებოდა:

- კომერციული სესხები: 145,323 ლარი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2018 წ.: 233,806 ლარი);
- სამომხმარებლო სესხები: 85,551 ლარი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2018 წ.: 86,325 ლარი);
- სესხები მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებისთვის: 96,583 ლარი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2018 წ.: 98,175 ლარი);
- იპოთეკური სესხები: 101,542 ლარი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2018 წ.: 75,073 ლარი);
- სალომბარდო სესხები: 2,561 ლარი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2018 წ.: 283 ლარი);

უზრუნველყოფის საგნის დისკონტირებული ღირებულების გათვალისწინების გარეშე, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / სესხების გაუფასურების რეზერვი 279,914 ლარით მეტი იქნებოდა 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2018 წ.: 250,064 ლარით მეტი, 2017 წ.: 253,818 ლარით მეტი).

10. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის ათ უმსხვილეს მესამე მხარე მსესხებელზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია შეადგენდა 1,023,217 ლარს, ანუ ბანკის მთლიანი სასესხო პორტფელის 9%-ს (2018 წ.: 788,216 ლარი და 9%, შესაბამისად, 2017 წ.: 671,120 ლარი და 9%, შესაბამისად). აღნიშნული სესხებისთვის შეიქმნა რეზერვი 1,634 ლარის ოდენობით (2018 წ.: 44,079 ლარი, 2017 წ.: 41,207 ლარი).

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის ათ უმსხვილეს მსესხებელთა ჯგუფზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია შეადგენდა 1,602,923 ლარს, ანუ ბანკის მთლიანი სასესხო პორტფელის 14%-ს (2018 წ.: 1,067,718 ლარი და 12%, შესაბამისად, 2017 წ.: 860,946 ლარი და 12%, შესაბამისად). აღნიშნული სესხებისთვის შეიქმნა რეზერვი 60,953 ლარის ოდენობით (2018 წ.: 42,108 ლარი, 2017 წ.: 73,269 ლარი).

2019 წლის 31 დეკემბრის, 2018 წლის 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სესხები ძირითადად საქართველოს ტერიტორიაზე იყო გაცემული და საქმიანობის სფეროებზე შემდეგნაირად ნაწილდებოდა:

	2019	*2018*	*2017*
ფიზიკური პირები	6,350,714	5,443,549	4,280,761
ვაჭრობა	1,095,800	851,918	625,750
წარმოება	1,075,292	882,848	637,652
უძრავი ქონება	611,767	342,859	325,050
მშენებლობა	566,756	351,906	346,824
მასპინძლობის ბიზნესი	392,976	289,830	278,163
ტრანსპორტი და კომუნიკაცია	219,474	105,528	96,400
მომსახურება	213,753	145,757	196,838
სამთო-მოპოვებითი მრეწველობა	117,613	127,835	104,799
ელექტროენერგიის, გაზის მიწოდება და წყალმომარაგება	49,117	76,574	84,727
ფინანსური შუამავლობა	68,247	61,691	51,342
სხვა	495,488	325,006	273,493
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, მთლიანი	**11,256,997**	**9,005,301**	**7,301,799**
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(197,806)	(288,513)	(237,905)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, წმინდა	**11,059,191**	**8,716,788**	**7,063,894**

სესხები შემდეგი ტიპის მომხმარებლებზეა გაცემული:

	2019	*2018*	*2017*
ფიზიკური პირები	6,350,714	5,443,549	4,280,761
კერძო საწარმოები	4,891,681	3,558,975	3,021,038
სახელმწიფო საკუთრებაში მყოფი პირები	14,602	2,777	-
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, მთლიანი	**11,256,997**	**9,005,301**	**7,301,799**
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(197,806)	(288,513)	(237,905)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, წმინდა	**11,059,191**	**8,716,788**	**7,063,894**

10. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები

	2019	*2018*	*2017*
იჯარაზე მისაღები მინიმალური გადასახდელები	7,720	8,281	8,406
გამოკლებული: გამოუმუშავებელი ფინანსური იჯარის შემოსავალი	(3,109)	(2,105)	(1,709)
	4,611	**6,176**	**6,697**
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / გაუფასურების ზარალის რეზერვი	(13)	(20)	(94)
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, წმინდა	**4,598**	**6,156**	**6,603**

სხვაობა მომავალში მისაღებ მინიმალურ საიჯარო გადახდებსა და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს შორის წარმოადგენს გამოუმუშავებელ ფინანსურ შემოსავალს.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული ნული ლარის მოთხოვნები დაგირავებული იყო რამდენიმე საკრედიტო დაწესებულებისგან მიღებული ბანკთაშორისი სესხების უზრუნველსაყოფად (2018 წ.: ნული ლარი, 2017 წ.: ნული).

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ინვესტიციის კონცენტრაცია ხუთ უმსხვილეს საიჯარო მოთხოვნაზე შეადგენდა 4,599 ლარს ანუ ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მთლიანი მოთხოვნების 100%-ს (2018 წ.: 5,928 ლარი, ანუ 96%, 2017 წ.: 6,141 ლარი, ანუ 92%) და მათგან მიღებული ფინანსური შემოსავალი 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის შეადგენდა 511 ლარს, ანუ იჯარიდან მიღებული მთლიანი ფინანსური შემოსავლის 93%-ს (2018 წ.: 792 ლარი, ანუ 36%, 2017 წ.: 900 ლარი, ანუ 95%).

ქვემოთ მოცემულია სამომავლო მინიმალური საიჯარო გადასახდელები, რომელთა მიღებაც მოსალოდნელია 2019 წლის 31 დეკემბრის, 2018 წლის 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 31 დეკემბრის შემდეგ:

	2019	*2018*	*2017*
1 წლამდე	3,992	3,698	3,658
1-დან 5 წლამდე	2,862	3,024	2,846
5 წელზე მეტი	866	1,559	1,902
მისაღები მინიმალური საიჯარო გადასახდელები	**7,720**	**8,281**	**8,406**

10. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნების მოძრაობა და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნების გაუფასურების შესაბამისი რეზერვი:

	As at 31 დეკემბერი, 2019 წ.				
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, მთლიანი:	*პირველი სტადია*	*მეორე სტადია*	*მესამე სტადია*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**6,176**	**-**	**-**	**-**	**6,176**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	34	-	-	-	34
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	-	-	-	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	-	-	-	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	-	-	-	-	-
გადახდილი აქტივები	(2,246)	-	-	-	(2,246)
ხელახალი სეგმენტაცია	-	-	-	-	-
მოდიფიკაციების გავლენა	-	-	-	-	-
ჩამოწერა	-	-	-	-	-
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	-	-	-
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	-	-	-
სავალუტო კურსის მოძრაობა	15	-	-	-	15
სხვა წმინდა ცვლილებები	632	-	-	-	632
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	**4,611**	**-**	**-**	**-**	**4,611**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	-	-	-
კოლექტიურად შეფასებული	4,611	-	-	-	4,611
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	**4,611**	**-**	**-**	**-**	**4,611**

	As at 31 დეკემბერი, 2019 წ.				
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	*პირველი სტადია*	*მეორე სტადია*	*მესამე სტადია*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**20**	**-**	**-**	**-**	**20**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	-	-	-	-	-
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	-	-	-	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	-	-	-	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	-	-	-	-	-
წლის განმავლობაში სტადიებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	-	-	-	-	-
გადახდილი აქტივები	(7)	-	-	-	(7)
ხელახალი სეგმენტაცია	-	-	-	-	-
მოდიფიკაციების გავლენა	-	-	-	-	-
ჩამოწერა	-	-	-	-	-
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	-	-	-
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	-	-	-
სავალუტო კურსის მოძრაობა	-	-	-	-	-
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	-	-	-	-	-
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	**13**	**-**	**-**	**-**	**13**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	-	-	-
კოლექტიურად შეფასებული	13	-	-	-	13
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	**13**	**-**	**-**	**-**	**13**

10. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, მთლიანი:	*31 დეკემბერი, 2018 წ.*				
	პირველი სტადია	*მეორე სტადია*	*მესამე სტადია*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**6,697**	**-**	**-**	**-**	**6,697**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	8,923	-	-	-	8,923
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	-	-	-	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	-	-	-	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	-	-	-	-	-
აქტივები, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია (ჩამოწერის გარდა)	-	-	-	-	-
გადახდილი აქტივები	(10,494)	-	-	-	(10,494)
მოდიფიკაციების გავლენა	-	-	-	-	-
ჩამოწერა	-	-	-	-	-
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	-	-	-
სხვა წმინდა ცვლილებები	1,050	-	-	-	1,050
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**6,176**	**-**	**-**	**-**	**6,176**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	-	-	-
კოლექტიურად შეფასებული	6,176	-	-	-	6,176
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**6,176**	**-**	**-**	**-**	**6,176**

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	*31 დეკემბერი, 2018 წ.*				
	პირველი სტადია	*მეორე სტადია*	*მესამე სტადია*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**94**	**-**	**-**	**-**	**94**
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივი	125	-	-	-	125
გადატანა 1-ელ სტადიაზე	-	-	-	-	-
გადატანა მე-2 სტადიაზე	-	-	-	-	-
გადატანა მე-3 სტადიაზე	-	-	-	-	-
წლის განმავლობაში სტადიებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	-	-	-	-	-
აქტივები, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია (ჩამოწერის გარდა)	-	-	-	-	-
გადახდილი აქტივები	(147)	-	-	-	(147)
მოდიფიკაციების გავლენა	-	-	-	-	-
ჩამოწერა	-	-	-	-	-
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	-	-	-
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	-	-	-
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	(52)	-	-	-	(52)
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**20**	**-**	**-**	**-**	**20**
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	-	-	-
კოლექტიურად შეფასებული	20	-	-	-	20
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**20**	**-**	**-**	**-**	**20**

10. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

	ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები
	2017
1 იანვარი	**1**
დანარიცხი	93
31 დეკემბერი	**94**
კოლექტიური გაუფასურება	94
	94

11. საინვესტიციო ქონება

	2019	*2018*	*2017*
1 იანვარი	**132,327**	**185,493**	**146,379**
შემოსვლები*	107,988	66,159	59,520
გასვლები	(36,578)	(74,278)	(10,667)
საინვესტიციო ქონების გადაფასების შედეგად მიღებული წმინდა (ზარალი) შემოსულობა	12,685	(1,184)	6,200
ძირითად საშუალებებში, სხვა აქტივებში და გასაყიდად გამიზნულ აქტივებში გადმოტანა**	(11,537)	(43,863)	(15,939)
31 დეკემბერი	**204,885**	**132,327**	**185,493**

2019, 2018 და 2017 წლებში შემოსვლები შეადგენს უზრუნველყოფის დასაკუთრებულ საგნებს, ფულადი გარიგებები არ მომხდარა.

****მოიცავდა 2,894 ლარის გადატანას ძირითადი საშუალებებიდან (2018 წ.: 17,302 ლარის გადატანები ძირითადი საშუალებებიდან და 2017 წ.: 4,449 ლარის გადატანები ძირითად საშუალებებზე, შესაბამისად), და 29 ლარის გადატანას ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებულ მოთხოვნებზე (2018 წ.: 6,478 ლარის გადატანა ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებულ მოთხოვნებზე და 2017 წ.: 11,490 ლარის გადატანა ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებულ მოთხოვნებზე). გარდა ამისა, 2019 წელს ბანკმა გამოავლინა 14,402 ლარის გარკვეული საინვესტიციო ქონება (2018 წ.: 54,687 ლარის გადატანა გასაყიდად გამიზნულ აქტივებზე, 2017 წ.: ნული), რომელიც აკმაყოფილებდა გასაყიდად გამიზნული აქტივების კრიტერიუმებს და ეს აქტივები შესაბამის კატეგორიას მიაკუთვნა.***

საინვესტიციო ქონება სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება. სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად შეფასების თარიღისთვის ბაზრის მონაწილეებს შორის შემდგარი ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ქონების სამართლიანი ღირებულებები ეყრდნობა აკრედიტებული დამოუკიდებელი ექსპერტის მიერ ჩატარებულ შეფასებას. საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების შეფასება დაწვრილებით აღწერილია 29-ე შენიშვნაში.

12. ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში ძირითად საშუალებებში შემდეგი ცვლილებები დაფიქსირდა:

	საოფისე შენობები და სერვისცენტრები	*ავეჯი და მოწყობილობები*	*კომპიუტერული ტექნიკა და აღჭურვილობა*	*სატრანსპორტო საშუალებები*	*საიჯარო ქონების გაუმჯობესება*	*დაუმთავრებელი მშენებლობა*	*სულ*
თვითღირებულება							
31 დეკემბერი, 2018 წ.	**176,890**	**202,721**	**80,891**	**4,234**	**23,433**	**2,999**	**491,168**
შემოსვლები	1,469	25,816	28,560	558	-	22,593	78,996
გასვლები	(4,100)	(76)	(170)	(845)	-	(1)	(5,192)
შიდა გადაცემა	13,000	(51,830)	51,830	-	5,306	(18,306)	-
გადატანები საინვესტიციო ქონებაში	(3,211)	(3)	-	(47)	-	-	(3,261)
გადატანა სხვა აქტივებიდან (აქტივებში)	-	(1,994)	(6,359)	-	-	(1,451)	(9,804)
ჩამოწერები	(4,601)	(1,506)	(483)	-	(1,208)	-	(7,798)
31 დეკემბერი, 2019 წ.	**179,447**	**173,128**	**154,269**	**3,900**	**27,531**	**5,834**	**544,109**
დარიცხული გაუფასურება							
31 დეკემბერი, 2018 წ.	**1,359**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**1,359**
31 დეკემბერი, 2019 წ.	**1,359**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**1,359**
დაგროვილი ცვეთა							
31 დეკემბერი, 2018 წ.	**15,117**	**113,740**	**54,359**	**2,194**	**9,752**	**-**	**195,162**
ცვეთის დანარიცხი	4,445	10,551	13,350	687	4,326	-	33,359
შიდა გადაცემა	-	(31,200)	31,200	-	-	-	-
გადატანები საინვესტიციო ქონებაში	(331)	-	-	(36)	-	-	(367)
გადატანა სხვა აქტივებიდან (აქტივებში)	-	(1,883)	(3,290)	-	-	-	(5,173)
ჩამოწერები	(961)	-	(130)	-	(1,208)	-	(2,299)
გასვლები	(80)	(39)	(38)	(351)	-	-	(508)
31 დეკემბერი, 2019 წ.	**18,190**	**91,169**	**95,451**	**2,494**	**12,870**	**-**	**220,174**
წმინდა საბალანსო ღირებულება							
31 დეკემბერი, 2018 წ.	**160,414**	**88,981**	**26,532**	**2,040**	**13,681**	**2,999**	**294,647**
31 დეკემბერი, 2019 წ.	**159,898**	**81,959**	**58,818**	**1,406**	**14,661**	**5,834**	**322,576**

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში ძირითად საშუალებებში შემდეგი ცვლილებები დაფიქსირდა:

	საოფისე შენობები და სერვისცენტრები	*ავეჯი და მოწყობილობები*	*კომპიუტერული ტექნიკა და აღჭურვილობა*	*სატრანსპორტო საშუალებები*	*საიჯარო ქონების გაუმჯობესება*	*დაუმთავრებელი მშენებლობა*	*სულ*
თვითღირებულება							
31 დეკემბერი, 2017 წ.	**179,617**	**195,581**	**70,266**	**7,045**	**17,599**	**7,832**	**477,940**
შემოსვლები	-	23,855	13,317	918	-	15,744	53,834
გასვლები	(1,682)	(2,869)	(491)	(2,628)	(817)	-	(8,487)
შიდა გადაცემა	11,200	(972)	-	-	6,651	(16,879)	-
გადატანები საინვესტიციო ქონებაში	(14,472)	-	-	-	-	(3,741)	(18,213)
გადატანა სხვა აქტივებიდან	-	(12,874)	(2,201)	(1,101)	-	43	(16,133)
გადაფასება	2,227	-	-	-	-	-	2,227
31 დეკემბერი, 2018 წ.	**176,890**	**202,721**	**80,891**	**4,234**	**23,433**	**2,999**	**491,168**
დარიცხული							
31 დეკემბერი, 2017 წ.	**1,359**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**1,359**
31 დეკემბერი, 2018 წ.	**1,359**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**1,359**
დაგროვილი ცვეთა							
31 დეკემბერი, 2017 წ.	**15,454**	**116,107**	**47,630**	**3,982**	**5,522**	**-**	**188,695**
ცვეთის დანარიცხი	1,818	14,695	7,974	845	5,042	-	30,374
გადატანები საინვესტიციო ქონებაში	(911)	-	-	-	-	-	(911)
გადატანა სხვა აქტივებში	-	(14,760)	(1,048)	-	-	-	(15,808)
გასვლები	(1,244)	(2,302)	(197)	(2,633)	(812)	-	(7,188)
31 დეკემბერი, 2018 წ.	**15,117**	**113,740**	**54,359**	**2,194**	**9,752**	**-**	**195,162**
წმინდა საბალანსო							
31 დეკემბერი, 2017 წ.	**162,804**	**79,474**	**22,636**	**3,063**	**12,077**	**7,832**	**287,886**
31 დეკემბერი, 2018 წ.	**160,414**	**88,981**	**26,532**	**2,040**	**13,681**	**2,999**	**294,647**

12. ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში ძირითად საშუალებებში შემდეგი ცვლილებები დაფიქსირდა:

	საოფისე შენობები და სერვისცენტრები	*ავეჯი და მოწყობილობები*	*კომპიუტერული ტექნიკა და აღჭურვილობა*	*სატრანსპორტო საშუალებები*	*საიჯარო ქონების გაუმჯობესება*	*დაუმთავრებელი მშენებლობა*	*სულ*
თვითღირებულება							
31 დეკემბერი, 2016 წ.	**170,153**	**176,040**	**59,876**	**5,969**	**14,139**	**2,626**	**428,803**
შემოსვლები	-	20,471	11,820	954	-	14,509	47,754
გასვლები	(698)	(195)	(65)	(84)	(3,779)	-	(4,821)
შიდა გადაცემა	11,040	-	-	-	7,007	(18,047)	-
გადატანები საინვესტიციო ქონებიდან (საინვესტიციო ქონებაში	(4,115)	-	-	206	-	8,305	4,396
გადატანა სხვა აქტივებიდან	40	(735)	(1,365)	-	**232**	153	(1,675)
გადაფასება	3,197	-	-	-	**-**	286	3,483
31 დეკემბერი, 2017 წ.	**179,617**	**195,581**	**70,266**	**7,045**	**17,599**	**7,832**	**477,940**
დარიცხული							
31 დეკემბერი, 2016 წ.	**1,359**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**1,359**
31 დეკემბერი, 2017 წ.	**1,359**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**1,359**
დაგროვილი ცვეთა							
31 დეკემბერი, 2016 წ.	**14,135**	**101,589**	**41,370**	**3,002**	**5,295**	**-**	**165,391**
ცვეთის დანარიცხი	1,834	15,839	7,539	1,018	3,675	**-**	**29,905**
გადატანები საინვესტიციო ქონებაში	(53)	-	-	-	-	-	(53)
გადატანა სხვა აქტივებში	(171)	(1,238)	(1,242)	-	-	**-**	(2,651)
გასვლები	(291)	(83)	(37)	(38)	(3,448)	-	(3,897)
31 დეკემბერი, 2017 წ.	**15,454**	**116,107**	**47,630**	**3,982**	**5,522**	**-**	**188,695**
წმინდა საბალანსო							
31 დეკემბერი, 2016 წ.	**154,659**	**74,451**	**18,506**	**2,967**	**8,844**	**2,626**	**262,053**
31 დეკემბერი, 2017 წ.	**162,804**	**79,474**	**22,636**	**3,063**	**12,077**	**7,832**	**287,886**

ბანკმა თავისი ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადების რეგულარული გადასინჯვის ფარგლებში შეცვალა დაშვებები გარკვეული აქტივების ჯგუფების დარჩენილი სასარგებლო მომსახურების ვადების შესახებ. სასარგებლო გამოყენების განახლებული ვადები უკეთესად ასახავს იმ მოსალოდნელ პერიოდს, რომლის განმავლობაშიც ეს აქტივები ვარგისი იქნება ბანკის მიერ გამოყენებისთვის. სააღრიცხვო შეფასებაში ცვლილება პერსპექტიულად შეეხო წლის მეორე ნახევარს, რის შედეგადაც ცვეთის ხარჯი გაიზარდა 2,598 ლარით.

13. გუდვილი

გუდვილის მოძრაობა 2019 წლის 31 დეკემბრით, 2018 წლის 31 დეკემბრითა და 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლების განმავლობაში:

	2019	*2018*	*2017*
თვითღირებულება			
1 იანვარი	**33,453**	**33,453**	**33,453**
31 დეკემბერი	**33,453**	**33,453**	**33,453**
დარიცხული გაუფასურება			
1 იანვარი	**-**	**-**	**-**
31 დეკემბერი	**-**	**-**	**-**
წმინდა საბალანსო ღირებულება			
1 იანვარი	**33,453**	**33,453**	**33,453**
31 დეკემბერი	**33,453**	**33,453**	**33,453**

13. გუდვილი (გაგრძელება)

გუდვილის გაუფასურების ტესტირება

საწარმოთა გაერთიანებების მეშვეობით შეძენილი გუდვილი გაუფასურების ტესტირების მიზნით გადანაწილდა ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ორ ინდივიდუალურ ერთეულზე: კორპორაციული და საცალო საბანკო მომსახურება.

ფულადი სახსრების წარმომქმნელ თითოეულ ერთეულზე განაწილებული გუდვილის საბალანსო ღირებულება შემდეგია:

	2019	*2018*	*2017*
საცალო საბანკო მომსახურება	23,488	23,488	23,488
კორპორაციული საბანკო საქმიანობა	9,965	9,965	9,965
სულ	**33,453**	**33,453**	**33,453**

გამოყენების ღირებულების გაანგარიშების ძირითადი დაშვებები

ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების აღდგენითი ღირებულებები განისაზღვრა ხელმძღვანელობის ზედა რგოლის მიერ დამტკიცებულ, ერთიდან სამ წლამდე ვადის, ფინანსურ ბიუჯეტებზე დაყრდნობით ფულადი ნაკადების პროგნოზების გამოყენებით გაანგარიშებული გამოყენების ღირებულების საფუძველზე. დისკონტირების განაკვეთი არ დაკორექტირდა მუდმივი ან კლებადი ზრდის ტემპისთვის იმ სამწლიანი პერიოდების მიღმა, რომლებსაც ფინანსური ბიუჯეტები მოიცავს. გაუფასურების შემოწმების მიზნებისთვის, დაშვებულია მუდმივი ზრდის 3%-იანი ტემპი ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი ერთეულის სამომავლო საოპერაციო ფულადი ნაკადების შესაფასებლად.

ბანკმა დისკონტირების შემდეგი განაკვეთები გამოიყენა კორპორაციული საბანკო მომსახურებისა და საცალო საბანკო მომსახურებისთვის:

	კორპორაციული საბანკო საქმიანობა			*საცალო საბანკო მომსახურება*		
	2019, %	*2018, %*	*2017, %*	*2019, %*	*2018, %*	*2017, %*
დისკონტირების განაკვეთი	5.0%	4.7%	4.5%	6.7%	6.2%	6.1%

დისკონტირების განაკვეთები

დისკონტირების განაკვეთები ასახავს ხელმძღვანელობის მოლოდინს თითოეული მიმართულებიდან მისაღები უკუგების მიმართ. სწორედ ამაზე დაყრდნობით აფასებს ხელმძღვანელობა საოპერაციო საქმიანობის შედეგებს და სამომავლო საინვესტიციო წინადადებებს. დისკონტირების განაკვეთები გამოითვლება კაპიტალის საშუალო შეწონილ ღირებულებაზე დაყრდნობით, გადასახადით დაბეგვრამდე.

საცალო და კორპორაციული საბანკო მომსახურების ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულისთვის შემდეგი დამატებითი დაშვებები გაკეთდა:

- სესხებისა და ანაბრების სტაბილური, ორგანული ზრდა;
- თვითღირებულებაში / შემოსავლების სტრუქტურაში ან კოეფიციენტში არსებითი ცვლილებების გარეშე; და
- ვაჭრობის დაფინანსების ან სხვა დოკუმენტური საქმიანობების სტაბილური, ორგანული ზრდა.

მგრძნობიარობა დაშვებებში ცვლილებების მიმართ

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი თითოეული ერთეულის აღდგენითი ღირებულების განსაზღვრისთვის გამოყენებულ ძირითად დაშვებებში გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელი ცვლილებები არ გამოიწვევს გუდვილის გაუფასურებას. გამოყენების ღირებულების ნამეტი საბალანსო ღირებულებაზე განისაზღვრება 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული წმინდა საბალანსო ღირებულების საფუძველზე. შესაძლო ცვლილებად მიჩნეული იქნა +/-1% დისკონტირების განაკვეთსა და ზრდის ტემპში.

14. ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში

შვილობილ კომპანიებში განხორციელებული ინვესტიციების ღირებულება ასეთია:

	2019	*2018*	*2017*
საქართველოს ბანკის წარმომადგენლობა გაერთიანებულ სამეფოში	-	-	-
ააიპ ფონდი „სიცოცხლის ხე“	-	-	-
საქართველოს ბანკის წარმომადგენლობა უნგრეთში	-	5,194	4,135
სს "საქართველოს ბანკის" წარმომადგენლობა თურქეთში	-	-	-
შპს "საქართველოს ფინანსური ინვესტიცია"	3,577	3,577	3,577
შპს "პროფესიული საკალათბურთო კლუბი დინამო თბილისი"	-	-	2,250
შპს "საქართველოს ბანკის უნივერსიტეტი"	-	2,476	2,281
"ბენდერლოკ ინვესტმენტ ლიმიტედი"	58,745	58,745	58,745
სს „ბელარუსის ეროვნული ბანკი"	66,575	66,575	66,486
შპს „საქართველოს სალიზინგო კომპანია“	22,414	22,414	22,414
ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში	**151,311**	**158,981**	**159,888**

ბანკი აფასებს ყველა შვილობილი კომპანიის გაუფასურების ნიშნებს. 2019 წლის 31 დეკემბრის, 2018 წლის 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გაუფასურების ნიშნები არ გამოვლენილა არცერთი ინვესტიციის ფარგლებში, გარდა საქართველოს ბანკის წარმომადგენლობისა უნგრეთში, რომელიც სრულად გაუფასურდა 2019 წელს.

„ბენდერლოკ ინვესტმენტ ლიმიტედის“ და სს „ბელარუსის ეროვნული ბანკის“ ძირითადი გაერთიანებული ფინანსური მაჩვენებლები 2019 წლის 31 დეკემბრის, 2018 წლის 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	2019	*2018*	*2017*
სულ აქტივები	990,802	726,731	678,063
სულ საკუთარი კაპიტალი	156,928	132,089	133,761
მთლიანი სრული შემოსავალი	30,105	5,553	14,660
გადახდილი ნაღდი ფული	125,320	125,320	125,231
შეძენილი აქტივების თვითღირებულება	**125,320**	**125,320**	**125,231**

შპს „საქართველოს სალიზინგო კომპანიის“ ძირითადი კონსოლიდირებული ფინანსური მაჩვენებლები 2019 წლის 31 დეკემბრის, 2018 წლის 31 დეკემბრის და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	2019	*2018*	*2017*
სულ აქტივები	192,133	116,698	66,207
სულ საკუთარი კაპიტალი	26,634	20,645	17,693
მთლიანი სრული შემოსავალი	6,007	2,330	1,840
შეძენილი აქტივების თვითღირებულება*	**22,414**	**22,414**	**22,414**

** 2017 წელს სს „საქართველოს სალიზინგო კომპანიის“ 12,348 ლარის ოდენობის სესხები და მისაღები ანგარიშები გარდაიქმნა შვილობილი კომპანიის კაპიტალად.*

15. გადასახადით დაბეგვრა

მოგების გადასახადის კრედიტი (ხარჯი) მოიცავს შემდეგს:

	2019	*2018*	*2017*
მიმდინარე მოგების გადასახადის ხარჯი	(45,887)	(34,154)	(36,557)
გადავადებული მოგების გადასახადის კრედიტი (ხარჯი)	(11,546)	(18,741)	11,615
მოგების გადასახადის ხარჯი	**(57,433)**	**(52,895)**	**(24,942)**

2019 წლის, 2018 წლისა და 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლების განმავლობაში სხვა სრული შემოსავალში პირდაპირ შესულ მუხლებთან დაკავშირებული გადავადებული გადასახადი:

	2019	*2018*	*2017*
წმინდა ზარალი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებიდან	-	(140)	-
შენობების გადაფასება	-	-	(781)
მოგების გადასახადის ხარჯი სხვა სრულ შემოსავალში	**-**	**(140)**	**(781)**

ბანკის მოგება იბეგრება 15%-იანი საგადასახადო განაკვეთით (2018 წ.: 15%, 2017 წ.: 15%).

2018 წლის 12 ივნისს ფინანსური დაწესებულებების, მათ შორის ბანკებისა და სადაზღვევო კომპანიების, მოგების გადასახადით დაბეგვრის არსებულ მოდელში ცვლილება შევიდა. ცვლილების მიხედვით, გაუნაწილებელი მოგება დაიბეგრება ნულოვანი საგადასახადო განაკვეთით, ხოლო განაწილებული მოგება 15%-იანი საგადასახადო განაკვეთით 2023 წლის 1 იანვრიდან, ნაცვლად 2019 წლის 1 იანვრისა, რომელიც ძალაში 2016 წელს შევიდა. ცვლილებამ მაშინვე მოახდინა გავლენა გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებების ნაშთებზე, რომლებიც მიკუთვნებადია წინა პერიოდებთან დაკავშირებით აღიარებული დროებითი სხვაობებისთვის. 2018 წლის 30 ივნისისთვის გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების ნაშთები ხელახლა შეფასდა ცვლილების დანერგვის ახალი თარიღის შესაბამისად. ბანკმა გამოითვალა გადავადებული გადასახადების ის ნაწილი, რომლის გამოყენებას აპირებს 2023 წლის 1 იანვრამდე ფინანსური საქიმანობისთვის და აღიარა გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების შესაბამისი ნაწილი. გარდამავალი პერიოდის განმავლობაში ბანკი გააგრძელებს ამავე პერიოდში მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ასახული გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების მხოლოდ იმ ნაწილის აღიარებას, რომლის გამოყენებასაც 2023 წლის 1 იანვრამდე მოელის.

მოგების გადასახადის ეფექტური განაკვეთი განსხვავდება კანონმდებლობით გათვალისწინებული მოგების გადასახადის განაკვეთისგან. ქვემოთ მოცემულია 2019 წლის 31 დეკემბრის, 2018 წლის 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის კანონმდებლობით გათვალისწინებული ტარიფის მიხედვით გამოთვლილი მოგების გადასახადის ხარჯის და რეალური ხარჯის შედარება:

	2019	*2018*	*2017*
მოგება მოგების გადასახადის ხარჯამდე	**535,163**	**386,197**	**357,009**
საშუალო საგადასახადო განაკვეთი	15%	15%	15%
თეორიული მოგების გადასახადის ხარჯი საშუალო საგადასახადო განაკვეთის შემთხვევაში	**(80,274)**	**(57,930)**	**(53,551)**
მოგება, რომელიც დაბეგვრას არ ექვემდებარება	24,093	22,534	18,729
წინა წლის დეკლარაციების შესწორება	-	-	4,532
საგადასახადო კანონმდებლობაში შესული ცვლილებების ეფექტი	-	(15,696)	4,762
გამოუქვითავი ხარჯები	(561)	(2,764)	(582)
სხვა	252	961	1,168
მოგების გადასახადის (ხარჯი) სარგებელი	**(57,433)**	**(52,895)**	**(24,942)**

(ათას ლარში)

15. გადასახადები (გაგრძელება)

საქართველოსა და ბელარუსში მოქმედი გადასახადები მოიცავს მოგების გადასახადს, საშემოსავლო გადასახადს, ქონების გადასახადს, დამატებითი ღირებულების გადასახადს და სხვ. თუმცა მათი რეგულირება ხშირად ბუნდოვანია ან საერთოდ არ ხდება, და არასაკმარისი პრეცედენტი არსებობს. ამის გამო საგადასახადო რისკები საქართველოსა და ბელარუსში ჩვეულებრივ გაცილებით მაღალია, ვიდრე უფრო განვითარებული საგადასახადო სისტემის მქონე ქვეყნებში. ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ბანკი არსებითად აკმაყოფილებს იმ საგადასახადო კანონებს, რომლებიც მის საქმიანობას ეხება. ამის მიუხედავად, მაინც არსებობს იმის რისკი, რომ შესაბამისმა ორგანოებმა ამა თუ იმ კანონის სხვაგვარი ინტერპრეტაცია მოახდინონ.

	2019	*2018*	*2017*
მოგების გადასახადის მიმდინარე აქტივები	-	19,159	-
მოგების გადავადებული საგადასახადო აქტივები	-	-	-
მოგების გადასახადი აქტივები	**-**	**19,159**	**-**
მოგების გადასახადის მიმდინარე ვალდებულებები	603	-	8,980
მოგების გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	35,005	23,459	7,008
მოგების გადასახადის ვალდებულებები	**35,608**	**23,459**	**15,988**

15. გადასახადები (გაგრძელება)

გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები 2019 წლის 31 დეკემბრის, 2018 წლის 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და მათი მოძრაობა შესაბამის წლებში:

		დროებითი სხვაობების წარმოშობა და გაუქმება			*დროებითი სხვაობების წარმოშობა და გაუქმება*					*დროებითი სხვაობების წარმოშობა და გაუქმება*	
	2016	*მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში*	*სხვა სრულ შემოსავალ-ში*	*2017*	*მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში*	*ფასს 15-ის მიღება*	*ფასს 9-ის მიღება*	*სხვა სრულ შემოსავალ ში*	*2018*	*მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში*	*2019*
გადასახადის ეფექტი გამოსაქვით დროებით სხვაობებზე:											
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	66	66
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	-	-	-	-	8	-	10	-	18	1	19
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	-	-	-	-	4	-	77	-	81	(37)	44
არამატერიალური აქტივები	-	-	-	-	174	-	-	-	174	25	199
საიჯარო ვალდებულება	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7,022	7,022
დარიცხვები და გადავადებული შემოსავალი	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,009	2,009
სხვა აქტივები და ვალდებულებები	1,704	(574)	-	1,130	2,900	1,844	-	-	5,874	(4,234)	1,640
გადავადებული საგადასახადო აქტივები	**1,704**	**(574)**	**-**	**1,130**	**3,086**	**1,844**	**87**	**-**	**6,147**	**4,852**	**10,999**
გადასახადის ეფექტი დასაბეგრ დროებით სხვაობებზე:											
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	1,230	(469)	-	761	1,792	-	-	-	2,553	(654)	1,899
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	-	-	-	2,722	-	-	-	2,722	(411)	2,311
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	-	-	-	(109)	-	83	140	114	(114)	-
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	11,250	(6,843)	-	4,407	13,258	-	(1,176)	-	16,489	7,538	24,027
ძირითადი საშუალებები	2,978	(3,548)	781	211	5,831	-	-	-	6,042	3,118	9,160
საინვესტიციო ქონება	-	-	-	-	584	-	-	-	584	(356)	228
გასაყიდად გამიზნული აქტივები	-	-	-	-	1,102	-	-	-	1,102	125	1,227
გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7,152	7,152
სხვა აქტივები და ვალდებულებები	4,682	(1,329)	-	3,353	(3,353)	-	-	-	-	-	-
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	**20,140**	**(12,189)**	**781**	**8,732**	**21,827**	**-**	**(1,093)**	**140**	**29,606**	**16,398**	**46,004**
წმინდა გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	**(18,436)**	**11,615**	**(781)**	**(7,602)**	**(18,741)**	**1,844**	**1,180**	**(140)**	**(23,459)**	**(11,546)**	**(35,005)**

16. სხვა აქტივები და სხვა ვალდებულებები

სხვა აქტივებს მიეკუთვნება:

	2019	*2018*	*2017*
წარმოებული ფინანსური აქტივები	31,920	31,084	13,337
ფულადი გადარიცხვების ოპერაციებიდან მისაღები თანხები	33,909	8,866	12,890
ფინანსური იჯარით გადაცემის მიზნით ნაყიდი აქტივები	92	-	-
სხვა დებიტორული დავალიანება	14,032	9,048	-
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	12,949	12,371	11,031
ჯგუფის საგადასახადო აქტივები	5,911	112	171
ამოღებული უზრუნველყოფა	5,663	1,458	52,095
ანგარიშსწორება ოპერაციებზე	144	167	928
სხვა	4,646	32,287	43,475
	109,266	**95,393**	**133,927**
გამოკლებული - სხვა აქტივების გაუფასურების რეზერვი	(6,644)	(1,451)	(39,550)
სხვა აქტივები	**102,622**	**93,942**	**94,377**

სხვა ვალდებულებები მოიცავს შემდეგს:

	2019	*2018*	*2017*
კრედიტორები	25,464	11,330	18,976
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების მარჟა	12,532	-	-
სხვა საგადასახადო დავალიანება	11,762	6,776	6,215
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	10,748	11,569	3,529
ანარიცხები	5,269	3,745	2,816
მიღებული ავანსები	5,072	8,279	-
კრედიტორული დავალიანება	-	-	-
გადასახდელი დივიდენდები	1,578	1,304	1,064
სხვა	25,532	16,718	11,558
სხვა ვალდებულებები	**97,957**	**59,721**	**44,158**

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი გვიჩვენებს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებებს, რომლებიც აღრიცხულია აქტივებად და ვალდებულებებად მათ პირობით თანხებთან ერთად. ჯამურად აღრიცხული პირობითი თანხა წარმოადგენს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტის შესაბამისი აქტივის ან ვალდებულების, განაკვეთის ან ინდექსის თანხას და საფუძველს, რომელზე დაყრდნობითაც ფასდება წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულების ცვლილება. პირობითი თანხები ასახავს ოპერაციათა მოცულობას წლის ბოლოსთვის და არ მოიცავს საკრედიტო რისკს.

	2019		
		სამართლიანი ღირებულება, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	
	პირობითი თანხა	*აქტივი*	*ვალდებულება*
სავალუტო ხელშეკრულებები			
ფორვარდები და სვოპები - ადგილობრივ ვალუტაში	783,400	5,620	1,202
ფორვარდები და სვოპები - უცხოურ ვალუტაში	5,237,095	23,734	7,632
საპროცენტო განაკვეთის კონტრაქტები			
ოფციონები - უცხოურ ვალუტაში	8,351	2,566	1,914
სულ წარმოებული აქტივები/ვალდებულებები	**6,028,846**	**31,920**	**10,748**

16. სხვა აქტივები და სხვა ვალდებულებები (გაგრძელება)

	2018			2017		
	პირობითი თანხა	სამართლიანი ღირებულება, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით		პირობითი თანხა	სამართლიანი ღირებულება, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	
		აქტივი	ვალდებულება		აქტივი	ვალდებულება
სავალუტო ხელშეკრულებები						
ფორვარდები და სვოპები - ადგილობრივ	721,906	3,110	981	370,523	3,039	1,958
ფორვარდები და სვოპები - უცხოურ ვალუტაში	1,783,252	15,338	4,228	145,151	1,429	116
საპროცენტო განაკვეთის კონტრაქტები						
ფორვარდები და სვოპები - უცხოურ ვალუტაში	1,109,990	12,636	6,360	777,660	7,368	-
ოფციონები - უცხოურ ვალუტაში	-	-	-	10,183	1,501	1,455
სულ წარმოებული აქტივები/ვალდებულებები	**3,615,148**	**31,084**	**11,569**	**1,303,517**	**13,337**	**3,529**

17. კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები

კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები მოიცავს შემდეგს:

	2019	2018	2017
ვადიანი ანაბრები	4,571,710	3,767,421	3,127,415
მიმდინარე ანგარიშები	4,965,493	4,044,340	3,613,887
გამოშვებული მარტივი თამასუქები	-	-	74,466
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	**9,537,203**	**7,811,761**	**6,815,768**
აკრედიტივებისა და გარანტიების	**90,227**	**125,217**	**98,034**

2018 წლის 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის მიერ გამოშვებული მარტივი თამასუქები მოიცავს თამასუქებს, რომლებიც ფინანსური დაწესებულებების კერძო მფლობელობაშია და ფაქტობრივად არის სადეპოზიტო სერთიფიკატების ეკვივალენტური, ფიქსირებული ვადითა და ასევე ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთით.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მომხმარებლების მიმართ ვალდებულებები 828,952 ლარის (9%) ოდენობით ათ უმსხვილეს მეანაბრეზე მოდიოდა (2018 წ.: 966,873 ლარი (12%), 2017 წ.: 1,066,616 ლარი (16%).

კლიენტების ანაბრები და თამასუქები მოიცავს შემდეგი ტიპის მომხმარებლების ანგარიშებს:

	2019	2018	2017
ფიზიკური პირები	6,072,006	4,611,854	3,698,795
კერძო საწარმოები	3,103,188	2,659,687	2,652,686
სახელმწიფო და სახელმწიფო საკუთრებში მყოფი სუბიექტები	362,009	540,220	464,287
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	**9,537,203**	**7,811,761**	**6,815,768**

კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები საქმიანობის სფეროს მიხედვით:

	2019	2018	2017
ფიზიკური პირები	6,072,006	4,611,854	3,698,795
მშენებლობა	598,319	549,444	255,329
ვაჭრობა	460,504	478,417	555,035
სახელმწიფო მომსახურება	320,470	508,410	438,492
ფინანსური შუამავლობა	562,668	457,293	647,639
ტრანსპორტი და კომუნიკაცია	389,821	324,478	242,516
მომსახურება	302,430	307,572	307,076
წარმოება	225,880	144,325	198,771
უძრავი ქონება	96,010	81,316	84,428
ელექტროენერგიის, გაზის მიწოდება და წყალმომარაგება	93,757	95,987	109,780
მასპინძლობის ბიზნესი	62,084	40,216	41,703
სხვა	353,254	212,449	236,204
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	**9,537,203**	**7,811,761**	**6,815,768**

18. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები

ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე მოიცავს:

	2019	*2018*	*2017*
მოკლევადიანი სესხები საქართველოს ეროვნული ბანკიდან	1,551,953	1,118,100	793,528
საერთაშორისო საკრედიტო დაწესებულებებისგან ნასესხები სახსრები	1,123,657	812,189	940,335
ვადიანი ანაბრები და ბანკთაშორისი სესხები	78,156	90,903	211,174
საკორესპონდენტო ანგარიშები	264,122	118,904	209,499
სხვა ნასესხები სახსრები*	-	-	386,426
	3,017,888	**2,140,096**	**2,540,962**
არაკონვერტირებადი სუბორდინირებული ვალი	461,481	419,181	428,673
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	**3,479,369**	**2,559,277**	**2,969,635**

** სხვა ნასესხები სახსრები წარმოდგენილია სს „ბიჯეოსგან“ ნასესხები აშშ დოლარში გამოხატული ფულადი სახსრებით, რომელთა დაფარვის თავდაპირველი ვადა 2023 წელს იწურებოდა, მაგრამ წინსწრებით დაიფარა 2018 წლის მარტში.*

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში ბანკმა 6.50%-მდე გადაიხადა საერთაშორისო საკრედიტო ინსტიტუტებისგან აშშ დოლარში ნასესხებ სახსრებზე (2018 წ.: 6.10%-მდე, 2017 წ.: 6.27%-მდე). 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში ბანკმა 11.13%-მდე გადაიხადა აშშ დოლარში აღებულ სუბორდინირებულ სესხზე (2018 წ.: 10.00%-მდე და 2017 წ.: 8.92%-მდე).

საერთაშორისო ფინანსური დაწესებულებებისგან ზოგი გრძელვადიანი სესხი აღებულია გარკვეული პირობებით („კრედიტორის პირობები“), რომ ბანკი შეინარჩუნებს კაპიტალის ადეკვატურობის გარკვეულ ლიმიტებს, ლიკვიდურობას, სავალუტო პოზიციებს, საკრედიტო რისკების მოცულობას, მოზიდული სახსრების წილს და ა. შ. 2019 წლის 31 დეკემბრის, 2018 წლის 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკი საერთაშორისო საკრედიტო ინსტიტუტებისგან აღებულ მნიშვნელოვან სესხებზე აკმაყოფილებდა კრედიტორთა ყველა პირობას.

2015 წლის მაისში ბანკმა გააფორმა 90 მილიონი აშშ დოლარის სუბორდინირებული სესხის ხელშეკრულება საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციასთან. სესხს, რომელშიც 20 მილიონი აშშ დოლარით მონაწილეობს ევროპული ფონდი სამხრეთ-აღმოსავლეთ ევროპისთვის, ათწლიანი ვადა აქვს. სესხი სებ-მა დაამტკიცა, როგორც ბანკის მეორადი კაპიტალი ბაზელ II-ის ჩარჩოს თანახმად და, როგორც ბანკის მეორადი კაპიტალი, დაფარვის ვადის გასვლამდე გაათავისუფლა ბაზელ III-ის ჩარჩოს მოქმედებისგან. სესხი შეიცავს გარკვეულ ინფორმაციას და ფინანსურ ვალდებულებებს, რომლებიც ახასიათებს განვითარების ფინანსურ დაწესებულებასთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებს, ხოლო გადაუხდელობის (დეფოლტის) ჩვეული შემთხვევების დადგომისას (გადახდისუუნარობის და/ან მოქმედი რეგულაციების მიხედვით ლიკვიდაციის დადგომის გარდა) ვადაზე ადრე დაფარვის ოფციონი მოქმედებს მხოლოდ (1) სესხის ვადიდან ხუთი წლის გასვლის შემდეგ; და (ii) მხოლოდ სებ-ის მხრიდან სესხის დაფარვის ასეთ დაჩქარებაზე წინასწარი დასტურის შემთხვევაში.

2019 წლის ივნისში ბანკმა და ევროპულმა ფონდმა სამხრეთ-აღმოსავლეთ ევროპისთვის გააფორმეს 10 მილიონი აშშ დოლარის სუბორდინირებული სესხის ხელშეკრულება ათი წლის ვადით. სუბორდინირებული სესხი, ბაზელ III-ის ჩარჩოს თანახმად, მეორად კაპიტალს წარმოადგენს.

2019 წლის სექტემბერში ბანკმა responsAbility Micro and SME Finance Fund-თან გააფორმა 10 მილიონი აშშ დოლარის სუბორდინირებული სესხის ხელშეკრულება ათი წლის ვადით. სუბორდინირებული სესხი, ბაზელ III-ის ჩარჩოს თანახმად, მეორად კაპიტალს წარმოადგენს.

18. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები (გაგრძელება)

2019 წლის დეკემბერში ბანკმა ხელი მოაწერა 107 მილიონი აშშ დოლარის ოდენობის ათწლიანი სუბორდინირებული სინდიცირებული სესხის ხელშეკრულებას, რომელიც მას გამოუყო FMO-მ - ნიდერლანდების სამეწარმეო განვითარების ბანკმა - სხვა კრედიტორებთან ერთად. სესხის გაცემული ტრანში, 52 მილიონი აშშ დოლარის ოდენობით, შევიდა ბანკის მეორად კაპიტალში საქართველოს ეროვნული ბანკის თანხმობით, ბაზელ III-ის ჩარჩოს შესაბამისად. მარეგულირებელმა ორგანომ კლასიფიკაცია ოფიციალურად დაამტკიცა 2019 წლის დეკემბერში. დარჩენილი აუთვისებელი ტრანში, სავარაუდოდ, ანალოგიურად აისახება ბანკის მეორად კაპიტალში მას შემდეგ, რაც სებ-ისგან შესაბამისი დამტკიცების შემდეგ. მეორადი კაპიტალის მოქმედი წესების თანახმად, სესხი კრედიტორებს დაფარვის დაჩქარების უფლებას აძლევს სებ-ის რეგულაციებით განსაზღვრული გადახდისუუნარობის ან ლიკვიდაციის დადგომის შემთხვევაში. ვადაზე ადრე დაფარვის სხვა მიზეზები შეიძლება იყოს: (i) თუ სესხი ან მისი ნაწილი ვერ კვალიფიცირდება მეორად კაპიტალად სებ-ის მიერ შესაბამისი სესხის ან მისი ნაწილის გაცემიდან 45 დღეში; და (ii) დაფარვა სებ-ის წინასწარი თანხმობით მხოლოდ კანონდარღვევის ან კონტროლის ცვლილების შემთხვევაში, სესხის ვადიდან ხუთი წლის გასვლის შემდეგ.

სუბორდინირებული ვალის ხელშეკრულების დეტალები (მთლიანი სუბორდინირებული ვალის 10%-ზე მეტი, ხელშეკრულების საფუძველზე):

კრედიტის გამცემი	გაცემის თარიღი	დაფარვის თარიღი	საპროცენტო განაკვეთი	ვალუტა	თავდაპირველი სახელშეკრულებო ღირებულება	საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
საერთაშორისო საფინანსო კორპორაცია	29-Jun-15	15-Jun-25	9.4%	USD	90,000	258,020
FMO - ნიდერლანდების სამეწარმეო განვითარების ბანკი	20-Dec-19	20-Dec-29	7.6%	USD	52,000	144,778

19. გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები

გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები მოიცავს შემდეგს:

	2019	*2018*	*2017*
გამოშვებული ევრობლიგაციები და თამასუქები	1,442,298	1,350,921	454,954
დამატებითი პირველადი კაპიტალის გამოშვებული თამასუქები	282,407	-	-
სადეპოზიტო სერთიფიკატები	274,098	285,008	240,039
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	**1,998,803**	**1,635,929**	**694,993**

2019 წლის 21 მარტს სს „საქართველოს ბანკმა“ წარმატებით მოახდინა 100 მილიონი აშშ დოლარის 11.125%-იანი დამატებითი პირველადი კაპიტალის უვადო სუბორდინირებული თამასუქების პირველადი შეთავაზება, რომელთა გამოსყიდვა შესაძლებელია 5.25 წლის შემდეგ და აგრეთვე პროცენტის გადახდის ყოველი მომდევნო თარიღით, საქართველოს ეროვნული ბანკის წინასწარი თანხმობის შემთხვევაში (შემდგომში „თამასუქები“). თამასუქები გამოშვებულია აშშ-ის ფასიანი ქაღალდების და ბირჟების კომისიის „დებულება S-ის“ თანახმად და გასაყიდი ფასი შეადგენს საემისიო ფასის 100.00%-ს. თამასუქები, ბაზელ III-ის ჩარჩოს თანახმად, კვალიფიცირდება, როგორც ბანკის დამატებითი პირველადი კაპიტალი, სებ-ისგან დამტკიცების პირობით.

ცვლილება ფინანსური საქმიანობით გამოწვეულ ვალდებულებებში

	გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები
საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 2017	-
საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 2018	-
შემოსულობა დამატებითი პირველადი კაპიტალის სავალო ინსტრუმენტების გამოშვებიდან	268,160
სხვა მოძრაობა	14,247
საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 2019	**282,407**

20. პირობითი ვალდებულებები

იურიდიული

საი-ინვესტი

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს ჰქონდა სასამართლო დავა შპს „საი-ინვესტთან“ 7 მილიონი ევროს ოდენობის ანაბარზე გირაოსთან დაკავშირებით, რომლის გამოყენებითაც შემცირდა შპს „სპორტ ინვესტის“ მიერ სს „საქართველოს ბანკისთვის“ გადასახდელი სესხის თანხა. ბანკის ხელმძღვანელობის აზრით ამ სარჩელის გამო არსებითი ზარალის მიღების დაბალი ალბათობა არსებობს, შესაბამისად, ანარიცხები ამ ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში არ შეუქმნია.

რუსთავის აზოტი

2019 წლის 31 დეკემბრისთვის ბანკს დავა ჰქონდა თბილისის მერიაში ისთ-ვესტ იუნაითიდ ბანკთან (East-West United Bank S.A), აგროქიმთან (Agrochim S.A.) და სისტემა ჰოლდინგ ლიმიტედთან (Systema Holding Limited) (შემდგომში „მოსარჩელეები“) შპს „რუსთავის აზოტის“ დაუფარავი სესხის უზრუნველყოფის საგნის (უძრავ-მოძრავი ქონება და არამატერიალური აქტივები) აუქციონის გზით რეალიზაციის თაობაზე. მოსარჩელეები მოითხოვენ შპს „რუსთავის აზოტის“ კუთვნილ ქონებაზე საკუთრების უფლების აღდგენას და ზიანის ანაზღაურებას დაახლოებით 93.6 მილიონი აშშ დოლარის ოდენობით. ანარიცხები არ შექმნილა, რადგან ბანკის ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ეს მოთხოვნა უსაფუძვლოა და ამ სარჩელიდან მნიშვნელოვანი ზარალის მიღება მოსალოდნელი არ არის.

ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში შესაძლებელია ბანკის წინააღმდეგ სარჩელები აღიძრას. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ამ სარჩელებიდან გამომდინარე საბოლოო ვალდებულებას (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) არ ექნება არსებითი უარყოფითი გავლენა ბანკის ფინანსურ მდგომარეობაზე ან სამომავლო ფუნქციონირებაზე.

პირობითი ფინანსური ვალდებულებები

2019 წლის 31 დეკემბრის, 2018 წლის 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის ფინანსური პირობითი ვალდებულებები მოიცავდა შემდეგს:

	2019	*2018*	*2017*
კრედიტის გაცემასთან დაკავშირებული ვალდებულებები			
გაცემული გარანტიები	1,321,380	991,816	602,364
გაცემული სესხების აუთვისებელი ნაწილი	221,187	237,222	232,337
აკრედიტივები	54,815	43,815	42,152
	1,597,382	**1,272,853**	**876,853**
გამოკლებული - აკრედიტივებისა და გარანტიების უზრუნველსაყოფად ფლობილი ფულადი სახსრები (შენიშვნა 17)	(90,227)	(125,217)	(98,034)
გამოკლებული - ანარიცხები (შენიშვნა 16)	(5,269)	(3,745)	(2,816)
ვალდებულებები საოპერაციო იჯარიდან			
1 წლამდე	1,494	27,514	18,877
1 წელზე გვიან, მაგრამ არაუგვიანეს 5 წლისა	877	72,824	46,638
5 წელზე მეტი	146	28,754	18,486
	2,517	**129,092**	**84,001**
პირობითი ვალდებულებები კაპიტალური დანახარჯებიდან	**4,275**	**6,616**	**2,538**

21. საკუთარი კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი

2019 წლის, 2018 წლის და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ნებადართული საწესდებო კაპიტალი შედგებოდა 43,308,125 გამოშვებული აქციისგან (2018 წ.: 43,308,125 აქცია, 2017 წ.: 43,308,125 აქცია). 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გამოშვებული და სრულად განაღდებული საწესდებო კაპიტალი შედგებოდა 27,993,660 ჩვეულებრივი აქციისგან (2018 წ.: 27,993,660; 2017 წ.: 27,821,150). თითოეული აქციის ნომინალური ღირებულება ერთი (1) ლარია. ქვემოთ მოცემულია 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარებით გამოშვებული აქციები:

	ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობა	*ჩვეულებრივი აქციების ღირებულება*
31 დეკემბერი, 2016 წ.	**27,821,150**	**27,821**
31 დეკემბერი, 2017 წ.	**27,821,150**	**27,821**
საწესდებო კაპიტალის გამოშვება	172,510	173
31 დეკემბერი, 2018 წ.	**27,993,660**	**27,994**
31 დეკემბერი, 2019 წ.	**27,993,660**	**27,994**

გამოსყიდული აქციები

ბანკის მფლობელობაში არსებული გამოსყიდული აქციების რაოდენობა 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის შეადგენდა 10,173-ს (2018 წლის 31 დეკემბერი: 8,995; 2017 წლის 31 დეკემბერი: 8,995), რომელთა ნომინალური ღირებულება იყო 10 ლარი (2018 წლის 31 დეკემბერი: 9 ლარი; 2017 წლის 31 დეკემბერი: 9 ლარი).

დივიდენდები

აქციონერებს ლარში გამოხატული დივიდენდების მიღების უფლება აქვთ.

2019 წლის 14 მაისს სს „საქართველოს ბანკის“ აქციონერთა საერთო კრებამ გამოაცხადა 2018 წლის შუალედური მოგების დივიდენდები, თითო აქციაზე 4.97 ლარის ოდენობით. 2019 წლის 17 ივნისს აქციონერებმა მიიღეს საბოლოო დივიდენდები სულ 139,200 ლარის ოდენობით.

2018 წლის 14 ივნისს სს „საქართველოს ბანკის“ აქციონერთა საერთო კრებამ გამოაცხადა 2017 წლის შუალედური მოგების დივიდენდები, თითო აქციაზე 4.31 ლარის ოდენობით. 2018 წლის 2 ივლისს აქციონერებმა მიიღეს საბოლოო დივიდენდები სულ 120,000 ლარის ოდენობით.

21. საკუთარი კაპიტალი (გაგრძელება)

შემოსავალი აქციაზე

	2019	*2018*	*2017*
საბაზისო და განზავებული შემოსავალი ერთ აქციაზე			
ბანკი ჩვეულებრივი აქციების მფლობელებისთვის განკუთვნილი წლის მოგება	477,730	333,302	332,067
წლის განმავლობაში მიმოქცევაში არსებული ჩვეულებრივი აქციების საშუალო შეწონილი რაოდენობა	27,983,827	27,826,807	27,812,155
შემოსავალი აქციაზე	17.0716	11.9777	11.9396

სხვა რეზერვების ხასიათი და დანიშნულება

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებიდან არარეალიზებული შემოსულობა (ზარალი)
ეს რეზერვი ასახავს საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების სამართლიან ღირებულებაში შესულ ცვლილებებს.

არსებულ შვილობილ კომპანიებში წილის გაყიდვიდან/ყიდვიდან ან გაზავებიდან მიღებული არარეალიზებული შემოსულობა (ზარალი)
ეს რეზერვი ასახავს არსებულ შვილობილ კომპანიებში წილის გაყიდვიდან/ყიდვიდან ან გაზავებიდან მიღებულ არარეალიზებულ შემოსულობას (ზარალს)

მოძრაობა ამ ანგარიშზე 2019 წლის 31 დეკემბრით, 2018 წლის 31 დეკემბრით და 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლების განმავლობაში წარმოდგენილია სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებებში.

22. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

	2019	*2018*	*2017*
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გამოთვლილი საპროცენტო შემოსავალი	**1,330,854**	**1,247,608**	**1,042,329**
მომხმარებლებზე გაცემული სესხებიდან	1,183,946	1,090,112	919,957
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებიდან	130,669	133,129	106,017
საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნებიდან	25,599	28,274	16,355
წმინდა ზარალი ფინანსური აქტივების მოდიფიკაციიდან	(9,360)	(3,907)	-
სხვა საპროცენტო შემოსავალი	**547**	**2,194**	**952**
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნებიდან	547	2,194	952
საპროცენტო შემოსავალი	**1,331,401**	**1,249,802**	**1,043,281**
კლიენტების ანაბრებსა და თამასუქებზე	(273,536)	(245,407)	(209,151)
საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე ვალდებულებებზე	(191,672)	(190,896)	(181,988)
გამოშვებულ სავალო ფასიან ქაღალდებზე	(154,654)	(110,990)	(41,069)
სავალუტო სვოპების პროცენტის ელემენტი	43,048	-	-
საიჯარო ვალდებულებაზე	(4,783)	-	-
საპროცენტო ხარჯი	**(581,597)**	**(547,293)**	**(432,208)**
ანაბრის დაზღვევის საკომისიო	(6,359)	(4,847)	-
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	**743,445**	**697,662**	**611,073**

23. წმინდა საკომისიო შემოსავალი

	2019	*2018*	*2017*
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	204,339	173,018	146,580
გარანტიები და აკრედიტივები	24,898	17,307	16,749
საკასო ოპერაციები	18,351	14,866	14,906
ვალუტის კონვერტაციის ოპერაციები	10,870	1,610	274
საბროკერო მომსახურების ღირებულება	38	-	-
სხვა	5,238	3,892	4,622
მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო	**263,734**	**210,693**	**183,131**
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	(106,077)	(80,660)	(61,236)
საკასო ოპერაციები	(5,947)	(4,742)	(5,147)
გარანტიები და აკრედიტივები	(1,092)	(889)	(1,352)
სადაზღვევო ბროკერის მომსახურების ღირებულება	(1,007)	(256)	(206)
ვალუტის კონვერტაციის ოპერაციები	(1,256)	(289)	-
სხვა	(3,523)	(2,242)	(3,327)
საკომისიო ხარჯი	**(118,902)**	**(89,078)**	**(71,268)**
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	**144,832**	**121,615**	**111,863**

სხვა მომხმარებლებისგან მიღებული შემოსავალი

ბანკმა შემოსავლის ანგარიშგებაში აღიარა შემდეგი თანხები, რომლებიც დაკავშირებული იყო მომხმარებლებთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებთან:

	2019	**2018**
სულ შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	272,828	224,668

სახელშეკრულებო აქტივები და ვალდებულებები

ბანკმა აღიარა შემოსავალთან დაკავშირებული შემდეგი სახელშეკრულებო აქტივები და ვალდებულებები:

	31 დეკემბერი, 2019 წ.	**31 დეკემბერი, 2018 წ.**	**1 იანვარი, 2018 წ.**
დარიცხვები და გადავადებული შემოსავალი	25,709	21,627	17,670

ბანკი არ აკორექტირებს ანაზღაურების დაპირებულ თანხას დაფინანსების მნიშვნელოვანი კომპონენტის შესაბამისად, თუ ბანკი ხელშეკრულების გაფორმებისას მოელის, რომ მომხმარებლისთვის ბანკის მიერ დაპირებული საქონლის ან მომსახურების გადაცემასა და მომხმარებლის მიერ საქონლის ან მომსახურების ღირებულების გადახდას შორის ვადა მაქსიმუმ ერთი წელია.

ბანკმა აღიარა 7,222 ლარის შემოსავალი მიმდინარე საანგარიშგებო პერიოდში (2018 წ.: 6,873 ლარი), რომელიც უკავშირდება მომდევნო პერიოდზე გადატანილ სახელშეკრულებო ვალდებულებებს და ასახულია გადავადებულ შემოსავალში.

23. წმინდა საკომისიო შემოსავალი (გაგრძელება)

დარჩენილ სახელშეკრულებო ვალდებულებებზე განაწილებული გარიგების ფასი

ქვემოთ, ცხრილში, წარმოდგენილია შემოსავალი, რომლის აღიარებაც მოსალოდნელია მომავალში იმ სახელშეკრულებო ვალდებულებებთან დაკავშირებით, რომლებიც საანგარიშგებო თარიღისთვის არ არის დაკმაყოფილებული:

	2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ წელს	2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ წელს	2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ წელს	3-5 წელიწად-ში	5-10 წელიწად-ში	სულ
შემოსავალი, რომლის აღიარებაც მოსალოდნელია კლიენტებთან გაფორმებულ აქტიურ კონტრაქტებზე უწყვეტი საქმიანობიდან	27,071	13,913	8,299	5,025	2,690	**56,998**
	2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ წელს	**2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ წელს**	**2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ წელს**	**3-5 წელიწად-ში**	**5-10 წელიწად-ში**	**სულ**
შემოსავალი, რომლის აღიარებაც მოსალოდნელია კლიენტებთან გაფორმებულ აქტიურ კონტრაქტებზე უწყვეტი საქმიანობიდან	21,523	9,427	5,533	2,169	152	**38,804**

ბანკი იყენებს ფასს 15-ის 121-ე მუხლით გათვალისწინებულ პრაქტიკული მიზანშეწონილობის პრინციპს და არ წარმოადგენს ინფორმაციას დარჩენილი სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესახებ, რომელთა თავდაპირველი მოსალოდნელი ვადაც მაქსიმუმ ერთი წელია.

24. ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი და სხვა ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები

ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი

	2019	*2018*	*2017*
ხელფასები და პრემიები	(199,044)	(181,502)	(169,670)
საპენსიო დანახარჯები	(2,627)	(858)	(797)
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი	**(201,671)**	**(182,360)**	**(170,467)**

ხელფასები და პრემიები მოიცავს 56,872 ლარის, 48,061 ლარის და 50,393 ლარის დანახარჯებს წილობრივი ანაზღაურების პროგრამის ფარგლებში 2019 წლის 31 დეკემბრით, 2018 წლის 31 დეკემბრითა და 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის, შესაბამისად, რომელიც უკავშირდება წილობრივი ანაზღაურების ბანკის მასშტაბით დამტკიცებულ სქემას (27-ე და 31-ე შენიშვნები).

თანამშრომლების საშუალო რაოდენობა წელიწადში:	*2019*	*2018*	*2017*
მუდმივ შტატზე:			
ზედა რგოლის ხელმძღვანელობა	13	7	8
საშუალო რგოლის ხელმძღვანელობა	43	50	39
სხვა თანამშრომლები	5,729	5,585	5,158
	5,785	**5,642**	**5,204**
დროებით დასაქმებული:			
ზედა რგოლის ხელმძღვანელობა	-	-	-
საშუალო რგოლის ხელმძღვანელობა	-	-	-
სხვა თანამშრომლები	21	9	44
	21	**9**	**44**
სულ	**5,806**	**5,651**	**5,248**

ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები

	2019	*2018*	*2017*
მარკეტინგი და რეკლამა	(16,608)	(16,168)	(13,755)
რემონტი და ტექნიკური მომსახურება	(10,665)	(10,423)	(9,805)
იურიდიული და სხვა პროფესიული მომსახურება	(10,795)	(9,842)	(7,150)
საოპერაციო გადასახადები	(8,500)	(5,298)	(4,992)
კორპორაციული წამახალისებელი ღონისძიებები	(9,254)	(5,651)	(5,141)
იჯარა და ქირა	(5,888)	(24,797)	(22,739)
საოფისე მარაგები	(5,166)	(5,185)	(5,150)
კომუნიკაცია	(4,525)	(4,155)	(3,877)
მგზავრობის ხარჯი	(3,820)	(1,599)	(1,562)
თანამშრომელთა შერჩევა და გადამზადება	(3,195)	(5,928)	(3,386)
დაზღვევა	(2,769)	(2,290)	(1,793)
დაცვა-უსაფრთხოება	(1,392)	(2,593)	(1,976)
ჯარიმები	(260)	(568)	(49)
სხვა	(2,302)	(2,201)	(1,903)
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	**(85,139)**	**(96,698)**	**(83,278)**

24. ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი და სხვა ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები (გაგრძელება)

აუდიტორის გასამრჯელო

აუდიტორების გასამრჯელო შესულია იურიდიული და სხვა პროფესიული მომსახურების ხარჯებში ზემოთ და მოიცავს შემდეგს:

	2019	*2018*	*2017*
ბანკის წლიური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის გასამრჯელო 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	521	520	428
სხვა მარწმუნებელი მომსახურების დანახარჯები	487	-	592
სულ გასამრჯელო	**1,008**	**520**	**1,020**

ზედა ცხრილში წარმოდგენილი თანხები ასახავს შპს „EY-ისთვის“ და მისი მეკავშირე კომპანიებისთვის გადახდილ გასამრჯელოებს. ბანკის სხვა მომსახურებების აუდიტში სხვა აუდიტორებისთვის გადახდილი გასამრჯელოები, რომლებიც EY-ისთან არ არიან დაკავშირებულები, შეადგენდა ნულს (2018 წ.: ნული, 2017 წ.: 192 ლარი),

25. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი

ქვემოთ, ცხრილში, წარმოდგენილია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დარიცხვა ფინანსურ ინსტრუმენტებზე მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ასახული წლისთვის:

	პირველი სტადია		მეორე სტადია		მესამე სტადია		**შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული**	***სულ***
	ინდივიდუალური	***კოლექტიური***	***ინდივიდუალური***	***კოლექტიური***	***ინდივიდუალური***	***კოლექტიური***		
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	-	(9)	-	-	-	-	-	(9)
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	-	244	-	-	-	-	-	244
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - სავალო ინსტრუმენტები	-	125	-	-	-	-	-	125
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით	-	(4,058)	-	2,813	76,280	(159,859)	(1,146)	(85,970)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით	-	-	-	-	-	-	-	-
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	7	-	-	-	-	-	7
ფინანსური გარანტიები	-	(396)	-	(17)	145	138	-	(130)
მომხმარებლებზე გაცემული აკრედიტივი	-	(207)	-	117	(13)	-	-	(103)
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	-	-
დასრულებული წლისთვის 31 დეკემბერი, 2019 წ.	**-**	**(4,294)**	**-**	**2,913**	**76,412**	**(159,721)**	**(1,146)**	**(85,836)**

25. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

	პირველი სტადია		მეორე სტადია		მესამე სტადია		შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული	სულ
	ინდივიდუალური	*კოლექტიური*	*ინდივიდუალური*	*კოლექტიური*	*ინდივიდუალური*	*კოლექტიური*		
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	-	(51)	-	-	-	-	-	(51)
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	-	(29)	-	-	-	-	-	(29)
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - სავალო ინსტრუმენტები	-	(827)	-	-	-	-	-	(827)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით	-	15,638	-	4,152	9,119	(170,154)	3,627	(137,618)
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	74	-	-	-	-	-	74
დებიტორული დავალიანება და სხვა სესხები	-	-	-	-	-	-	-	-
ფინანსური გარანტიები	-	(1,836)	-	18	304	83	-	(1,431)
მომხმარებლებზე გაცემული აკრედიტივი	-	186	-	15	-	621	-	822
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	-	-
დასრულებული წლისთვის 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**-**	**13,155**	**-**	**4,185**	**9,423**	**(169,450)**	**3,627**	**(139,060)**

ქვემოთ მოცემულია 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის მომხმარებლებზე გაცემული სესხების გაუფასურების ზარალის ინდივიდუალური და კოლექტიური რეზერვების შეჯერება:

	2017		
	ინდივიდუალური გაუფასურება	*კოლექტიური გაუფასურება*	*სულ*
	2017	*2017*	*2017*
1 იანვარი	**138,767**	**72,905**	**211,672**
წლის დანარიცხი	50,856	95,840	146,696
აღდგენები	10,948	41,844	52,792
ჩამოწერა	(39,246)	(101,705)	(140,951)
მომხმარებლებზე გაცემულ გაუფასურებულ სესხებზე დარიცხული პროცენტი	(10,768)	(21,536)	(32,304)
31 დეკემბერი	**150,557**	**87,348**	**237,905**

(ათას ლარში)

26. წმინდა არარეგულარული მუხლები

	2019	*2018*	*2017*
შრომითი საქმიანობის შეწყვეტის გასამრჯელო	(3,985)	(4,401)	(868)
ზარალი შვილობილი კომპანიის გაყიდვიდან	(2,828)	(3,659)	-
გამოყოფასთან დაკავშირებული ხარჯები*	-	(34,984)	-
სოციალური პასუხისმგებლობის ხარჯი**	-	(11,478)	-
მშობელი კომპანიის სესხის წინსწრებით დაფარვით გამოწვეული ზარალი	-	(10,432)	-
სხვა	(5,466)	(3,858)	(2,670)
წმინდა არარეგულარული ხარჯი/ზარალი	**(12,279)**	**(68,812)**	**(3,538)**

** გამოყოფასთან დაკავშირებული ხარჯები მოიცავს: თანამშრომელთა შრომის ანაზღაურების ხარჯებს 31,913 ლარის ოდენობით, მათ შორის საინვესტიციო ბიზნესის თანამშრომლების წილობრივი ანაზღაურების დაჩქარებას, მოგება-ზარალის ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში აღიარებულ 1,663 ლარის გამოყოფის დანახარჯებს და გამოყოფასთან დაკავშირებულ სხვა ხარჯებს 1,408 ლარის ოდენობით.*

*** კორპორაციული სოციალური პასუხისმგებლობა მოიცავს საქართველოში სოფლად ოპტიკურ-ბოჭკოვანი ფართოდიაპაზონიანი ქსელის ინფრასტრუქტურის მხარდასაჭერ ერთჯერად პროექტს.*

27. წილობრივი გადახდა

აღმასრულებელი პირების წილობრივი ანაზღაურების პროგრამა და თანამშრომელთა წილობრივი ანაზღაურების პროგრამა

Sanne Fiduciary Services Limited (შემდგომში „სატრასტო კომპანია“) გამოდის ნდობით აღჭურვილ პირად ბანკის „აღმასრულებელი პირების წილობრივი ინსტრუმენტებით კომპენსაციის სქემაში“ (შემდგომში „EECP“). ბანკი სატრასტო კომპანიაში შენატანებს ხორციელებს EECP-ის ფარგლებში გასაცემი კომპენსაციების შესაბამისად. სს „ბიჯეოს“ სამართლებრივი ვალდებულება აქვს გასცეს კომპენსაცია. კომპენსაციის გაცემისას ბანკი გამოდის მშობელი კომპანიისა და საბოლოო მშობელი კომპანიის აგენტად.

2019 წელს ბანკმა ჩამოაყალიბა თანამშრომელთა წილობრივი ანაზღაურების სატრასტო კომპანია - Sanne Fiduciary Services (შემდგომში „სატრასტო კომპანია“) გამოდის ნდობით აღჭურვილ პირად ბანკის „თანამშრომელთა წილობრივი ანაზღაურების პროგრამაში“.

2019 წელს ბანკმა ზემოაღწერილი წილობრივი ანაზღაურების სქემების ფარგლებში 51,302 ლარი გამოჰყო შიდაჯგუფური გადანაწილებისთვის (2018 წ.: 65,420 ლარი, 2017 წ.: 125,270 ლარი).

გამოყოფის შემდეგ საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჯგუფის“ ანაზღაურების კომიტეტმა გადაწყვიტა დირექტორთა საბჭოს წევრების პირობით წილობრივ ანაზღაურებაში ცვლილების შეტანა გამოყოფამდე საჯარო სააქციო საზოგადოება „ბიჯეო ჯგუფის“ და ლისტინგის შემდეგ საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჯგუფის“ აქციების შედარებითი ფასების საფუძველზე.

2019 წლის მარტში საქართველოს ბანკის ჯგუფის ანაზღაურების კომიტეტმა გადაწყვიტა, დირექტორთა საბჭოს წევრებისთვის გადაეცა საქართველოს ბანკის ჯგუფის 344,000 ჩვეულებრივი აქცია, ხოლო ბანკის 33 აღმასრულებელი პირისთვის - საქართველოს ბანკის ჯგუფის 185,670 ჩვეულებრივი აქცია. გადაცემულ აქციებზე მოქმედებს უფლების გადაცემის სამწლიანი ვადა, რომლის ერთადერთი პირობაც, ორივე შემთხვევაში, ამ ხნის განმავლობაში ბანკში უწყვეტი დასაქმებაა. ბანკი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღებად მიიჩნევს 2019 წლის 10 და 20 მარტს. ბანკის შეფასებით, 2019 წლის 10 და 20 მარტს გადაცემული აქციების სამართლიანი ღირებულება იყო 56.51 ლარი და 59.04 ლარი ერთ აქციაზე, შესაბამისად.

(ათას ლარში)

27. წილობრივი გადახდა (გაგრძელება)

აღმასრულებელი პირების წილობრივი ანაზღაურების პროგრამა და თანამშრომელთა წილობრივი ანაზღაურების პროგრამა (გაგრძელება)

2018 წლის თებერვალში ბიჯეოს ანაზღაურების კომიტეტმა გადაწყვიტა, დირექტორთა საბჭოს წევრებისთვის გადაეცა საჯარო სააქციო საზოგადოება „ბიჯეო ჯგუფის“ 232,548 ჩვეულებრივი აქცია, ხოლო ბანკის 16 აღმასრულებელი პირისთვის - საჯარო სააქციო საზოგადოება „ბიჯეო ჯგუფის“ 79,050 ჩვეულებრივი აქცია. გადაცემულ აქციებზე მოქმედებს უფლების გადაცემის სამწლიანი ვადა, რომლის ერთადერთი პირობაც, ორივე შემთხვევაში, ამ ხნის განმავლობაში ბანკში უწყვეტი დასაქმებაა. ბანკი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღად მიიჩნევს 2018 წლის 14 თებერვალს. ბანკის შეფასებით, 2018 წლის 14 თებერვალს გადაცემული აქციების სამართლიანი ღირებულება იყო 114.56 ლარი ერთ აქციაზე.

2017 წლის თებერვალში საჯარო სააქციო საზოგადოება „ბიჯეო ჯგუფის“ ანაზღაურების კომიტეტმა გადაწყვიტა, დირექტორთა საბჭოს წევრებისთვის გადაეცა საჯარო სააქციო საზოგადოება „ბიჯეო ჯგუფის“ 253,950 ჩვეულებრივი აქცია, ხოლო ბანკის 19 აღმასრულებელი პირისთვის - საჯარო სააქციო საზოგადოება „ბიჯეო ჯგუფის“ 70,550 ჩვეულებრივი აქცია. დირექტორთა საბჭოსთვის და დანარჩენი 19 აღმასრულებელი პირისთვის გადაცემულ აქციებზე მოქმედებს უფლების გადაცემის ორწლიანი ან სამწლიანი ვადა დირექტორთა საბჭოს წევრებისთვის და სამწლიანი ვადა აღმასრულებელი პირებისთვის. ორივე შემთხვევაში ერთადერთი მოთხოვნა ამ ხნის განმავლობაში უწყვეტი დასაქმებაა. ბანკი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღად მიიჩნევს 2017 წლის 28 თებერვალს. ბანკის შეფასებით, 2017 წლის 28 თებერვალს გადაცემული აქციების სამართლიანი ღირებულება იყო 90.01 ლარი ერთ აქციაზე.

2019 წელს დირექტორთა საბჭოს წევრებმა ხელი მოაწერეს ახალ სამწლიან ხელშეკრულებას ფიქსირებული პირობითი წილობრივი ანაზღაურების თაობაზე სულ საქართველოს ბანკის ჯგუფის 915,000 ჩვეულებრივი აქციით. თითოეული აღმასრულებელი პირისთვის განკუთვნილი აქციების მთლიანი რაოდენობა გაიცემა სამ და ხუთ თანაბარ ნაწილად სამი და ხუთი თანმიმდევრული წლის განმავლობაში. აქედან თითოეული განაცემი დაექვემდებარება უფლების გადაცემის ოთხწლიან პერიოდს. ბანკი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღად მიიჩნევს 2019 წლის 9 იანვარს, 2019 წლის 1 მაისს და 2019 წლის 3 მაისს. ბანკის შეფასებით, 2019 წლის 9 იანვარს, 2019 წლის 1 მაისს და 2019 წლის 3 მაისს აქციების სამართლიანი ღირებულება, შესაბამისად, შეადგენდა 52.04 ლარს, 60.57 ლარს და 60.14 ლარს.

2018 წელს დირექტორთა საბჭოს წევრებმა ხელი მოაწერეს ახალ სამწლიან ხელშეკრულებას ფიქსირებული პირობითი წილობრივი ანაზღაურების თაობაზე ჯამში საჯარო სააქციო საზოგადოება „ბიჯეო ჯგუფის“ 82,000 ჩვეულებრივი აქციით და საქართველოს ბანკის ჯგუფის 115,000 ჩვეულებრივი აქციით. თითოეული აღმასრულებელი პირისთვის განკუთვნილი აქციების მთლიანი რაოდენობა გაიცემა სამ თანაბარ ნაწილად სამი თანმიმდევრული წლის განმავლობაში 2019 წლის იანვრიდან. აქედან თითოეული განაცემი დაექვემდებარება უფლების გადაცემის ოთხწლიან პერიოდს. ბანკი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღებად მიიჩნევს 2018 წლის 16 თებერვალს, 2018 წლის 23 მარტს და 2018 წლის 10 ივლისს. ბანკის შეფასებით, 2018 წლის 16 თებერვალს, 2018 წლის 23 მარტს და 2018 წლის 10 ივლისს აქციების სამართლიანი ღირებულება, შესაბამისად, შეადგენდა 115.03 ლარს, 122.23 ლარს და 60.47 ლარს.

2016 წლის ბოლოს და 2017 წლის განმავლობაში, დირექტორთა საბჭოს ახალმა წევრებმა ხელი მოაწერეს ახალ სამწლიან ხელშეკრულებას ფიქსირებული პირობითი წილობრივი ანაზღაურების თაობაზე სულ საჯარო სააქციო საზოგადოება „ბიჯეოს“ 141,000 ჩვეულებრივი აქციით. თითოეული აღმასრულებელი პირისთვის განკუთვნილი აქციების მთლიანი რაოდენობა გაიცემა სამ თანაბარ ნაწილად სამი თანმიმდევრული წლის განმავლობაში 2018 წლის იანვრიდან. აქედან თითოეული განაცემი დაექვემდებარება უფლების გადაცემის ოთხწლიან პერიოდს. ბანკი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღად მიიჩნევს 2016 წლის 11 და 18 ოქტომბერს და 2017 წლის 1 მარტს. ბანკის შეფასებით, 2016 წლის 11 და 18 ოქტომბერს და 2017 წლის 1 მარტს აქციების სამართლიანი ღირებულება, შესაბამისად, შეადგენდა 86.4 ლარს, 87.6 ლარს და 92.2 ლარს.

27. წილობრივი გადახდა (გაგრძელება)

აღმასრულებელი პირების წილობრივი ანაზღაურების პროგრამა და თანამშრომელთა წილობრივი ანაზღაურების პროგრამა (გაგრძელება)

ბანკი თავის არააღმასრულებელ თანამშრომლებს კომპენსაციის სახით აქციებს გადასცემს. 2019 წლის მარტში, 2018 წლის თებერვალში და 2017 წლის თებერვალში, ბანკის სამეთვალყურეო საბჭომ გადაწყვიტა, შესაბამისად, 256,436, 158,960 და 131,710 ჩვეულებრივი აქციის გადაცემა თავისი ზოგიერთი არააღმასრულებელი თანამშრომლისთვის. ყველა გადაცემულ აქციაზე მოქმედებს უფლების გადაცემის სამწლიანი ვადა და უფლების გადაცემის ერთადერთი პირობა უწყვეტი დასაქმებაა. ბანკი ამ წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღებად, შესაბამისი თანმიმდევრობით, მიიჩნევს 2019 წლის 10 მარტს, 2018 წლის 14 თებერვალს და 2017 წლის 28 თებერვალს. ბანკის შეფასებით, 2019 წლის 10 მარტს, 2018 წლის 14 თებერვალს და 2017 წლის 28 თებერვალს გადაცემული აქციების სამართლიანი ღირებულება იყო 56.51 ლარი, 114.56 ლარი და 90.01 ლარი ერთ აქციაზე, შესაბამისად.

შეჯამება

შეფასების თარიღისთვის გადაცემული აქციების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება ბაზარზე არსებული ფასებით.

გადაცემული აქციების საშუალო შეწონილი სამართლიანი ღირებულება წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღისთვის იყო 56.92 ლარი ერთ აქციაზე 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ წელს (2018 წლის 31 დეკემბერი: 106.38 ლარი ერთ აქციაზე; 2017 წლის 31 დეკემბერი: 89.79 ლარი ერთ აქციაზე).

ბანკის მთლიანი წილობრივი გადახდის ხარჯი 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის შეადგენდა 60,857 ლარს (2018 წლის 31 დეკემბერი: 82,483 ლარი; 2017 წლის 31 დეკემბერი: 50,393 ლარი) და შევიდა „ხელფასებსა და თანამშრომელთა სხვა სარგებელში“, როგორც „ხელფასები და ბონუსები“.

ქვემოთ შეჯამებულია ინფორმაცია წილობრივი გადახდების შესახებ:

	2019	*2018*	*2017*
გაცემული წილობრივი ინსტრუმენტის მთლიანი რაოდენობა	1,701,106	667,558	597,210
- მათ შორის, დირექტორთა საბჭოსთვის	*1,259,000*	*429,548*	*394,950*
საშუალო შეწონილი ღირებულება უფლებების მინიჭების თარიღისთვის ერთ აქციაზე (ლარში, მთლიანი ოდენობით)	56.92	106.38	89.79
ღირებულება წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღისთვის, სულ (ლარი)	**96,832**	**71,012**	**53,626**
წლის განმავლობაში აღიარებული ხარჯები, სულ (ლარი)	**(61,114)**	**(82,483)**	**(50,393)**

**** 2019 წლის განმავლობაში აღიარებული ხარჯი მოიცავს 3,985 ლარის არარეგულარულ ხარჯს. 2018 წლის განმავლობაშია აღიარებული ხარჯი მოიცავს 34,422 ლარის არარეგულარულ ხარჯს.***

28. რისკის მართვა

შესავალი

ბანკის საქმიანობას ყოველთვის ახასიათებს რისკები, მაგრამ მათი მართვა ხდება იდენტიფიცირების, შეფასებისა და კონტროლის მუდმივი პროცესებით, როგორიცაა ლიმიტების დაწესება და კონტროლის სხვა ელემენტები. ამ პროცესს გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს ბანკის შემოსავლიანობისათვის და მისი თითოეული წევრი ანგარიშვალდებულია მასთან ან მის პასუხისმგებლობასთან დაკავშირებული რისკების მართვაზე. ბანკს აქვს საკრედიტო, ლიკვიდურობის და საბაზრო რისკები. საბაზრო რისკი თავის მხრივ იყოფა სავაჭრო და არასავაჭრო რისკებად. მისთვის ასევე დამახასიათებელია საოპერაციო რისკები.

რისკების კონტროლის დამოუკიდებელი პროცესი არ მოიცავს ისეთ ბიზნეს რისკებს, როგორებიცაა გარემო პირობების, ტექნოლოგიების და ინდუსტრიის ცვლილებების რისკები. ისინი კონტროლდება ბანკის სტრატეგიული დაგეგმარების პროცესით.

რისკების მართვის სტრუქტურა

<u>აუდიტის კომიტეტი</u>
აუდიტის კომიტეტი ეხმარება დირექტორთა საბჭოს ბანკის ფინანსური და ანგარიშგების პროცესების ზედამხედველობაში. იგი აკონტროლებს ფინანსური ანგარიშგების სისრულეს და პასუხს აგებს მართვის ფუნქციაზე როგორც შიდა აუდიტის, ისე გარე აუდიტორის წინაშე, რის შესახებაც ანგარიშებს წარუდგენს დირექტორთა საბჭოს. ამოწმებს საოპერაციო რისკების, შესაბამისობის, საინფორმაციო ტექნოლოგიების და შიდა უსაფრთხოების (კიბერუსაფრთხოების ჩათვლით) და სხვა დანერგილი პოლიტიკის, პროცედურების და სისტემების გამართულობას და მჭიდროდ თანამშრომლობს რისკის კომიტეტთან რისკის მართვის და შიდა კონტროლის სისტემების ეფექტურობის შესაფასებლად.

<u>რისკის კომიტეტი</u>
რისკის კომიტეტი დირექტორთა საბჭოს ეხმარება რისკის ზედამხედველობაში. იგი ამოწმებს ბანკის ამტანობას რისკების მიმართ სტრატეგიის შესაბამისად, განსაზღვრავს და აკონტროლებს რისკის მოცულობას და რისკის მართვის ინფრასტრუქტურას, ზედამხედველობს რისკის შემცირების სტრატეგიის განხორციელებას და აუდიტის კომიტეტთან ერთად აფასებს რისკის მართვის და შიდა კონტროლის სისტემების ეფექტურობას.

<u>დირექტორთა საბჭო</u>
დირექტორთა საბჭო პასუხს აგებს ბანკის აქტივების, ვალდებულებების და რისკის მართვაზე, პოლიტიკასა და პროცედურებზე. რისკის მართვის სისტემის ეფექტურად დანერგვის მიზნით, დირექტორთა საბჭო ცალკეული რისკის მართვის ფუნქციის დელეგირებას ახდენს ბანკის სხვადასხვა გადაწყვეტილების მიმღებ და აღმასრულებელ ორგანოზე.

<u>ბანკის აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი</u>
ბანკის აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი („ალკო“) არის რისკის მართვის უმთავრესი ორგანო, რომელიც ადგენს პოლიტიკასა და სახელმძღვანელოებს კაპიტალის ადეკვატურობის, საბაზრო რისკების და შესაბამისი ლიმიტების, დაფინანსების ლიკვიდურობის რისკის და შესაბამისი ლიმიტების, საპროცენტო განაკვეთის და წინასწარგადახდის რისკების და შესაბამისი ლიმიტების, ფულადი ბაზრების ზოგადი პირობების და საკრედიტო რისკის ლიმიტების შესახებ, შეიმუშავებს და პრაქტიკაში განახორციელებს რისკის მართვის და სტრესული ტესტირების მოდელებს და რეგულარულად აკონტროლებს რისკების წინასწარ დადგენილ ლიმიტებთან შესაბამისობას.

28. რისკის მართვა (გაგრძელება)

შესავალი (გაგრძელება)

რისკების მართვის სტრუქტურა (გაგრძელება)

<u>შიდა აუდიტი</u>
შიდა აუდიტის დეპარტამენტი პასუხისმგებელია ბანკის რისკის მართვის, შიდა კონტროლის და კორპორაციული მართვის პროცესების ყოველწლიურ აუდიტზე, რომლის მიზანიც არის საოპერაციო და სხვა რისკების დონეების დაწევა, ბანკის შიდა კონტროლის სისტემების აუდიტზე და ბანკის სხვადასხვა დეპარტამენტისა და სამმართველოს დარღვევების ან შეცდომების გამოვლენაზე. იგი ამოწმებს ბანკის ადეკვატურობას და შესაბამისობას ამ პროცესებთან. ბანკის შიდა აუდიტის დეპარტამენტი ყველა შეფასების შედეგს განიხილავს ხელმძღვანელობასთან და აუდიტის კომიტეტს შედეგებსა და რეკომენდაციებს მოახსენებს.

რისკის შეფასებისა და ანგარიშგების სისტემა

ბანკის რისკები ფასდება ისეთი მეთოდით, რომელიც განიხილავს როგორც ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში მოსალოდნელ დანაკარგს, ისე გაუთვალისწინებელ დანაკარგებს, რომელიც წარმოადგენს პროგნოზირების სხვადასხვა მოდელის საფუძველზე ნავარაუდევ რეალურ ზარალს. მეთოდი ალბათობებს იყენებს წარსულში მიღებულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით, რომლებიც დაკორექტირებულია ეკონომიკური გარემოს გასათვალისწინებლად. ბანკი სამ სხვადასხვა ძირითად სცენარს განიხილავს, საიდანაც ერთი არის საბაზო სცენარი (ანუ პროგნოზი ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში), ხოლო დანარჩენი ორი არის პრობლემური და კრიზისული სცენარები, რომლებიც შესაბამისად წარმოადგენენ უფრო ცუდ და ყველაზე ცუდ შემთხვევებს და უკიდურესი და ნაკლებად სავარაუდო მოვლენების დადგომისას არის მოსალოდნელი.

რისკების მონიტორინგი და კონტროლი უმთავრესად ხორციელდება ბანკის მიერ დადგენილ ლიმიტებზე დაყრდნობით. ეს ლიმიტები ასახავს ბანკის ბიზნეს სტრატეგიას, საბაზრო გარემოს და მისთვის მისაღებ რისკის დონეს, ამავდროულად განსაკუთრებული ყურადღება მახვილდება შერჩეულ დარგებზე. გარდა ამისა, ბანკი მონიტორინგს უწევს და აფასებს რისკისადმი ზოგად მდგრადობას რისკის ყველა ტიპისა და ღონისძიების გათვალისწინებით.

ყველა საქმიანობიდან მიღებული ინფორმაცია მოწმდება და მუშავდება, რათა უზრუნველყოფილ იქნას ადრეული რისკების განსაზღვრა, ანალიზი და კონტროლი. ამ ინფორმაციის წარდგენა და განმარტება ხდება დირექტორთა საბჭოსთვის და თითოეული ბიზნესგანყოფილების ხელმძღვანელისთვის. ანგარიშები ასახავს აგრეგირებულ საკრედიტო რისკებს და მათ ლიმიტებს, ამ ლიმიტებიდან გამონაკლისებს, ლიკვიდურობის კოეფიციენტებსა და ლიკვიდურობის ლიმიტებს, საბაზრო რისკის კოეფიციენტებს და მათ ლიმიტებს და ცვლილებებს რისკის პროფილში. წამყვანი ხელმძღვანელობა ყოველთვიურად აფასებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მართებულობას. დირექტორთა საბჭო იღებს საკრედიტო რისკის ამომწურავ ანგარიშს და აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტის ანგარიშს. ამ ანგარიშებში ბანკის რისკების შეფასებისა და მათზე დასკვნების გამოტანისთვის საჭირო სრული ინფორმაციაა წარმოდგენილი.

რისკების შესახებ სპეციალურად მომზადებული ანგარიშები მზადდება და ვრცელდება ბანკის ყველა დონეზე, რათა ყველა განყოფილებას ჰქონდეს წვდომა ამომწურავ, სათანადო და განახლებულ ინფორმაციაზე.

დირექტორთა საბჭოს და ბანკის ყველა შესაბამის თანამშრომელს უტარდება ყოველდღიური ბრიფინგი საბაზრო შეზღუდვების, ქონებრივი ინვესტიციებისა და ლიკვიდურობის, ასევე სხვა რისკის წარმოშობის შესახებ.

28. რისკის მართვა (გაგრძელება)

შესავალი (გაგრძელება)

რისკის შემცირება

მთლიანი რისკის მართვისას ბანკი იყენებს წარმოებულ და სხვა ინსტრუმენტებს, რომ მართოს საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებით გამოწვეული, სავალუტო, კაპიტალის, საკრედიტო რისკები და პროგნოზირებული გარიგებებიდან წარმოშობილი რისკები. მართალია, ამ ინსტრუმენტების მიზანი ჰეჯირებაა, ჰეჯირების აღრიცხვა მათ არ ეხება.

საკრედიტო რისკის შესამცირებლად ბანკი აქტიურად იყენებს უზრუნველყოფას (უფრო დაწვრილებით იხილეთ ქვემოთ).

რისკის ჭარბი კონცენტრაცია

კონცენტრაცია წარმოიქმნება, როდესაც მთელი რიგი მონაწილე მხარეები ჩართულნი არიან ანალოგიურ საქმიანობებში, ერთსა და იმავე გეოგრაფიულ ერთეულში საქმიანობენ, ან ეს კონტრაჰენტები წარმოადგენენ ერთმანეთთან დაკავშირებულ მხარეებს, ან აქვთ მსგავსი ეკონომიკური მახასიათებლები, რის გამოც მათ მიერ სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულების უნარზე ერთნაირად მოქმედებს ეკონომიკური, პოლიტიკური და სხვა პირობების ცვლილებები. კონცენტრაციები ასევე გულისხმობს მნიშვნელოვანი და მსხვილი კრედიტების გაერთიანებულ, აგრეგირებულ რისკებს შესაბამისი ფინანსური ინსტრუმენტის მთლიან დაუფარავ ნაშთთან შედარებით. კონცენტრაცია მიგვანიშნებს ბანკის საქმიანობის მეტ მგრძნობელობაზე იმ გარემოებების მიმართ, რომლებიც ზემოქმედებას ახდენენ კონკრეტულ დარგზე ან გეოგრაფიულ მდებარეობაზე.

რისკების გადაჭარბებული კონცენტრაციის თავიდან აცილების მიზნით ბანკის პოლიტიკა და პროცედურები შეიცავს სპეციალურ მითითებებს ფინანსური აქტივების დივერსიფიცირებული პორტფელის შენარჩუნებაზე. გამოვლენის შემდეგ საკრედიტო რისკების ან ლიკვიდურობის/გადაუხდელობის რისკების კონცენტრაცია შესაბამისად იმართება.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ბანკი განიცდის ზარალს, თუ მისმა მომხმარებლებმა ვერ შეძლეს სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულება. ბანკი საკრედიტო რისკს მართავს და აკონტროლებს რისკის მოცულობაზე მისთვის მისაღები ლიმიტის დაწესებით ცალკეული კონტრაჰენტისთვის, ასევე გეოგრაფიული, დარგობრივი, პროდუქტებისა და ვალუტების მიხედვით კონცენტრაციებისთვის, და რისკების ამ ლიმიტებთან დაცვის მონიტორინგით.

ბანკმა შეიმუშავა საკრედიტო რეიტინგის გადახედვის პროცესი, რათა უზრუნველყოს გარიგებაში მონაწილე მხარეების კრედიტუნარიანობაში სავარაუდო ცვლილებების ადრეული გამოვლენა. მათ შორისაა უზრუნველყოფის რეგულარული შემოწმებაც. გარიგებაში მონაწილე მხარის შეზღუდვები დგინდება საკრედიტო რისკის კლასიფიკაციის სისტემის გამოყენებით, რომელიც თითოეულ მონაწილე მხარეს ანიჭებს რისკის რეიტინგს. რისკის რეიტინგი ექვემდებარება რეგულარულ შემოწმებებს.

საკრედიტო რეიტინგის გადახედვის პროცესი ბანკს საშუალებას აძლევს შეაფასოს რისკებით გამოწვეული პოტენციური ზარალი და მიიღოს მაკორექტირებელი ზომები. მაქსიმალური საკრედიტო რისკის ლიმიტი უტოლდება შესაბამისი ინსტრუმენტების საბალანსო ღირებულებას და წარმოდგენილი გარანტიების და თავდებობების პირობით თანხებს.

28. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან წარმოშობილი საკრედიტო რისკის ლიმიტი ყოველთვის უტოლდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახულ, დადებითი სამართლიანი ღირებულების მქონე წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს.

საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებების რისკი

ბანკი თავის მომხმარებლებს სთავაზობს გარანტიებს და აკრედიტივებს, რომელთა მიხედვითაც ბანკს შესაძლოა მოუწიოს მათი სახელით გადახდა. ასეთი თანხების ამოღება მომხმარებლებისგან ხდება გარანტიისა და აკრედიტივის პირობების მიხედვით. ამ შემთხვევაში, ბანკი დგას სესხის გაცემის ანალოგიური რისკების წინაშე, ამ რისკების შემცირება ხდება სესხებზე გამოყენებული პოლიტიკისა და კონტროლის პროცესების შესაბამისად.

საკრედიტო ხარისხი ფინანსური აქტივების კლასების მიხედვით

ბანკი ფინანსური აქტივების საკრედიტო ხარისხს მართავს საკრედიტო რეიტინგების შიდა და გარე სისტემით, რომლთაც გამოითვლება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი.

კორპორატიული სესხების პორტფელებისთვის ბანკს აქვს შიდა რეიტინგის მოდელი, რომელშიც მომხმარებლებს მინიჭებული აქვთ შიდა შეფასებები 1-დან 7-მდე. მოდელები მოიხმარს როგორც ხარისხობრივ, ისე რაოდენობრივ ინფორმაციას და, უშუალოდ მსესხებლის შესახებ ინფორმაციის გარდა, ასევე გამოიყენებს დამატებით გარე ინფორმაციას, რომელმაც შეიძლება გავლენა მოახდინოს მსესხებლის ქცევაზე. ბანკის პოლიტიკა ითვალისწინებს მთლიანი საკრედიტო პორტფელის რისკების ზუსტ და სისტემატურ შეფასებას. ეს ამარტივებს არსებული რისკების ეფექტურ მართვასა და საკრედიტო რისკის გავლენის შედარებას საქმიანობის ყველა სფეროს, გეოგრაფიული არეალისა და პროდუქტის მიხედვით. რეიტინგის სისტემა დამყარებულია სხვადასხვა ფინანსურ ანალიზზე, რაც წარმოადგენს ერთ-ერთ უმთავრეს აუცილებელ კომპონენტს კონტრაჰენტის რისკის შეფასებისთვის. რისკის ყველა შიდა რეიტინგი მორგებულია სხვადასხვა კატეგორიებზე და მიიღება ბანკის სარეიტინგო პოლიტიკაზე დაყრდნობით. რისკის რეიტინგები ექვემდებარება მუდმივ შეფასებასა და განახლებას.

საცალო, მიკრო და მცირე და საშუალო ბიზნესის სესხების შემთხვევაში ბანკი იყენებს საკრედიტო ბიუროსგან მიღებულ გარე რეიტინგებს.

ბანკის სახაზინო, სავაჭრო და ბანკთაშორისი ურთიერთობები და კონტრაჰენტები არიან ფინანსური მომსახურების გამწევი დაწესებულებები, ბანკები და საბროკერო-სადილერო კომპანიები. თუ სარეიტინგო სააგენტოების გარე რეიტინგები ხელმისაწვდომია ამ სესხებისთვის, ბანკის საკრედიტო განყოფილება ამ გარე რეიტინგებს იყენებს. თუ გარე რეიტინგები არ არის ხელმისაწვდომი, ამ სესხებს ენიჭება შიდა რეიტინგები.

28. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად გამოყენებული შიდა და გარე რეიტინგები.

შიდა რეიტინგის აღწერა*	შიდა რეიტინგის შეფასება	გარე რეიტინგის შეფასება	
		საკრედიტო ბიურო	Standard & Poor's
მაღალი შეფასება			
	Aaa	1	A	AAA
	Aa1	2+	B	AA+
	Aa2	2	C1	AA
	Aa3	2-	C2	AA-
	A1	3+	C3	A+
	A2	3		A
	A3	3-		A-
	Baa1	4+		BBB+
	Baa2	4		BBB
	Baa3	4-		BBB-
სტანდარტული შეფასება				
	Ba1	5+	D1	BB+
	Ba2	5	D2	BB
	Ba3	5-	D3	BB-
	B1	6+		B+
	B2	6		B
დაბალი შეფასება				
	B3	6-	E1	B-
	Caa1	7+	E2	CCC+
	Caa2	7	E3	CCC
	Caa3	7-		CCC-
	Ca			CC
				C

** სხვადასხვა კატეგორიის რეიტინგები არ უნდა იყოს ერთმანეთთან დაკავშირებული.*

28. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია აქტივების სხვადასხვა კლასის საკრედიტო ხარისხი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მთლიანი თანხებით, ბანკის საკრედიტო რეიტინგის სისტემაზე დაყრდნობით.

გადაუხდელი ფინანსური აქტივი, რომელიც 90 დღეზე მეტი ხნითაა ვადაგადაცილებული, ფასდება, როგორც უიმედო სესხი ან განისაზღვრება ინდივიდუალურად მსესხებლის ფინანსური სიმნელეების შესახებ სხვა ხელმისაწვდომ ინფორმაციაზე დაყრდნობით.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, გარდა ნაღდი ფულის ნაშთისა სალაროში	*31 დეკემბერი, 2019 წ.*	
	პირველი სტადია	*სულ*
მაღალი შეფასება	912,625	912,625
სტანდარტული შეფასება	369,748	369,748
დაბალი შეფასება	848	848
შეფასების გარეშე	-	-
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	**1,283,221**	**1,283,221**

მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	*31 დეკემბერი, 2019 წ.*	
	პირველი სტადია	*სულ*
მაღალი შეფასება	30,414	30,414
სტანდარტული შეფასება	1,570,270	1,570,270
დაბალი შეფასება	-	-
შეფასების გარეშე	-	-
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	**1,600,684**	**1,600,684**

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - სავალო ინსტრუმენტები	*31 დეკემბერი, 2019 წ.*	
	პირველი სტადია	*სულ*
მაღალი შეფასება	884,564	884,564
სტანდარტული შეფასება	771,422	771,422
დაბალი შეფასება	11,040	11,040
შეფასების გარეშე	13,134	13,134
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	**1,680,160**	**1,680,160**

28. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული კომერციული სესხები	*პირველი სტადია*	*მეორე სტადია*	*მესამე სტადია*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
	31 დეკემბერი, 2019 წ.				
მაღალი შეფასება	1,639,444	31,717	-	-	1,671,161
სტანდარტული შეფასება	602,612	175,331	-	-	777,943
დაბალი შეფასება	334,032	116,850	-	6,583	457,465
შეფასების გარეშე	585,966	11,801	-	-	597,767
დეფოლტის სიტუაციაში					
უმოქმედო	-	-	126,559	-	126,559
სხვა	-	-	17,822	1,078	18,900
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	**3,162,054**	**335,699**	**144,381**	**7,661**	**3,649,795**

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სამომხმარებლო სესხები	*პირველი სტადია*	*მეორე სტადია*	*მესამე სტადია*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
	31 დეკემბერი, 2019 წ.				
მაღალი შეფასება	963,489	11,884	-	471	975,844
სტანდარტული შეფასება	569,722	15,113	-	206	585,041
დაბალი შეფასება	155,999	82,621	-	1,673	240,293
შეფასების გარეშე	26,936	160	-	-	27,096
დეფოლტის სიტუაციაში					
უმოქმედო	-	-	24,954	548	25,502
სხვა	-	-	82,821	6,843	89,664
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	**1,716,146**	**109,778**	**107,775**	**9,741**	**1,943,440**

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული მიკრო და მცირე და საშუალო სესხები	*პირველი სტადია*	*მეორე სტადია*	*მესამე სტადია*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
	31 დეკემბერი, 2019 წ.				
მაღალი შეფასება	1,361,742	13,919	-	-	1,375,661
სტანდარტული შეფასება	645,784	31,867	-	9	677,660
დაბალი შეფასება	91,539	45,411	-	99	137,049
შეფასების გარეშე	219,684	4,485	-	-	224,169
დეფოლტის სიტუაციაში					
უმოქმედო	-	-	65,652	950	66,602
სხვა	-	-	44,421	691	45,112
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	**2,318,749**	**95,682**	**110,073**	**1,749**	**2,526,253**

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული იპოთეკური სესხები	*პირველი სტადია*	*მეორე სტადია*	*მესამე სტადია*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
	31 დეკემბერი, 2019 წ.				
მაღალი შეფასება	2,130,691	52,274	-	731	2,183,696
სტანდარტული შეფასება	481,063	33,680	-	1,968	516,711
დაბალი შეფასება	101,978	73,922	-	3,050	178,950
შეფასების გარეშე	36,514	162	-	-	36,676
დეფოლტის სიტუაციაში					
უმოქმედო	-	-	21,005	3,399	24,404
სხვა	-	-	88,408	23,125	111,533
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	**2,750,246**	**160,038**	**109,413**	**32,273**	**3,051,970**

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სალომბარდო სესხები	*პირველი სტადია*	*მეორე სტადია*	*მესამე სტადია*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
	31 დეკემბერი, 2019 წ.				
მაღალი შეფასება	-	-	-	-	-
სტანდარტული შეფასება	-	-	-	-	-
დაბალი შეფასება	-	-	-	-	-
შეფასების გარეშე	80,794	1,114	-	-	81,908
დეფოლტის სიტუაციაში					
უმოქმედო	-	-	101	-	101
სხვა	-	-	3,530	-	3,530
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	**80,794**	**1,114**	**3,631**	**-**	**85,539**

28. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	*31 დეკემბერი, 2019 წ.*			
	პირველი სტადია	*მეორე სტადია*	*მესამე სტადია*	*სულ*
მაღალი შეფასება	-	-	-	-
სტანდარტული შეფასება	-	-	-	-
დაბალი შეფასება	-	-	-	-
შეფასების გარეშე	4,611	-	-	4,611
დეფოლტის სიტუაციაში				
უმოქმედო	-	-	-	-
სხვა	-	-	-	-
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	**4,611**	**-**	**-**	**4,611**

დებიტორული დავალიანება	*31 დეკემბერი, 2019 წ.*	
	პირველი სტადია	*სულ*
შეფასების გარეშე	1,031	1,031
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	**1,031**	**1,031**

გაცემული გარანტიები	*31 დეკემბერი, 2019 წ.*			
	პირველი სტადია	*მეორე სტადია*	*მესამე სტადია*	*სულ*
მაღალი შეფასება	178,025	-	-	178,025
სტანდარტული შეფასება	36,410	6,220	-	42,630
დაბალი შეფასება	50,215	9,580	-	59,795
შეფასების გარეშე	1,039,915	6	-	1,039,921
დეფოლტის სიტუაციაში				
სხვა	-	-	1,009	1,009
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	**1,304,565**	**15,806**	**1,009**	**1,321,380**

აკრედიტივები	*31 დეკემბერი, 2019 წ.*			
	პირველი სტადია	*მეორე სტადია*	*მესამე სტადია*	*სულ*
მაღალი შეფასება	24,503	-	-	24,503
სტანდარტული შეფასება	21,388	-	-	21,388
დაბალი შეფასება	1,147	-	-	1,147
შეფასების გარეშე	7,165	-	-	7,165
დეფოლტის სიტუაციაში				
სხვა	-	-	612	612
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	**54,203**	**-**	**612**	**54,815**

გაცემული სესხების აუთვისებელი ნაწილი	*31 დეკემბერი, 2019 წ.*			
	პირველი სტადია	*მეორე სტადია*	*მესამე სტადია*	*სულ*
მაღალი შეფასება	180,375	201	-	180,576
სტანდარტული შეფასება	24,818	372	-	25,190
დაბალი შეფასება	6,496	3,438	-	9,934
შეფასების გარეშე	4,188	11	-	4,199
დეფოლტის სიტუაციაში				
სხვა	-	-	1,288	1,288
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	**215,877**	**4,022**	**1,288**	**221,187**

28. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, გარდა ნაღდი ფულის ნაშთისა სალაროში	*31 დეკემბერი, 2018 წ.*	
	პირველი სტადია	*სულ*
მაღალი შეფასება	315,769	315,769
სტანდარტული შეფასება	303,053	303,053
დაბალი შეფასება	765	765
შეფასების გარეშე	-	-
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**619,587**	**619,587**

მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	*31 დეკემბერი, 2018 წ.*	
	პირველი სტადია	*სულ*
მაღალი შეფასება	26,982	26,982
სტანდარტული შეფასება	1,256,325	1,256,325
დაბალი შეფასება	-	-
შეფასების გარეშე	-	-
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**1,283,307**	**1,283,307**

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - სავალო ინსტრუმენტები	*31 დეკემბერი, 2018 წ.*	
	პირველი სტადია	*სულ*
მაღალი შეფასება	830,008	830,008
სტანდარტული შეფასება	1,028,605	1,028,605
დაბალი შეფასება	6,246	6,246
შეფასების გარეშე	3,110	3,110
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**1,867,969**	**1,867,969**

28. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული კომერციული სესხები	*31 დეკემბერი, 2018 წ.*				
	პირველი სტადია	*მეორე სტადია*	*მესამე სტადია*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
მაღალი შეფასება	1,327,033	59,862	-	-	1,386,895
სტანდარტული შეფასება	373,478	166,814	-	-	540,292
დაბალი შეფასება	102,328	73,296	-	6,050	181,674
შეფასების გარეშე	206,655	8,144	-	-	214,799
დეფოლტის სიტუაციაში					
უმოქმედო	-	-	171,738	-	171,738
სხვა	-	-	54,973	987	55,960
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**2,009,494**	**308,116**	**226,711**	**7,037**	**2,551,358**

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სამომხმარებლო სესხები	*31 დეკემბერი, 2018 წ.*				
	პირველი სტადია	*მეორე სტადია*	*მესამე სტადია*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
მაღალი შეფასება	749,583	2,731	-	109	752,423
სტანდარტული შეფასება	299,181	4,100	-	-	303,281
დაბალი შეფასება	483,340	93,786	-	194	577,320
შეფასების გარეშე	59,039	236	76	-	59,351
დეფოლტის სიტუაციაში					
უმოქმედო	-	-	38,535	214	38,749
სხვა	-	-	82,284	3,954	86,238
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**1,591,143**	**100,853**	**120,895**	**4,471**	**1,817,362**

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული მიკრო და მცირე და საშუალო სესხები	*31 დეკემბერი, 2018 წ.*				
	პირველი სტადია	*მეორე სტადია*	*მესამე სტადია*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
მაღალი შეფასება	1,024,192	7,449	-	-	1,031,641
სტანდარტული შეფასება	347,357	10,016	-	-	357,373
დაბალი შეფასება	240,321	45,920	-	5	286,246
შეფასების გარეშე	211,073	705	-	5	211,783
დეფოლტის სიტუაციაში					
უმოქმედო	-	-	70,438	1,979	72,417
სხვა	-	-	47,461	246	47,707
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**1,822,943**	**64,090**	**117,899**	**2,235**	**2,007,167**

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული იპოთეკური სესხები	*31 დეკემბერი, 2018 წ.*				
	პირველი სტადია	*მეორე სტადია*	*მესამე სტადია*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
მაღალი შეფასება	1,691,375	18,777	-	311	1,710,463
სტანდარტული შეფასება	290,796	7,038	-	-	297,834
დაბალი შეფასება	319,076	60,994	-	533	380,603
შეფასების გარეშე	49,150	-	-	-	49,150
დეფოლტის სიტუაციაში					
უმოქმედო	-	-	23,239	3,455	26,694
სხვა	-	-	65,010	18,889	83,899
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**2,350,397**	**86,809**	**88,249**	**23,188**	**2,548,643**

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სალომბარდო სესხები	*31 დეკემბერი, 2018 წ.*				
	პირველი სტადია	*მეორე სტადია*	*მესამე სტადია*	*შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული*	*სულ*
მაღალი შეფასება	-	-	-	-	-
სტანდარტული შეფასება	-	-	-	-	-
დაბალი შეფასება	-	-	-	-	-
შეფასების გარეშე	75,483	541	-	-	76,024
დეფოლტის სიტუაციაში					
უმოქმედო	-	-	369	-	369
სხვა	-	-	4,378	-	4,378
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**75,483**	**541**	**4,747**	**-**	**80,771**

28. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	*31 დეკემბერი, 2018 წ.*			
	პირველი სტადია	*მეორე სტადია*	*მესამე სტადია*	*სულ*
მაღალი შეფასება	6,176	-	-	6,176
სტანდარტული შეფასება	-	-	-	-
დაბალი შეფასება	-	-	-	-
შეფასების გარეშე	-	-	-	-
დეფოლტის სიტუაციაში უმოქმედო	-	-	-	-
სხვა	-	-	-	-
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**6,176**	**-**	**-**	**6,176**

დებიტორული დავალიანება	*31 დეკემბერი, 2018 წ.*	
	პირველი სტადია	*სულ*
შეფასების გარეშე	18,780	18,780
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**18,780**	**18,780**

გაცემული გარანტიები	*31 დეკემბერი, 2018 წ.*			
	პირველი სტადია	*მეორე სტადია*	*მესამე სტადია*	*სულ*
მაღალი შეფასება	165,401	5,697	-	171,098
სტანდარტული შეფასება	37,795	5,708	-	43,503
დაბალი შეფასება	17,791	466	-	18,257
შეფასების გარეშე	736,473	-	-	736,473
დეფოლტის სიტუაციაში სხვა	-	-	22,485	22,485
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**957,460**	**11,871**	**22,485**	**991,816**

აკრედიტივები	*31 დეკემბერი, 2018 წ.*			
	პირველი სტადია	*მეორე სტადია*	*მესამე სტადია*	*სულ*
მაღალი შეფასება	31,381	2,553	-	33,934
სტანდარტული შეფასება	6,649	-	-	6,649
დაბალი შეფასება	-	2,355	-	2,355
შეფასების გარეშე	877	-	-	877
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**38,907**	**4,908**	**-**	**43,815**

გაცემული სესხების აუთვისებელი ნაწილი	*31 დეკემბერი, 2018 წ.*			
	პირველი სტადია	*მეორე სტადია*	*მესამე სტადია*	*სულ*
მაღალი შეფასება	185,926	165	-	186,091
სტანდარტული შეფასება	22,951	150	-	23,101
დაბალი შეფასება	19,349	3,495	-	22,844
შეფასების გარეშე	3,781	4	61	3,846
დეფოლტის სიტუაციაში სხვა	-	-	1,340	1,340
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	**232,007**	**3,814**	**1,401**	**237,222**

28. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია აქტივების სხვადასხვა კლასის საკრედიტო ხარისხი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების საკრედიტო მუხლებისთვის 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის საკრედიტო რეიტინგის სისტემაზე დაყრდნობით.

		არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული			*ვადაგადაცილებული ან ინდივიდუალურად გაუფასურებული*	
31 დეკემბერი, 2017 წ.	*შენიშვნები*	*მაღალი შეფასება*	*სტანდარტული შეფასება*	*სტანდარტულზე დაბალი შეფასება*		*სულ*
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	8	1,205,844	-	-	-	1,205,844
სავალო ფასიანი ქაღალდები გასაყიდად გამიზნული	9	1,540,143	-	-	-	1,540,143
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები:	10					
კომერციული სესხები		1,753,679	100,967	359	294,231	2,149,236
სამომხმარებლო სესხები		1,576,185	26,976	31,600	99,990	1,734,751
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები		1,532,066	22,924	19,741	62,626	1,637,357
იპოთეკური სესხები		1,619,638	28,961	19,783	44,133	1,712,515
სალომბარდო სესხები		65,865	-	-	2,075	67,940
		6,547,433	**179,828**	**71,483**	**503,055**	**7,301,799**
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	10	6,698	-	-	-	6,698
სულ		**9,300,118**	**179,828**	**71,483**	**503,055**	**10,054,484**

ცხრილში წარმოდგენილია სასესხო პორტფელის თანაფარდობა ბანკის მფლობელობაში ამ პორტფელთან დაკავშირებით არსებული უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულებასთან. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დასაკუთრებული უზრუნველყოფის საგნის 72.86% გადაფასებულია ბოლო ორი წლისთვის. რაც შეეხება იპოთეკურ სესხებს, თუ სესხის უზრუნველყოფის საგნის ოფიციალურად დარეგისტრირება ვერ ხერხდება მისი მშენებლობის დასრულებამდე, შესაბამისი სესხი აისახება, როგორც არაუზრუნველყოფილი მიუხედავად იმისა, რომ ის, როგორც წესი, სამშენებლო კომპანიის კორპორატიული გარანტიით არის უზრუნველყოფილი.

	As at 31 დეკემბერი, 2019 წ.									
	მთლიანი საბალანსო ღირებულება, სულ	*არაუზრუნველ-ყოფილი*	*სესხის მოცულობის თანაფარდობა უზრუნველყოფის საგნის საბაზრო ღირებულებასთან %*							
			50%-ზე ნაკლები	*50%-80%*	*80% - 90%*	*90%-100%*	*100%-200%*	*200%-300%*	*300%-400%*	*400%-ზე მეტი*
კომერციული სესხები	3,649,795	305,268	556,822	813,724	140,655	171,156	595,527	165,872	227,889	672,882
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა	2.15%	1.21%	0.46%	0.00%	0.00%	0.22%	10.66%	0.32%	0.44%	1.00%
იპოთეკური სესხები	3,051,970	37,861	765,845	1,598,531	478,601	86,573	65,803	8,766	821	9,169
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა	0.30%	3.78%	0.05%	0.04%	0.19%	1.68%	5.03%	7.28%	1.83%	1.91%
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	2,526,253	315,832	737,905	773,048	170,420	147,257	343,450	22,747	9,281	6,313
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა	1.50%	7.48%	0.20%	0.18%	0.47%	0.68%	2.33%	3.01%	7.45%	4.53%
სამომხმარებლო სესხები	1,943,440	1,147,871	369,958	287,083	74,451	24,655	37,134	547	359	1,382
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა	3.71%	6.13%	0.02%	0.17%	0.46%	1.12%	1.49%	14.44%	0.56%	1.52%
სალომბარდო სესხები	85,539	-	2,810	20,994	52,695	2,700	6,284	1	10	45
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა	0.30%	n/a	0.00%	0.03%	0.28%	0.78%	0.51%	0.00%	80.00%	80.00%
კლიენტებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით, მთლიანი	**11,256,997**	**1,806,832**	**2,433,340**	**3,493,380**	**916,822**	**432,341**	**1,048,198**	**197,933**	**238,360**	**689,791**

28. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ფასს 9-ზე გადასვლამდე, ბანკის საკრედიტო რიკების შეფასების პოლიტიკის მიხედვით ვადაგადაუცილებელი და ინდივიდუალურად არაგაუფასურებული ფინანსური აქტივები განისაზღვრებოდა შემდეგნაირად:

- ფინანსური აქტივი, რომელიც საანგარიშგებო თარიღისთვის არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებულია, მაგრამ წარსულში ყოფილა მაქსიმუმ 30 დღით ვადაგადაცილებული, ფასდება, როგორც მაღალი ხარისხის ფინანსური აქტივი;
- ფინანსური აქტივი, რომელიც საანგარიშგებო თარიღისთვის არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებულია, მაგრამ წარსულში ყოფილა 31 დღეზე მეტი და 60 დღეზე ნაკლები ხნით ვადაგადაცილებული, ფასდება, როგორც სტანდარტული ხარისხის ფინანსური აქტივი;
- საანგარიშგებო თარიღისთვის არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული ფინანსური აქტივი, რომელიც წარსულში ყოფილა 60-ზე მეტი დღით ვადაგადაცილებული, ან რომლის მსესხებელს აქვს მინიმუმ ერთი დამატებითი სესხი, რომელიც საანგარიშგებო თარიღისთვის ვადაგადაცილებულია 60-ზე მეტი დღით, ფასდება როგორც ქვესტანდარტული ხარისხის ფინანსური აქტივი.

ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული სესხების ხანდაზმულობის ანალიზი ფინანსური აქტივების ტიპების მიხედვით შემდეგია:

31 დეკემბერი, 2017 წ.	*30 დღეზე ნაკლები*	*31-დან 60 დღემდე*	*61-დან 90 დღემდე*	*90 დღეზე მეტი*	*სულ*
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები:					
სამომხმარებლო სესხები	42,250	15,035	12,321	28,885	98,491
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	7,466	8,822	4,777	17,875	38,940
იპოთეკური სესხები	14,446	4,969	2,144	7,903	29,462
კომერციული სესხები	1,487	452	208	200	2,347
სულ	**65,649**	**29,278**	**19,450**	**54,863**	**169,240**

28. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

რესტრუქტურიზებული ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება კატეგორიების მიხედვით:

წლის განმავლობაში ბანკმა შეცვალა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მომხმარებლებზე გაცემულ გარკვეულ სესხებზე და ავანსებზე. ყველა ასეთი სესხი მანამდე გადაიტანებოდა, მინიმუმ, მეორე სტადიაზე, ხოლო დანაკარგების რეზერვი ფასდებოდა აქტივის არსებობის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლი თანხით.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს ინფორმაციას ფინანსურ აქტივებზე, რომელთა მოდიფიცირებაც მოხდა მაშინ, როცა მათთან დაკავშირებული ზარალის რეზერვი შეფასდა აქტივის არსებობის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლი თანხით:

2019 წლის განმავლობაში მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივები	***ამორტიზებული ღირებულება მოდიფიკაციამდე***	***წმინდა ზარალი მოდიფიკაციის შედეგად***
კომერციული სესხები	35,186	(229)
სამომხმარებლო სესხები	33,470	(3,332)
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	77,075	(4,038)
იპოთეკური სესხები	51,776	(1,761)
სალომბარდო სესხები	-	-
	197,507	**(9,360)**

2018 წლის განმავლობაში მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივები	***ამორტიზებული ღირებულება მოდიფიკაციამდე***	***წმინდა ზარალი მოდიფიკაციის შედეგად***
კომერციული სესხები	-	-
სამომხმარებლო სესხები	19,092	(2,065)
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	20,810	(1,152)
იპოთეკური სესხები	5,883	(690)
სალომბარდო სესხები	-	-
	45,785	**(3,907)**

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს რესტრუქტურიზებული ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებას კატეგორიების მიხედვით 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის:

	2017
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები:	
კომერციული სესხები	101,412
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	44,264
იპოთეკური სესხები	44,058
სამომხმარებლო სესხები	39,318
სულ	**229,052**

28. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

იმ სესხების მთლიანი საბალანსო ღირებულება, რომლებიც ადრე მოდიფიცირდა (როდესაც იყვნენ მეორე ან მესამე სტადიაზე) და ახლა მიკუთვნებულია პირველი სტადიისთვის, ხოლო მათთან დაკავშირებული ზარალის რეზერვი შეფასებულია 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი ზარალის ოდენობით, წარმოდგენილია ქვედა ცხრილში (ასეთი სესხები 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გამოვლენილი არ არის):

თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივები, 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:	*მთლიანი საბალანსო ღირებულება*	*შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი*
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	27	-
იპოთეკური სესხები	8	-
	35	**-**

ბანკის აქტივების და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია მოცემულია ქვემოთ:

	საქართველო	*ევროპა*	*დსთ და სხვა ქვეყნები*	*სულ*
აქტივები:				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	1,008,882	832,879	91,885	1,933,646
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,569,954	30,433	-	1,600,387
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	792,613	827,974	58,863	1,679,450
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	11,063,789	-	-	11,063,789
ყველა სხვა აქტივი	1,045,493	27,332	169	1,072,994
	15,480,731	**1,718,618**	**150,917**	**17,350,266**
ვალდებულებები:				
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	7,486,614	805,466	1,245,123	9,537,203
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	1,767,156	1,649,486	62,727	3,479,369
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	1,998,803	-	1,998,803
საიჯარო ვალდებულება	88,535	-	-	88,535
ყველა სხვა ვალდებულება	168,350	9,280	5	177,635
	9,510,655	**4,463,035**	**1,307,855**	**15,281,545**
ღია საბალანსო პოზიცია, წმინდა	**5,970,076**	**(2,744,417)**	**(1,156,938)**	**2,068,721**

28. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

	2018				2017			
	საქართველო	ეგთო	დსთ და სხვა ქვეყნები	სულ	საქართველო	ეგთო	დსთ და სხვა ქვეყნები	სულ
აქტივები:								
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	789,037	311,524	8,827	1,109,388	475,065	921,612	5,204	1,401,881
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,255,782	26,982	-	1,282,764	1,023,145	182,699	-	1,205,844
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	1,020,244	779,097	65,477	1,864,818	980,876	559,468	-	1,540,344
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	8,722,944	-	-	8,722,944	7,070,497	-	-	7,070,497
ყველა სხვა აქტივი	883,151	34,578	32	917,761	870,829	4,271	9	875,109
	12,671,158	**1,152,181**	**74,336**	**13,897,675**	**10,420,412**	**1,668,050**	**5,213**	**12,093,675**
ვალდებულებები:								
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	6,075,044	656,499	1,080,218	7,811,761	5,358,184	662,957	794,627	6,815,768
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	1,262,352	1,241,312	55,613	2,559,277	1,449,742	1,462,523	57,370	2,969,635
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	1,635,929	-	1,635,929	-	694,993	-	694,993
ყველა სხვა ვალდებულება	114,507	8,573	138	123,218	76,530	152	45	76,727
	7,451,903	**3,542,313**	**1,135,969**	**12,130,185**	**6,884,456**	**2,820,625**	**852,042**	**10,557,123**
ღია საბალანსო პოზიცია, წმინდა	**5,219,255**	**(2,390,132)**	**(1,061,633)**	**1,767,490**	**3,535,956**	**(1,152,575)**	**(846,829)**	**1,536,552**

ლიკვიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა

ლიკვიდურობის რისკი ნიშნავს იმას, რომ ბანკმა შეიძლება ვერ შეძლოს ნორმალურ და სტრესულ ვითარებაში წარმოშობილი ფინანსური ვალდებულებების დროულად დაფარვა. ამ რისკის შეზღუდვის მიზნით, ხელმძღვანელობა ძირითადი სადეპოზიტო ბაზის გარდა იყენებს დაფინანსების დივერსიფიცირებულ წყაროებს, მართავს აქტივებს ლიკვიდურობის მიხედვით და რეგულარულ ზედამხედველობას უწევს მომავალ ფულად ნაკადებს და ლიკვიდურობას. აღნიშნულ პროცედურებთან ერთად, ფასდება მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები და მაღალი ხარისხის უზრუნველყოფა, რომელიც შესაძლებელია საჭიროებისამებრ გამოყენებულ იქნას დამატებითი დაფინანსების უზრუნველყოფისთვის.

ბანკი ფლობს საკმაოდ რეალიზებადი და დივერსიფიცირებული აქტივების პორტფელს, რომელთა ლიკვიდაციაც მარტივად არის შესაძლებელი ფულადი ნაკადების მოულოდნელი შეწყვეტის შემთხვევაში. ბანკი ასევე ფლობს საკრედიტო ხაზებს, რომლებიც შეუძლია გამოიყენოს ლიკვიდურობის მიზნით. ამასთან, ბანკი ფლობს ფულად დეპოზიტს (სავალდებულო რეზერვი) სებ-ში, რომლის მოცულობაც დამოკიდებულია მოზიდულ სამომხმარებლო სახსრებზე.

ბანკი აფასებს და ზედამხედველობს ლიკვიდურობის პოზიციას ბანკის ინდივიდუალური კოეფიციენტების მიხედვით, რომლებიც დაწესებულია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ. სებ-ის მიერ დადგენილი ყოველთვიური საშუალო ლიკვიდურობის კოეფიციენტის მინიმალური მოთხოვნა 30%-ია და გამოითვლება როგორც საშუალო ლიკვიდური აქტივები თვის განმავლობაში (სებ-ის განმარტების შესაბამისად) გაყოფილი ამავე თვის საშუალო ვალდებულებებზე (სებ-ის მიერ დადგენილი გარკვეული გამონაკლისების გათვალისწინებით). 2019 წლის 31 დეკემბრის, 2018 წლის 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ეს კოეფიციენტები ასე გამოიყურებოდა:

	2019, %	*2018, %*	*2017, %*
ლიკვიდურობის საშუალო წლიური კოეფიციენტი*	35.7%	33.3%	39.8%
ლიკვიდურობის მაქსიმალური საშუალო თვიური კოეფიციენტი*	38.5%	36.8%	44.8%
ლიკვიდურობის მინიმალური საშუალო თვიური კოეფიციენტი*	31.1%	30.2%	34.4%

**გამოითვლება სებ-ის მოთხოვნების შესაბამისად.*

28. რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკი და ფინანსების მართვა (გაგრძელება)

საშუალო ლიკვიდურობის კოეფიციენტი სს „საქართველოს ბანკისთვის“ ინდივიდუალურად გამოითვლება როგორც ყოველდღიური ლიკვიდურობის კოეფიციენტების საშუალო წლიური (არითმეტიკული), რომლებიც, თავის მხრივ, გამოითვლება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ განსაზღვრული ლიკვიდური აქტივების ვალდებულებებთან თანაფარდობით:

ლიკვიდური აქტივები შედგება ფულადი სახსრებისგან და მათი ეკვივალენტებისგან და სხვა აქტივებისგან, რომელთა დაუყოვნებლივ ნაღდ ფულად გარდაქმნა არის შესაძლებელი. ეს აქტივებში შედის საქართველოს მთავრობის მიერ გამოშვებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები და სებ-ის მიერ გამოშვებული სადეპოზიტო სერთიფიკატები და არ შედის მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, ბანკთაშორისი დეპოზიტების გარდა, და/ან არა-ეთგოს ქვეყნების მთავრობებისა და ცენტრალური ბანკების სავალო ფასიანი ქაღალდები, თანხები დაყადაღებულ „ნოსტრო“ ანგარიშებზე, გაუფასურებული ბანკთაშორისი დეპოზიტები და სებ-ში განთავსებული სავალდებულო რეზერვის თანხები, რომლებითაც უზრუნველყოფილია სებ-ისგან მიღებული სესხები.

ვალდებულებები შედგება ბალანსზე ასახული მთლიანი ვალდებულებებისგან, რომლებშიც არ შედის დავალიანება საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე, რომელთა დაფარვა საანგარიშგებო თარიღიდან ექვსი თვის შემდეგ უნდა მოხდეს, სამაგიეროდ, შედის გარებალანსური ვალდებულებები, რომელთა დარჩენილი ვადა საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ ექვს თვეზე ნაკლებია. გარებალანსურ ვალდებულებებში შედის ყველა ვალდებულება გარდა ფინანსური გარანტიებისა და აკრედიტივებისა, რომლებიც სრულად არის უზრუნველყოფილი ბანკში განთავსებული მომხმარებელთა ანაბრებით, და უცხოურ ვალუტაში ოპერაციების წარმოებით წარმოშობილი ვალდებულებები. ლიკვიდურობის მაქსიმალური და მინიმალური კოეფიციენტები აღებულია შესაბამისი საანგარიშგებო წლების ისტორიული მონაცემებიდან.

გარდა ამისა, 2017 წლის 15 მაისს სებ-მა გამოსცა ბრძანება კომერციული ბანკების ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტის შესახებ, რომელიც ძალაში შევიდა 2017 წლის 1 სექტემბერს. ამ ბრძანების მიხედვით, ბანკები ვალდებულები არიან, რომ შეინარჩუნონ ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი, რომელიც განისაზღვრა როგორც მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივების თანაფარდობა წმინდა ფულად გადინებებთან მომდევნო 30 დღის განმავლობაში. ბრძანების თანახმად, სტრესულ პერიოდებს თუ არ ჩავთვლით, კოეფიციენტი 100%-ზე ნაკლები არ უნდა იყოს. ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 136.7%-ს გაუტოლდა (2018 წ.: 120.1%).

ბანკი ასევე აბალანსებს ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ვადებს და უარყოფით გეპებზე მაქსიმალურ ლიმიტს აწესებს, განსხვავებით ბანკის ინდივიდუალური მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალისა, რომელიც გამოითვლება სებ-ის რეგულაციის შესაბამისად. კოეფიციენტების შეფასება, მონიტორინგი და დადგენილ ლიმიტებთან შედარება ყოველთვიურად ხდება. გადახვევების აღმოჩენის შემთხვევაში, ცვლილებების სტრატეგიებს/ნაბიჯებს განიხილავს და ამტკიცებს აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია ბანკის ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი ხელშეკრულებით გათვალისწინებული არადისკონტირებული დაფარვის ვალდებულებების მიხედვით. დაფარვები, რომლებიც ექვემდებარება შეტყობინებას, აღრიცხულია იმგვარად, თითქოს შეტყობინება დაუყოვნებლივ მოხდა. თუმცა, ბანკი მოელის, რომ მეანაბრეთა უმრავლესობა დაფარვას იმაზე ადრე არ მოითხოვს, ვიდრე ეს ბანკს მოეთხოვება. ცხრილი არ ასახავს მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს, რომლებიც გაწერილია ბანკის დეპოზიტების ფლობის ისტორიაში.

28. რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკი და ფინანსების მართვა (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებები 31 დეკემბერი, 2019 წ.	*3 თვეზე ნაკლები*	*3-დან 12 თვემდე*	*1-დან 5 წლამდე*	*5 წელზე მეტი*	*სულ*
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	3,650,821	5,133,204	874,815	105,994	9,764,834
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	1,967,803	400,603	1,095,778	783,227	4,247,411
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	43,943	699,436	1,388,813	334,625	2,466,817
საიჯარო ვალდებულება	5,376	15,310	61,735	26,675	109,096
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	4,772	5,789	187	-	10,748
სულ არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	**5,672,715**	**6,254,342**	**3,421,328**	**1,250,521**	**16,598,906**

ფინანსური ვალდებულებები 31 დეკემბერი, 2018 წ.	*3 თვეზე ნაკლები*	*3-დან 12 თვემდე*	*1-დან 5 წლამდე*	*5 წელზე მეტი*	*სულ*
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	2,918,654	4,249,045	723,925	78,764	7,970,388
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	1,341,749	173,406	1,068,662	302,379	2,886,196
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	26,685	347,441	1,604,609	-	1,978,735
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	10,574	995	-	-	11,569
სულ არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	**4,297,662**	**4,770,887**	**3,397,196**	**381,143**	**12,846,888**

ფინანსური ვალდებულებები 31 დეკემბერი, 2017 წ.	*3 თვეზე ნაკლები*	*3-დან 12 თვემდე*	*1-დან 5 წლამდე*	*5 წელზე მეტი*	*სულ*
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	2,744,779	3,543,627	602,753	65,330	6,956,489
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	1,279,348	469,014	865,868	917,642	3,531,872
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	124,424	720,065	-	844,489
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	3,139	390	-	-	3,529
სულ არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	**4,027,266**	**4,137,455**	**2,188,686**	**982,972**	**11,336,379**

ქვემოთ მოცემული ცხრილი ასახავს ხელშეკრულების ვადის ამოწურვას ბანკის პირობითი ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის მიხედვით.

	3 თვეზე ნაკლები	*3-დან 12 თვემდე*	*1-დან 5 წლამდე*	*5 წელზე მეტი*	*სულ*
31 დეკემბერი, 2019 წ.	440,748	242,684	782,161	138,581	1,604,174
31 დეკემბერი, 2018 წ.	360,431	336,138	615,015	96,977	1,408,561
31 დეკემბერი, 2017 წ.	339,763	191,847	328,538	103,244	963,392

ბანკის ვარაუდით, შესაძლოა ყველა პირობითი ვალდებულება ან უზრუნველყოფა არ იქნას გამოყენებული ვალდებულებების ვადის ამოწურვამდე.

ვადიანობის ანალიზი არ ასახავს მიმდინარე ანგარიშების ისტორიულ სტაბილურობას. მათ ლიკვიდაციას წარსულში უფრო მეტი დრო სჭირდებოდა, ვიდრე ეს ცხრილებშია ნაჩვენები. ეს ნაშთები ზედა ცხრილებში გათვალისწინებულია სამ თვეზე ნაკლებ პერიოდში გადასახდელ თანხებში.

დამატებითი პირველადი კაპიტალის თამასუქები წარმოდგენილია „ხუთ წელზე მეტ“ ვადაში, თუ პირველი ქოლ-ოფციონის თარიღამდე თამასუქის გამოშვებიდან ხუთი წელია გასული.

28. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადების მოძრაობა ან სამართლიანი ღირებულება შეიცვლება ისეთი საბაზრო ცვლილებების შედეგად, როგორიცაა საპროცენტო განაკვეთები, უცხოური ვალუტის კურსი და კაპიტალის ფასები. ბანკი ახორციელებს საბაზრო რისკის კლასიფიცირებას სავაჭრო ან არასავაჭრო პორტფელებად. სავაჭრო და არასავაჭრო პოზიციები იმართება და მოწმდება მგრძნობელობის ანალიზების გამოყენებით.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიქმნება შესაძლებლობიდან, რომ საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებები გავლენას იქონიებს ფინანსური ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადების მომავალ მოძრაობაზე ან სამართლიან ღირებულებებზე. მოცემული ცხრილი ასახავს ბანკის მოგება-ზარალის ინდივიდუალური ანგარიშგების მგრძნობელობას საპროცენტო განაკვეთის გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელ ცვლილებაზე, როდესაც სხვა ცვლადები უცვლელია:

მოგება-ზარალის ინდივიდუალური ანგარიშგების მგრძნობელობა არის საპროცენტო განაკვეთის დასაშვები ცვლილების ეფექტი წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე წლის მანძილზე, რაც ეფუძნება 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის არსებულ ცვლადი განაკვეთის არასავაჭრო ფინანსურ აქტივებსა და ფინანსურ ვალდებულებებს. საბაზისო პუნქტებში შესული ცვლილებები გამოითვლება ბოლო თვის განმავლობაში ცვალებადი განაკვეთების ყოველდღიური ცვლილებების სტანდარტული გადახრების გამრავლებით შესაბამის ცვალებად განაკვეთებზე. 2019 წლის, 2018 წლისა და 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლების განმავლობაში მგრძნობელობის ანალიზს არ გამოუვლენია რამე მნიშვნელოვანი პოტენციური გავლენა ბანკის საკუთარ კაპიტალზე.

28. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი (გაგრძელება)

ვალუტა	*საბაზისო ერთეულის ზრდა*	*წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძნობელობა*	*სხვა სრული შემოსავლის მგრძნობელობა*
	2019	*2019*	*2019*
ლარი	64	4,207	5,806
ევრო	(2)	(168)	-
აშშ დოლარი	7	94	-

ვალუტა	*საბაზისო ერთეულის კლება*	*წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძნობელობა*	*სხვა სრული შემოსავლის მგრძნობელობა*
	2019	*2019*	*2019*
ლარი	64	(4,207)	(5,806)
ევრო	(2)	168	-
აშშ დოლარი	7	(94)	-

ვალუტა	*საბაზისო ერთეულის ზრდა*	*წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძნობელობა*	*სხვა სრული შემოსავლის მგრძნობელობა*
	2018	*2018*	*2018*
ლარი	6	251	1,019
ევრო	(1)	(50)	(2)
აშშ დოლარი	6	121	63

ვალუტა	*საბაზისო ერთეულის კლება*	*წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძნობელობა*	*სხვა სრული შემოსავლის მგრძნობელობა*
	2018	*2018*	*2018*
ლარი	6	(251)	(1,019)
ევრო	(1)	50	2
აშშ დოლარი	6	(121)	(63)

ვალუტა	*საბაზისო ერთეულის ზრდა*	*წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძნობელობა*	*სხვა სრული შემოსავლის მგრძნობელობა*
	2017	*2017*	*2017*
ლარი	13	443	(1,159)
ევრო	1	(22)	-
აშშ დოლარი	3	(73)	-

ვალუტა	*საბაზისო ერთეულის კლება*	*წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძნობელობა*	*სხვა სრული შემოსავლის მგრძნობელობა*
	2017	*2017*	*2017*
ლარი	13	(443)	1,159
ევრო	1	22	-
აშშ დოლარი	3	73	-

28. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი (გაგრძელება)

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი წარმოიშობა მაშინ, როდესაც სავალუტო კურსის ცვლილებამ შესაძლოა გავლენა იქონიოს ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულებაზე. დირექტორთა საბჭოს სებ-ის დირექტივების მიხედვით აქვს დაწესებული ლიმიტები სავალუტო პოზიციებზე. პოზიციების კონტროლი ხდება ყოველდღიურად.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილებში წარმოდგენილია ის ვალუტები, რომლებში გამოხატულ ფულად აქტივებსა და ვალდებულებებზე ბანკს 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მნიშვნელოვანი რისკი ჰქონდა. ანალიზის დროს, ფასდება უცხოური ვალუტის ქართული ლარის მიმართ კურსის ცვლილების ეფექტი, როდესაც მოგება-ზარალის ანგარიშგების ყველა სხვა პირობა უცვლელია (სავალუტო კურსის მიმართ მგრნობიარე ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების გამო). ქართულ ლართან მიმართებაში სავალუტო კურსის გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელი ცვლილების გავლენა გამოითვლება როგორც თორმეტი თვის განმავლობაში სავალუტო კურსის ყოველდღიური ცვლილებების სტანდარტული გადახრა. ცხრილში უარყოფითი მაჩვენებელი ასახავს პოტენციურ წმინდა შემცირებას მოგება-ზარალის ანგარიშგებასა ან კაპიტალში, ხოლო დადებითი მაჩვენებელი კი ასახავს პოტენციურ წმინდა ზრდას. 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის, 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისა და 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის მგრძნობელობის ანალიზს არ გამოუვლენია რამე მნიშვნელოვანი პოტენციური გავლენა ბანკის საკუთარ კაპიტალზე.

ვალუტა	*სავალუტო კურსის პროცენტული ცვლილება*	*ეფექტი დასაბეგრ მოგებაზე*	*სავალუტო კურსის პროცენტული ცვლილება*	*ეფექტი დასაბეგრ მოგებაზე*	*სავალუტო კურსის პროცენტული ცვლილება*	*ეფექტი დასაბეგრ მოგებაზე*
	2019		*2018*		*2017*	
ევრო	7.9%	#VALUE!	9.9%	36	12.0%	(2,487)
აშშ დოლარი	6.4%	#VALUE!	7.1%	2,230	8.9%	5,758

წინსწარი გადახდების რისკი

წინასწარ გადახდის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ბანკი განიცდის ზარალს, თუ მისი მომხმარებლები ან კონტრაჰენტები გადაიხდიან, ან მოითხოვენ გადახდას მოსალოდნელზე ადრე, მაგალითად, ფიქსირებული განაკვეთის იპოთეკის შემთხვევაში, როცა საპროცენტო განაკვეთების შემცირდება, ან სხვა საკრედიტო პროდუქტების შემთხვევაში, ან მსგავსი მიზეზით.

ბანკი ნაადრევი გადახდების ეფექტის დასადგენად თითოეული სასესხო პროდუქტისთვის ინდივიდუალურად გამოითვლის ვადაზე ადრე გადახდების საშუალო შეწონილ მაჩვენებლებს, ამ ისტორიულ მაჩვენებლებს იყენებს შესაბამისი პროდუქტების მიმდინარე საბალანსო ღირებულებაზე საანგარიშგებო თარიღისთვის და ამრავლებს თითოეული პროდუქტის წლიური ეფექტური საპროცენტო განაკვეთების საშუალო შეწონილზე. ეს მოდელი არ განასხვავებს გადახდის სხვადასხვა მიზეზს (მაგ. ადგილის გამოცვლა, რეფინანსირება და რესტრუქტურიზაცია) და ითვალისწინებს წინსწრებით გადახდის ჯარიმების ეფექტს ბანკის შემოსავალზე.

წინასწარ გადახდის რისკის მოსალოდნელი ეფექტი ბანკის წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე 2019 წლის 31 დეკემბრით, 2018 წლის 31 დეკემბრითა და 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის ასეთია:

	ეფექტი წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე
2019	(40,014)
2018	(73,870)
2017	(46,527)

28. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს დანაკარგის რისკს, რომელიც წარმოიქმნება სისტემების მწყობრიდან გამოსვლის, ადამიანური შეცდომის, თაღლითობის ან გარე მიზეზების გამო. როდესაც არ ხორციელდება კონტროლი, საოპერაციო რისკებმა შესაძლოა გამოიწვიოს რეპუტაციის შელახვა, სამართლებრივი ან მარეგულირებელი ზომები ან ფინანსური ზარალი. ბანკი ვერ აღმოფხვრის ყველა საოპერაციო რისკს, თუმცა კონტროლის სისტემის მეშვეობით და პოტენციური რისკების მონიტორინგითა და მათზე რეაგირებით, ბანკი ახერხებს რისკების ეფექტურ მართვას. კონტროლი გულისხმობს მოვალეობების ეფექტურ გადანაწილებას, წვდომის, ავტორიზაციისა და შეჯერების პროცედურებს, თანამშრომლების განათლებისა და შეფასების პროცესებს და შიდა აუდიტის გამოყენებას.

საოპერაციო გარემო

ბანკის საქმიანობის დიდი ნაწილი კონცენტრირებულია საქართველოში. რადგანაც ქვეყანა ჯერ კიდევ ფორმირების პროცესში მყოფი ბაზარია, მას არა აქვს კარგად განვითარებული ბიზნესის ინფრასტრუქტურა და ნორმატიული ბაზა, რაც უფრო განვითარებულ საბაზრო ეკონომიკებს ახასიათებთ. საქართველოში საქმიანობა დაკავშირებულია ისეთ რისკებთან, რომლებიც, როგორც წესი, არ არსებობს განვითარებულ ბაზრებზე (იმ რისკის ჩათვლით, რომ ლარი არ წარმოადგენს თავისუფლად კონვერტირებად ვალუტას ქვეყნის გარეთ, ასევე მხედველობაშია მისაღები განუვითარებელი სასესხო და კაპიტალის ბაზრები). თუმცა, ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში, საქართველოს მთავრობამ მნიშვნელოვანი ნაბიჯები გადადგა საბანკო, იურიდიული, საგადასახადო და მარეგულირებელი სისტემების ჩამოყალიბებისათვის საჭირო რეფორმების სახით, რაც დადებითად აისახება ზოგად საინვესტიციო კლიმატზე. ამ რეფორმებს შორისაა ახალი კანონმდებლობის მიღება (ახალი საგადასახადო კოდექსისა და საპროცესო კანონების ჩათვლით). დირექტორთა საბჭოს აზრით, აღნიშნული ნაბიჯები ამცირებს ბიზნეს რისკებს საქართველოში.

მოსალოდნელია ბიზნესგარემოს გაუმჯობესებისკენ მიმართული არსებული ტენდენციის გაგრძელება. ქართული ეკონომიკის მომავალი სტაბილურობა დიდად არის დამოკიდებული ამ რეფორმებზე და იმაზე, თუ ქვეყნის ხელისუფლების მიერ გადადგმული ნაბიჯები რამდენად იქნება ეფექტური ეკონომიკური, ფინანსური და ფულადი-საკრედიტო პოლიტიკის განვითარებისათვის. ამის მიუხედავად, საქართველოს ეკონომიკაზე გავლენას ახდენს მსოფლიო კრიზისი და ეკონომიკური განვითარების ტემპის შენელება.

ახალი რისკები

ყველა საქმიანობიდან მიღებული ინფორმაცია მოწმდება და მუშავდება, რათა უზრუნველყოფილ იქნას ახალი რისკების განსაზღვრა, ანალიზი და კონტროლი.

კორონავირუსი (COVID-19) იდენტიფიცირებულია, როგორც ახალი რისკი და ბანკი აფასებს მის გავლენას ბანკის საქმიანობაზე, მომხმარებლებსა და თანამშრომლებზე. გაურკვეველია, გადაიზრდება თუ არა ის პანდემიაში და გლობალური ეკონომიკის შეფერხებას გამოიწვევს თუ არა. საქართველოს ეკონომიკა კარგად არის დივერსიფიცირებული, როგორც სექტორების მხრივ, ისე სავაჭრო პარტნიორებზე ქვეყნის დამოკიდებულების თვალსაზრისით, თუმცა, თუ ვირუსი გლობალურ კრიზისს გამოიწვევს, ეს, სავარაუდოდ, უარყოფითად აისახება საქართველოში ტურიზმზე. მან შეიძლება ასევე გავლენა მოახდინოს საქართველოს ეკონომიკის სხვა სფეროებზე, მაგალითად, უძრავი ქონების სექტორზე. ჯერ ნაადრევია ამ რისკის შესაძლო გავლენის შეფასება ბანკის საქმიანობაზე.

(ათას ლარში)

29. სამართლიანი ღირებულების შეფასება

სამართლიანი ღირებულების იერარქია

სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, ბანკმა განსაზღვრა აქტივებისა და ვალდებულებების კლასები მათი დანიშნულების, მახასიათებლების და რისკების მიხედვით. ქვემოთ ცხრილში მოცემულია იმ აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზი, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით არის შეფასებული ან რომელთა სამართლიანი ღირებულებებიც მოცემულია სამართლიანი ღირებულებების იერარქიაში მათი დონის მიხედვით, გარდა ნაღდი ფულისა და მოკლევადიანი ანაბრებისა, რომელთა სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას:

31 დეკემბერი, 2019 წ.	***დონე 1***	***დონე 2***	***დონე 3***	***სულ***
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები				
საინვესტიციო ქონება, სულ	-	-	204,885	204,885
მიწა	-	-	*56,909*	*56,909*
საცხოვრებელი შენობები	-	-	*75,328*	*75,328*
არასაცხოვრებელი შენობები	-	-	*72,648*	*72,648*
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	2,316	1,676,739	395	1,679,450
სხვა აქტივები - წარმოებული ფინანსური აქტივები	-	31,920	-	31,920
აქტივები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	-	1,600,387	-	1,600,387
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	-	11,165,686	11,165,686
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულებები				
სხვა ვალდებულებები - წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	-	10,748	-	10,748
ვალდებულებები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	-	9,532,366	-	9,532,366
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	-	3,341,563	137,806	3,479,369
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	1,782,277	274,098	2,056,375
საიჯარო ვალდებულება	-	-	89,406	89,406

31 დეკემბერი, 2018 წ.	***დონე 1***	***დონე 2***	***დონე 3***	***სულ***
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები				
საინვესტიციო ქონება, სულ	-	-	132,327	132,327
მიწა	-	-	*15,094*	*15,094*
საცხოვრებელი შენობები	-	-	*75,171*	*75,171*
არასაცხოვრებელი შენობები	-	-	*42,062*	*42,062*
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	1,864,423	395	1,864,818
სხვა აქტივები - წარმოებული ფინანსური აქტივები	-	31,084	-	31,084
აქტივები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	-	1,282,764	-	1,282,764
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	-	8,678,666	8,678,666
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულებები				
სხვა ვალდებულებები - წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	-	11,569	-	11,569
ვალდებულებები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	-	7,807,863	-	7,807,863
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	-	2,506,659	52,618	2,559,277
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	1,374,229	285,008	1,659,237

(ათას ლარში)

29. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

31 დეკემბერი, 2017 წ.	*დონე 1*	*დონე 2*	*დონე 3*	*სულ*
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები				
საინვესტიციო ქონება, სულ	-	-	*185,493*	185,493
მიწა	-	-	*34,468*	*34,468*
საცხოვრებელი შენობები	-	-	*87,005*	*87,005*
არასაცხოვრებელი შენობები	-	-	*64,020*	*64,020*
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	1,540,143	201	1,540,344
სხვა აქტივები - წარმოებული ფინანსური აქტივები	-	13,337	-	13,337
აქტივები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	-	1,205,844	-	1,205,844
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	-	7,184,043	7,184,043
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულებები				
სხვა ვალდებულებები - წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	-	3,529	-	3,529
ვალდებულებები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	-	6,820,049	-	6,820,049
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	-	209,499	2,760,136	2,969,635
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	754,786	-	754,786

ქვემოთ აღწერილია შეფასების ხერხებით სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა. ბანკმა გამოიყენა ის დაშვებები, რომლებსაც, მისი აზრით, დაეყრდნობიან ბაზრის მონაწილეები ინსტრუმენტის შეფასების დროს.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც შეფასებულია აქტიური ბაზრის მონაცემების გამოყენებით, ძირითადად წარმოადგენს საპროცენტო სვოპებს, სავალუტო სვოპებს, სავალუტო ფორვარდულ კონტრაქტებს და ოფციონის კონტრაქტებს. შეფასებებისთვის ყველაზე ხშირად გამოყენებული მეთოდიკა მოიცავს ფორვარდულ ფასწარმოქმნას, სვოპის მოდელებს, რომლებისთვისაც გამოიყენება მიმდინარე ღირებულების გაანგარიშება და ასევე სტანდარტული ოფციონის ფასწარმოქმნის მოდელები. მოდელები შეიცავს სხვადასხვა ამოსავალ მონაცემს კონტრაჰენტების საკრედიტო რეიტინგის, სავალუტო სვოპების და ფორვარდული კურსის, საპროცენტო განაკვეთის მრუდის და ნაგულისხმევი მერყეობის ჩათვლით.

სავაჭრო და საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

სავაჭრო ფასიანი ქაღალდები და საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების ნაწილი კოტირებული წილობრივი და სავალო ფასიანი ქაღალდებია. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომელთა შეფასება ხდება შეფასების სისტემით ან ფასწარმოქმნის მოდელით, შედგება არაკოტირებული კაპიტალის და სასესხო ფასიანი ქაღალდებისაგან. ეს ფასიანი ქაღალდები შეიძლება შეფასდეს მეთოდით, რომელიც ზოგჯერ შეიცავს მხოლოდ ბაზარზე არსებულ მონაცემებს, ხოლო სხვა დროს შეიძლება გამოყენებულ იქნას საბაზრო ან არასაბაზრო მონაცემები. არადაკვირვებადი მონაცემი მოიცავს ვარაუდს ინვესტიციის ობიექტის სამომავლო ფინანსური საქმიანობის და მისთვის დამახასიათებელი რისკების შესახებ, ასევე მოიცავს ეკონომიკურ ვარაუდს მრეწველობის და გეოგრაფიული იურისდიქციის შესახებ, რომელშიც ფუნქციონირებს ინვესტიციის ობიექტი.

29. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მე-3 დონის ფინანსური ინსტრუმენტების მოძრაობა

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში მოცემულია სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული მე-3 დონის ფინანსური აქტივების საწყისი და საბოლოო თანხების შეჯერება:

	31 დეკემბერი, 2016 წ.	*გასვლები*	*31 დეკემბრის მდგომარეობით 2017*	*შესყიდვა*	*31 დეკემბრის მდგომარეობით 2018*	*31 დეკემბრის მდგომარეობით 2019*
მე-3 დონის ფინანსური აქტივები						
კაპიტალის ინვესტიციის გასაყიდად გამიზნული ფასიანი ქაღალდები	295	(94)	201	194	395	395

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მესამე დონის არაფინანსური აქტივების მოძრაობა

ყველა საინვესტიციო ქონება მესამე სტადიას მიეკუთვნება. მათი საწყისი და საბოლოო ნაშთების შეჯერება წარმოდგენილია მე-11 შენიშვნაში.

მე-3 დონის ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებაზე გავლენა, რომლებიც ძირითადი დაშვებების ცვლილებების სამართლიანი ღირებულებითაა შეფასებული

ქვემოთ წარმოდგენილი ცხრილი გვიჩვენებს მე-3 დონის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიან ღირებულებებზე გავლენას გონივრული შესაძლო ალტერნატიული დაშვებების გამოყენებით:

	საბალანსო ღირებულება აქციების ღირებულება	*გონივრული შესაძლო ალტერნატიული დაშვებების გავლენა*	*საბალანსო ღირებულება*	*გონივრული შესაძლო ალტერნატიული დაშვებების გავლენა*	*საბალანსო ღირებულება*	*გონივრული შესაძლო ალტერნატიული დაშვებების გავლენა*
	2019		*2018*		*2017*	
მე-3 დონის ფინანსური აქტივები						
კაპიტალის ინვესტიციის გასაყიდად გამიზნული ფასიანი ქაღალდები	395	+/- 59	395	+/- 59	201	+/- 30

იმისთვის, რომ განესაზღვრა გონივრულად შესაძლო ალტერნატიული ვარაუდები, ბანკმა განახორციელა მოდელის არადაკვირვებადი მთავარი ინფორმაციის კორექტირება შემდეგნაირად:

კაპიტალისათვის ბანკმა საბალანსო ღირებულებაზე მაღალი ფასის ჯერადი დააკორექტირა მისი 10%-ით გაზრდით ან შემცირებით, რომელიც, ბანკის აზრით, ექცევა რეალურად დასაშვები ალტერნატივების ფარგლებში. ბანკის მოსაზრება ეყრდნობა საბალანსო ღირებულებაზე მაღალი ფასის ჯერადებს, რომლებსაც იყენებენ ანალოგიური კომპანიები საქმიანობის იმავე სფეროსა და იმავე გეოგრაფიულ არეალში.

29. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

არაფინანსური აქტივების შეფასებისთვის გამოყენებული მნიშვნელოვანი არასაბაზრო მონაცემების აღწერა

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია მნიშვნელოვანი არასაბაზრო მონაცემების აღწერა, რომლებიც გამოყენებულია საინვესტიციო ქონების, გადაფასებული ძირითადი საშუალებების მესამე დონის შეფასებებისთვის:

	2019	შეფასების მეთოდი	მნიშვნელოვანი არასაბაზრო მონაცემები	დიაპაზონი (შეწონილი საშუალო)*	სხვა მნიშვნელოვანი ინფორმაცია	დიაპაზონი (შეწონილი საშუალო)	მგმნობელობა მონაცემებისა სამართლიანი ღირებულების მიმართ
საინვესტიციო ქონება	**204,885**						
მიწა	56,909	საბაზრო მეთოდი	კვ.მ.-ის ფასი	6 - 4,282 (493)	კვადრატული მეტრი, მიწა	23 - 18,000 (9,775)	კვ.მ.-ის ფასის გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას)
საცხოვრებელი შენობები	75,328	საბაზრო მეთოდი	კვ.მ.-ის ფასი	97 - 3,682 (1,219)	კვადრატული მეტრი, შენობა	18 - 372 (106)	კვ.მ.-ის ფასის გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას)
არასაცხოვრებელი შენობები	72,648						
	44,848	საბაზრო მეთოდი	ფასი	2 - 1,852,910 (79,950)	კვადრატული მეტრი, მიწა კვადრატული მეტრი, შენობა	20 - 73,575 (964) 1 - 3,590 (503)	ფასის გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას)
			კვ.მ.-ის იჯარა	2 - 62 (11)	კვადრატული მეტრი, შენობა	18 - 3,313 (1,763)	იჯარის ფასის გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას)
	24,122	Income approach	შენობის დატვირთვის მაჩვენებელი	15% - 100% (79%)			დატვირთვის მაჩვენებლის ზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას)
			საშუალო დღიური განაკვეთი	47 - 47 (47)			საშუალო დღიური მაჩვენებლის ზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას)
	3,678	Cost approach	1 კვ.მ. მიწის ფასი	1 - 727 (25)	კვადრატული მეტრი, მიწა	77 - 81,139 (9,832)	კვ.მ. მიწის ფასის გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას)
			1 კვ.მ.-ზე ამორტიზებული ჩანაცვლების დანახარჯი	64 - 791 (185)	კვადრატული მეტრი, შენობა	55 - 7,565 (1,324)	1 კვ.მ.-ზე ამორტიზებული ჩანაცვლების დანახარჯის ზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას)

**** ამ ცხრილში წარმოდგენილი არადაკვირვებადი მონაცემების ფასი, განაკვეთი და ღირებულება წარმოდგენილია ლარში, თუ სხვა ვალუტა არ არის მითითებული.***

29. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების მიმოხილვა

ქვემოთ მოცემულია 2019 წლის 31 დეკემბრის, 2018 წლის 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის მფლობელობაში არსებული ყველა ფინანსური ინსტრუმენტის მიმოხილვა, ფულადი სახსრებისა და მოკლევადიანი ანაბრების გარდა.

	31 დეკემბერი, 2019 წ.		
	ამორტიზებული ღირებულება	*სამართლიანი ღირებულება, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით*	*სამართლიანი ღირებულება, მოგებაში ან ზარალში ასახვით*
ფინანსური აქტივები			
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,600,387	-	-
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	11,063,789	-	-
დებიტორული დავალიანება და სხვა სესხები	1,031	-	-
წილობრივი ინსტრუმენტები	-	2,711	-
სასესხო ინსტრუმენტები	-	1,676,739	-
საპროცენტო განაკვეთის კონტრაქტები	-	-	2,566
უცხოურ ვალუტაში წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	-	-	29,354
სულ:	**12,665,207**	**1,679,450**	**31,920**
ფინანსური ვალდებულებები			
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	9,537,203	-	-
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	3,479,369	-	-
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	1,998,803	-	-
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება (სხვა ვალდებულებებში)	88,535	-	-
საპროცენტო განაკვეთის კონტრაქტები	-	-	1,914
უცხოურ ვალუტაში წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	-	-	8,834
სულ:	**15,103,910**	**-**	**10,748**

	31 დეკემბერი, 2018 წ.			*31 დეკემბერი, 2017 წ.*		
	ამორტიზებული ღირებულება	*სამართლიანი ღირებულება, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით*	*სამართლიანი ღირებულება, მოგებაში ან ზარალში ასახვით*	*სესხები და მისაღები ანგარიშები*	*გასაყიდად გამიზნული*	*სამართლიანი ღირებულება, მოგებაში ან ზარალში ასახვით*
ფინანსური აქტივები						
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,282,764	-	-	1,205,844	-	-
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	8,722,944	-	-	7,070,497	-	-
დებიტორული დავალიანება და სხვა სესხები	20,319	-	-	42,806	-	-
წილობრივი ინსტრუმენტები	-	395	-	-	201	-
სასესხო ინსტრუმენტები	-	1,864,423	-	-	1,540,143	-
საპროცენტო განაკვეთის კონტრაქტები	-	-	12,636	-	-	8,869
უცხოურ ვალუტაში წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	-	-	18,448	-	-	4,468
სულ:	**10,026,027**	**1,864,818**	**31,084**	**8,319,147**	**1,540,344**	**13,337**
ფინანსური ვალდებულებები						
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	7,811,761	-	-	6,815,768	-	-
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	2,559,277	-	-	2,969,635	-	-
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	1,635,929	-	-	694,993	-	-
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება (სხვა ვალდებულებებში)	19,410	-	-	26,255	-	-
საპროცენტო განაკვეთის კონტრაქტები	-	-	6,360	-	-	1,455
უცხოურ ვალუტაში წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	-	-	5,209	-	-	2,074
სულ:	**12,026,377**	**-**	**11,569**	**10,506,651**	**-**	**3,529**

29. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება, რომლებიც ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით არ არის ასახული

წინამდებარე ცხრილში მოცემულია ბანკის იმ ფინანსური ინსტრუმენტების საბალანსო ღირებულებისა და სამართლიანი ღირებულების შედარება კატეგორიების მიხედვით, რომლებიც აღირიცხება ფინანსურ ანგარიშგებაში. ცხრილში არ არის ნაჩვენები არაფინანსური აქტივებისა და არაფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებები, სხვა უფრო მცირე ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებები, ან ფულადი სახსრები და მოკლევადიანი ანაბრები, რომელთა სამართლიანი ღირებულებებიც არსებითად უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებებს.

	საბალანსო ღირებულება 2019	*სამართლიანი ღირებულება 2019*	*არაღიარებული მოგება/(ზარალი) 2019*
ფინანსური აქტივები			
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,600,387	1,600,387	-
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	11,063,789	11,165,686	101,897
ფინანსური ვალდებულებები			
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	9,537,203	9,532,366	4,837
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	3,479,369	3,479,369	-
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	1,998,803	2,056,375	(57,572)
საიჯარო ვალდებულება	88,535	89,406	(871)
არარეალიზებული სამართლიანი ღირებულების მთლიანი აუღიარებელი ცვლილება			**48,291**

	საბალანსო ღირებულება 2018	*სამართლიანი ღირებულება 2018*	*არაღიარებული მოგება/(ზარალი) 2018*	*საბალანსო ღირებულება 2017*	*სამართლიანი ღირებულება 2017*	*არაღიარებული მოგება/(ზარალი) 2017*
ფინანსური აქტივები						
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,282,764	1,282,764	-	1,205,844	1,205,844	-
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	8,722,944	8,678,666	(44,278)	7,070,497	7,184,043	113,546
ფინანსური ვალდებულებები						
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	7,811,761	7,807,863	3,898	6,815,768	6,820,049	(4,281)
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	2,559,277	2,559,277	-	2,969,635	2,969,635	-
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	1,635,929	1,659,237	(23,308)	694,993	754,786	(59,793)
მთლიანი აუღიარებელი ცვლილება არარეალიზებულ სამართლიან ღირებულებაში			**(63,688)**			**49,472**

ქვემოთ მოცემულია მეთოდოლოგია და დაშვებები იმ ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად, რომლებიც არ არის აღრიცხული ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით.

აქტივები, რომელთა სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას

როგორც წესი, იმ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არის ლიკვიდური ან ხასიათდება ხანმოკლე ვადიანობით (სამ თვეზე ნაკლები), უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებას. ეს დაშვება აგრეთვე ეხება მოთხოვნამდე ანაბრებს, განსაზღვრული ვადის არმქონე შემნახველ ანგარიშებს და ცვალებადი განაკვეთის მქონე ფინანსურ ინსტრუმენტებს.

29. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური ინსტრუმენტები

ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება დგინდება იდენტურ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე პირველადი აღიარების დროს დაფიქსირებულ საპროცენტო განაკვეთსა და მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთების შედარების შედეგად. ფიქსირებული განაკვეთის მქონე დეპოზიტის სამართლიანი ღირებულება გამომდინარეობს ფულადი სახსრების ნაკადის ღირებულებიდან, რომელიც დისკონტირებულია ფულის ბაზრის მიმდინარე იმ საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც დამახასიათებელია მსგავსი საკრედიტო რისკისა და ვადიანობის სესხებისათვის. ერთ წლამდე ვადის მქონე ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების შემთხვევაში, დაშვებულია, რომ მათი საბალანსო ღირებულებები უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებებს.

30. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზი მათი სახელშეკრულებო ვადების მიხედვით, გარდა მიმდინარე ანგარიშებისა, როგორც ქვემოთ არის აღწერილი. ბანკის სახელშეკრულებო არადისკონტირებული დაფარვის ვალდებულებებისათვის იხილეთ 28-ე შენიშვნა - „რისკის მართვა“.

	31 დეკემბერი, 2019 წ.							
	მოთხოვნა-მდე	*3 თვემდე*	*6 თვემდე*	*1 წლამდე*	*3 წლამდე*	*5 წლამდე*	*5 წელზე მეტი*	*სულ*
ფინანსური აქტივები								
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	1,383,326	550,320	-	-	-	-	-	1,933,646
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,569,954	30,433	-	-	-	-	-	1,600,387
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	299,163	1,220,311	4,584	464	46,849	105,190	2,889	1,679,450
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	1,539,973	715,242	1,489,690	3,104,969	1,600,616	2,613,299	11,063,789
სულ	**3,252,443**	**3,341,037**	**719,826**	**1,490,154**	**3,151,818**	**1,705,806**	**2,616,188**	**16,277,272**
ფინანსური ვალდებულებები								
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	2,014,598	1,610,177	770,127	4,293,858	716,718	84,975	46,750	9,537,203
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	264,122	1,698,024	97,838	267,486	423,000	383,386	345,513	3,479,369
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	43,778	627,132	42,801	244,973	876,535	163,584	1,998,803
საიჯარო ვალდებულება	-	5,350	5,175	9,588	31,502	20,096	16,824	88,535
სულ	**2,278,720**	**3,357,329**	**1,500,272**	**4,613,733**	**1,416,193**	**1,364,992**	**572,671**	**15,103,910**
წმინდა	**973,723**	**(16,292)**	**(780,446)**	**(3,123,579)**	**1,735,625**	**340,814**	**2,043,517**	**1,173,362**
აკუმულირებული გეპი	**973,723**	**957,431**	**176,985**	**(2,946,594)**	**(1,210,969)**	**(870,155)**	**1,173,362**	

30. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი (გაგრძელება)

	31 დეკემბერი, 2018 წ.							
	მოთხოვნა-მდე	*3 თვემდე*	*6 თვემდე*	*1 წლამდე*	*3 წლამდე*	*5 წლამდე*	*5 წელზე მეტი*	*სულ*
ფინანსური აქტივები								
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	941,876	167,512	-	-	-	-	-	1,109,388
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,239,365	43,399	-	-	-	-	-	1,282,764
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	751,039	923,354	921	31,514	105,577	35,115	17,298	1,864,818
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	1,308,857	582,496	1,338,471	2,324,234	1,266,830	1,902,056	8,722,944
სულ	**2,932,280**	**2,443,122**	**583,417**	**1,369,985**	**2,429,811**	**1,301,945**	**1,919,354**	**12,979,914**
ფინანსური ვალდებულებები								
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	1,500,440	1,407,397	643,427	3,555,472	613,952	52,520	38,553	7,811,761
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	118,923	1,227,965	62,069	129,616	453,928	405,273	161,503	2,559,277
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	26,569	159,165	171,540	525,053	753,602	-	1,635,929
სულ	**1,619,363**	**2,661,931**	**864,661**	**3,856,628**	**1,592,933**	**1,211,395**	**200,056**	**12,006,967**
წმინდა	**1,312,917**	**(218,809)**	**(281,244)**	**(2,486,643)**	**836,878**	**90,550**	**1,719,298**	**972,947**
აკუმულირებული გეპი	**1,312,917**	**1,094,108**	**812,864**	**(1,673,779)**	**(836,901)**	**(746,351)**	**972,947**	

	31 დეკემბერი, 2017 წ.							
	მოთხოვნა-მდე	*3 თვემდე*	*6 თვემდე*	*1 წლამდე*	*3 წლამდე*	*5 წლამდე*	*5 წელზე მეტი*	*სულ*
ფინანსური აქტივები								
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	644,075	757,806	-	-	-	-	-	1,401,881
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,005,631	182,699	5,006	12,508	-	-	-	1,205,844
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	837,933	603,389	2,910	14,538	20,812	58,916	1,846	1,540,344
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	1,149,171	534,232	1,345,351	1,824,079	961,999	1,255,665	7,070,497
სულ	**2,487,639**	**2,693,065**	**542,148**	**1,372,397**	**1,844,891**	**1,020,915**	**1,257,511**	**11,218,566**
ფინანსური ვალდებულებები								
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	1,595,473	1,139,594	576,811	2,916,571	516,812	38,578	31,929	6,815,768
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	209,521	1,065,950	114,963	304,651	414,648	300,235	559,667	2,969,635
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	54	94,051	22,771	578,117	-	-	694,993
სულ	**1,804,994**	**2,205,598**	**785,825**	**3,243,993**	**1,509,577**	**338,813**	**591,596**	**10,480,396**
წმინდა	**682,645**	**487,467**	**(243,677)**	**(1,871,596)**	**335,314**	**682,102**	**665,915**	**738,170**
აკუმულირებული გეპი	**682,645**	**1,170,112**	**926,435**	**(945,161)**	**(609,847)**	**72,255**	**738,170**	

ბანკის მიერ ვალდებულებების დაფარვის უნარი დამოკიდებულია მის მიერ დროის იმავე მონაკვეთში ეკვივალენტური აქტივების რეალიზაციაზე. საქართველოს ბაზარზე, სადაც ბანკის საქმიანობის დიდი ნაწილია თავმოყრილი, ბევრი მოკლევადიანი კრედიტი გაიცემა იმ მოლოდინით, რომ მათი დაფარვის თარიღისთვის ამ სესხების ვადა გაგრძელდება. ამდენად, აქტივების ვადიანობა, რომელიც ზემოთ არის მოცემული, შეიძლება განსხვავდებოდეს რეალური ვადიანობისგან. მიმდინარე ანგარიშების ისტორიული სტაბილურობის ასახვის მიზნით ბანკი გამოითვლის მიმდინარე ანგარიშების მინიმალურ ყოველდღიურ ნაშთს ბოლო ორი წლის განმავლობაში და ამ თანხას ზემოთ მოყვანილ ცხრილში ასახავს ერთ წლამდე კატეგორიაში. დანარჩენი მიმდინარე ანგარიშები შესულია მოთხოვნამდე კატეგორიაში. სებ-ისგან მიღებული მოკლევადიანი ნასესხები სახსრების გადაფარვის შესაბამისობაში მოსაყვანად მის უზრუნველსაყოფად დაგირავებულ საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებთან, ეს ფასიანი ქაღალდები შევიდა „მოთხოვნამდე“ კატეგორიაში.

ბანკის ლიკვიდურობის მთავარი წყაროებია:

- ანაბრები;
- საერთაშორისო საკრედიტო დაწესებულებებისგან ნასესხები სახსრები;
- ბანკთაშორისი სადეპოზიტო ხელშეკრულება;
- გაცემული სესხები;
- შემოსავალი ფასიანი ქაღალდების გაყიდვიდან;
- სესხის ძირითადი თანხის დაფარვები;
- საპროცენტო შემოსავალი; და
- მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო.

30. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი (გაგრძელება)

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტების ანაბრები და თამასუქები შეადგენდა 9,537,203 ლარს (2018 წ.: 7,811,761 ლარი, 2017 წ.: 6,815,768 ლარი) და წარმოადგენდა ბანკის მთლიანი ვალდებულებების 62%-ს (2018 წ.: 64%, 2017 წ.: 65%). ეს სტაბილური და დივერსიფიცირებული თანხები კვლავაც ბანკის დაფინანსების უმთავრესი წყაროა. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე დავალიანება შეადგენდა 3,479,369 ლარს (2018 წ.: 2,559,277 ლარი, 2017 წ.: 2,969,635 ლარი), რაც მთლიანი ვალდებულებების 23%-ია (2018 წ.: 21%, 2017 წ.: 28%). 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები შეადგენდა 1,998,803 ლარს (2018 წ.: 1,635,929 ლარი, 2017 წ.: 694,993 ლარი) და წარმოადგენდა მთლიანი ვალდებულებების 13%-ს (2018 წ.: 13%, 2017 წ.: 7%).

დირექტორთა საბჭოს აზრით, ბანკს საკმარისი ლიკვიდურობა აქვს არსებული მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად.

ცხრილში წარმოდგენილია აქტივების და ვალდებულებების ანალიზი იმისდა მიხედვით, თუ როდის არის მათი ამოღება ან გასტუმრება მოსალოდნელი, გარდა იმ მიმდინარე ანგარიშებისა, რომლებიც შესულია ერთ წლამდე ვადიან კატეგორიაში, იმის გათვალისწინებით, რომ შესაბამისი სახელშეკრულებო ვადა შეიძლება უფრო ხანგრძლივი პერიოდით გაგრძელდეს:

	31 დეკემბერი, 2019 წ.		
	1 წელზე ნაკლები	*1 წელზე მეტი*	*სულ*
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	1,933,646	-	1,933,646
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,600,387	-	1,600,387
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	1,524,522	154,928	1,679,450
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	3,744,905	7,318,884	11,063,789
დებიტორული დავალიანება და სხვა სესხები	1,031	-	1,031
გადახდილი ავანსები	20,873	13,976	34,849
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	5,719	-	5,719
გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივები	-	90,039	90,039
საინვესტიციო ქონება	-	204,885	204,885
ძირითადი საშუალებები	-	322,576	322,576
გუდვილი	-	33,453	33,453
არამატერიალური აქტივები	-	90,224	90,224
ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში	-	151,311	151,311
მოგების გადასახადი აქტივები	-	-	-
სხვა აქტივები	89,673	12,949	102,622
გასაყიდად გამიზნული აქტივები	36,285	-	36,285
სულ აქტივები	**8,957,041**	**8,393,225**	**17,350,266**
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	8,688,760	848,443	9,537,203
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	2,327,470	1,151,899	3,479,369
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	713,711	1,285,092	1,998,803
საიჯარო ვალდებულება	20,113	68,422	88,535
დარიცხვები და გადავადებული შემოსავალი	33,833	10,237	44,070
მოგების გადასახადის ვალდებულებები	603	35,005	35,608
სხვა ვალდებულებები	97,957	-	97,957
სულ ვალდებულებები	**11,882,447**	**3,399,098**	**15,281,545**
წმინდა	**(2,925,406)**	**4,994,127**	**2,068,721**

30. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი (გაგრძელება)

	31 დეკემბერი, 2018 წ.			*31 დეკემბერი, 2017 წ.*		
	1 წელზე ნაკლები	*1 წელზე მეტი*	*სულ*	*1 წელზე ნაკლები*	*1 წელზე მეტი*	*სულ*
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	1,109,388	-	1,109,388	1,401,881	-	1,401,881
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,282,764	-	1,282,764	1,205,844	-	1,205,844
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	1,706,828	157,990	1,864,818	1,458,770	81,574	1,540,344
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	3,229,824	5,493,120	8,722,944	3,028,754	4,041,743	7,070,497
დებიტორული დავალიანება და სხვა სესხები	18,780	-	18,780	1,041	-	1,041
გადახდილი ავანსები	25,783	17,102	42,885	19,819	28,816	48,635
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	8,377	-	8,377	16,146	-	16,146
საინვესტიციო ქონება	-	132,327	132,327	-	185,493	185,493
ძირითადი საშუალებები	-	294,647	294,647	-	287,886	287,886
გუდვილი	-	33,453	33,453	-	33,453	33,453
არამატერიალური აქტივები	-	72,802	72,802	-	48,190	48,190
ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში	-	158,981	158,981	-	159,888	159,888
მოგების გადასახადი აქტივები	19,159	-	19,159	-	-	-
სხვა აქტივები	79,136	14,806	93,942	52,673	41,704	94,377
გასაყიდად გამიზნული აქტივები	42,408	-	42,408	-	-	-
სულ აქტივები	**7,522,447**	**6,375,228**	**13,897,675**	**7,184,928**	**4,908,747**	**12,093,675**
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	7,106,736	705,025	7,811,761	6,228,449	587,319	6,815,768
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	1,538,573	1,020,704	2,559,277	1,695,085	1,274,550	2,969,635
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	357,274	1,278,655	1,635,929	116,876	578,117	694,993
დარიცხვები და გადავადებული შემოსავალი	38,712	1,326	40,038	16,581	-	16,581
მოგების გადასახადის ვალდებულებები	-	23,459	23,459	8,980	7,008	15,988
სხვა ვალდებულებები	59,721	-	59,721	43,564	594	44,158
სულ ვალდებულებები	**9,101,016**	**3,029,169**	**12,130,185**	**8,109,535**	**2,447,588**	**10,557,123**
წმინდა	**(1,578,569)**	**3,346,059**	**1,767,490**	**(924,607)**	**2,461,159**	**1,536,552**

31. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები

ბასს (IAS) 24-ის („დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები“) მიხედვით მხარეები ითვლება დაკავშირებულად, თუ ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. თითოეული შესაძლო ურთიერთკავშირის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

დაკავშირებულმა მხარეებმა შეიძლება დადონ ისეთი გარიგებები, როგორსაც არ დადებდნენ დაუკავშირებელი მხარეები და დაკავშირებულ მხარეებს შორის დადებული გარიგებები შეიძლება არ დაიდოს იმავე პირობებითა და თანხებით, როგორითაც დაიდებოდა გარიგებები დაუკავშირებელ მხარეებს შორის. დაკავშირებულ მხარეებთან დადებული ყველა გარიგება, რომელიც ქვემოთაა განხილული, განხორციელდა გაშლილი ხელის პრინციპით.

უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ანაზღაურება ასე გამოიყურება:

	2019	2018	2017
ხელფასები და სხვა სარგებელი	13,041	4,504	7,372
წილობრივი ინსტრუმენტებით კომპენსაცია *	39,553	56,711	33,635
სოციალური გადასახადის ხარჯი	-	69	82
სულ ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება	**52,594**	**61,284**	**41,089**

**** 2019 წელს წილობრივი გადახდის კომპენსაცია მოიცავდა უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობისთვის განკუთვნილ 3,985 ლარს (2018 წ.: 28,347, 2017 წ.: ნული), რომელიც აისახა არარეგულარულ მუხლებში.***

უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა არ იღებს ფულით განსაზღვრულ კომპენსაციას, გარდა ფიქსირებული ხელფასებისა. მთლიანი კომპენსაციის დიდი ნაწილი წილობრივი ინსტრუმენტებია (27-ე შენიშვნა). უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობაში 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის 22 ადამიანი შედიოდა (2018 წლის 31 დეკემბერი: 16; 2017 წლის 31 დეკემბერი: 19).

დაკავშირებულ მხარეთა შორის დადებული გარიგებების მოცულობა, წლის ბოლოსთვის დაუფარავი ნაშთები და შესაბამისი ხარჯი და შემოსავალი წლის განმავლობაში ასეთია:

	2019 წ.				
	მშობელი კომპანია	*საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები*	*შვილობილი კომპანიები*	*მეკავშირე კომპანიები*	*უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა**
31 დეკემბრისთვის დაუფარავი ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	**-**	**36,397**	**18**	**-**	**-**
საპროცენტო შემოსავალი საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნებიდან	-	-	-	-	-
1 იანვრის მდგომარეობით დაუფარავი მთლიანი სესხები	**-**	**-**	**17,224**	**-**	**1,654**
წლის განმავლობაში გაცემული სესხები	-	380	9,891	-	6,347
სესხის დაფარვა წლის განმავლობაში	-	(380)	(13,816)	-	(3,500)
სხვა მოძრაობები**	-	-	533	-	2,220
დაუფარავი სესხები 31 დეკემბერი, მთლიანი	**-**	**-**	**13,832**	**-**	**6,721**
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	-	(23)	-	(12)
დაუფარავი სესხები 31 დეკემბერი, წმინდა	**-**	**-**	**13,809**	**-**	**6,709**
საპროცენტო შემოსავალი სესხებზე	-	3	1,928	-	304
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	-	-	67	-	(30)
ანაბრები 1 იანვრის მდგომარეობით	**46,012**	**31,628**	**4,175**	**327**	**14,472**
წლის განმავლობაში მიღებული ანაბრები	16,533	29,666	6,110	-	21,222
წლის განმავლობაში დაფარული ანაბრები	(22,816)	(9,952)	(917)	(103)	(14,402)
სხვა მოძრაობები**	(225)	(669)	(127)	(221)	9,184
ანაბრები 31 დეკემბერი	**39,504**	**50,673**	**9,241**	**3**	**30,476**
საპროცენტო ხარჯი ანაბრებზე	(1,761)	(849)	(1,057)	-	(1,117)
ნასესხები სახსრები 1 იანვრის მდგომარეობით	**-**	**-**	**309**	**-**	**-**
წლის განმავლობაში მიღებული სესხები	-	-	-	-	-
წლის განმავლობაში დაფარული სესხები	-	-	-	-	-
სხვა მოძრაობები**	-	-	(77)	-	-
ნასესხები სახსრები 31 დეკემბერი	**-**	**-**	**232**	**-**	**-**
საპროცენტო ხარჯი ნასესხებ სახსრებზე	-	-	-	-	-
სავალო ფასიანი ქაღალდები 1 იანვრის მდგომარეობით	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
პერიოდის განმავლობაში მიღებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	34,424	-	-	-	-
სხვა მოძრაობები**	2,813	-	-	-	-
სავალო ფასიანი ქაღალდები 31 დეკემბერი	**37,237**	**-**	**-**	**-**	**-**
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდების საპროცენტო ხარჯი	(1,150)	-	-	-	-
გაცემული გარანტიები	-	-	-	-	-

31. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

	2018 წ.					*2017 წ.*				
	მშობელი კომპანია	*საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები*	*ზვილობილი კომპანიები*	*მეკავშირე კომპანიები*	*უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა**	*მშობელი კომპანია*	*საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები*	*ზვილობილი კომპანიები*	*მეკავშირე კომპანიები*	*უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა**
31 დეკემბრისთვის დაუფარავი ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	-	**36,505**	**72**	-	-	-	**34,704**	**210**	-	-
საპროცენტო შემოსავალი საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნებიდან	-	-	**2**	-	-	-	-	**1**	-	-
1 იანვრის მდგომარეობით დაუფარავი მთლიანი სესხები	-	**101,956**	**14,800**	-	**2,361**	-	**64,771**	-	-	**1,738**
წლის განმავლობაში გაცემული სესხები	-	26,030	14,866	-	2,768	-	146,961	17,528	-	3,259
სესხის დაფარვა წლის განმავლობაში	-	(34,359)	(12,713)	-	(2,474)	-	(76,070)	(12,164)	-	(3,236)
სხვა მოძრაობები**	-	(93,627)	271	-	(1,001)	-	(33,706)	9,436	-	600
დაუფარავი სესხები 31 დეკემბერი, მთლიანი	-	-	**17,224**	-	**1,654**	-	**101,956**	**14,800**	-	**2,361**
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	-	-	-	-	-	(3)	(105)	-	(1)
დაუფარავი სესხები31 დეკემბერი, წმინდა	-	-	**17,224**	-	**1,654**	-	**101,953**	**14,695**	-	**2,360**
საპროცენტო შემოსავალი სესხებზე	-	2,900	1,386	-	62	-	5,949	515	-	134
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	-	-	105	-	-	-	-	-	-	-
ანაბრები 1 იანვრის მდგომარეობით	**42,720**	**396,678**	**1,942**	**33**	**25,718**	-	**207,661**	**6,999**	**12**	**15,481**
წლის განმავლობაში მიღებული ანაბრები	3,299	2,701	3,266	361	9,363	-	238,797	54	21	18,938
წლის განმავლობაში დაფარული ანაბრები	-	(24,649)	(1,308)	-	(774)	(133,051)	(14,983)	(7,738)	-	(11,262)
სხვა მოძრაობები**	(7)	(343,102)	275	(67)	(19,835)	175,771	(34,797)	2,628	-	2,561
ანაბრები 31 დეკემბერი	**46,012**	**31,628**	**4,175**	**327**	**14,472**	**42,720**	**396,678**	**1,942**	**33**	**25,718**
საპროცენტო ხარჯი ანაბრებზე	(989)	(564)	(809)	-	(410)	(6,546)	(3,591)	(84)	-	(361)
ნასესხები სახსრები 1 იანვრის მდგომარეობით	**386,508**	**-**	**5,039**	**-**	**-**	**394,224**	**-**	**3,549**	**-**	**-**
წლის განმავლობაში მიღებული სესხები	-	-	26	-	-	-	-	1,433	-	-
წლის განმავლობაში დაფარული სესხები	-	-	(4,742)	-	-	(25,464)	-	(3)	-	-
სხვა მოძრაობები**	(386,508)	-	(14)	-	-	17,748	-	59	-	-
ნასესხები სახსრები 31 დეკემბერი	**-**	**-**	**309**	**-**	**-**	**386,508**	**-**	**5,039**	**-**	**-**
საპროცენტო ხარჯი ნასესხებ სახსრებზე	(2,141)	-	(2)	-	-	(25,823)	-	(3)	-	-
სავალო ფასიანი ქაღალდები 1 იანვრის მდგომარეობით	-	**27,329**	-	-	-	-	-	-	-	-
პერიოდის განმავლობაში მიღებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
სხვა მოძრაობები**	-	(27,329)	-	-	-	-	27,329	-	-	-
სავალო ფასიანი ქაღალდები 31 დეკემბერი	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**27,329**	**-**	**-**	**-**
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდების საპროცენტო ხარჯი	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
გაცემული გარანტიები	-	-	1,805	-	-	-	12,453	-	-	-

** ხელმძღვანელობის ზედა რგოლი მოიცავს საქართველოს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოსა და საქართველოს ბანკის დირექტორთა საბჭოს წევრებს და ბანკის წამყვან ხელმძღვანელობას.*

*** 2018 წლის სხვა მოძრაობები, ძირითადად, გამოყოფას უკავშირდება. 2019 წლის სხვა მოძრაობები უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ანგარიშებში, ძირითადად, უკავშირდება უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის წევრების შეცვლას.*

32. კაპიტალის ადეკვატურობა

ბანკი ინარჩუნებს და აქტიურად განაგებს კაპიტალის ბაზას ბიზნესთან დაკავშირებული რისკების მართვის მიზნით. ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის შემოწმება ხდება სხვადასხვა კრიტერიუმებით, მათ შორის საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კოეფიციენტების მიხედვით.

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში, ბანკი და ბანკი სრულად აკმაყოფილებდნენ ყველა გარე კაპიტალის მოთხოვნას.

ბანკის კაპიტალის მართვის უპირველესი მიზანია მისი შესაბამისობის უზრუნველყოფა კაპიტალის დადგენილ მოთხოვნებთან, აგრეთვე, ბანკის მიერ ძლიერი საკრედიტო რეიტინგისა და ჯანსაღი კაპიტალის კოეფიციენტების შენარჩუნება წარმატებული ბიზნესის წარმოებისა და აქციონერთათვის დამატებითი ღირებულების უზრუნველსაყოფად.

ბანკი მართავს კაპიტალის სტრუქტურას და შეაქვს შესწორებები ეკონომიკური სიტუაციის და რისკის ფაქტორების გათვალისწინებით. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების ან დაკორექტირების მიზნით, ბანკმა შესაძლებელია შეცვალოს აქციონერებისათვის გადახდილი დივიდენდების მოცულობა, უკან დაუბრუნოს კაპიტალი აქციონერებს ან გაზარდოს კაპიტალი აქციების გამოშვების გზით. წინა წლებიდან ბანკის მიზნები, სტრატეგია და პროცედურები არ შეცვლილა.

32. კაპიტალის ადეკვატურობა (გაგრძელება)

სებ-ის (ბაზელ III-ის მიხედვით) კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი

2017 წლის დეკემბერში სებ-მა ცვლილებები შეიტანა რეგულაციებში კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებთან დაკავშირებით, მათ შორის კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დებულებაში, და შემოიღო კონტრციკლური ბუფერის განაკვეთის განსაზღვრის, სისტემური მნიშვნელობის კომერციული ბანკების განსაზღვრისა და მათთვის სისტემურობის ბუფერის დაწესების ახალი მოთხოვნები, ასევე პილარ 2-ის ფარგლებში კომერციული ბანკების კაპიტალის დამატებითი ბუფერების განსაზღვრის წესი. სებ-ის მოთხოვნით ბანკმა უნდა შეინარჩუნოს რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალური კოეფიციენტი. ეს კოეფიციენტი გამოითვლება ბანკის სპეციალური დანიშნულების ინდივიდუალური ანგარიშგების საფუძველზე, რომელიც მომზადებულია სებ-ის დებულებებისა და აქტების შესაბამისად, ბაზელ III-ის მოთხოვნების საფუძველზე. 2019 წლის 31 დეკემბრის, 2018 წლის 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი იყო:

	2019	*2018*	*2017*
პირველადი კაპიტალი	1,887,571	1,379,953	1,141,845
მეორადი კაპიტალი	616,113	502,355	501,689
სულ კაპიტალი	**2,503,684**	**1,882,308**	**1,643,534**
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	**13,868,169**	**11,338,660**	**9,192,078**
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	**13.6%**	**12.2%**	**12.4%**
სულ კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	**18.1%**	**16.6%**	**17.9%**
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტის მინიმალური მოთხოვნა	**12.2%**	**11.4%**	**9.9%**
მთლიანი კაპიტალის კოეფიციენტის მინიმალური მოთხოვნა	**17.1%**	**15.9%**	**12.4%**

სებ-ის (ბაზელ II/III-ის მიხედვით) კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი

2014 წლის 30 ივნისიდან საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნით კომერციულმა ბანკებს უნდა შეენარჩუნებინათ კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალური კოეფიციენტი რისკებთან შეწონილი აქტივების 10.5%-ის ოდენობით, რაც გამოითვლება ბანკის დამოუკიდებელი, სპეციალური დანიშნულების ანგარიშგების საფუძველზე, რომელიც მომზადებულია საქართველოს ეროვნული ბანკის დებულებებისა და აქტების შესაბამისად ბაზელ II/III-ის მოთხოვნების საფუძველზე. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი იყო:

	2017
პირველადი კაპიტალი	1,141,845
მეორადი კაპიტალი	501,689
სულ კაპიტალი	**1,643,534**
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	**11,115,315**
სულ კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	**14.8%**

პირველადი კაპიტალი შედგება საწესდებო კაპიტალისგან, დამატებით შეტანილი კაპიტალისგან და გაუნაწილებელი მოგებისგან, გამოკლებული ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში, არამატერიალური აქტივები და გუდვილი. მეორადი კაპიტალი მოიცავს სუბორდინირებულ გრძელვადიან ვალს და ზარალის ზოგად რეზერვებს. ფასს-ის მიხედვით მიღებული შედეგები და რეზერვები გარკვეულწილად კორექტირდება სებ-ის მოთხოვნების შესაბამისად.

32. კაპიტალის ადეკვატურობა (გაგრძელება)

სებ-ის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი

საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნით კომერციულმა ბანკებს უნდა შეენარჩუნებინათ კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალური კოეფიციენტი რისკებთან შეწონილი აქტივების 9.6%-ის ოდენობით, რაც გამოითვლება ბანკის დამოუკიდებელი, სპეციალური დანიშნულების ანგარიშგების საფუძველზე, რომელიც მზადდება საქართველოს ეროვნული ბანკის დებულებებისა და აქტების შესაბამისად. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი იყო:

	2017
ძირითადი კაპიტალი	787,225
დამატებითი კაპიტალი	787,225
გამოკლებული: გამოქვითვები კაპიტალიდან	(116,716)
სულ საზედამხედველო კაპიტალი	**1,457,734**
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	**11,004,699**
მეორადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	**13.2%**

ძირითადი კაპიტალი შედგება საწესდებო კაპიტალისგან, დამატებით შეტანილი კაპიტალისგან და გაუნაწილებელი მოგებისგან (მიმდინარე პერიოდის მოგების გარეშე), გამოკლებული არამატერიალური აქტივები და გუდვილი. დამატებითი კაპიტალი მოიცავს სუბორდინირებულ გრძელვადიან ვალს, მიმდინარე პერიოდის მოგებას და ზარალის რეზერვებს. კაპიტალიდან გამოქვითვებში შედის შვილობილ კომპანიებში ინვესტიციები. ფასს-ის მიხედვით მიღებული შედეგები და რეზერვები გარკვეულწილად კორექტირდება სებ-ის მოთხოვნების შესაბამისად.

კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი 1998 წლის Basel Capital Accord-ის (ბაზელის შეთანხმება კაპიტალის თაობაზე) მიხედვით

ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი, რომელიც ეყრდნობა ფინანსური მდგომარეობის ინდივიდუალურ ანგარიშგებას და გამოთვლილია კაპიტალის შესახებ ბაზელის 1988 წლის შეთანხმების მიხედვით, შემდგომი ცვლილებების, მათ შორის საბაზრო რისკებთან დაკავშირებული ცვლილებების გათვალისწინებით, 2019 წლის 31 დეკემბრის, 2018 წლის 31 დეკემბრის და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთი იყო:

	2019	*2018*	*2017*
პირველადი კაპიტალი	2,056,986	1,697,992	1,484,518
გამოკლებული: გამოქვითვები - გუდვილი	(33,453)	(33,453)	(33,453)
მეორადი კაპიტალი	947,794	629,746	612,167
გამოკლებული: გამოქვითვები კაპიტალიდან	(10)	(10)	(2,304)
სულ კაპიტალი	**2,971,317**	**2,294,275**	**2,060,928**
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	**14,428,008**	**11,541,618**	**9,403,795**
სულ კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	20.6%	19.9%	21.9%
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	14.0%	14.4%	15.4%
მინიმალური კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	**8.0%**	**8.0%**	**8.0%**

33. ანგარიშგების პერიოდის შემდგომი მოვლენები

COVID-19-ით გამოწვეული გლობალური პანდემიის გამო ბანკმა დანერგა სტრესგამძლეობის მთელი რიგი პროტოკოლები და ბიზნესის უწყვეტობის კომპლექსური გეგმა, რომელთა მიზანიც არის საქართველოში COVID-19-ის გავრცელების შეჩერება, ბიზნესსა და მოსახლეობაზე მისი უარყოფითი გავლენის შესუსტება და საქართველოს სახელმწიფო ინსტიტუტების რეგულაციებისა და მითითებების შესრულება. ბანკმა ბიზნესის უწყვეტობის გეგმის შემუშავება დაიწყო 2020 წლის იანვრის ბოლოს, რათა თავისი ოპერაციები წარმატებით მოერგო ახალი საოპერაციო გარემოსთვის და, ამავდროულად, უმთავრეს პრიორიტეტად დაისახა თავისი თანამშრომლებისა და მომხმარებლების ჯანმრთელობა და უსაფრთხოება. ბიზნესის უწყვეტობის გეგმა სამ ძირითად პრინციპს ეყრდნობა: საოპერაციო ეფექტიანობა (თანამშრომლები, მომხმარებლები და საზოგადოება), კაპიტალი და ლიკვიდურობის და დაფინანსების პოზიციები.

საოპერაციო ეფექტიანობა. ბანკმა განახორციელა მთელი რიგი ინიციატივები, რომელთა მიზანია ფიზიკური ურთიერთობის საჭიროების შემცირება და კორონავირუსის გავრცელების თავიდან აცილება და, ამავდროულად, ბანკის მთელი დატვირთვის მიმართვა თავისი მომხმარებლების მხარდაჭერისა და დახმარებისაკენ.

უსაფრთხოების ზომები

- ბანკის მთავარი ფილიალები ღია რჩება და მათში დანერგილია უსაფრთხოების შემდეგი დამატებითი ზომები: ბანკმა შეზღუდა თავის მომსახურების ცენტრებში თანამშრომლების ფიზიკური ყოფნა. ბანკის ფრანტ ოფისებში და მომსახურების ყველა სხვა სივრცეში ორკვირიანი მორიგეობა დაწესდა ბანკის თანამშრომლობის მუდმივი ხელმისაწვდომობისთვის უზრუნველსაყოფად
- ექსპრეს ფილიალების უმეტესობა ღია რჩება, თუმცა ბანკმა დროებით დახურა ამ ფილიალების მომხმარებელთა მხარდაჭერის განყოფილებები და ღია დატოვა მხოლოდ თვითმომსახურების ტერმინალებისა და ბანკომატის სივრცე
- საბანკო მომსახურება, სადაც შესაძლებელია, ტარდება ექსკლუზიურად ქოლცენტრების მეშვეობით, რომლებიც დისტანციურად ფუნქციონირებს, ანუ 2020 წლის მარტიდან თანამშრომლები სახლიდან მუშაობენ, რის შედეგადაც პროდუქტიულობა საგრძნობლად არის გაზრდილი.
- საცალო სესხებზე დაწესდა ძირითადი თანხის და პროცენტისთვის სამთვიანი საშეღავათო პერიოდი, რამაც მნიშვნელოვნად აღმოფხვრა მომხმარებლების ბანკის ფილიალებში ფიზიკურად გამოცხადების აუცილებლობა
- ბანკმა კიდევ უფრო მეტი ყურადღება დაუთმო თავის გაციფრულების სტრატეგიას და რამდენიმე ინიციატივით გამოვიდა, რათა მოეხდინა მომხმარებელთა საქმიანობის ციფრულ არხებზე გადატანის სტიმულირება
- ბანკის ბექოფისის თანამშრომლების უმეტესობა ამჟამად სახლიდან მუშაობს
- ბანკის ლოკაციებზე დაინერგა უსაფრთხოების დამატებითი ზომები. მომხმარებლებთან უსაფრთხო ურთიერთობის უზრუნველსაყოფად, მოლარეებთან/ოპერატორებთან მინის ბარიერები დამონტაჟდა; ყველა თანამშრომელს მოეთხოვება ხელთათმანებისა და სამედიცინო ნიღბების ტარება და აღჭურვილია ხელის სადეზინფექციო სითხით. ბანკის შენობები, ასევე ბანკომატები და თვითმომსახურების ტერმინალები, დღეში ორჯერ მუშავდება სადეზინფექციო ხსნარით, და შენობაში შესული ყველა თანამშრომლისა და მომხმარებლისთვის სავალდებულოა სიცხის გაზომვა. ფილიალში ერთდროულად, მაქსიმუმ, სამი მომხმარებლის შესვლაა ნებადართული. სალარო გაყოფილია ორ ლოკაციად და ფუნქციონირებს ორკვირიანი ცვლით. თანამშრომლებისთვის პროტოკოლები და პროცედურები კიდევ უფრო გამკაცრებულია, რათა მინიმუმამდე იქნეს დაყვანილი ნაღდ ფულთან პირდაპირი შეხებით დაავადების რისკი.

33. ანგარიშგების პერიოდის შემდგომი მოვლენები (გაგრძელება)

მომხმარებლების და საზოგადოების მხარდაჭერა

- ყველა ფიზიკურ პირს მიეცა სესხის ძირითადი თანხისა და პროცენტის დაფარვის სამი თვით გადავადების შესაძლებლობა
- კორპორატიულმა კლიენტებმა და ტურიზმის სექტორში მოქმედმა ყველა იურიდიულმა პირმა მიიღო სესხის დაუყოვნებლივ რესტრუქტურიზაციის შემოთავაზება. სპეფიციკურ სექტორებში, სხვებთან ერთად, შედის სასტუმროს და სარესტორნო ბიზნესი, სამოგზაურო სააგენტოები, მგზავრების გადამყვანი კომპანიები
- მომხმარებლებისთვის უწყვეტი უსაფრთხო მომსახურების უზრუნველსაყოფად და დისტანციური არხების გამოყენების წასახალისებლად, ბანკმა სამი თვით გააუქმა ინტერნეტ ბანკინგის და მობილური ბანკინგის პლატფორმების მეშვეობით შესრულებული ოპერაციების საკომისიო გადასახადი. ამასთან, საქართველოში მობილური სერვისის მომწოდებლებთან თანამშრომლობით, საქართველოს ბანკი უზრუნველყოფს სრულ წვდომას mBank-ზე, ქსელიდან გამორთულ რეჟიმშიც კი, ინტერნეტკავშირის გარეშე. დაბოლოს, ბანკმა ქვეყნის მასშტაბით წამოიწყო საგანმანათლებლო კამპანია საინფორმაციო და საგანმანათლებლო ხასიათის ვიდეოებით (100-ზე მეტი ვიდეო), რომლებიც მოსახლეობას აცნობდა mBank-ის აპლიკაციას და ეხმარებოდა მისი გამოყენების მარტივად შესწავლაში
- ვირუსის გავრცელების თავიდან ასაცილებლად, ბანკმა დააფინანსა და საქართველოს ჯანდაცვის სამინისტროს შესწირა COVID-19-ის 20,000 ლაბორატორიული ტესტი, 10 რესპირატორი, 50,000 სამედიცინო ნიღაბი და 60,000 ხელთათმანი.

მთავრობის ანტიკრიზისული სტიმულირების გეგმა. მთავრობამ გამოაცხადა მთელი რიგი მხარდაჭერის ზომები COVID-19-ის ეკონომიკურ გარემოზე უარყოფითი გავლენის შესამცირებლად. ანტიკრიზისული გეგმა 2020 წლის 24 აპრილს წარმოადგინა საქართველოს პრემიერმინისტრმა და იგი ითვალისწინებს სოციალური დახმარების პაკეტს ფიზიკური პირებისთვის, ასევე საგადასახადო შეღავათებს და სხვადასხვა დაფინანსების მექანიზმს კომპანიებისთვის. ეკონომიკის სტიმულირების გეგმის განსახორციელებლად ჯამში 3.5 მილიარდი ლარი გამოიყოფა, საიდანაც 1.035 მილიარდი ლარი გამოიყენება მოქალაქეების მხარდასაჭერად, 2.11 მილიარდი - ბიზნესის მხარდასაჭერად, ხოლო 350 მილიონი ლარი დაიხარჯება ქვეყნის ჯანდაცვის სისტემის გასაძლიერებლად. სტიმულირების გეგმა შეიძლება კიდევ უფრო გაფართოვდეს და 2020 წელს წლის გადასინჯულ სახელმწიფო ბიუჯეტის დოკუმენტში, რომელიც 2020 წლის მაისიდან გახდება ხელმისაწვდომი, უფრო დაწვრილებით იქნება წარმოდგენილი ღონისძიებების სრული სურათი.

ბიზნესის მხარდაჭერა

- ქონების და მოგების გადასახადის გადახდა გადაიდო ოთხი თვით 2020 წლის 1 ნოემბრამდე მასპინძლობის სექტორის კომპანიებისთვის; აღნიშნული შეეხო დაახლოებით 4,500 კომპანიას და დაახლოებით 90 მილიონი ლარი დარჩება ეკონომიკის ამ სექტორში. ინიციატივა შემდგომ კიდევ განახლდა ტურიზმის განვითარების გეგმის ფარგლებში, რომელიც მთავრობამ 2020 წლის 7 მაისს წარმოადგინა: ტურიზმის სექტორის კომპანიები მთლიანად გათავისუფლდებიან ქონების გადასახადისგან 2020 წელს (რის შედეგადაც დაეზოგებათ 45 მილიონი ლარი), ხოლო საშემოსავლო გადასახადის გადახდა ამ სექტორში დასაქმებული კომპანიებისთვის გადავადდება 2020 წლის ბოლომდე (დაახლოებით 90 მილიონი ლარი)

33. ანგარიშგების პერიოდის შემდგომი მოვლენები (გაგრძელება)

- მცირე ზომის სასტუმროები მიიღებენ საბანკო სესხის პროცენტის გადახდის სუბსიდიას ექვსი თვის განმავლობაში; ამ ღონისძიებისთვის 10 მილიონი ლარია გამოყოფილი და უკვე დარეგისტრირებულია დაახლოებით 850 კომპანია. ინიციატივა შემდგომ კიდევ განახლდა ტურიზმის განვითარების გეგმის ფარგლებში, რომელიც მთავრობამ 2020 წლის 7 მაისს წარმოადგინა: საბანკო სესხის პროცენტის გადახდის სუბსიდიის სახით 60 მილიონი ლარი გამოიყო მასპინძლობის ინდუსტრიაში მოქმედი დაახლოებით 3,000 სასტუმროსთვის. დამატებით 5 მილიონი ლარი გამოიყოფა სამოგზაურო სააგენტოების და ტურისტული გიდ-ოპერატორების მხარდასაჭერად
- სასტუმროებმა მიიღეს კარანტინის ზონების ფუნქციის შესრულების შეთავაზება მთავრობის მიერ გარკვეული ანაზღაურების მიღების სანაცვლოდ.
- ავტომანქანების იმპორტიორებისთვის განბაჟება გადაიდო 90 დღით, 2020 წლის 1 სექტემბრამდე; ეს შეეხო 38,000 იმპორტიორს, რის შედეგადაც დაიზოგა 50 მილიონი ლარი
- ყველა ინფრასტრუქტურული პროექტისთვის სახელმწიფომ დააზღვია სამშენებლო მასალების ფასის ზრდა, ჯამში დაახლოებით 200 მილიონი ლარის ოდენობით
- ადგილობრივი ბანკების მხარდაჭერით, იურიდიულ პირებს სესხების რესტრუქტურიზაციის საშუალება მიეცათ, რითაც უკვე ისარგებლა 7,000-მა იურიდიულმა პირმა
- დღგ-ის დაბრუნებული თანხა გაორმაგდება და დაახლოებით 1.2 მილიარდ ლარს გაუტოლდება, თავიდან დაგეგმილი 600 მილიონი ლარის ნაცვლად
- მთავრობამ მოახდინა ცხრა საკვები პროდუქტის სუბსიდირება - ბრინჯი, წიწიბურა, მაკარონი, ზეთი, ფქვილი, ხორბალი, რძის ფხვნილი, შაქარი და ლობიო; გაფორმდა შეთანხმება მსხვილ იმპორტიორებთან, რისთვისაც გამოიყო 15 მილიონი ლარი
- სოფლის მეურნეობის განვითარების მხარდაჭერა (გრანტები, საბანკო სესხები და სარწყავი სისტემები)
- კომერციული ბანკებისთვის გამოიყოფა 600 მილიონი ლარის გრძელვადიანი რესურსი ადგილობრივ ვალუტაში
- 500 მილიონი ლარი გამოიყოფა ბიზნესის მხარდასაჭერად, კერძოდ:
    - 300 მილიონი ლარის საკრედიტო-საგარანტიო სქემა - 2 მილიარდი ლარის სასესხო პორტფელი, ახალი სესხების ძირითადი თანხის 90%-ის და რესტრუქტურიზებული სესხების ძირითადი თანხის 30%-ის უზრუნველყოფით
    - თანადაფინანსების სქემა სახელმწიფო პროგრამის „აწარმოე საქართველოში“ ფარგლებში - სესხის/იჯარის თანადაფინანსების ვადის გაზრდა 24-დან 36 თვემდე, თანადაფინანსების მექანიზმისთვის საპროცენტო განაკვეთის შეცვლა, პროგრამის დაფარვის გაზრდა, სესხის/იჯარის მინიმალური ზღვრის დაწევა, საბრუნავი კაპიტალის დაფინანსების გაზრდა

33. ანგარიშგების პერიოდის შემდგომი მოვლენები (გაგრძელება)

ფიზიკური პირების მხარდაჭერა

- ფიზიკური პირები, რომლებმაც პანდემიის დროს დაკარგეს სამუშაო ადგილი, მიიღებენ 200 ლარის ყოველთვიურ დახმარებას ექვსი თვის განმავლობაში
- ფიზიკური პირები, რომელთა ხელფასი 750 ლარს შეადგენს და შემცირებაში მოყვნენ პანდემიის დროს, გათავისუფლდებიან საშემოსავლო გადასახადისგან მომდევნო ექვსი თვის განმავლობაში; 1,500-ლარიანი ხელფასის შემთხვევაში, შეღავათი გავრცელდება მხოლოდ 750 ლარის საგადასახადო ბაზაზე
- თვითდასაქმებული ან უმუშევარი პირები, რომლებსაც შეუძლიათ დაადასტურონ, რომ პანდემიის გავრცელების გამო შემოსავალი დაკარგეს, მიიღებენ ერთჯერად დახმარებას 300 ლარის ოდენობით
- სოციალურად დაუცველი ჯგუფები (320,000 ადამიანი), ასევე შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე ზრდასრული პირები და ბავშვები, მიიღებენ ყოველთვიურ ფინანსურ დახმარებას 600 ლარის ოდენობით მომდევნო ექვსი თვის განმავლობაში
- მთავრობამ მოახდინა სამთვიანი კომუნალური გადახდების სუბსიდირება 150 მილიონი ლარით (ელექტროენერგიის, წყლისა და დასუფთავების გადასახადი 1.2 მილიონი ოჯახისთვის და ბუნებრივი აირის გადასახადი 670,000-ზე მეტი ოჯახისთვის)
- ადგილობრივი კომერციული ბანკების მხარდაჭერით, საცალო კლიენტებს სესხის დაფარვის სამი თვით გადავადების საშუალება მიეცათ; ამ შეღავათით უკვე ისარგებლა 600,000-მა მოქალაქემ.

შეზღუდვების მოხსნის გრაფიკი

- 2020 წლის 24 აპრილს საქართველოს პრემიერმინისტრმა წარმოადგინა კორონავირუსთან დაკავშირებული შეზღუდვების ეტაპობრივად მოხსნის და ეკონომიკის ამოქმედების გრაფიკი. შეზღუდვების მოხსნა დაიწყო 2020 წლის 27 აპრილიდან და განხორციელდება ექვს ეტაპად, ეტაპებს შორის, საშუალოდ, ორკვირიანი შუალედით, იმისდა მიხედვით, თუ როგორი ეპიდემიოლოგიური ვითარება იქნება ქვეყანაში. 2020 წლის 7 მაისს პრემიერმინისტრმა გეგმის განახლების შესახებ განაცხადა. ცვლილება ეხებოდა საქართველოს საზღვრების გახსნას უცხოელი ტურისტებისთვის 2020 წლის 1 ივლისიდან, ხოლო შიდა ტურიზმი 15 ივნისიდან დაიშვება. ტურიზმის აღდგენის დეტალური გეგმა შეფასდა უმთავრეს პრიორიტეტად და ამ სექტორის ინიციატივებისთვის გამოიყო 200 მილიონი ლარი, რომელთა მიზანიც არის საქართველოს წარმოჩენა უსაფრთხო ტურისტულ ადგილად, რასაც მალევე მოჰყვება სოფლის მეურნეობის, მშენებლობის და განვითარების მხარდაჭერის სქემები და ანტიკრიზისული ნაბიჯები განათლების სფეროში.

საერთაშორისო მხარდაჭერა. საქართველოს მთავრობამ მოახდინა 3.0 მილიარდი აშშ დოლარის დაფინანსების მობილიზება საერთაშორისო სავალუტო ფონდისგან და სხვა საერთაშორისო პარტნიორებისგან (აშშ, ევროკავშირი, მსოფლიო ბანკი, KFW ჯგუფი, საფრანგეთის განვითარების სააგენტო, ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკი, ევროპის საინვესტიციო ბანკი, აზიის განვითარების ბანკი და სხვა), რათა ეფექტური რეაგირება მოეხდინა COVID-19-ის პანდემიასთან დაკავშირებულ ეკონომიკურ კრიზისზე. ეს დახმარება გრძელვადიანი პარტნიორებისგან შესაძლებელი გახადა საქართველოს ხანგრძლივმა ურთიერთობამ ამ ინსტიტუტებთან, წინა წლების გონივრულმა ეკონომიკურმა პოლიტიკამ და ქვეყნის სწრაფვამ დემოკრატიული ცვლილებებისკენ. ამ დაფინანსებიდან 1.5 მილიარდი აშშ დოლარი განკუთვნილია საჯარო სექტორისთვის, ხოლო 1.5 მილიარდი აშშ დოლარი - კერძო სექტორისთვის. საერთაშორისო სავალუტო ფონდის დაფინანსება შეადგენს დაახლოებით 400 მილიონ ლარს, საიდანაც 200 მილიონი ლარი დაუყოვნებლივ

33. ანგარიშგების პერიოდის შემდგომი მოვლენები (გაგრძელება)

გადაირიცხება ბიუჯეტში, ხოლო საქართველოს ეროვნულ ბანკს („სებ“) 100 მილიონი აშშ დოლარი გამოეყოფა 2020 წლის მეორე ნახევრისთვის, დანარჩენი 100 მილიონი აშშ დოლარი კი - 2021 წელს. ამ დახმარებით, 2020 წელს სავარაუდო სტიმულირება გამოიხატება მშპ-ის არსებით, 11-15%-იან ზრდაში, რისი მეშვეობითაც დაფინანსდება ჯანდაცვისა და მაკროეკონომიკური სტაბილურობისკენ მიმართული ინიციატივები.

2020 წლის მარტის ბოლოს სებ-მა წარმოადგინა საქართველოს საბანკო სექტორის ზედამხედველობის განახლებული გეგმა, რომელიც მიზნად ისახავს საქართველოში COVID-19-ის პანდემიით გამოწვეული უარყოფითი ფინანსური და ეკონომიკური შედეგების შემსუბუქებას. ზომები, რომლებიც დაუყოვნებლივ შედის ძალაში, ძირითადად კონცენტრირებულია კაპიტალის ადეკვატურობასთან და ლიკვიდურობასთან დაკავშირებულ ინიციატივებზე, რომლებიც ბანკებს საშუალებას მისცემს, გამოიყენონ არსებული საზედამხედველო კაპიტალის ბუფერები მომხმარებელთა მხარდასაჭერად ფინანსურად სტრესულ გარემოებებში და შეძლებისდაგვარად გააგრძელონ ჩვეულებრივი ბიზნესსაქმიანობა და გაამყარონ ეკონომიკა უწყვეტი საკრედიტო ოპერაციებით.

კაპიტალის ადეკვატურობასთან დაკავშირებული ინიციატივები

- კომბინირებული ბუფერი - რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 2.5%-იანი მოთხოვნის კაპიტალის კონსერვაციის ბუფერი 0%-მდე შემცირდა განუსაზღვრელი ვადით
- პილარ 2-ის მოთხოვნები:
  - სავალუტო საკრედიტო რისკის ბუფერის მოთხოვნა 2/3-მდე შემცირდა განუსაზღვრელი ვადით
  - ძირითად პირველად კაპიტალსა და პირველად კაპიტალზე დამატებითი საკრედიტო პორტფელის კონცენტრაციის რისკის ბუფერისა და წმინდა GRAPE ბუფერის მოთხოვნების ეტაპობრივი დანერგვა, რომელიც 2020 წლის მარტის ბოლოსთვის იყო დაგეგმილი, განუსაზღვრელი ვადით გადაიდო
  - საჭიროების შემთხვევაში, პილარ 2-ის ფარგლებში განსაზღვრული დანარჩენი ბუფერების (სახელობითი კონცენტრაციის, სავალუტო საკრედიტო რისკის, წმინდა GRAPE ბუფერები) მოთხოვნების მთლიანად ან ნაწილობრივ გაუქმების საკითხი ღია რჩება
- ამ პერიოდის განმავლობაში ბანკებს უფლება აქვთ ნაწილობრივ ან სრულად გამოიყენონ პილარ 2-ის და კონსერვაციის ბუფერები და ეზღუდებათ კაპიტალის დისტრიბუცია ნებისმიერი ფორმით. ეს შეზღუდვა არ ვრცელდება ბანკის დამატებითი პირველადი კაპიტალის თამასუქებზე, რომლებზეც კუპონების გადახდა გეგმიურად მოხდება

COVID-19-თან დაკავშირებით შექმნილ სესხებზე შესაძლო დანაკარგების ზოგადი რეზერვი. სებ-ისგან ქართულ ბანკებს დაევალათ 2020 წლის პირველ კვარტალში ზოგადი რეზერვების შექმნა ადგილობრივი ბუღალტრული აღრიცხვის საფუძველზე, ანუ იმავე საფუძველზე, რომელიც გამოიყენება კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტების გამოსათვლელად. რეზერვის კონკრეტულ მოთხოვნის რაოდენობრივი განსაზღვრა ასახავს, სებ-ის შეფასებით, შესაძლო საკრედიტო ზარალებს საბანკო სისტემის საკრედიტო პორტფელზე მთელი ეკონომიკური ციკლის განმავლობაში, არსებული ეკონომიკური მოლოდინების გათვალისწინებით. სებ-ს მიაჩნია, რომ საბანკო სისტემის კაპიტალის კოეფიციენტები საკმარისად აღემატება კაპიტალის მოსალოდნელ მინიმალურ მოთხოვნებს, რომ შეძლოს ამ წინასწარი ზოგადი რეზერვის ათვისება და, ამასთანავე, შეინარჩუნოს საკმარისი ბუფერი მინიმალური სავალდებულო კაპიტალის კოეფიციენტების ზემოთ.

33. ანგარიშგების პერიოდის შემდგომი მოვლენები (გაგრძელება)

ლიკვიდურობასთან დაკავშირებული ინიციატივები

- ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტის მოთხოვნები (ადგილობრივ და უცხოურ ვალუტაში, ასევე მთლიანი მოთხოვნა) შეიძლება გადაიხედოს და, საჭიროების შემთხვევაში, შემცირდეს. 2020 წლის 1 მაისს სებ-მა დროებით გააუქმა სავალდებულო 75%-იანი ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი ადგილობრივ ვალუტაში ერთწლიანი ვადით, ან სებ-ისგან დამატებითი მითითებების მიღებამდე
- სავალდებულო რეზერვის მოთხოვნები შეიძლება გადაიხედოს და, საჭიროების შემთხვევაში, შემცირდეს
- რეპო ოპერაციებისთვის განკუთვნილი ფასიანი ქაღალდების კრიტერიუმები უკვე გაფართოვდა სებ-ის მიერ და, საჭიროების შემთხვევაში, შეიძლება კიდევ გადაიხედოს ლარში ლიკვიდურობის მხარდასაჭერად

სხვა ინიციატივები:

- მანამდე დაგეგმილი სტრეს-ტესტების შედეგების სებ-ისთვის წარდგენის საბოლოო ვადა 2020 წლის მაისის ბოლომდე გადაიდო;
- სებ არ დააწესებს ფულად სანქციებს ეკონომიკური ნორმატივებისა და ლიმიტების დარღვევისთვის, რომლებიც გარე ფაქტორებით (მაგ. რეზერვები, სავალუტო კურსის გაუფასურება) არის გამოწვეული;
- სებ-ის გასვლითი აუდიტები, გარდა ფულის გათეთრების აღკვეთის მიმდინარე შემოწმებებისა, განუსაზღვრელი ვადით გადაიდო;
- ყველა ახალი ნორმატიული ცვლილება და მოთხოვნა 2020 წლის სექტემბრამდე, ან სებ-ის მიერ შემდგომი რეკომენდაციების გაცემამდე, გადაიდო. ეს არ ეხება რეგულაციებს ღია ბანკინგს, ბიზნეს ანგარიშგების გაფართოებად ენას (XBRL) და რეზოლუციის ჩარჩოს.

საქართველოს ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები, დაფინანსების და ლიკვიდურობის პოზიციები მძლავრი და ბანკის მინიმალურ ნორმატიულ მოთხოვნებზე საკმაოდ მაღალია. 2020 წლის 31 მარტს ბანკის ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი 121.2%-ს შეადგენდა, ხოლო წმინდა დაფინანსების კოეფიციენტი 123.5%-ს, მაშინ, როცა მინიმალური სავალდებულო დონე 100%-ია. ძირითადი პირველადი კაპიტალის, პირველადი კაპიტალის და მთლიანი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები, შესაბამისად, შეადგენდა 8.3%-ს, 10.6%-სა და 15.3%-ს, რაც შესაბამის მინიმალურ სავალდებულო მაჩვენებლებს 6.9%-ით, 8.7%-ითა და 13.3%-ით აღემატება.

გარდა ამისა, 2020 წლის 2 აპრილს ბანკმა აითვისა 2019 წლის დეკემბერში აღებული $107 მილიონი აშშ დოლარის ოდენობის სუბორდინირებული სინდიცირებული სესხის მერე ტრანში $55 მილიონი აშშ დოლარის ოდენობით. ბანკმა მიიღო სებ-ისგან თანხმობა მასზედ, რომ 2020 წლის აპრილიდან მოახდინოს სესხის კლასიფიცირება ბანკის მეორადი კაპიტალის ინსტრუმენტად ბაზელ 3-ის რეგულაციის თანახმად, რაც კიდევ უფრო გააუმჯობესებს ბანკის კაპიტალიზაციის დონეს.

33. ანგარიშგების პერიოდის შემდგომი მოვლენები (გაგრძელება)

ფინანსური გავლენა

ბანკის ფინანსურ შედეგებზე 2020 წლის პირველ კვარტალში COVID-19-ის პანდემიამ ორი არსებითი გავლენა მოახდინა:

- ფასს-ის საფუძველზე, ბანკმა შექმნა 220.2 მილიონი ლარის წინასწარი რეზერვი. COVID-19-თან დაკავშირებული ეს რეზერვი შეიქმნა იმისდა მიხედვით, თუ როგორი მოლოდინი ჰქონდა ბანკს სასესხო პორტფელზე მომავალში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალთან მიმართებით, საპროგნოზო ეკონომიკური სცენარების გამოყენებით.
- ბანკმა აღრიცხა 38.7 მილიონი ლარის ერთჯერადი წმინდა ზარალი ფინანსური აქტივების მოდიფიკაციის შედეგად. ეს ასახავს საცალო საბანკო მომსახურების კლიენტებისთვის სესხის ძირითადი თანხისა და პროცენტისთვის სამთვიანი საშეღავათო პერიოდის შეთავაზების შედეგსაც. მართალია, პროცენტის დარიცხვა გრძელდება, მაგრამ სესხის მოდიფიკაციის პირობებით არ ხდება ამ სამი თვის განმავლობაში რთული პროცენტის დარიცხვა ფასს-ის მიხედვით აღრიცხვის საფუძველზე, რაც განაპირობებს წმინდა ზარალს სესხების მოდიფიკაციაზე.

2020 წლის 13 მარტს ბანკმა 15 მილიონი ევრო აითვისა ევროპის საინვესტიციო ბანკისგან 2019 წლის დეკემბერში გაფორმებული ხელშეკრულების ფარგლებში მიღებული 50 მილიონი ევროს საკრედიტო ხაზიდან. სასესხო თანხა მან გამოიტანა ლარში ხუთი წლის ვადით. ლარში მთლიანი საკრედიტო ხაზის 50%-მდე ათვისება არის შესაძლებელი, ხოლო დარჩენილი თანხა ევროში ან აშშ დოლარში იქნება გამოხატული. ადგილობრივ ვალუტაში მიღებული ტრანში ასევე უზრუნველყოფილია ევროკავშირის სამეზობლო საინვესტიციო ინსტრუმენტით. კრედიტის მიზანია მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის, ასევე საშუალო კაპიტალიზაციის მქონე საწარმოების მიერ წამოწყებული საინვესტიციო პროექტების დაფინანსება საქართველოში და ადგილობრივი კერძო სექტორის განვითარებისთვის მნიშვნელოვანი პროექტების განხორციელების მხარდაჭერა.

2020 წლის 14 აპრილს ბანკმა აითვისა საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციისგან 2020 წლის 1 იანვარს გაფორმებული ხელშეკრულებით მიღებული 100 მილიონი ლარის სესხი, რომელიც ხუთ წელიწადში უნდა დაიფაროს. ეს სესხი გამოიყენება ქართული მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების ადგილობრივი ვალუტის საჭიროებების დასაკმაყოფილებლად.

წინამდებარე დოკუმენტი წარმოადგენს შპს „იუაი საქართველოს“ მიერ 2020 წლის 18 მაისს გამოშვებული ინგლისურენოვანი აუდიტის დასკვნის თარგმანს.

წინამდებარე თარგმანსა და აუდიტის დასკვნის ინგლისურენოვან ორიგინალს შორის შეუსაბამობის შემთხვევაში უპირატესობა ენიჭება ინგლისურენოვან ტექსტს.